

Dubrovačko-neretvanska županija

Općina Župa dubrovačka

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU
OPĆINE ŽUPA DUBROVAČKA
ZA RAZDOBLJE 2021. - 2024.**

prosinač 2025.

ELABORAT:

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE ŽUPA
DUBROVAČKA ZA RAZDOBLJE 2021. - 2024.**

NARUČITELJ:

OPĆINA ŽUPA DUBROVAČKA
Vukovarska 48
20207 Mlini

OPĆINSKI NAČELNIK:

Marko Miloslavić

KOORDINATOR:

Franko Mekišić, dipl. iur.
Jedinstveni upravni odjel, pročelnik

IZRAĐIVAČ NACRTA IZVJEŠĆA:

Geoanalytic d.o.o.

KOORDINATOR:

Jure Marić, prof.

VODITELJ IZRADE:

Ana Kalafatović-Milić, mag. ing. arch.

STRUČNI TIM OPĆINE:

Josipa Gašpar Deranja, mag. oecol.
Stijepo Sambrailo, mag. ing. aedif.
Petra Pavlović, mag. ing. aedif.
Boris Pleština, dipl. iur.
Ines Šalaj, dipl. iur.
Katarina Barović, dipl. uč.
Marica Misir Dragojević, dipl. iur.
Marija Falconi, mag. oec.

Mjesto i datum:

Srebreno, prosinac 2025.

SADRŽAJ:

1.	POLAZIŠTA	1
1.1.	Ciljevi izrade izvješća	2
1.2.	Zakonodavno-institucionalni okvir	2
1.3.	Osnovna prostorna obilježja Općine Župa dubrovačka	4
1.3.1.	Prometno-geografska obilježja	6
1.3.2.	Prirodno-geografska obilježja	7
1.3.3.	Reljefno-geološke značajke	8
1.3.4.	Klimatska obilježja	10
1.3.5.	Hidrološka obilježja.....	11
1.3.6.	Pedološke značajke.....	13
1.3.7.	Vegetacijski pokrov	13
1.3.8.	Značajke faune	14
1.3.9.	Demogeografska obilježja	15
1.4.	Općina Župa dubrovačka u okviru prostornog uređenja Dubrovačko-neretvanske županije	41
2.	ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA	47
2.1.	Prostorna struktura korištenja i namjene površina Općine Župa dubrovačka	47
2.2.	Sustav naselja Općine Župa dubrovačka	50
2.3.	Struktura površina unutar građevinskog područja naselja	54
2.4.	Struktura površina unutar zona izdvojenog građevinskog područja izvan naselja	59
2.5.	Gospodarske i društvene djelatnosti	60
2.6.	Opremljenost prostora infrastrukturom	81
2.6.1.	Prometna infrastruktura	81
2.6.2.	Elektroenergetika	96
2.6.3.	Vodoopskrba i odvodnja	100
2.6.4.	Gospodarenje otpadom	107
2.6.5.	Groblja	108
2.7.	Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja	110
2.7.1.	Zaštita prirodne baštine	110
2.7.2.	Zaštita kulturne baštine	113
2.7.3.	Područja posebnih karakteristika	120
2.8.	Obvezni prostorni pokazatelji	123

3.	ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA	127
3.1.	Izrada prostornih planova	127
3.2.	Provedba prostornih planova	139
3.3.	Provedba drugih dokumenata koji utječu na prostor	141
4.	PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI	145
4.1.	Potrebe, mogućnosti ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru Općine Župa dubrovačka obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove	145
4.2.	Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova na razini Općine Župa dubrovačka	146
4.3.	Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja	148
5.	LITERATURA I IZVORI PODATAKA	155
6.	POPIS TABLICA, GRAFIČKIH PRILOGA I FOTOGRAFIJA	157

1. POLAZIŠTA

Izvješće o stanju u prostoru Općine Župa dubrovačka (u daljnjem tekstu: Izvješće) osnovni je dokument kojim se prati stanje u prostoru i prostorni razvoj Općine. Obveza izrade Izvješća propisana je člankom 39. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23), a izrađuje se za razdoblje ne duže od 6 godina.

Izvješće obavezno sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.

Izvješće se izrađuje u odnosu na prethodno izvješće o stanju u prostoru te u odnosu na županijski prostorni plan, druge strateške, razvojne, planske i programske dokumente i pokazatelje koji su od utjecaja na održivi razvoj u prostoru.

Prethodna Izvješća o stanju u prostoru Općine Župa dubrovačka izrađena su za razdoblja:

- Izvješće o stanju u prostoru Općine Župa dubrovačka i Program mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru za razdoblje (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije 07/98)
- Izvješće o stanju u prostoru Općine Župa dubrovačka i Program mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru za razdoblje 2006-2010 (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka, 03/07)
- Izvješće o stanju u prostoru Općine Župa dubrovačka 2012 (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 03/07)
- Izvješće o stanju u prostoru Općine Župa dubrovačka od 1. siječnja 2012. do 31. prosinca 2016. godine (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 18/17)
- Izvješće o stanju u prostoru Općine Župa dubrovačka od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2020. godine (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 08/22)

Ovo Izvješće odnosi se na razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2024. godine. Za izradu Izvješća korišteni su dostupni podaci iz informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU), službeno objavljeni i dostupni podaci nadležnih tijela i ustanova, te podaci dobiveni od pravnih osoba s javnim ovlastima određenih posebnim propisima, podaci iz usvojenih i objavljenih pojedinih sektorskih strateških, razvojnih, planskih i provedbenih dokumenata i drugi podaci koji su od utjecaja na održiv razvoj u prostoru.

Pri izradi ali i korištenju Izvješća važna je i sistematizacija prostornih pokazatelja i podataka za praćenje stanja u prostoru putem korištenja informacijskog sustava te edukacija i informiranje stručne ali i šire javnosti o području/pokazateljima urbanizma i prostornog planiranja na predmetnom području. Važno je naglasiti da izradu Izvješća u većoj mjeri otežavaju i dugogodišnji problemi koji proizlaze iz toga što u Republici Hrvatskoj još uvijek nije u cijelosti uspostavljen informacijski sustav praćenja prostornog razvoja, niti je sustav pokazatelja praćenja stanja u potpunosti standardiziran, pa je usporedba izvješća pojedinih područja i sektora teško provediva.

Praćenje osnovne strukture korištenja zemljišta, kao jednog od najvažnijih pokazatelja prostornih procesa nije sustavno uspostavljeno na razini gradova i općina, a različiti načini interpretacije podataka

Popisa stanovništva, kućanstava i stanova između popisnih godina otežavaju provođenje komparativnih analiza.

1.1. Ciljevi izrade izvješća

Osnovni cilj izrade Izvješća je sagledavanje cjelovite slike stanja u prostoru u promatranom razdoblju, kao i pregled stanja vezano uz izradu i provedbu dokumenata prostornog uređenja.

Izvješće mora sadržavati analizu i ocjenu kojom se provjerava stanje u prostoru, ostvarenje postavljenih ciljeva prostornog razvoja, provjerava se djelotvornost izrade i provođenje dokumenata prostornog uređenja niže razine, kao i drugih dokumenata. Daje se i osvrt na provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog Izvješća.

Na temelju izrađenih analiza u konačnici se Izvješćem daju preporuke za unaprjeđenje održivog razvoja u prostoru s prijedlogom prioriternih aktivnosti, ocjena o potrebi izrade novih i/ili izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja te prijedlog ostalih zahvata i aktivnosti u prostoru kojima bi se unaprijedio i poboljšao održivi razvoj u prostoru Općine Župa dubrovačka.

1.2. Zakonodavno-institucionalni okvir

Izrada Izvješća o stanju u prostoru određena je Zakonom o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) kao dio sustavnog praćenja stanja u prostoru.

Pobliži sadržaj Izvješća, obvezni prostorni pokazatelji te način sudjelovanja javnopravnih tijela u izradi Izvješća propisani su Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima Izvješća o stanju u prostoru (Narodne novine 48/14, 19/15).

Člankom 39. Zakona o prostornom uređenju te člankom 9. navedenog Pravilnika propisano je da nacrt Izvješća na svim razinama mogu izrađivati i pravne osobe, odnosno ovlašteni arhitekti, koji ispunjavaju uvjete za obavljanje poslova prostornog uređenja propisane posebnim zakonom. Sukladno navedenom, Općina Župa dubrovačka, kao jedinica lokalne samouprave pristupila je izradi Izvješća o stanju u prostoru za razdoblje od 2021.-2024. te je izradu Nacrta Izvješća povjerila tvrtki Geoanalytic d.o.o. iz Župe dubrovačke.

U skladu sa Zakonom, predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave razmatraju izvješće o stanju u prostoru za razdoblje od četiri godine, a Zaključak o razmatranju izvješća o stanju u prostoru i izvješće o stanju u prostoru objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, a u roku od 15 dana od dana njihove objave u službenom glasilu zaključak i izvješće dostavljaju se u elektroničkom obliku nadležnom Zavodu za prostorno uređenje koji objavljuje izvješće u informacijskom sustavu.

U izradi Izvješća sudjelovala su i nadležna državna tijela, tijela jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave, javne ustanove i pravne osobe s javnim ovlastima određene posebnim propisima, koje obavljaju poslove od utjecaja na sadržaj Izvješća

Temeljni zakon koji uređuje tematiku korištenja prostora je Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine 153/1, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23), (u daljnjem tekstu: Zakon), a u promatranom razdoblju ovog izvješća Zakon je mijenjan i dopunjavan u 2023. godini.

U promatranom razdoblju je osim izmjena i dopuna postojećih, donesen i niz novih zakona, podzakonskih akata i drugih dokumenata koji direktno utječu na određene aktivnosti u domeni prostornog uređenja, a od kojih su najznačajniji:

- Zakon o cestama (Narodne novine 84/11, 18/13, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 04/23, 133/23)
- Odluka o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine 86/24)
- Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18, 32/20, 148/23)
- Zakon o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 84/21, 142/23)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom (Narodne novine 106/22)
- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 153/09, 147/14, 123/17, 118/18)
- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20)
- Zakon o gradnji (Narodne novine 153/13, 20/17, 39/19, 125/19, 145/24)
- Zakon o prostornom uređenju (153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23)
- Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (Narodne novine 86/12, 143/13, 65/17, 14/19)
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 145/24)
- Zakon o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (Narodne novine 112/18, 39/22, 152/24)
- Zakon o obavljanju geodetske djelatnosti (Narodne novine 25/18),
- Zakon o Nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka (Narodne novine 56/13, 52/18, 50/20),
- Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23)
- Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine 80/19, 119/23, 87/25)
- Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18)
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 20/18, 115/18, 98/19, 57/22)
- Zakon o šumama (Narodne novine 68/18, 115/18 i 98/19, 32/20, 145/20, 101/23, 36/24)
- Zakon o grobljima (Narodne novine 19/98, 50/12, 89/17)
- Zakon o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine 76/22)
- Zakon o energetske učinkovitosti (Narodne novine 127/14 i 116/18, 25/20, 32/21, 41/21)
- Zakon o vodama (Narodne novine 66/19, 84/21, 47/23)
- Zakon o zaštiti zraka (Narodne novine 127/19, 57/22, 136/24)
- Zakon o zaštiti od buke (Narodne novine 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18, 14/21)
- Zakon o sustavu civilne zaštite (Narodne novine 82/15 i 118/18, 31/20, 20/21, 114/22)

Navedeni zakoni uz odgovarajuće podzakonske akte imaju utjecaj i na prostorno planiranje i prostorni razvoj Općine Župa dubrovačka.

Od posebnog značaja za planiranje prostora je i Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (Narodne novine 106/17) koja predstavlja temeljni državni dokument za usmjeravanje razvoja u prostoru koji određuje dugoročne zadaće prostornog razvoja, strateška usmjerenja razvoja djelatnosti u prostoru i polazišta za koordinaciju njihovih razvojnih mjera u prostoru na temelju ciljeva prostornog razvoja utvrđenih Zakonom o prostornom uređenju i Zakonom o gradnji te u skladu s ukupnim gospodarskim, društvenim i kulturnim razvojem, a u vezi s drugim temeljnim državnim razvojnim i strateškim dokumentima.

1.3. Osnovna prostorna obilježja Općine Župa dubrovačka

Općina Župa dubrovačka predstavlja manju geografsku cjelinu jugoistočno od Dubrovnika, a s površinom od 22,28 km² spada među površinom najmanje Općine u Županiji i zauzima 1,28 % površine Županije. Općina prema popisu iz 2021. godine broji 8705 stanovnika, dok je gustoća naseljenosti 390,71 st/km². Na sjeveru/sjeveroistoku graniči s Bosnom i Hercegovinom, na sjeverozapadu s Gradom Dubrovnikom, a na jugoistoku s Općinom Konavle dok se s jugozapadne strane nalazi Jadransko more.

Prostor Općine Župa dubrovačka zbog svojih je obilježja od posebnog interesa za državu, obzirom da se radi o:

- izrazito uskom graničnom području prema Bosni i Hercegovini s graničnim prijelazom za međunarodni promet putnika i roba u cestovnom prometu Gornji Brgat
- obalnom području mora s razvedenom obalom i morskim akvatorijem,
- jedinici lokalne samouprave teritorijalno ustrojenoj i administrativno određenoj 1997. godine, okupiranoj i većim dijelom razrušenoj tijekom srbo-crnogorske ratne agresije 1991. godine,
- području koje je na temelju pokazatelja socio-gospodarske preobrazbe postalo prigradsko urbanizirano područje, sastavni dio gradske aglomeracije Dubrovnika, po čemu se bitno razlikuje od drugih političko- teritorijalnih jedinica unutar Dubrovačko-neretvanske županije.

Kao jedinica lokalne samouprave na području Dubrovačko-neretvanske županije, Općina Župa dubrovačka konstituirana je 1997. godine izdvajanjem iz administrativnog obuhvata Grada Dubrovnika, a Srebreno kao važnije područje, malo razvojno središte u priobalnom dijelu područja Općine ima ulogu općinskog sjedišta.

Općina Župa dubrovačka (kao jedna od 17 općina i 5 gradova) pripada Dubrovačko-neretvanskoj županiji i nalazi se na njenom južnom dijelu. Na sjeveru/sjeveroistoku graniči s Bosnom i Hercegovinom, na sjeverozapadu s Gradom Dubrovnikom, a na jugoistoku s Općinom Konavle dok se s jugozapadne strane nalazi Jadransko more.

U regionalnom kontekstu se prostor Općine Župa dubrovačka nalazi u obuhvatu južnog primorja Republike Hrvatske, u njegovom najmanjem i najužem dijelu, u južnoj Dalmaciji.

Osnovni podaci o Općini Župa dubrovačka:

Površina:	22,28 km²
Broj stanovnika:	8705 (popis 2021. godine)
Gustoća naseljenosti:	390,71 st/km²
Broj naselja:	17
Administrativno sjedište:	Srebreno

Dubrovačko-neretvanska županija je srednje naseljen prostor, s malo manjom prosječnom gustoćom naseljenosti (65,00 st/km²) od Republike Hrvatske (69 st/km²). Prosječna gustoća naseljenosti (390,71 st/km²) Općine Župa dubrovačka je gotovo šesterostruko veća od prosječne gustoće naseljenosti Republike Hrvatske¹.

¹ Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

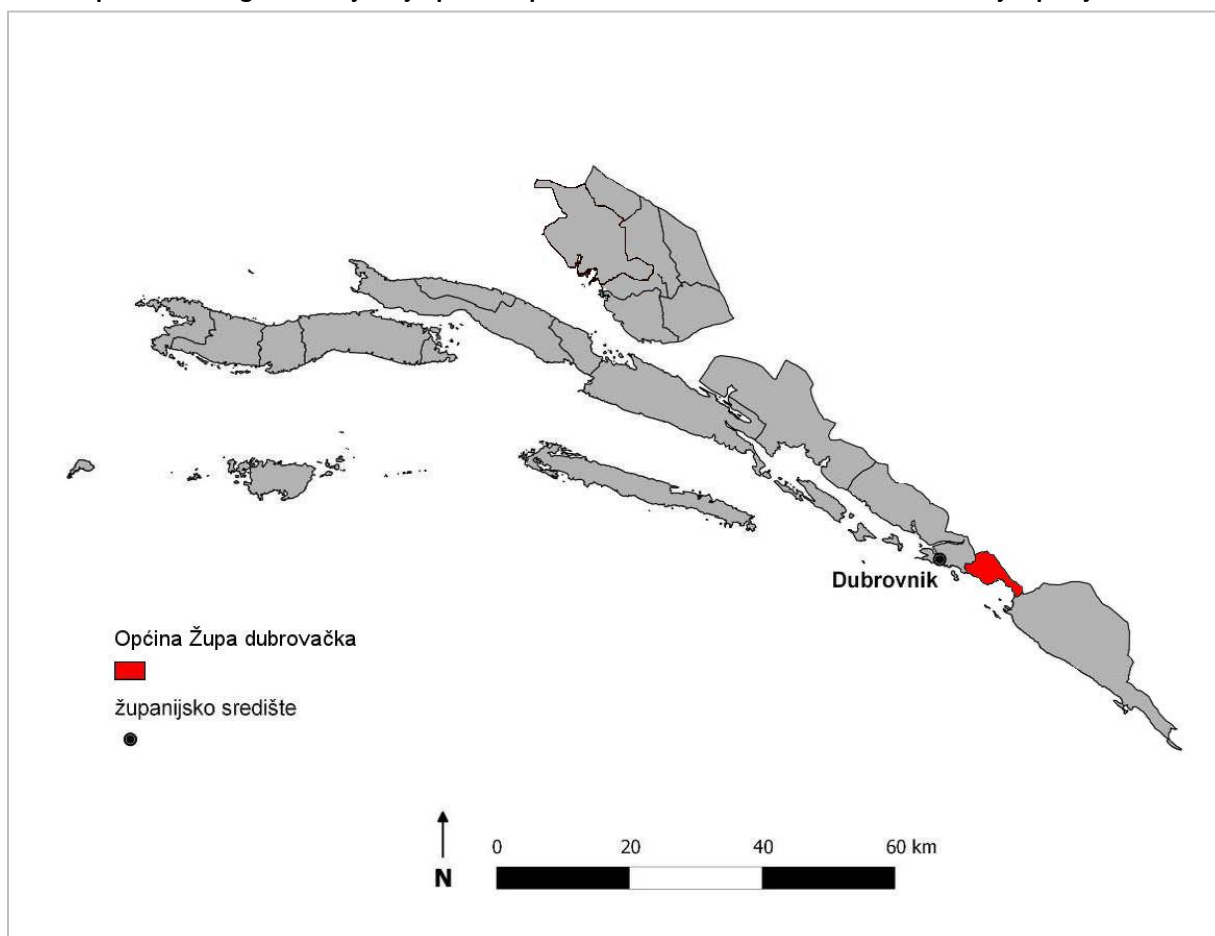
Općina Župa dubrovačka s površinom od 22,28 km² spada među površinom najmanje Općine u Županiji i zauzima 1,28 % površine Županije (površina Županije iznosi cca 1 782 km²).

Na području Župe dubrovačke određene su četiri prostorno-funkcionalne cjeline temeljem prometno-geografskih elemenata prostora, gustoće naseljenih mjesta, prirodnih obilježja te sagledavanjem potencijala prostora: priobalje, unutrašnjost - "župsko polje", zaobalje i akvatorij.

Prostor priobalja proteže se od najistočnije točke - uvale Ljuta do najzapadnije točke - uvale Orsule u duljini od 12 km dok u unutrašnjost obuhvaća kompaktne dijelove naselja Plat, Soline, Zavrle, Mlini, Brašina, Srebreno, Kupari, Čibača i dio Donjeg Brgata na površini od 1024 ha (46 % sveukupne površine kopnenog dijela Župe dubrovačke). Ovaj dio prostora nosi najznačajniji dio infrastrukturnog sustava (HE Plat) i gospodarskog potencijala. U turističkim kapacitetima ovdje se nalaze svi hotelski kompleksi. U sustavu naselja ovdje se nalazi Srebreno kao područno razvojno središte koje čini s dijelovima Kupara i Mlina jedinstven potez, a od ostalih sadržaja vrijedno je spomenuti i rekreacijske površine te središnju gospodarsku zonu Čibača.

Prostor "Župskog polja" nadovezuje se na priobalnu liniju u centralnom dijelu Župe dubrovačke i formira se uz naselja i/ili dijelove naselja Brašina, Mandaljena, Mlini, Petrača, Buići, Čibača, i Gornji Brgat. Granicu na sjever čine strme padine zaobalja prema državnoj granici. Prostor "Župskog polja" je prostor plodnih naplavnih polja, vrlo prepoznatljive fizionomije i granica. Ova cjelina zauzima oko 450 ha (20 % kopnenog dijela Općine).

Grafički prikaz 1. Geografski smještaj Općine Župa dubrovačka u Dubrovačko-neretvanskoj županiji

Zaobalje je prostorna jedinica koja se proteže na krajnjem sjevernom dijelu Župe dubrovačke i formirana je pretežito od strmih vapnenačko-dolomitnih padina, golih kamenjara i oskudnih pašnjaka, a koje su velikim dijelom bile opožarene. Velikim dijelom ove su zone aktivna klizišta, nepogodna za izgradnju i neki drugi oblik građevinske aktivnosti. Zaobalje svojom površinom od 823 ha čini 37 % udjela u kopnenoj površini Župe dubrovačke. Naselja su formirana duž lokalne ceste koja ih povezuje počevši od najistočnijih Petrača, Buići, Makoše te prema zapadu Martinovići, Grbavac i Donji Brgat.

Akvatorij Župe dubrovačke na površini od 1532 ha posebno je vrijedan prostor. Jedan od najvažnijih nesumnjivo je njegova očuvanost u smislu bio-raznolikosti i bogatstvu flore i faune.

1.3.1. Prometno-geografska obilježja

Smještaj Župe dubrovačke između Dubrovnika i Cavtata odredio je i njezin cjelokupni razvoj od prapovijesnih do današnjih vremena, a povoljan prometno-geografski položaj vidljiv je i u kontinuitetu povijesnog razvoja cijele Župe dubrovačke zbog dobre povezanosti s okolnim područjem i ostalim krajevima.

Posebno je bitna činjenica da su komunikacije iz Cavtata i Dubrovnika, odnosno prapovijesnih naselja na njihovim položajima prema unutrašnjosti vodile uz rubna područja Župe dubrovačke, a postojale su dvije osnovne komunikacije koje su povezivale istočno priobalje Dubrovačkog područja s unutrašnjosti:

- zapadna/dubrovačka, koja je vodila od područja današnjeg Dubrovnika preko Žarkovice i Brgata prema Ivanici i dalje prema unutrašnjosti
- istočna/cavtatska, koja je vodila od današnjeg Cavtata, iznad Plata, pored Spilana, prema Glavskoj i dalje prema jadranskom zaleđu.

Prema prometno-geografskom značenju to je tranzitno prometno područje koje je dobro povezano sa susjednim krajevima. Župa dubrovačka ima funkciju križišta cestovnih pravaca i to prema užem području grada Dubrovnika, prema Rijeci dubrovačkoj, prema Konavlima te prema Bosni i Hercegovini. Od posebnog je značenja blizina zračne luke u Čilipima, ali i mogućnost uspostave lokalnih pomorskih veza s Dubrovnikom i Cavtatom.

Fotografija 1. Središnji dio Općine Župa dubrovačka - panoramski pogled s Malaštice (628 m)

Prostor Općine Župa dubrovačka, kao granično područje Republike Hrvatske s Republikom Bosnom i Hercegovinom, do danas je geoprometne značajke područja valorizirao kroz slijedeće prometne sustave:

- Cestovni promet (jedan granični cestovni prijelaz),
- Pomorski promet (četiri luke otvorene za javni promet lokalnog značaja),
- Zračni promet (blizina Zračne luke Dubrovnik u Čilipima),
- Poštanski i telekomunikacijski promet (poštanski ured, telefonske centrale fiksne telefonije, svjetlovodi, bazne postaje mobilne telefonije, TV pretvarač)

Današnja prometna povezanost Općine sa širim područjem i mrežom cjelokupnog sustava RH ostvaruje se državnom cestom D8 (Jadranska magistrala) koja je i glavna prometna arterija čitave Općine Župa dubrovačka. Dionica državne ceste D8 koja prolazi područjem Općine još uvijek je na dijelovima nezadovoljavajućih prometno-gradevinskih karakteristika te je odvijanje prometa, osobito pješačkog, opasno. Na pojedinim dionicama nema nogostupa, raskrižja su nedovoljnih preglednosti, niz obiteljskih kuća svoje kolne prilaze imaju direktno na prometnicu pa je brzina odvijanja prometa znatno niža od propisane što značajno smanjuje propusnu moć ove prometnice.

Dionica državne ceste D8 koja prolazi kroz administrativno područje Općine Župa dubrovačka jedina je cestovna veza šireg dubrovačkog područja sa zračnom lukom u Čilipima te međunarodnim graničnim prijelazom s Crnom Gorom. S obzirom na intenzitet prometa (2024. godine) od 18461 vozila na godišnjoj razini (PGDP) te 26782 u ljetnoj sezoni (PLDP) protočnost predmetne dionice uzrokuje mnoge probleme u normalnom funkcioniranju prometa kako na državnoj cesti D8 tako i na ostalim prometnicama uz nju.

Pomorski promet

Prema važećem posebnom propisu glede razvrstaja luka otvorenih za javni promet na području Dubrovačko-neretvanske županije, na području Općine postoje četiri luke otvorene za javni promet lokalnog značaja:

- Luka Kupari (unutar obuhvata turističke zone "Kupari I", trenutno nije u funkciji)
- Luka Srebreno
- Luka Mlini
- Luka Plat

Zračni promet

U Čilipima, 11 km istočno od Kupara nalazi se zračna luka "Ruđer Bošković" s međunarodnim stalnim graničnim prijelazom I. kategorije.

Preko Zračne luke "Ruđer Bošković" (koja spada u sekundarne međunarodne zračne luke "4E" kategorije) ostvaruje se veza sa svim važnijim europskim i svjetskim destinacijama, posebice u vrijeme trajanja turističke sezone.

1.3.2. Prirodno-geografska obilježja

Župa dubrovačka, ilirski Brenum ili slavenski Žrnovnica, prema mlinarskom obrtu, naposljetku je ime "Župa" dobila zbog pitomosti kraja, blagih klimatskih osobina i pogodnosti za agrarno iskorištavanje, kao plodna "oaza" s dosta plodnih površina i s dovoljnom količinom, pa i viškom vode, unutar bezvodnog krškog dinarskog prostora koji ga okružuje.

Župa dubrovačka je najmanja, dobro izdvojena i jasno omeđena geografska cjelina u neposrednoj blizini gradske aglomeracije Dubrovnika. Župa, osobito u najnovije doba, doživljava intenzivnu preobrazbu uklapanjem u sve složeniju turističku djelatnost.

Kao i većina prostora južne Dalmacije prostor Župe dubrovačke izdužen je od administrativne granice s Gradom Dubrovnikom na sjeverozapadu do Duboke Ljute na jugoistoku, ali u većem dijelu svog teritorija ima amfiteatralni oblik.

1.3.3. Reljefno-geološke značajke

Pojas višeg krša zatvara Župu Dubrovačku sa sjevera/sjeveroistoka (Vlaštica 909 m, Kunja Glavica 507 m, Zvijezda 531 m, Malaštica 628 m - najviši vrh, padine Ivanice i Vraštice oko 400 m, prijevoj Brgata 257 m, padine Srđa i Žarkovice oko 300 m).

Ispod tih graničnih vapnenačko-dolomitnih brda čije glavne karakteristike su pošumljene i opožarene površine, oskudni pašnjaci i goli kamenjar nastavlja se blago položena zona fliša s mekšim flišnim naslagama, antropogenim djelovanjem svedena u plodne terase - "doce" s brojnim izvorima i kratkim vodenim tokovima te najniža i najplodnija aluvijalna naplavna ravan ili "polje", pogodno za obradu i navodnjavanje.

Fotografija 2. Župska dolina okružena s primorskim vapnenačkim grebenima i pojasom visokog krša

Sjeveroistočne padine Župe Dubrovačke, ispod čela navlake visokog krša, izgrađene su od fliša i predstavljaju labilne do izrazito nestabilne terene. Ispod naselja Grbavac, Martinovići, Makoše i Buići konstatiran je čitav niz aktivnih klizišta, pa su padine zahvaćene ovim procesima neupotrebljive za intenzivnu izgradnju.

Postojanje aktivnog klizišta konstatirano je također iznad državne ceste D-8 kod raskrižja sa cestom za naselje Mlini. Labilna padina između ove ceste i odvojka za Mline je maksimalno opterećena objektima. Nužno je spriječiti daljnje opterećivanje i zasijecanje padine i provesti kontrolu njene stabilnosti.

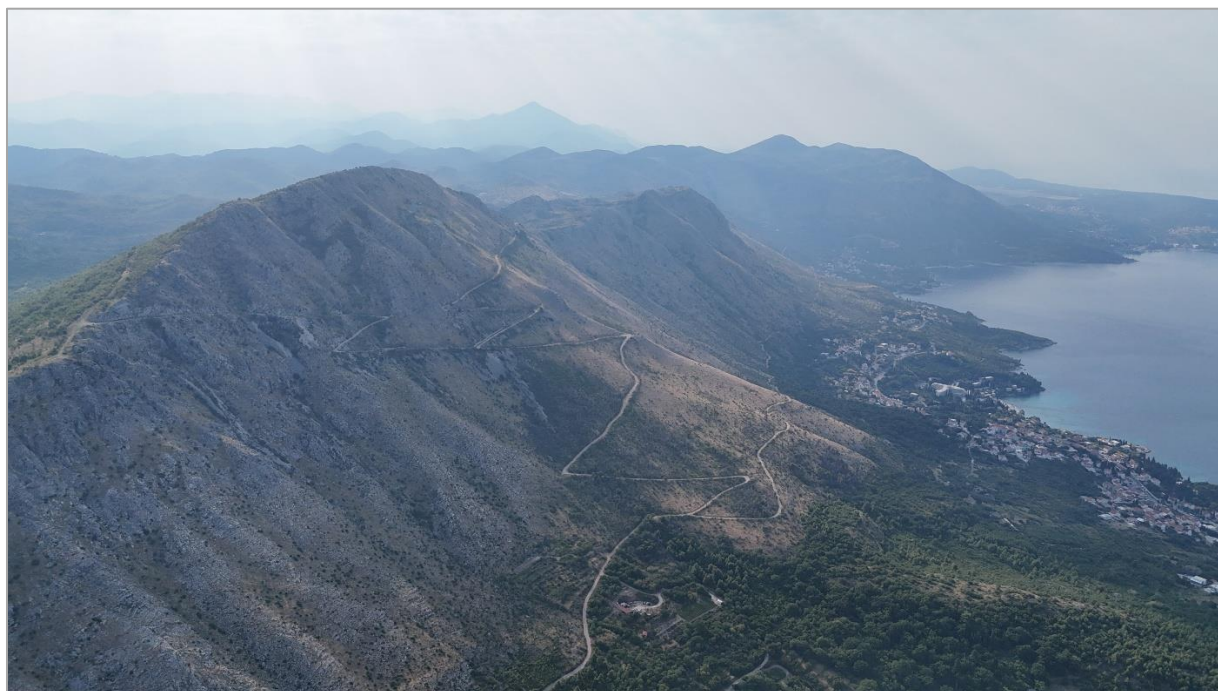
Na padini između Mlina i Solina jasno se zapažaju tragovi klizanja i tečenja, a ovi procesi su privremeno usporeni izgradnjom manje drenaže uz cestu D-8 tako da voda iz dva izvora ne natapa padinu u onoj mjeri kao ranije.

Morfološki oblici padine u flišu, iznad uvala s obje strane hotelskog kompleksa Plat ukazuju na suvremene egzogene geološke procese kojima su ove padine zahvaćene i čine ih nepovoljnom sredinom za izgradnju većih građevinskih objekata koji zahtijevaju veće usijecanje i ukopavanje.

S jugozapadnog, morskog pročelja nalazi se primorski vapnenački greben s vrhovima Trapit (148 m) i Sveti Petar (127 m), a duž cijele obalne crte izmjenjuju se strmi klifovi i nepristupačna kamena obala (7.480 m), pješkovite i šljunkovite plaže (1.800 m) i ostala obala prikladna za kupanje (2.120 m).

U užem priobalnom pojasu od Kupara do Cavtata se u stabilne i za izgradnju pogodne terene mogu svrstati grebeni od vapnenačkih breča od kojih su izgrađeni svi rtovi ovog dijela obale. Svakako i ovdje treba imati na umu flišnu podlogu na kojoj vjerojatno leže ove breče što je u izvjesnim momentima odlučujući faktor u pogledu procjene njihove stabilnosti.

Fotografija 3. Pojas visokog krša sa sjeveroistočne strane (najviši vrh Malaštica - 628 m)

Dubrovačko područje, kojem pripada cijelo područje Župe, a i šire, geološki je istraženo brojnim regionalnim i detaljnim lokalnim istraživanjima te se ustanovila prisutnost sedimenata trijasa, jure, krede, tercijsara i kvartara.

U sastavu stijena prevladavaju vapnenci, dolomiti, fliš i naplavni materijal. Vapnencima odgovaraju uzvisine, dolomitu strmi odsjeci i udubljenja, flišu blago položene padine, a naplavinama nizinski dijelovi (polja).

Dubrovačko obalno područje se odlikuje vrlo složenom tektonskom građom tektonskih jedinica čija je osnovna značajka velika tektonska poremećenost - boranje, rasjedanje, navlačenje i ljuskanje, a geološki slojevi u čitavom ovom prostoru imaju dinarski smjer boranja SZ – JI, dok prostor u cijelosti pripada X° seizmičnosti po MCS.

Geomorfološko oblikovanje promatranog područja uvjetovali su specifični čimbenici geološke građe te prevladavajuće egzogene i endogene sile i procesi.

Posebno su izraženi fluvio-krški i padinski procesi (jaruženje, bujičenje), a posljedica djelovanja tih procesa su denudacija i akumulacija te razvoj specifičnih oblika i formi u reljefu.

Zbog prevage karbonatnih stijena (vapnenci i dolomiti) prevladavajuće forme su krški reljefni oblici, uzvisine uglavnom građe vapnenci, a strme odsjeke i udoline dolomiti.

Među krškim oblicima izdvajaju se brojni manji izdvojeni brežuljci, glavice, suhodoline (drage), doci, ponikve, jaruge, jame, špilje, potkapine i dr.

Današnji odnos kopna i mora nastao je glacio-eustatičkim izdizanjem morske razine u postpleistocenu. Tada su nastali brojni otoci, grebeni i sike, poluotoci i rtovi, a među ostalim i Župski zaljev.

Uz navedene procese na kopnenom dijelu, u dodirnoj zoni kopna i mora u oblikovanju reljefa značajnu ulogu ima abrazija. Naknadnim neprestanim utjecajem valova južnih smjerova nastali su brojni morfološki oblici, gotovo cijelom dužinom obale prema otvorenom moru.

Diferenciranom erozijom (abrazija) nastale su brojne uvale i zaljevi u mekšim stijenama, a u njima šljunčane i pjeskovite plaže u Platu, Mlinima, Srebrenom i Kuparima.

Abrazijom vanjskih strana obale stvoreni su strmci (klifovi) od rta Pelegrin u Župi dubrovačkoj do rta Orsula kod Dubrovnika.

Područje Župe dubrovačke smješteno je u krškom području Hrvatske te s obzirom na svoje prirodne značajke (krajobrazne, hidrogeološke, geomorfološke, vegetacijske, florističke i faunističke), područje krša objedinjuje najveći broj posebnosti Hrvatske. U odnosu na sveukupnu jedinstvenost, bogatstvo endemičnim svojstama i životnim zajednicama, te visoki stupanj očuvanosti, ovo područje predstavlja izuzetnu vrijednost ne samo u europskim, nego i u svjetskim razmjerima.

1.3.4. Klimatska obilježja

Pri vrednovanju klimatskih značajki prostora kao dijela šireg obuhvata primorske Hrvatske, posebno treba istaknuti maritimnost kao modifikator klime jer more djeluje termoregulacijski (zimi utječe na povećanje temperature, a ljeti na snižavanje temperature u odnosu na kontinentalne predjele iste geografske širine).

Maritimnost je posebno izražena zbog otvorenosti područja utjecajima velikog obujma morske vode južnog dijela Jadrana, tj. Južnojadranske kotline.

To se odražava u odgovarajućim klimatsko-ekološkim obilježjima, toplijim zimama, izrazitijim ljetnim sušama i većem udjelu zimzelene vegetacije nego u ostalim dijelovima makroregije pa ovaj uski priobalni pojas kao i šire područje spadaju u klimatski izuzetno pogodne prostore na Jadranu.

Područje pripada eumediteranskom klimavegetacijskom arealu. Prema Köppenovoj klasifikaciji klima to je područje Csa klime (umjereno topla kišna klima sa suhim ljetima tj. klima masline) što znači da su zime kišovite i blage, a ljeta topla i suha.

Ova etezijska klima (prema Köppenovoj klasifikaciji) pod utjecajem je ciklonalne aktivnosti, monsunske cirkulacije, a uvjetovana je južnom ekspozicijom kraja te direktnim kontaktom s otvorenim morem i konfiguracijom zemljišta prema zaleđu.

Prosječna godišnja temperatura zraka je 17 °C.

Zime su dosta blage s prosječnom temperaturom od 9,6 °C, što je rezultat i naglašenog utjecaja mora na temperaturni režim jer more smanjuje dnevne i godišnje razlike u grijanju i hlađenju zraka. Proljeće je sa prosječnom temperaturom od 14,5 °C hladnije oko 3 °C od jeseni (prosječne temperature 17,7 °C) i zbog sporijeg grijanja zraka u proljeće čemu je uzrok rashlađeno more.

Ljeta su vruća s razdobljima suše, a prosječna ljetna temperatura je 24,5 °C.

Najviše godišnje temperature su u srpnju ili kolovozu, do 34° C. Vrlo su rijetki mrazovi, dok na područjima izloženim utjecaju jake bure tijekom siječnja, preko noći temperatura zraka zna se spustiti i do - 7 ° C.

Najveća količina oborina bilježi se na prijelazu iz jeseni u zimu, kao posljedica ciklonalne aktivnosti, prosječno 200 mm u prosincu. Velike količine oborina znaju padati skoro u svim mjesecima, ali je u siječnju i studenom varijabilnost najmanja. Ljeti je dominantan utjecaj suptropske anticiklone s najmanjom prosječnom količinom oborina od 35 mm.

Dominantni vjetrovi koja pušu na ovom području su bura (S) s prosječno 20 %, jugo (J, JI) s prosječnom učestalosti od 21,3 % te ugodan maestral (SZ) koji najčešće puše u ljetnim mjesecima.

1.3.5. Hidrološka obilježja

Najveći dio županijskog prostora izgrađuju karbonatne stijene s dominantnom ulogom vapnenaca, a glavna karakteristika krškog područja je da sva oborinska voda koja padne na njih odmah ponire u podzemlje te tako i područje Župe dubrovačke obilježava površinska bezvodnost tipična za krške krajeve te nema stalnih tekućica.

Unatoč razmjerno visokoj godišnjoj količini padalina (oko 1100 mm), voda se zbog propusne karbonatne podloge rjeđe zadržava na površini.

Reljef Općine sličan je glavnini ostalog dijela hrvatske obale, a temeljnu karakteristiku mu daje brdsko – planinski lanac koji se pruža u pravcu sjeveroistok – jugozapad. Slivno područje oborinskih voda pruža se okomito na ovaj lanac i to na dijelu Općine od naselja Plat do naselja Mlini. Na ovome potezu postoji 10-ak bujica i vododerina, kojima se oborinske vode odvede do mora. Na preostalom dijelu Općine, od naselja Mlini do Čibače, slivno područje je lepezastog oblika. Tu se oborinske vode preko 10-ak bujica i vododerina slijevaju s brdskih padina do glavnog vodotoka na području Župskog polja - bujice Tarante i sprovode sve do mora. Glavni vodotok je bujica Taranta dužine oko 5,5 km, koja sakuplja oborinske vode sa Župskog polja i sjevernog zaobalja te kroz Kupare sprovodi sve do Jadranskog mora (oko 16,6 km). Na

istočnom i sjevernom dijelu Općine nalaze se brojni povremeni ili stalni izvori, koji se prihranjuju podzemnim vodama iz brdskog zaleđa. Dva najveća izvora su Duboka – Ljuta (Robinzon) i Vrelo, koji se ujedno koriste za vodoopskrbu odnosno proizvodnju električne energije (HE Zavrelje). Ostali izvori imaju manje izdašnosti, ali do sada nisu detaljno istraženi.

Vapnenačko-dolomitski sastav prouzročio je poroznost terena pa na njima nema površinskih tokova ni izvora, već atmosferska voda ponire u dubinu ali se zbog antiklinalne građe često ponovno pojavljuje uz obalu te ispod površine mora u obliku podmorskih izvora ili vrulja.

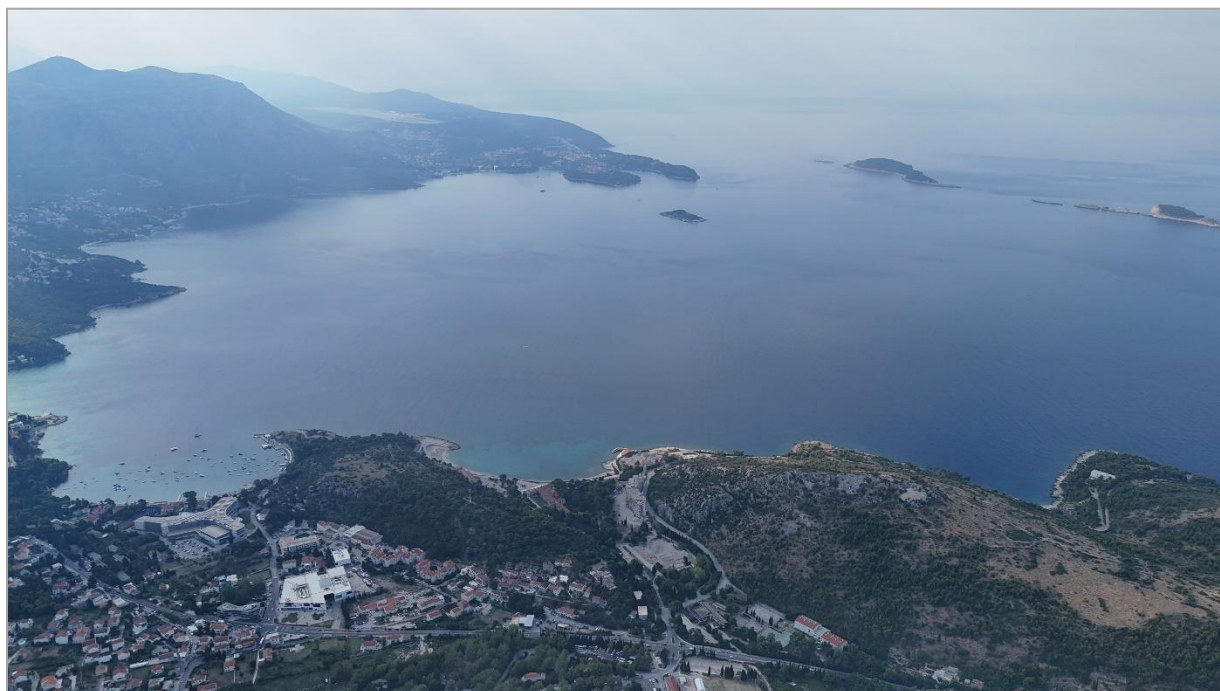
Vodoopskrba Župe dubrovačke bazira se na vodnim resursima koji pripadaju Jadranskom regionalnom slivu s hidrogeološkim svojstvima krških stijena, a karakterizira ih složenost i cirkulacija podzemnih voda. Ipak, budući da hidrogeološki i prirodni uvjeti ne slijede administrativne granice, površinsko i podzemno tečenje voda na području Župe dubrovačke usko je vezano uz položaj susjedne Bosne i Hercegovine, pa se u tom smislu može zaključiti da vodni potencijal Župe dubrovačke obuhvaća i vodne resurse van granica Županije. Ovu činjenicu posebno treba uvažavati u domeni zaštite voda koja je integralni dio vodoopskrbne problematike.

Izvor vodozahvata Duboka Ljuta nalazi se južno od naselja Plat, u uvali Robinzon na koti 1,0 m n/v. Za vodoopskrbu Župe dubrovačke se također koristi i dopunski izvor Zavrelje, kote izvora 78,0 m n/v, zapadno od istoimenog naselja.

Župski zaljev je pod utjecajem ulazne struje iz istočnog Sredozemlja, osobito tijekom zime i proljeća. Ulazna struja obogaćuje ovaj prostor kemijski i biološki, povećavajući tako njegovu biološku raznolikost, tako da su u dubrovačkom akvatoriju prisutna sva staništa tipična za Sredozemlje.

Premda obalno područje Župe Dubrovačke prema mnogim oceanografskim pokazateljima pripada vanjskoj obalnoj zoni, ovaj zaljev od Cavtata do Kupara karakteriziraju drugačija obilježja. Obala je niska i pristupačna s nekoliko šljunkovitih i pješčanih područja.

Fotografija 4. Župski zaljev - panoramski pogled sa sjeverozapadne strane

Morski dio obale zaljeva je plitak s blagim nagibom do oko 40 m dubine na vanjskom rubu. Zaljev je potpuno izložen utjecaju otvorenog mora i povremeno vrlo jakim valovima iz južnih smjerova, ali zbog konfiguracije kopna veći dio obalne linije je urbaniziran.

Župski zaljev obiluje izvorima slatke vode, što pogoduje bujnoj vegetaciji. Međutim, za termohalina obilježja akvatorija svakako je važniji umjetni dotok voda Trebišnjice tunelom HE Dubrovnik. U travnju i lipnju uz povećan dotok vode dolazi do formiranja vrlo jakog vertikalnog gradijenta slanosti, kao i gustoće do dubine od oko 5 m. Praktično dolazi do formiranja dviju različitih vodenih masa i potpuno se sprječava vertikalni transport. Smjer srednjeg strujanja je S ili SE smjera, što je izuzetak u odnosu na prevladavajuće struje NW smjera duž naše obale. Ova specifičnost je moguća kombinacija više faktora od samog položaja obale, vjetrova i dotoka slatke vode. Tijekom zime je brzina strujanja povećana s najvjerojatnijim brzinama na površini između 15 i 25 cm/s.

Osnovna fizička svojstva mora uglavnom su jednaka onima za cijeli južni dio hrvatskoga Jadrana. Srednja je temperatura mora ljeti oko 24°C, a zimi oko 14°C. Salinitet iznosi oko 38 ‰, s tim da je nešto veći ljeti (38,42 ‰) radi većeg isparavanja, a manji zimi (38,10 ‰) radi veće količine padalina.

Opći je smjer gibanja morske struje JI-SZ, a prosječna je brzina 0,5 do 0,7 čvora.

Prozirnost je mora velika (oko 30 m), a boja je mora modra što ukazuje na siromaštvo biomase te visoku kakvoću morske vode jer u blizini nema većeg izvora onečišćenja.

Obala je izložena otvorenom moru i jakim valovima pri olujnom jugu.

1.3.6. Pedološke značajke

Petrografski sastav zemljišta i klimatske prilike utjecale su na stvaranje određenih tipova tla. Prevladavaju tla razvijena pod dominantnim utjecajem litiološkog sastava podloge, a glavni predstavnik je crvenica (terra rossa), nastala kao rezultat korozije karbonatne osnove, vapnenca i dolomita. Osim crvenice rasprostranjena su i smeđa tla na vapnencima te isprane vapnenačko-dolomitne crnice, a mjestimice je u znatnoj mjeri zastupljen i krški kamenjar.

1.3.7. Vegetacijski pokrov

S obzirom na klimazonalnu vegetaciju područje Župe dubrovačke pripada zoni sredozemne vazdazelene vegetacije za koje su karakteristični hrast crnika ili česvina, alepski ili meki bor te dalmatinski crni bor. Vegetacijski pokrov čine uglavnom brojne eumediteranske vrste, ali ima i više submediteranskih te uvezenih tropskih i suptropskih vrsta.

Međutim, intenzivnim antropogenim djelovanjem prvobitni biljni pokrov u velikoj mjeri je zamijenjen različitim degradacijskim stadijima, odnosno makijom, garigom ili kamenjarom.

Unutar obuhvata promatranog područja uglavnom je zastupljen tip šumske vegetacije (zimzelene crnogorične šume bora i čempresa), često u obliku makije.

Temeljno obilježje toj vegetaciji daju vazdazelene drvenaste vrste među kojima dominira česvina (*Quercus ilex*), a u novije vrijeme sve veće površine zauzimaju alepski bor čije širenje sužava prostor ostalih biljnih vrsta te primorski bor (*Pinus halepensis*, *P. maritima*). Uz nju su još zastupljene druge vrste kao što su planika (*Arbutus unedo*), tršlja (*Pistacia lentiscus*), zelenika (*Phillyrea latifolia*), tetivika (*Smilax aspera*) i druge.

Uz crniku su u šumskom pokrovu te makiji najzastupljenije vrste lovor (*Laurus nobilis*), borovica ili smrič (*Juniperus oxycedrus*, *J. macrocarpa*, *J. phoenicea*), mirta (*Myrtus communis*), lemprika (*Viburnum tinus*), brnistra (*Spartium junceum*), veprina (*Ruscus aculeatus*), oskoruša (*Sorbus domestica*), divlja

kruška (*Pirus amygdaliformis*), trnina (*Prunus spinosa*) i divlja maslina (*Olea oleaster*), dok su predstavnici gariga ružmarin (*Rosmarinus officinalis*), bušin (*Cistus vilosus*), vrijes (*Erica arborea*), oštrikovina, pelin (*Artemisia alba*), bršljan (*Helix hederata*), divlja loza (*Vitis vinifera*), a česte su i kupina (*Rubus fruticosus*) i drača (*Paliurus australis*). U pejzažu se posebno ističu izdvojena stabla ili skupine vitkih čempresa (*Cupressus sempervirens pyramidalis*).

Među vrstama kultiviranih tijekom proteklih stoljeća ističu se maslina, vinova loza, rogač, smokva, šipak, agrumi: limun, mandarina, naranča i citrus, zatim badem, oskoruša, breskva, razne sorte šljiva, jabuka, dud, orah i dunja. U okućnicama se sade povrtnice, gomoljike, grahorice, lukovice i dr.

Prostorna je raspodjela pojedinih biljnih vrsta određena velikim dijelom prosječnim vrijednostima navedenih klimatskih elemenata, a posebno raspored padalina utječe na razvitak lokalnoga biljnog pokrova.

Budući da tijekom vegetacijskog razdoblja biljke dobivaju najmanju količinu padalina, i ovdje su se, kao i u drugim prostorima pravog sredozemnog podneblja, prilagodile specifičnim oblikom lista (kserofitna vegetacija). Česte su ljetne suše s ponekad štetnim posljedicama i na prirodni biljni pokrov i na kultivirane biljke.

1.3.8. Značajke faune

Prema nepotpunim podacima na području Dubrovačko-neretvanske županije evidentirano je oko 30 endemskih vrsta kukaca i puževa u nekim podzemnim staništima.

Zbog iznimnog položaja u Jadranskom moru i morfoloških značajki obale, u akvatoriju Dubrovačko-neretvanske županije prisutna su skoro sva staništa tipična za Sredozemlje. Zajednice planktona imaju sve uvjete razvijati sve svoje tipove, od obalnih, površinskih otvorenog mora, mesopelagičnih do dubokomorskih. Također su obilato zastupljeni svi tipovi bentoskih morskih zajednica od supralitorala do dubokog mora s čvrstim podlogama, pomičnim podlogama, pijescima, muljevitim dnom, podvodnim spiljama, poluspiljama, potpućinskim stijenama i brojnim drugim oblicima.

Fotografija 5. Plodne padine - Bijelo polje

Sa sigurnošću se može utvrditi da se stupanj biološke raznolikosti u akvatoriju cijele Dubrovačko-neretvanske županije može iskazati s faktorom 100. Ovaj faktor pokazuje da u ovom području stalno obitavaju ili su povremeno nazočne sve do danas registrirane vrste morskih organizama u Jadranskom moru. U prvoj susjednoj županiji taj faktor je manji za više od 20 %. Stoga proizlazi da je širi dubrovački akvatorij od iznimne važnosti za obnavljanje populacija uz istočnu obalu Jadrana, a da ovo područje spada u najmanje istražena područja Jadranskog mora.

Među kopnenom faunom zbog popularnosti i istraženosti svakako prednjače ptice. Zbog blage klime ovdje obitava velik broj stanarica i gnjezdarica. Izgleda da je područje Dubrovačko-neretvanske županije, pa tako i Župe dubrovačke, zbog povoljnih ekoloških uvjeta, vodenih područja i udaljenih pučinskih otoka jedan od najvažnijih putova za selidbu ptica iz srednje i sjeveroistočne Europe prema Africi. Također, otoci Mrkan, Bobara i Supetar zaštićeni su još od 1975. kao Posebni ornitološki rezervat.

Nažalost, uz rijetke izuzetke (npr. vretenca), druge životinjske skupine su slabo poznate i istražene iako su se posljednjih godina pojačali naponi na njihovoj inventarizaciji. Navedeni podaci uglavnom nisu niti sistematizirani niti dostupni. Premda vrlo zanimljivi, slabo su istraženi kopneni puževi, kukci, gmazovi i mali sisavci. Za Dubrovnik i okolicu navodi se oko 300 vrsta kornjaša (Coleoptera), a prema nepotpunim podacima evidentirano je oko 30 endemskih vrsta kukaca i puževa u brojnim podzemnim staništima.

Sigurno je i da su neke vrste potpuno nestale ili su vrlo ugrožene, a mnoge rijetke vrste su pred izumiranjem zbog uništavanja njihovih prirodnih staništa (npr. slatkovodna i podzemna staništa). Stoga je nužno hitno započeti istraživanja i inventarizaciju faune ovog najjužnijeg dijela Republike Hrvatske.

1.3.9. Demogeografska obilježja

Pri obradi podataka korišteni su svi raspoloživi podaci Državnog zavoda za statistiku, a posebno rezultati Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine te ostali dostupni podaci i publikacije Državnog zavoda za statistiku.

Kretanje i razmještaj broja stanovnika

Praćenje i analiza demografskih kretanja određenog područja predstavlja osnovu bilo kakve vrste planiranja, a posebno odnos trenutne demografske situacije i planiranih kapaciteta čak i šireg područja jer jedno od osnovnih pitanja koja se nameću je i način osiguravanja potrebne radne snage za sve planirane kapacitete uz već postojeću sezonsku potražnja za radnom snagom na širem području.

Za promatrano razdoblje, analize kretanja i razmještaja broja stanovnika Općine Župa dubrovačka temelje se na statističkim podacima od prvog Popisa stanovništva 1857. godine do posljednjeg Popisa 2021. godine, koji su dostupni i na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku (www.dzs.hr).

Pri usporedbi podataka između popisnih godina i usporedbi s podacima Dubrovačko-neretvanske županije potrebno je uzeti u obzir činjenicu kako se sama metodologija popisivanja mijenjala kroz povijest, osobito u pogledu definiranja "stalnog stanovnika".

Također, u posljednjih 150 godina mijenjane su statističke granice naselja. Naselja su bila skupno objedinjena u jedno naselje ili su pojedina naselja obuhvaćala različite dijelove susjednih naselja, a kasnije su izdvajana u zasebna statistička naselja. Prostorna razina analize su Općina Župa dubrovačka, naselja unutar administrativnog obuhvata Općine Župa dubrovačka i Dubrovačko-neretvanska županija.

Od prvog Popisa stanovništva 1857. godine do kraja II svjetskog rata broj stanovnika Općine Župa dubrovačka je u stagnaciji, a od Popisa 1948. godine pa do posljednjeg Popisa teritorij Općine Župa dubrovačka bilježi porast broja stanovnika od gotovo 3 puta.

Tablica 1. Broj stanovnika naselja Općina Župa dubrovačka 1857.-2021. (s metodološkim napomenama)

	1857	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1931	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2021
ŽUPA DUBROVAČKA²	2988	2646	2702	2883	2914	2727	2816	2660	2514	2625	3255	3036	1445	1663	6663	8331	8705
Brašina³	137	286	105	165	94	96	325	376	95	88	109	133	0	0	516	747	793
Buići	179	168	209	235	191	184	228	228	214	208	210	193	213	178	269	359	356
Čelopeci⁴	214	197	203	211	218	198	270	148	150	159	158	150	0	0	425	453	497
Čibača⁵	268	242	255	261	273	250	201	216	238	276	276	350	0	0	1622	1953	2039
Brgat Donji⁶	243	206	208	230	202	195	160	163	172	160	128	147	160	130	154	152	133
Brgat Gornji⁷	240	192	188	222	274	192	166	184	177	191	204	191	214	183	191	199	178
Grbavac	202	174	173	195	213	211	232	176	161	164	148	118	121	99	102	100	89
Kupari⁸	161	0	145	105	170	198	0	0	242	245	273	354	0	0	553	808	950
Makoše	275	248	241	254	246	226	248	205	187	179	153	140	157	120	159	168	166
Mandaljena⁹	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	348	361
Martinovići¹⁰	210	194	185	207	219	209	215	188	151	146	139	117	108	198	102	126	111
Mlini¹¹	101	0	116	120	117	114	0	0	117	155	142	356	0	0	834	943	933
Petrača¹²	203	153	171	186	182	152	172	169	141	142	144	163	0	0	603	806	953
Plat	231	205	201	200	203	199	205	188	171	187	815	215	259	219	268	302	313
Soline	145	115	137	132	126	129	146	125	120	112	133	155	213	536	229	268	273
Srebreno¹³	33	0	22	26	27	26	0	0	49	92	109	116	0	0	546	428	382
Zavrelje¹⁴	146	266	143	134	159	148	248	294	129	121	114	138	0	0	171	171	178

IZVOR: Naselja i stanovništvo Republike Hrvatske 1857. – 2001. godine, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine
Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

² Nastala 1997. iz bivše općine Dubrovnik. U 1981. i 1991. dio podataka sadržan je u gradu Dubrovniku.

³ U 1869., 1921. i 1931. sadrži podatke za naselje Kupari i Srebreno, kao i dio podataka za naselje Kupari u 1857. U 1981. i 1991. podaci su sadržani u naselju Dubrovnik.

⁴ U 1981. i 1991. podaci su sadržani u naselju Dubrovnik.

⁵ U 1981. i 1991. podaci su sadržani u naselju Dubrovnik.

⁶ Od 1857. do 1971. iskazivano pod imenom Donji Brgat.

⁷ Od 1857. do 1971. iskazivano pod imenom Gornji Brgat.

⁸ U 1869., 1921. i 1931. podaci su sadržani u naselju Brašina, kao i dio podataka u 1857. U 1880. i 1890. iskazano kao dio naselja. U 1981. i 1991. podaci su sadržani u naselju Dubrovnik.

⁹ Kao samostalno naseljeno mjesto postoji od popisa 2011. godine. Nastalo je izdvajanjem dijelova naselja Čelopeci, Čibača i Petrača.

¹⁰ U 1900., 1910. i 1948. iskazano pod imenom Martinovići.

¹¹ U 1869., 1921. i 1931. podaci su sadržani u naselju Zavrelje. U 1981. i 1991. podaci su sadržani u naselju Dubrovnik.

¹² U 1981. i 1991. podaci su sadržani u naselju Dubrovnik.

¹³ U 1869., 1921. i 1931. podaci su sadržani u naselju Brašina.

¹⁴ U 1869., 1921. i 1931. sadrži podatke za naselje Mlini. U 1981. i 1991. podaci su sadržani u naselju Dubrovnik.

Sa 2514 stanovnika 1948. godine porastao je na 8705 stanovnika 2021. godine. Od 1948. godine taj je porast bio konstantan, kroz sve međupopisne periode (grafički prikaz 02.). U istom razdoblju, Dubrovačko-neretvanska županija ostvarila je porast od 1,9 puta, sa padom broja stanovnika u periodima 1857.-1869., 1910.-1921., 1931.-1948., 1991.-2001. i 2001.-2011. godine.

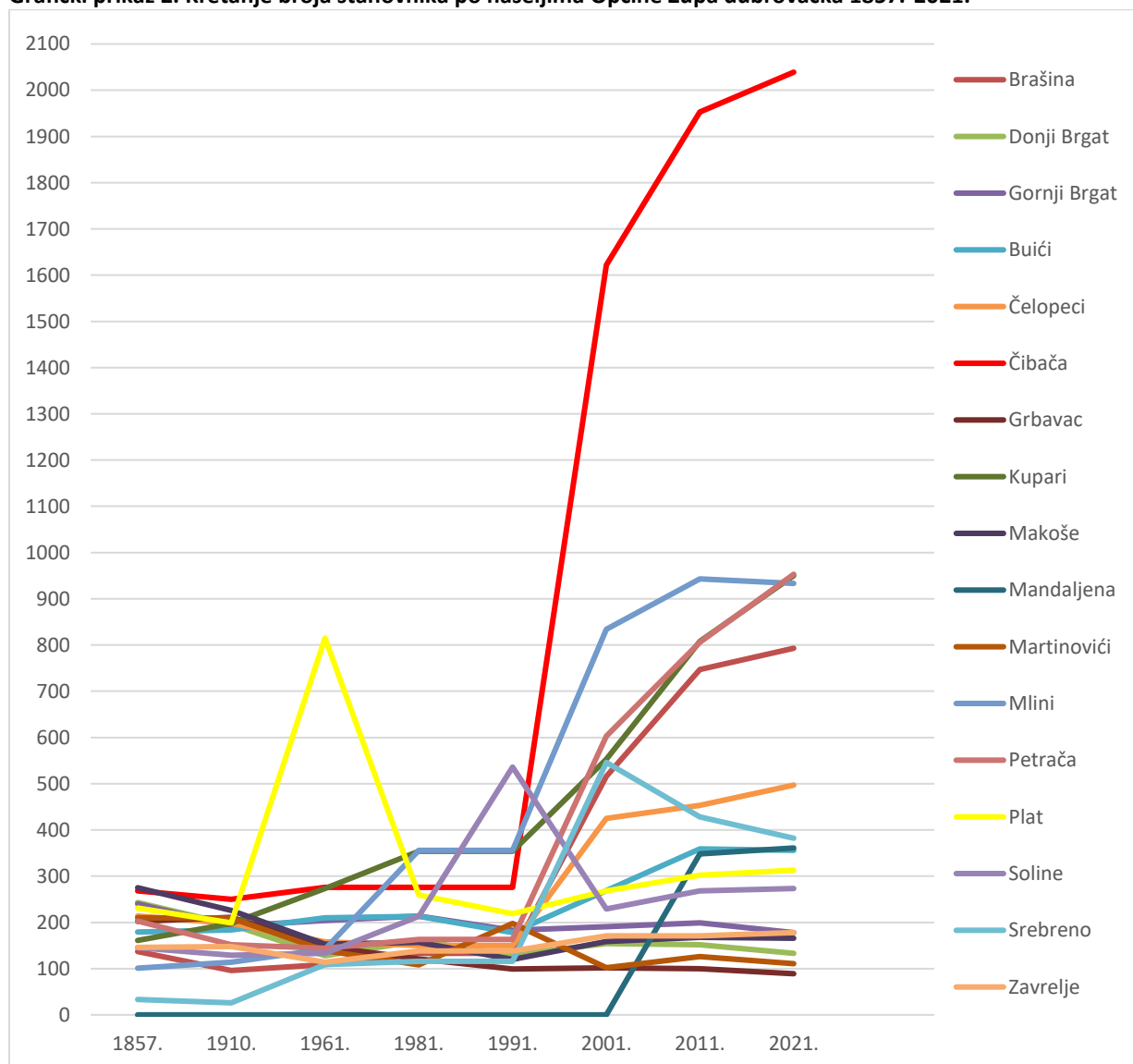
Uzevši u obzir metodološke napomene, broj stanovnika značajno je rastao i na razini naselja, osobito za naselja Čibača, Brašina, Kupari i Srebreno.

Za prikaz prave demografske slike promatranog područja potrebno je razmotriti suvremene demografske promjene na prostoru Općine Župa dubrovačka.

Popisi stanovništva do 1971. godine pokazuju usporeni razvoj jer nema promjena u razvitku pojedinih funkcija, a nakon 1981. glavni čimbenik u analizi demografskog razvoja Općine je turizam koji postaje glavna djelatnost, a svoj vrhunac bilježi upravo u prvoj polovici 80-ih godina prošlog stoljeća.

Stanovništvo se povećava, ne samo zbog prirodnog priraštaja, nego i zbog useljavanja stanovnika iz drugih naselja i krajeva u Hrvatskoj te iz Bosne i Hercegovine.

Grafički prikaz 2. Kretanje broja stanovnika po naseljima Općine Župa dubrovačka 1857.-2021.

IZVOR: Naselja i stanovništvo Republike Hrvatske 1857. - 2001. godine, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Zabilježeni nagli pad broja stanovnika u nekim je međupopisnim periodima prividan s obzirom na promjene u metodologiji Popisa (definicija "stalnog stanovnika", promjena granica statističkog naselja i dr.) i ne odražava tadašnje društvene uvjete iz kojih kao posljedica treba biti opće kretanje broja stanovnika.

Posebno treba istaknuti prividan pad broja stanovnika evidentiran 1981. i 1991. godine jer su podaci za dio naselja prikazani u broju stanovnika Grada Dubrovnika, sve sukladno administrativnoj podjeli u to vrijeme.

Kod naselja Plat treba istaknuti popis 1961. godine jer su u popis stanovništva uključeni radnici koji su gradili HE Dubrovnik i stanovali u radničkom naselju u Platu te članovi njihovih obitelji. Nakon što je 1965. godine hidroelektrana proradila broj stanovnika se vraća na prosjek što je vidljivo iz popisa 1971. godine.

Tablica 2. Kretanje broja stanovnika i indeks kretanja u razdoblju 1971. - 2021. godine

	Kretanje broja stanovnika prema godinama popisa						Indeks kretanja broja stanovnika				
	1971.	1981. ¹⁵	1991. ¹⁶	2001.	2011.	2021.	2021./ 1971.	2021./ 1981.	2021./ 1991.	2021./ 2001.	2021./ 2011.
Općina Župa dubrovačka	3036	4721	6486	6663	8331	8705	287	184	134	131	104
Brašina	133	704	554	516	747	793	596	112	143	153	106
Brgat Donji	147	160	158	154	152	133	90	83	84	86	87
Brgat Gornji	191	214	209	191	199	178	93	83	85	93	89
Buići	193	213	239	269	359	356	184	167	149	132	99
Čelopeci	150	148	256	425	453	497	331	335	194	116	109
Čibača	350	740	1376	1622	1953	2039	583	276	148	125	104
Grbavac	118	121	130	102	100	89	75	74	68	87	89
Kupari	354	615	950	553	808	950	268	154	100	172	118
Makoše	140	157	178	159	168	166	119	106	94	105	99
Mandaljena¹⁷	-	-	-	-	348	361	-	-	-	-	104
Martinovići	117	108	99	102	126	111	95	103	112	109	88
Mlini	356	194	217	834	943	933	262	481	430	112	99
Petrača	163	349	612	603	806	953	585	273	156	158	118
Plat	187	215	259	318	268	313	167	146	121	98	117
Soline	112	155	213	219	229	273	244	176	128	125	119
Srebreno	92	116	385	800	546	382	415	329	99	48	70
Zavrelje	121	138	141	171	171	178	147	129	126	104	104

IZVOR: Naselja i stanovništvo Republike Hrvatske 1857. - 2001. godine, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

¹⁵ podaci su korigirani sukladno stvarnom stanju jer je u 1981. i 1991. dio podataka sadržan u gradu Dubrovniku.

¹⁶ podaci su korigirani sukladno stvarnom stanju jer je u 1981. i 1991. dio podataka sadržan u gradu Dubrovniku.

¹⁷ kao samostalno naseljeno mjesto postoji od popisa 2011. godine. Nastalo je izdvajanjem dijelova naselja Čelopeci, Čibača i Petrača

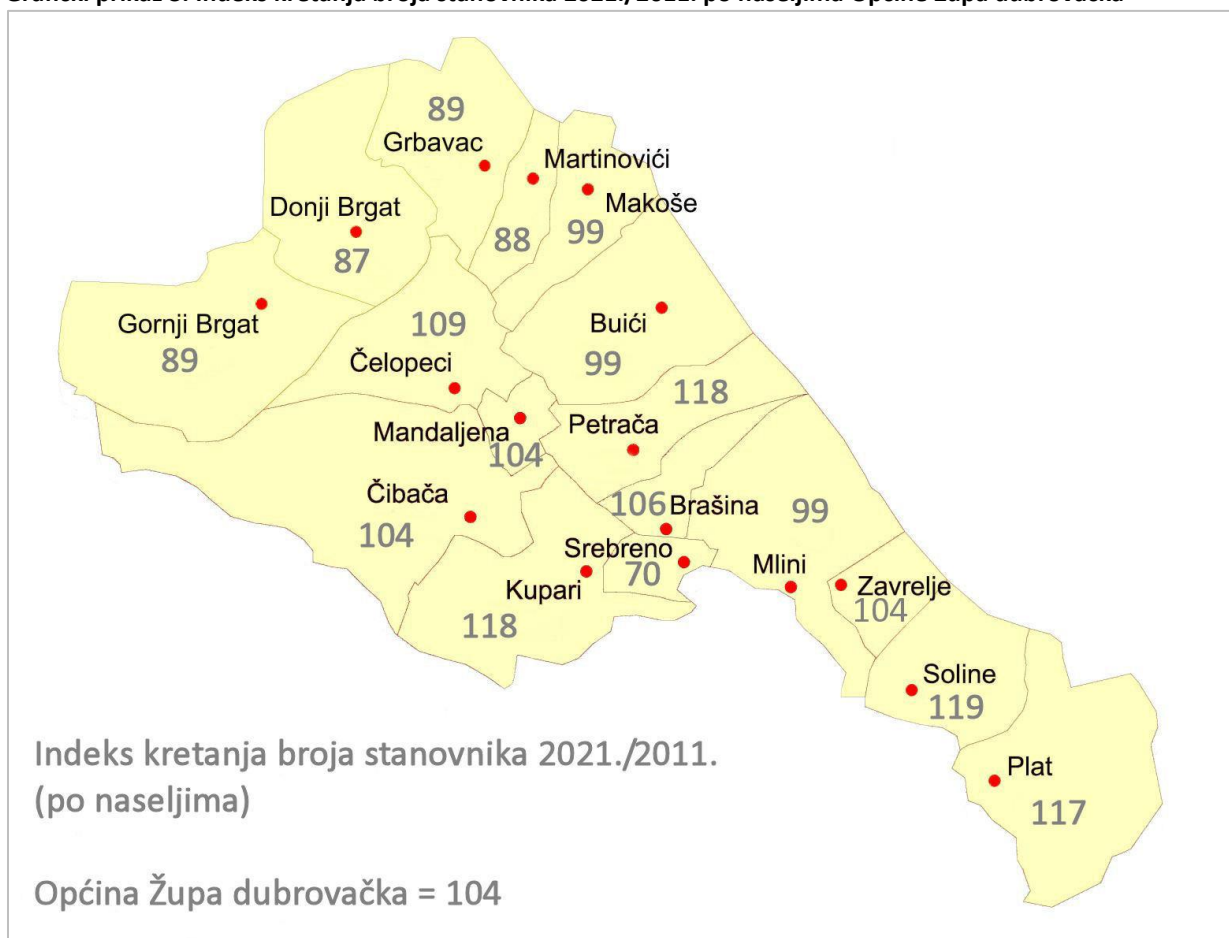
U međupopisnom razdoblju 1991.-2001. dolazi do velikih političkih, društvenih i gospodarskih promjena u zemlji, što se odrazilo i na demografskim prilikama u Župi. To je razdoblje osamostaljenja Republike Hrvatske, kada dolazi do srpsko-crnogorske ratne agresije među ostalima i na Župu dubrovačku. Posljedica je bila okupacija, rušenje i paljenje njezinih naselja te progon stanovništva.

Stanovništvo je uglavnom završilo u progonstvu u Dubrovniku, ne samo za vrijeme okupacije (25. listopada 1991. - 26. svibnja 1992.) već i za vrijeme trajanja obnove jer je agresor i okupator potpuno uništio i spalio Općinu iz koje su bili prognani gotovo svi njezini stanovnici.

U posljednja tri međupopisna razdoblja (1991.-2021.) i dalje se bilježi rast broja stanovnika, dijelom zahvaljujući prirodnom prirastu, dijelom mehaničkom i to iz više razloga (povećana potražnja radne snage na širem dubrovačkom području i niža cijena stambenog zbrinjavanja na području Općine Župa dubrovačka u odnosu na Grad Dubrovnik).

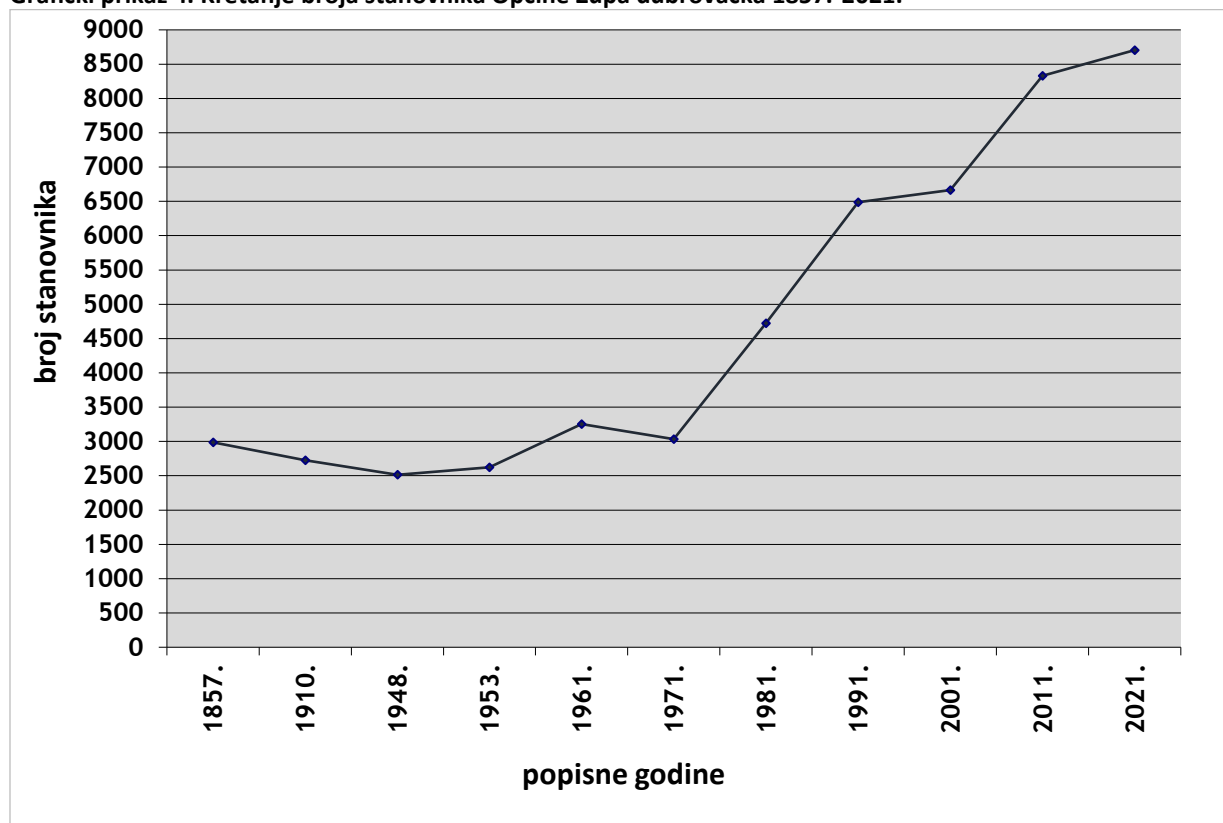
Uočljiviji pad broja stanovnika zabilježen je jedino u naselju Srebreno, a ostali trendovi se nastavljaju razmjerno smanjenim intenzitetom te i dalje prate nastavak gospodarskog razvoja Općine koji podrazumijeva stagnaciju (Grbavac, Brgat Donji i Gornji, Makoše, Martinovići) te povećanje broja stanovnika u svim ostalim naseljima izuzev u Srebrenom.

Grafički prikaz 3. Indeks kretanja broja stanovnika 2021./2011. po naseljima Općine Župa dubrovačka

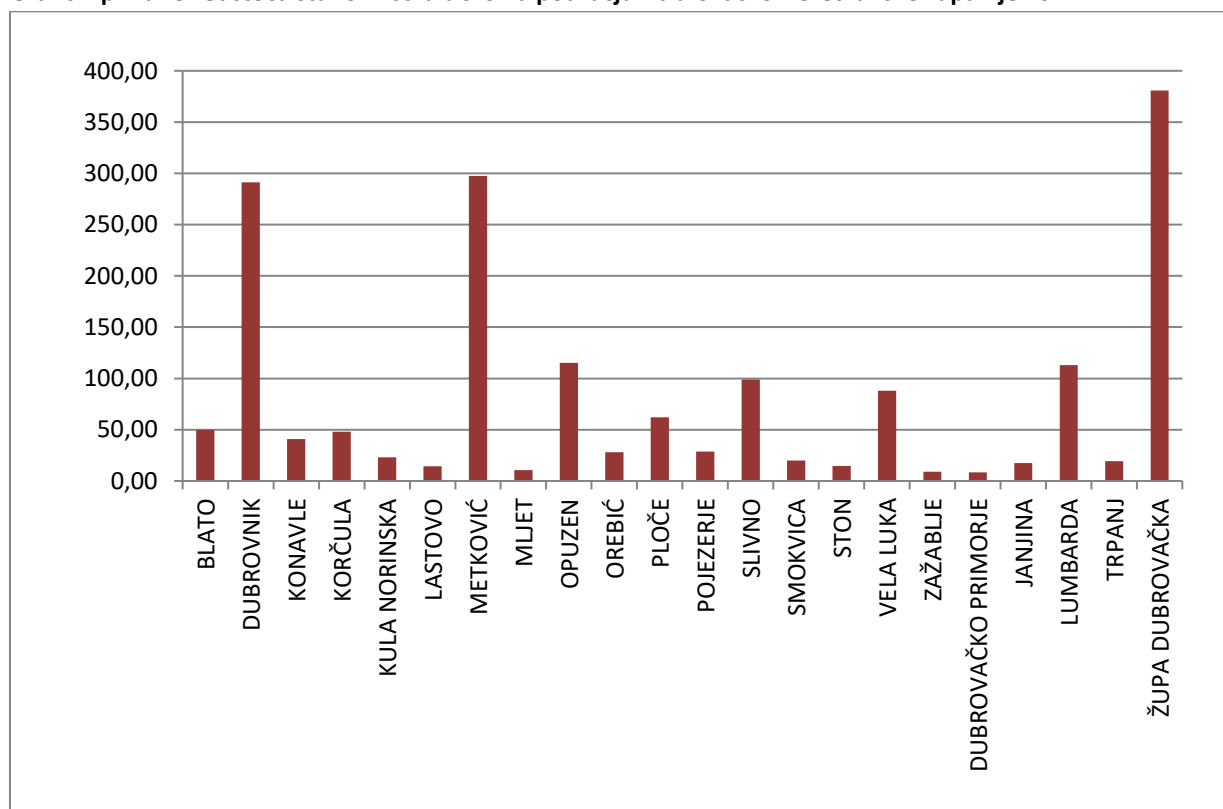
IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Grafički prikaz 4. Kretanje broja stanovnika Općine Župa dubrovačka 1857.-2021.

IZVOR: Naselja i stanovništvo Republike Hrvatske 1857. - 2001. godine, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Grafički prikaz 5. Gustoća stanovništva u JLS na području Dubrovačko-neretvanske županije 2021.

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Župa dubrovačka je unutar Dubrovačko-neretvanske županije najgušće naseljena jedinica lokalne samouprave. Gustoća naseljenosti 2021. godine na području Općine Župa dubrovačka iznosi 390,7 stan./km² što je značajno više od gustoće naseljenosti Dubrovačko-neretvanske županije (65,0 stan./km²).

Strukturna obilježja stanovništva

Dobno-spolna struktura

Dobno-spolna struktura jedna je od najosnovnijih i najvažnijih struktura stanovništva koja otkriva broj stanovnika u pojedinim dobnim grupama, i pokazatelj je povijesnog razvoja stanovništva tijekom duljeg vremenskog razdoblja. U njoj se odražava zajedničko djelovanje svih čimbenika koji određuju ukupno kretanje stanovništva.

Tablica 3. Dobno-spolna struktura prema glavnim dobnim skupinama 2021. godine po naseljima

Naselje	Broj stanovnika		Glavne dobne skupine					
			0 - 14		15 - 64		65 i više	
			broj	%	broj	%	broj	%
BRAŠINA	sv.	793	167	21	501	63	125	16
	m.	394	83	21	256	65	55	14
	ž.	399	84	21	245	61	70	18
BUIĆI	sv.	356	77	22	222	62	57	16
	m.	174	30	17	119	68	25	15
	ž.	182	47	26	103	57	32	17
ČELOPECI	sv.	497	101	20	348	70	48	10
	m.	255	54	21	177	69	24	10
	ž.	242	47	19	171	71	24	10
ČIBAČA	sv.	2 039	391	19	1 337	66	311	15
	m.	1 013	202	20	670	66	141	14
	ž.	1 026	189	18	667	65	170	17
DONJI BRGAT	sv.	133	16	12	83	62	34	26
	m.	75	8	11	50	67	17	22
	ž.	58	8	14	33	57	17	29
GORNJI BRGAT	sv.	178	26	15	115	65	37	20
	m.	83	12	14	56	67	15	18
	ž.	95	14	15	59	62	22	23
GRBAVAC	sv.	89	20	22	51	57	18	21
	m.	47	12	26	29	62	6	12
	ž.	42	8	19	22	52	12	29
KUPARI	sv.	950	192	20	630	66	128	14
	m.	480	100	21	322	67	58	12
	ž.	470	92	20	308	65	70	15
MAKOŠE	sv.	166	24	14	112	68	30	18
	m.	98	19	19	67	68	12	13
	ž.	68	5	8	45	66	18	26
MANDALJENA	sv.	361	70	19	238	66	53	15
	m.	170	35	21	111	65	24	14
	ž.	191	35	18	127	66	29	16
MARTINOVIĆI	sv.	111	23	21	69	62	19	17
	m.	49	10	20	32	65	7	15
	ž.	62	13	21	37	60	12	19

MLINI	sv.	933	174	19	586	63	173	18
	m.	437	83	19	275	63	79	18
	ž.	496	91	18	311	63	94	19
PETRAČA	sv.	953	222	23	594	62	137	15
	m.	454	103	23	287	63	64	14
	ž.	499	119	24	307	61	73	15
PLAT	sv.	313	57	18	183	58	73	24
	m.	145	27	19	88	61	30	20
	ž.	168	30	18	95	57	43	25
SOLINE	sv.	273	37	14	181	66	55	20
	m.	135	23	17	87	64	25	19
	ž.	138	14	10	94	68	30	22
SREBRENO	sv.	382	48	13	255	67	79	20
	m.	186	29	16	130	70	27	14
	ž.	196	19	10	125	64	52	26
ZAVRELJE	sv.	178	37	21	109	61	32	18
	m.	86	20	23	56	65	10	12
	ž.	92	17	18	53	58	22	24
OPĆINA	sv.	8 705	1 682	19	5 614	65	1 409	16
	m.	4 281	850	20	2 812	66	619	14
	ž.	4 424	832	19	2 802	63	790	18
DNŽ	ž.	115 564	17 728	15	71 813	62	26 023	23
	sv.	56 545	9 001	16	36 258	64	11 286	20
	m.	59 019	8 727	15	35 555	60	14 737	25
RH	sv.	3 871 833	552 416	14	2 450 178	63	869 239	23
	m.	1 865 129	283 772	15	1 219 839	65	361 518	20
	ž.	2 006 704	268 644	14	1 230 339	61	507 721	25

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Tablica 4. Stanovništvo Općine Župa dubrovačka prema starosti i spolu 2021. godine

	svega	muškarci	žene
UKUPNO	8705	4281	4424
0-4	545	280	265
5-9	551	280	271
10-14	586	290	296
15-19	438	233	205
20-24	498	253	245
25-29	519	266	253
30-34	599	273	326
35-39	692	345	347
40-44	688	363	325
45-49	629	324	305
50-54	541	280	261
55-59	487	228	259
60-64	523	247	276
65-69	526	233	293
70-74	396	185	211
75-79	205	85	120
80-84	183	82	101
85-89	69	23	46
90-94	27	11	16
95 i više	3	-	3

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Pokazatelji (indeks starenja, koeficijent starosti) koji se odnose i na 2011. i 2021. godinu su bolji u usporedbi s pokazateljima za Dubrovačko-neretvansku županiju te Republiku Hrvatsku ali je usporedbom pokazatelja iz 2021. godine u odnosu na pokazatelje iz 2011. godine isto tako vidljivo da je proces starenja zahvatio i Općinu Župu dubrovačku.

Tablica 5. Starosna struktura stanovništva 2021. godine po naseljima

naselje	ukupno stanovništvo 2021.	stanovništvo staro do 20 godina	stanovništvo staro preko 60 godina	Indeks starenja ¹⁸	Koeficijent starosti ¹⁹
BRAŠINA	793	218	163	74,77	20,55
BUIĆI	356	100	85	85	23,88
ČELOPECI	497	122	93	76,23	18,71
ČIBAČA	2039	484	436	90,08	21,38
DONJI BRGAT	133	25	46	184	34,59
GORNJI BRGAT	178	35	46	131,43	25,84
GRBAVAC	89	25	24	96	26,97
KUPARI	950	245	178	72,65	18,74
MAKOŠE	166	34	41	120,59	24,70
MANDALJENA	361	95	73	76,84	20,22
MARTINOVIĆI	111	27	24	88,89	21,62
MLINI	933	218	235	107,80	25,19
PETRAČA	953	264	188	71,21	19,73
PLAT	313	67	87	129,85	27,80
SOLINE	273	51	73	143,14	27,74
SREBRENO	382	65	101	155,38	26,44
ZAVRELJE	178	45	39	86,67	21,91
OPĆINA ŽUPA DUBROVAČKA	8705	2120	1932	91,13	22,19
DNŽ	115 564	23 238	34 261	147,44	29,65
RH	3 871 833	741 143	1 157 590	156,18	29,90

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

¹⁸ Indeks starenja - postotni udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba starih 0-19 godina. Indeks veći od 40% kazuje da je stanovništvo određenog područja zašlo u proces starenja.

¹⁹ Koeficijent starosti - postotni udio osoba starih 60 i više godina u ukupnom stanovništvu. Osnovni je pokazatelj razine starenja, a kad prijeđe vrijednost 12%, smatra se da je stanovništvo određenog područja zašlo u proces starenja.

Tablica 6. Usporedni prikaz indeksa starenja i koeficijenta starosti za 2001., 2011. i 2021. - po naseljima

naselje	2001.		2011.		2021.	
	indeks starenja	koeficijent starosti	indeks starenja	koeficijent starosti	indeks starenja	koeficijent starosti
BRAŠINA	63,1	17,2	72,87	18,34	74,77	20,55
BUIĆI	59,7	16,0	100	25,35	85	23,88
ČELOPECI	29,6	11,8	40,88	12,36	76,23	18,71
ČIBAČA	28,8	10,2	58,58	15,21	90,08	21,38
DONJI BRGAT	83,8	20,1	68,29	18,42	184	34,59
GORNJI BRGAT	87,0	20,9	104,65	22,61	131,43	25,84
GRBAVAC	96,2	24,5	100	22	96	26,97
KUPARI	55,2	15,4	53,37	13,74	72,65	18,74
MAKOŠE	76,9	18,9	100	22,62	120,59	24,70
MANDALJENA ²⁰	-	-	72,62	17,53	76,84	20,22
MARTINOVIĆI	50,0	27,4	75	19,05	88,89	21,62
MLINI	71,2	18,1	90,55	22,38	107,80	25,19
PETRAČA	37,1	10,3	50,95	13,28	71,21	19,73
PLAT	94,3	18,7	122,64	21,52	129,85	27,80
SOLINE	73,3	19,2	70,31	16,79	143,14	27,74
SREBRENO	45,6	13,2	88,66	20,09	155,38	26,44
ZAVRELJE	86,4	21,1	127,5	29,82	86,67	21,91
OPĆINA ŽUPA DUBROVAČKA	51,5	14,8	69,5	17,38	91,13	22,19

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2001., 2011. i 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Analiza istih pokazatelja po naseljima pokazuje da i je općinu unatoč "malo boljim" pokazateljima u odnosu na županiju i državu zahvatio proces starenja.

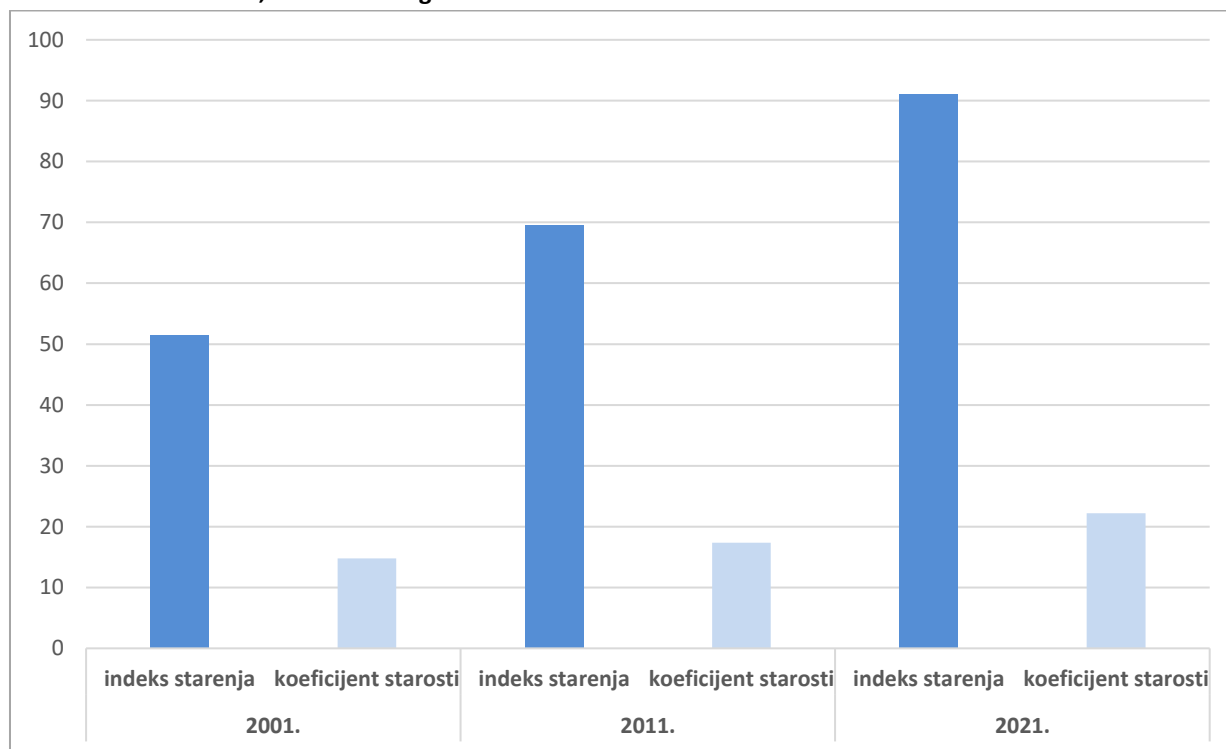
U međupopisnom razdoblju 2011.-2021. i dalje je prisutan (pojačan) proces starenja stanovništva, koje se ogledava u povećanju udjela zrelog i starog stanovništva u ukupnom stanovništvu, međutim u ovom međupopisnom razdoblju (u odnosu na razdoblje 2001.-2011.) proces je izraženiji obzirom da nema značajnijeg porasta stanovništva pa se izraženije uočava i smanjenje udjela mladog u ukupnom stanovništvu.

Odrednice dobne strukture su: natalitet, mortalitet, migracije i vanjski čimbenici (gospodarska kriza, rat, prirodne katastrofe i dr.). Buduće promjene u kretanju stanovništva ovise u velikoj mjeri o dobnoj strukturi stanovništva jer ona određuje natalitet, mortalitet i stopu rasta stanovništva.

²⁰ Kao samostalno naseljeno mjesto postoji od popisa 2011. godine. Nastalo je izdvajanjem dijelova naselja Čelopeci, Čibača i Petrača

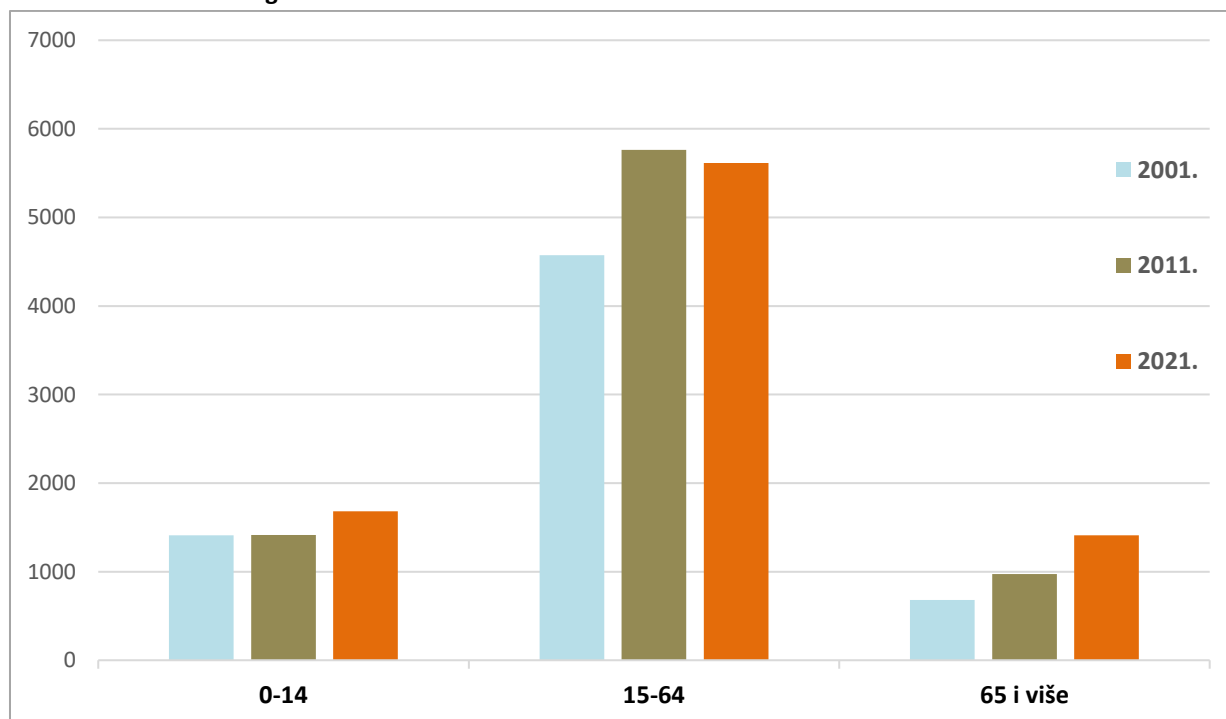
Grafičkim prikazom prikazan je odnos stanovništva Općine Župa dubrovačka prema glavnim dobnim skupinama 2001., 2011. i 2021. godine.

Grafički prikaz 6. Usporedni prikaz indeksa starenja i koeficijenta starosti na razini Općine Župa dubrovačka za 2001., 2011. i 2021. godinu

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2001., 2011. i 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Grafički prikaz 7. Odnos stanovništva Općine Župa dubrovačka prema glavnim dobnim skupinama 2001., 2011. i 2021. godine

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2001., 2011. i 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Prirodno kretanje

Prirodno kretanje stanovništva ovisi o stopama rodosti i smrtnosti stanovništva te može biti pozitivno (prirodni prirast) ili negativno (prirodni pad).

Razmatrajući razdoblje u proteklih 20-ak godina, u Općini Župa dubrovačka konstantan je prirodni prirast (veći broj živorođenih nego umrlih). Najveći prirodni prirast u apsolutnom iznosu ostvaren je 2005. - 2010. godine.

Može se istaknuti kako je prirodno kretanje od 2014. godine u blagom padu i to zbog smanjenja živorođenih dok je broj umrlih na istoj razini.

Vitalni indeks, kao omjer broja živorođenih i umrlih izražen u postotcima (%), prati prirodno kretanje stanovništva i direktno zavisi o broju živorođenih i umrlih osoba.

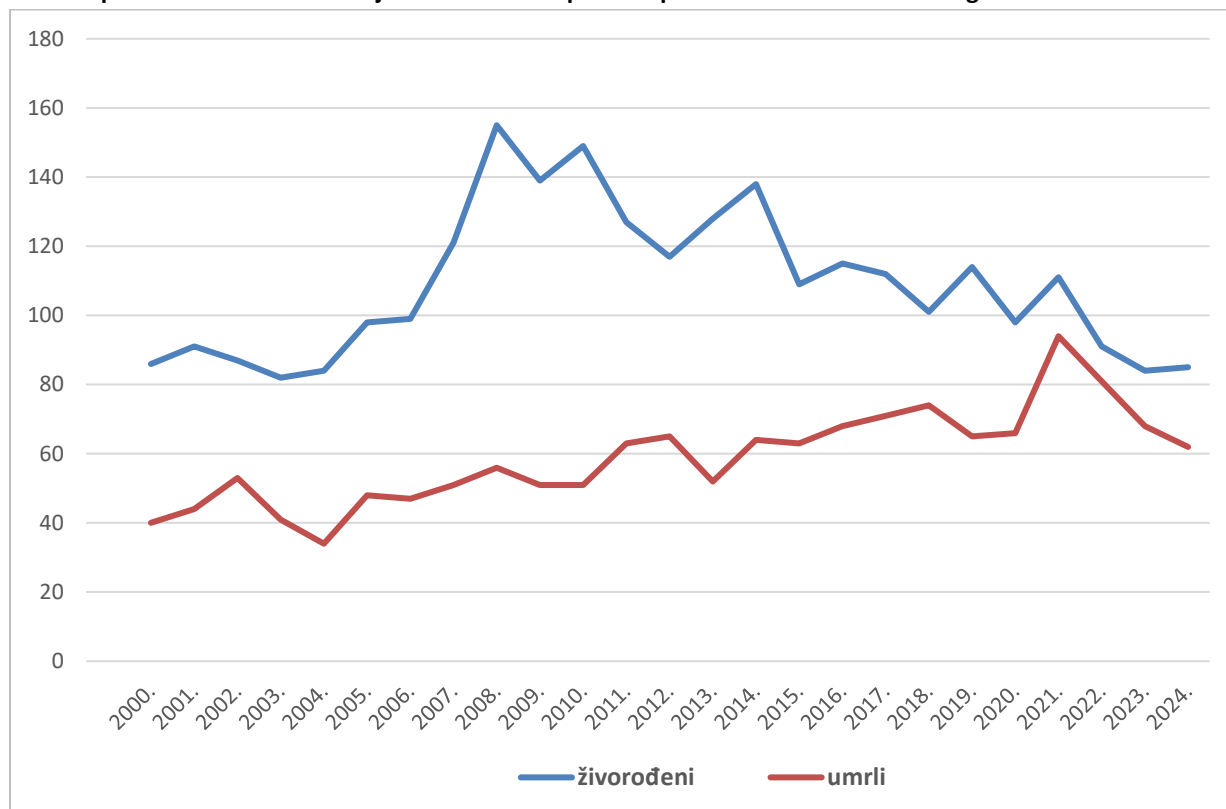
Kada analiziramo pokazatelje prirodnog prirasta stanovništva, Općina Župa dubrovačka ima daleko najveći indeks vitalnosti stanovništva u cijelom promatranom razdoblju (2000.-2024.) i to ne samo u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, već i na nivou Republike Hrvatske.

Tablica 7. Prirodno kretanje stanovništva Općine Župa dubrovačka 2000.-2024. godine

godina	živorođeni	umrli	prirodno kretanje	brakovi		vitalni indeks ²¹	vitalni indeks DNŽ	vitalni indeks RH
				sklopljeni	razvedeni			
2000.	86	40	46	28	-	215	110,2	87,1
2001.	91	44	47	28	3	206,8	108,4	87,7
2002.	87	53	34	42	2	164,2	96,9	79,3
2003.	82	41	41	43	4	200	87,5	75,5
2004.	84	34	50	36	5	247,1	104,4	81,0
2005.	98	48	50	45	3	204,2	99,6	82,0
2006.	99	47	52	42	5	210,6	110,2	82,3
2007.	121	51	70	60	1	237,3	105,7	80
2008.	155	56	99	55	7	276,8	110,5	83,9
2009.	139	51	88	52	8	272,5	111,5	85
2010.	149	51	98	55	4	292,2	110,7	83,2
2011.	127	63	64	50	1	201,6	99,1	80,7
2012.	117	65	52	49	4	180	96,6	80,8
2013.	128	52	76	45	1	246,2	95,3	79,3
2014.	138	64	74	47	4	215,6	103,8	77,8
2015.	109	63	46	50	9	173	95,6	69,2
2016.	115	68	47	43	10	169,1	93,5	72,8
2017.	112	71	41	53	8	157,7	87,6	68,4
2018.	101	74	27	42	4	136,5	90,2	70,1
2019.	114	65	49	47	1	175,4	92,8	69,8
2020.	98	66	32	39	1	143,9	89,1	62,9
2021.	111	94	17	45	5	118/1	73,6	58,2
2022.	91	81	10	44	-	112,3	70,7	59,5
2023.	84	68	16	44	7	123,5	77,1	62,7
2024.	85	62	23	37	16	137,1	78,6	62,8

IZVOR: Državni zavod za statistiku

²¹ Vitalni indeks - broj živorođenih na 100 umrlih

Grafički prikaz 8. Prirodno kretanje stanovništva Općine Župa dubrovačka 2000.-2024. godine

IZVOR: Državni zavod za statistiku

Iz grafa je vidljivo kako pozitivni trend i dalje postoji ali se nažalost i dalje smanjuje.

Nastavak pozitivnog trenda potvrđuju i podaci o isplaćenim naknadama za novorođenčad (novčana pomoć za opremu novorođenog djeteta) u promatranom razdoblju, a za 2024. godini je došlo do povećanja naknada.

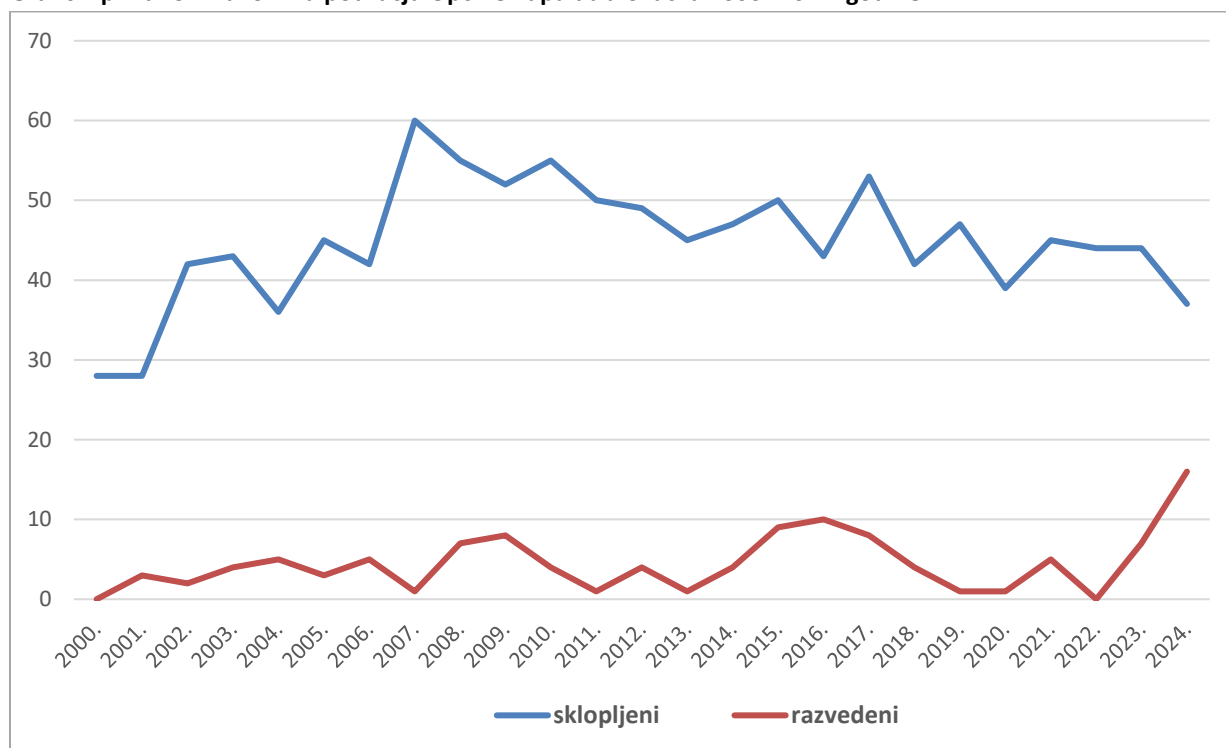
Tablica 8. Isplaćene naknade za novorođenčad u Općini Župa dubrovačka 2017.-2024. godine

godina	Broj isplaćenih naknada	Ukupno isplaćen iznos (kn/euro)
2017.	85	89.000,00 kn
2018.	90	92.000,00 kn
2019.	105	168.500,00 kn
2020.	109	178.000,00 kn
2021.	102	179.000,00 kn
2022.	94	138.000,00 kn
2023.	76	16.391,06 eura (123.425,00 kn)
2024.	89	29.900,00 eura (225.147,00 kn)

IZVOR: Općina Župa dubrovačka

U razdoblju 2000.-2015. relativno je ujednačen trend sklapanja brakova i razvoda, a u promatranom razdoblju vidljiv je pad sklopljenih brakova te povećanje razvoda.

Postotak razvoda u odnosu na broj brakova sklopljen u čitavom promatranom razdoblju iznosi 16,5 %.

Grafički prikaz 9. Brakovi na području Općine Župa dubrovačka 2000.-2024. godine

IZVOR: Državni zavod za statistiku

Ekonomska struktura

Ekonomska struktura stanovništva ukazuje na broj zaposlenih po pojedinim gospodarskim djelatnostima i daje opću informaciju o socio-ekonomskoj strukturi stanovništva Općine Župa dubrovačka.

Godine 2021. najveći broj zaposlenog stanovništva radio je u uslužnim djelatnostima, prednjače djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (24,3 %), trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala (15,8 %). Nakon toga najzastupljenija je djelatnost prijevoza i skladištenja (10,1 %) te građevinski sektor (7,77 %).

Izuzevši javnu upravu te obranu i djelatnosti obveznog socijalnog osiguranja, gdje je zaposleno 6,7 %, sljedeće najzastupljenije djelatnosti su obrazovanje (6,6 %) i djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (5,3 %).

Tablica 9. Zaposleno stanovništvo Općine Župa dubrovačka prema gospodarskim djelatnostima 2021. godine

Gospodarska djelatnost	Zaposleno stanovništvo		
	ukupno	muškarci	žene
poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	31	21	10
rudarstvo i vađenje	11	8	3
prerađivačka industrija	112	83	29
opskrba el.energijom, plinom, parom i klimatizacija	41	33	8
opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	105	93	12
građevinarstvo	329	296	33
trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	668	229	439
prijevoz i skladištenje	427	369	58

djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	1029	550	479
informacije i komunikacije	61	35	26
financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	51	17	34
poslovanje nekretninama	14	6	8
stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	131	55	76
administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	215	97	118
javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	283	145	138
obrazovanje	281	32	249
djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	226	42	184
umjetnost, zabava i rekreacija	88	43	45
ostale uslužne djelatnosti	128	26	102
djelatnosti kućanstava kao poslodavca, djelatnosti kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	3	-	3
djelatnost izvanteritorijalnih organizacija i tijela	1	-	1
nepoznato	-	-	-
OPĆINA ŽUPA DUBROVAČKA	4235	2180	2055
OPĆINA ŽUPA DUBROVAČKA – PREMA POPISU 2011. godine	3493	1892	1601

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Stanovništvo prema aktivnosti

Struktura stanovništva prema aktivnosti najbolje odražava razvitak funkcija nekog naselja i područja, ali na nju također utječu vitalne i strukturne demografske promjene do kojih je došlo iz određenih razloga.

Proces deagrarizacije već je odavna uhvatio maha u ovim naseljima, tako da se s pravom može zaključiti da je čitavo područje gotovo u potpunosti deagrarizirano. Broj i udjel poljodjelskog stanovništva je ispod prosjeka županije i države, te je promatrano područje postalo, kao važan pol razvitka, sastavni dio gradske regije Dubrovnika i uzdužne urbanizirane okosnice razvitka u Dubrovačkom priobalju.

Struktura aktivnog stanovništva prema djelatnostima ili glavnim skupinama djelatnosti pokazuje koje su djelatnosti bile razvijenije u ovim naseljima, ali i u okolnom prostoru, gdje su radili stanovnici ovog područja.

Rad u primarnim djelatnostima je gotovo postao beznačajan, a bitno se smanjio i rad u sekundarnim djelatnostima, jer se one nisu nastavile jače razvijati u ovom području i njegovom okruženju.

Tablica 10. Struktura stanovništva starog 15 i više godina prema ekonomskoj aktivnosti i spolu 2021. godine

EKONOMSKI AKTIVNI	ukupno	muškarci	žene
SVEGA	4366	2248	2118
ZAPOSLENI	4235	2180	2055
NEZAPOSLENI	131	68	63
EKONOMSKI NEAKTIVNI	ukupno	muškarci	žene
SVEGA	2651	1180	1470
UČENICI ILI STUDENTI	393	189	204
OSOBE KOJE SE BAVE OBAVEZAMA U KUĆANSTVU	195	-	195
OSOBE KOJE PROIZVODE DOBRA ZA VLASTITU POTROŠNJU	5	2	3
UMIROVLJENICI	1647	780	867
OSTALE NEAKTIVNE OSOBE	411	209	202
NEPOZNATO	6	3	3
UKUPNO	7023	3431	3592

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Dominirala je zaposlenost u tercijarnim djelatnostima, a među njima sasvim razumljivo u ugostiteljstvu i turizmu, a zatim u trgovini, glavnim gospodarskim aktivnostima u ovom prostoru.

Izvjestan porast pokazao se i u kvartarnim društvenim djelatnostima, a znatan broj aktivnih stanovnika izvan djelatnosti i nepoznato je posljedica sezonskog karaktera glavne djelatnosti, pa su neki radili samo u punoj turističkoj sezoni.

Prema posljednjem popisu iz 2021. godine nastale su samo manje promjene unutar zaposlenih prema pretežitoj aktivnosti i području djelatnosti. Nastavilo se smanjenje broja i udjela u primarnim djelatnostima.

Struktura aktivnih stanovnika prema zaposlenosti u pojedinim djelatnostima ili skupinama djelatnosti pokazuje da je područje zadržalo svoju funkciju turističkog središta, ali proširenu s raznim drugim uslugama, te se još može smatrati privlačnim uslužnim i upravnim središtem, prvenstveno za područje Općine, ali brojne njegove usluge koriste turisti i drugi njegovi posjetitelji, koji dolaze u ovo područje tijekom godine radi njegove privlačnosti i ugodnog boravka u njemu.

Tablica 11. Stanovništvo Općine Župa dubrovačka prema glavnim izvorima sredstava za život i spolu 2021. godine

	svega	muškarci	žene
UKUPNO	8705	4281	4424
Prihodi od rada	4120	2143	1977
Mirovina	1650	790	860
Prihodi od imovine	176	72	104
Socijalne naknade	133	41	92
Ostali prihodi	221	95	126
Povremena potpora drugih	134	49	85
Bez prihoda	1268	1089	1179
Nepoznato	3	2	1

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Obrazovna struktura

Obrazovna struktura stanovništva ukazuje na sastav stanovništva s obzirom na stečeni stupanj obrazovanja.

Gradski karakter potvrđuje struktura stanovništva starog 15 i više godina prema završenoj školi (školskoj spremi) utvrđena prema posljednjem popisu stanovništva 2021. godine

Tablica 12. Struktura stanovništva starog 15 i više godina prema završenoj školi i spolu 2021. godine

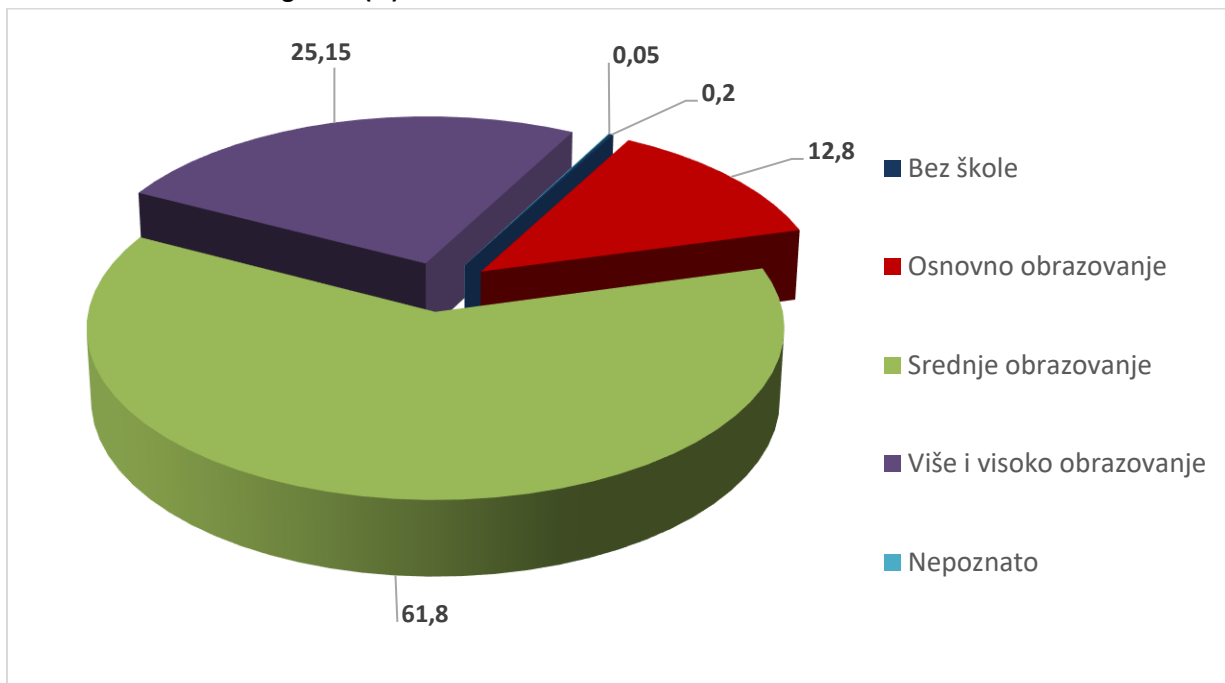
	Broj stanovnika ≥ 15 godina	Bez škole	Osnovno obrazovanje	Srednje obrazovanje	Više i visoko obrazovanje	Nepoznato
svega	7023	20	901	4332	1766	4
muškarci	3431	5	318	2328	778	2
žene	3592	15	583	2004	988	2

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Prema Popisu 2011., godine, u Općini Župa dubrovačka najviše je zastupljeno stanovništvo sa srednjim (61,7%), potom osnovnim (12,8 %) i visokim stupnjem obrazovanja (25,1%).

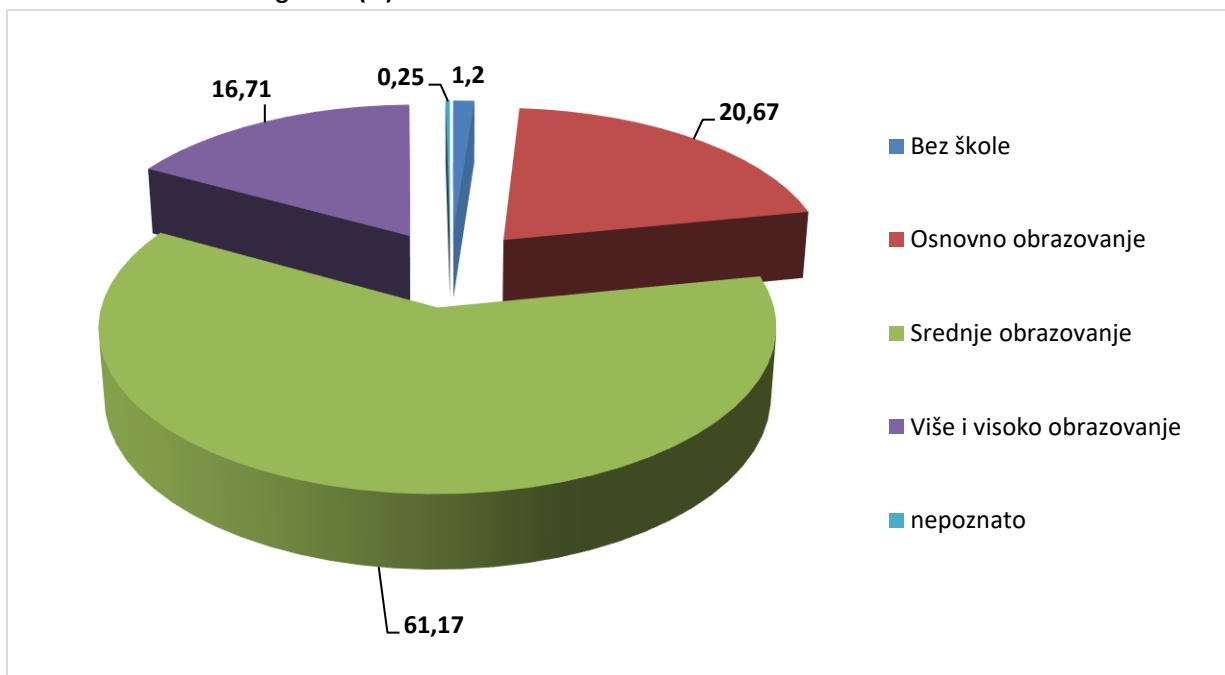
S obzirom na spolnu strukturu, u srednjem stupnju obrazovanja veći udio zauzimaju muškarci, dok žene imaju veći udio u osnovnom i visokom stupnju obrazovanja.

Grafički prikaz 10. Struktura stanovništva Općine Župa dubrovačka starog 15 i više godina prema završenoj školi 2021. godine (%)

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Grafički prikaz 11. Struktura stanovništva Općine Župa dubrovačka starog 15 i više godina prema završenoj školi 2011.godine (%)

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Državni zavod za statistiku

Napredak u obrazovanju pokazuju rezultati svakog sljedećeg popisa stanovništva pa tako i ovog iz 2021. godine. Rast bilježi skupina stanovništva sa srednjim te posebno s višim i visokim obrazovanjem (sa 16,7 % 2011. godine na 25,1% 2021. godine), uključujući magistre i doktore znanosti.

Sve to ukazuje da se nastavlja urbana transformacija ovog područja te da njihove funkcije zahtijevaju sve obrazovanije djelatnike. Tome je u mnogome doprinijela blizina Dubrovnika, gdje postoje srednje škole i sveučilišni studiji koji omogućuju mladim stanovnicima Župe dubrovačke svakodnevno i stalno školovanje, ali i doškolovanje, i tako zadovoljavanje stjecanja zvanja za zanimanja koja se traže u ovim naseljima i okolnom području, gdje osiguravaju svoju egzistenciju.

Usporedbom strukture stanovništva Općine Župa dubrovačka starog 15 i više godina prema završenoj školi 2021. u odnosu na 2011. godinu vidljiv je porast srednjoškolske i visokoškolske razine obrazovanja kao ipak očekivani trend s obzirom na sveukupni razvoj općine.

Tablica 13. Stanovništvo Općine Župa dubrovačka prema pohađanju škole 2021. godine

Predškolsko obrazovanje	Osnovnoškolsko obrazovanje			Srednja škola					Visoko obrazovanje		
	sv.	1.-4. r.	5.-8. r.	sv.	Indust. i obrtničke	tehničke i srodne	umjetničke	gimnazija	sv.	stručni studij	sveučilišni studij
293	937	439	498	339	56	186	6	91	397	122	275

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Struktura stanovništva prema narodnosnim obilježjima i vjeri

Stanovništvo cijele Općine po svojim narodnosnim obilježjima pripada hrvatskom nacionalnom korpusu (94,90 % stanovništva je hrvatske narodnosti), a ovakvoj narodnosnoj strukturi odgovara i struktura stanovništva prema vjeroispovijesti (88,09 % je pripadnika katoličke crkve) dok apsolutna većina stanovništva ovog područja govori hrvatskim jezikom.

Tablica 14. Stanovništvo Općine Župa dubrovačka prema narodnosti 2021. godine

Narodnost	Broj	%
Hrvati	8256	94,90
Albanci	23	0,26
Bošnjaci	202	2,32
Bugari	1	0,01
Crnogorci	6	0,07
Mađari	11	0,13
Makedonci	16	0,18
Nijemci	3	0,03
Poljaci	3	0,03
Rusi	7	0,08
Slovaci	1	0,01
Slovenci	6	0,07
Srbi	44	0,51
Talijani	3	0,03
Ukrajinci	1	0,01
Židovi	1	0,01
Ostali	29	0,33

Regionalna pripadnost	5	0,06
Izjasnili se u smislu vjerske pripadnosti	26	0,30
Neraspoređeni	1	0,01
Ne izjašnjavaju se	21	0,24
Nepoznato	36	0,41
UKUPNO	8705	100

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Tablica 15. Stanovništvo Općine Župa dubrovačka prema vjeri 2021. godine

Narodnost	Broj	%
Katolici	7668	88,09
Pravoslavci	82	0,94
Protestanti	8	0,10
Ostali kršćani	248	2,85
Muslimani	284	3,26
Istočne religije	4	0,05
Ostale religije, pokreti i svjetonazori	43	0,49
Agnostici i skeptici	56	0,64
Nisu vjernici i ateisti	111	1,28
Ne izjašnjavaju se	88	1,01
Nepoznato	112	1,29
UKUPNO	8705	100

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Gledajući zastupljenost prezimena u odnosu na popis 2011. godine, došlo je do malih promjena u odnosu na sami redoslijed, a umjesto prezimena Miletić i Krmek, u najčešćih 10 sada su to Pavlović i Prce.

Tablica 16. Najčešća prezimena Općine Župa dubrovačka 2011. i 2021. godine

Rb.	Prezime	
	2011.	2021.
1.	Miloslavić	Miloslavić
2.	Raguž	Radić
3.	Lučić	Lučić
4.	Radić	Raguž
5.	Sambrailo	Sambrailo
6.	Kristović	Kristović
7.	Grbić	Pavlović
8.	Miletić	Grbić
9.	Vlašić	Vlašić
10.	Krmek	Prce

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Migracijska obilježja stanovništva

Prema popisu 2001. godine bilo je 46% domicilnog stanovništva, dok je doseljenih bilo 54%. Najveći dio doseljenih, njih 53% doselilo je sa prostora Dubrovačko-neretvanske županije, te 33% iz Bosne i Hercegovine.

Analizom popisa 2011. godine broj domicilnog stanovništva koje od rođenja živi na području Općine smanjio se na 39,4 %, a broj doseljenih povećao se na 60,06 % što je očekivani trend s obzirom na prirodno kretanje stanovništva.

Trend se nastavio i u zadnjem međupopisnom razdoblju te se prema popisu 2021. godine broj domicilnog stanovništva koje od rođenja živi na području Općine smanjio na 30,5 %, a broj doseljenih povećao se na 69,5 %.

Najveći dio doseljenih je i dalje s područja Dubrovačko-neretvanske županije (47,3%), a zatim s područja Bosne i Hercegovine (21,3%).

Tablica 17. Stanovništvo Općine Župa dubrovačka prema migracijskim obilježjima i spolu 2021. godine

DOSELJENI U NASELJE STANOVANJA			
S PODRUČJA RH	ukupno	muškarci	žene
SVEGA	4285	1906	2379
IZ DRUGOG NASELJA OPĆINE	850	371	479
IZ DRUGOG GRADA ILI OPĆINE ISTE ŽUPANIJE	2859	1287	1572
IZ DRUGE ŽUPANIJE	576	248	328
IZ INOZEMSTVA	ukupno	muškarci	žene
SVEGA	1765	838	927
BIH	1288	624	664
NJEMAČKA	195	99	96
SRBIJA	58	14	44
SLOVENIJA	8	2	6
KOSOVO	15	6	9
OSTALE ZEMLJE	202	93	109
UKUPNO	6050	2744	3306

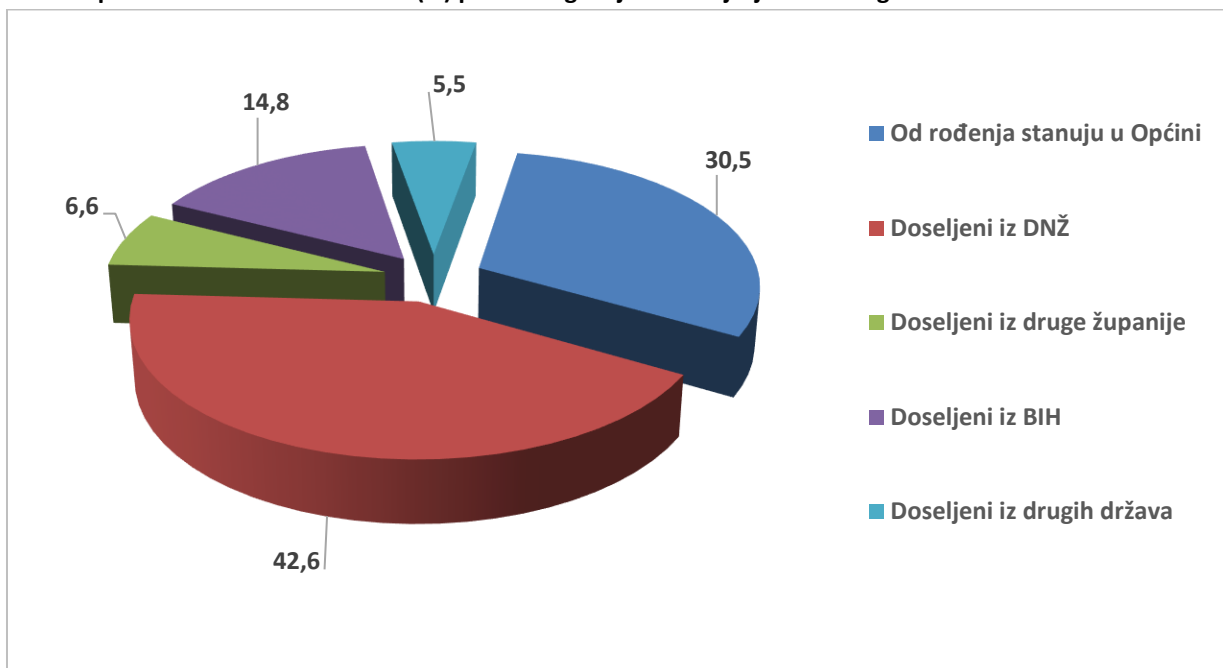
IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Upravo je pozitivni migracijski saldo uz snažni gospodarski razvoj najviše utjecao na demografski razvitak cijele Općine.

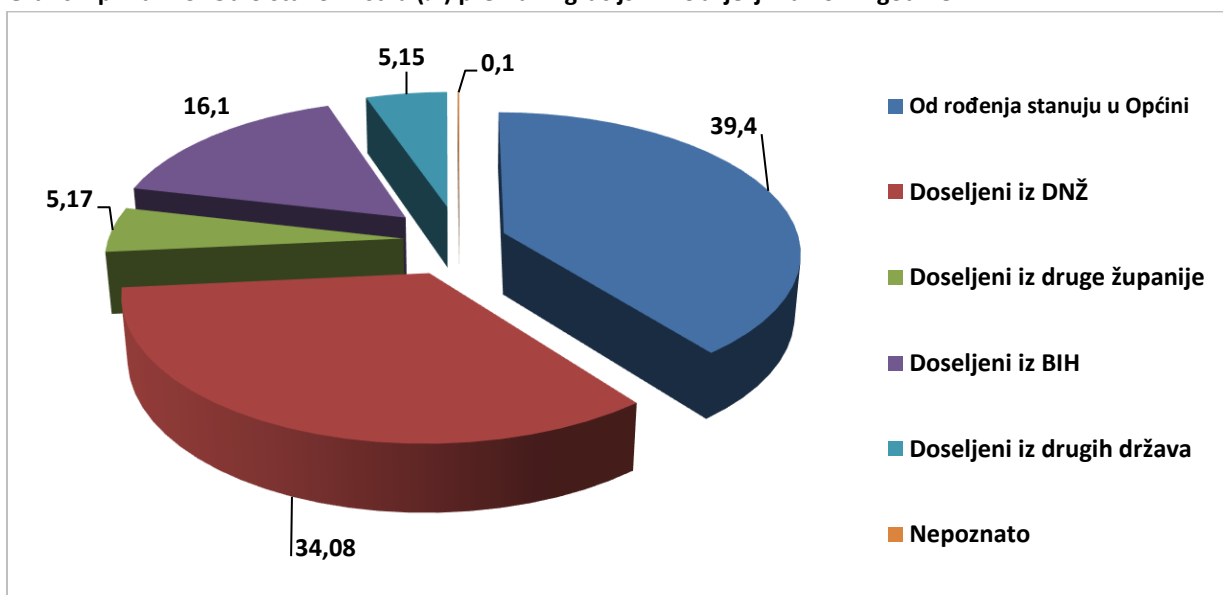
Tablica 18. Stanovništvo Općine Župa dubrovačka prema mjestu rođenja i spolu 2021. godine

ROĐENI U RH	ukupno	muškarci	žene
U MJESTU STANOVANJA	2783	1597	1186
U DRUGOM NASELJU OPĆINE	658	279	379
U DRUGOM GRADU/OPĆINI ISTE ŽUPANIJE	2533	1117	1416
U DRUGOJ ŽUPANIJI	622	278	344
ROĐENI U INOZEMSTVU	ukupno	muškarci	žene
SVEGA	2108	1010	1098
BIH	1790	897	893
SRBIJA	74	19	55
NJEMAČKA	73	29	44
KOSOVO	19	10	9
SLOVENIJA	11	3	8
MAKEDONIJA	21	14	7
OSTALE ZEMLJE	121	38	83
UKUPNO	8705	4281	4424

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Grafički prikaz 12. Udio stanovništva (%) prema migracijskim obilježjima 2021. godine

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Grafički prikaz 13. Udio stanovništva (%) prema migracijskim obilježjima 2011. godine

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Državni zavod za statistiku

Kada govorimo o migracijama prilično su zanimljivi podaci koji se odnose na doseljeno i odseljeno stanovništvo na razini Općine, a za što su nam podaci dostupni od 2011. godine.

Prema metodologiji koja se primjenjivala do 2010. godine, podaci o vanjskoj migraciji stanovništva obuhvaćali su državljane Republike Hrvatske i strance na stalnom boravku koji su prijavili odnosno odjavili svoje prebivalište u Republici Hrvatskoj dok se podaci statistike vanjske migracije od 2011. obrađuju se prema novoj metodologiji koja se temelji na Preporukama UN-a za statistiku međunarodne migracije i na Uredbi (EZ-a) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti. Prema navedenome, statistička definicija

međunarodnog migranta temelji se na konceptu uobičajenog mjesta stanovanja. Prema tom konceptu doseljenima iz inozemstva i odseljenima u inozemstvo smatraju se osobe koje su promijenile uobičajenu državu stanovanja na razdoblje koje je, ili se očekuje da će biti, dugo najmanje godinu dana.

Podaci o migracijama obuhvaćaju državljane Republike Hrvatske i strance na privremenome ili stalnom boravku u Republici Hrvatskoj.

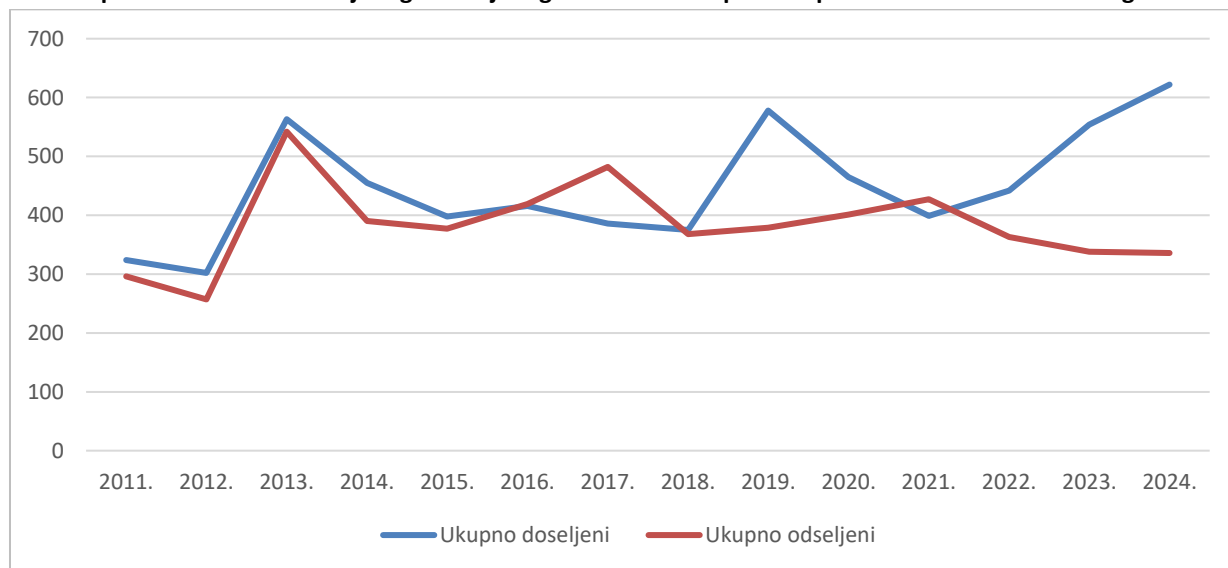
Treba naglasiti da se istraživanja o unutarnjoj i vanjskoj migraciji stanovništva Republike Hrvatske provode se na temelju podataka koji se prikupljaju u Ministarstvu unutarnjih poslova.

Tablica 19. Doseljeno i odseljeno stanovništvo Općine Župa dubrovačka 2011.-2024. godine

	Ukupno doseljeni	Doseljeni iz drugoga grada/općine iste županije	Doseljeni iz druge županije	Doseljeni iz inozemstva	Ukupno odseljeni	Odseljeni u drugi grad/općinu iste županije	Odseljeni u drugu županiju	Odseljeni u inozemstvo
2011.	324	163	38	46	296	128	44	47
2012.	302	153	43	51	257	141	40	21
2013.	563	220	85	92	542	202	84	90
2014.	455	188	87	61	390	194	48	29
2015.	398	132	91	65	377	156	48	63
2016.	416	142	98	72	419	165	61	89
2017.	386	119	82	63	482	167	60	133
2018.	375	103	68	120	368	156	74	54
2019.	578	161	80	234	379	152	51	73
2020.	465	140	49	185	401	129	64	117
2021.	399	129	33	112	427	134	55	113
2022.	442	135	44	182	363	121	39	122
2023.	554	131	38	291	338	97	54	93
2024.	622	130	47	341	336	95	53	84

IZVOR: Državni zavod za statistiku

Grafički prikaz 14. Odnos doseljenog i odseljenog stanovništva Općine Župa dubrovačka 2011.-2024. godine

IZVOR: Državni zavod za statistiku

Prema raspoloživim podacima evidentno je da Općina Župa dubrovačka do 2019 godine nije imala i često spominjanu veliku razliku u stopama doseljenje i odseljenja i da je najveći broj otpadao na migracije unutar same Dubrovačko-neretvanske županije.

Ono što je evidentno u ovom izvještajnom razdoblju je da se izrazito povećava broj doseljenih u odnosu na broj odseljenih ta da situacija s COVIDOM potvrđuje trend doseljavanja povezan sa sve izraženijim potrebama za radnom snagom.

Podaci o broju dnevnih i tjednih migranata pokazuju da 77 % zaposlenog stanovništva Općine Župa dubrovačka posao obavlja u drugoj općini/gradu iste županije, a u naravi podaci potvrđuju da većina zaposlenog stanovništva dnevno putuje na relaciji Općina Župa dubrovačka - Grad Dubrovnik i obratno. Oko 23% zaposlenog stanovništva dnevno migrira unutar naselja u Općini.

Tablica 20. Dnevni i tjedni migranti na području Općine Župa dubrovačka 2021. godine

DNEVNI MIGRANTI	ukupno	muškarci	žene
UKUPNO	4562	2225	2337
ZAPOSLENI	ukupno	muškarci	žene
RADE U DRUGOM NASELJU OPĆINE	777	345	432
RADE U DRUGOM GRADU/OPĆINI ISTE ŽUPANIJE	2606	1275	1331
RADE U DRUGOJ ŽUPANIJI	16	13	3
RADE U INOZEMSTVU	4	3	1
UČENICI I STUDENTI	ukupno	muškarci	žene
UČENICI OSNOVNIH ŠKOLA	826	418	408
UČENICI SREDNIH ŠKOLA	274	136	138
STUDENTI	59	35	24
TJEDNI MIGRANTI	ukupno	muškarci	žene
UKUPNO	62	46	16
RADE U DRUGOM NASELJU OPĆINE	2	2	-
RADE U DRUGOM GRADU/OPĆINI ISTE ŽUPANIJE	14	11	3
RADE U DRUGOJ ŽUPANIJI	31	27	4
RADE U INOZEMSTVU	-	-	-
UČENICI I STUDENTI	ukupno	muškarci	žene
UČENICI OSNOVNIH ŠKOLA	5	2	3
UČENICI SREDNIH ŠKOLA	1	1	-
STUDENTI	9	3	6

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Broj, razmještaj i struktura kućanstava

Broj kućanstava i prosječna veličina kućanstva razmatraju se za područje Općine Župa dubrovačka i Dubrovačko-neretvanske županije, za 2001., 2011. i 2021. godinu.

U međupopisnom periodu 2001.-2011. godine zabilježen je porast broja kućanstava za Općinu Župu dubrovačka ali u odnosu na 2001. godinu, 2011. godine došlo je do smanjenja prosječne veličine kućanstva, odnosno smanjenja broja članova unutar obitelji na 3,2.

Prosječna veličina kućanstva u Općini Župa dubrovačka 2001. i 2011. godine bila je iznad županijskog prosjeka, koji je iznosio 3,14, odnosno 2,92.

U zadnjem međupopisnom razdoblju nastavlja se trend smanjivanja prosječnog broja osoba u kućanstvu te je 2021. on iznosio 3,08, i dalje iznad županijskog prosjeka koji iznosi 2,80.

Dubrovačko-neretvanska županija, kao i Republika Hrvatska u cjelini, 2021. godine bilježe pad broja kućanstava dok Općina Župa dubrovačka nastavlja i u ovom međupopisnom razdoblju bilježiti rast broja kućanstava.

Treba napomenuti da se podaci za naselja Čelopeci, Čibača i Petrača sagledavaju kroz činjenicu da su ta naselja sadržavala dijelove naselja Mandaljena koje se kao samostalno naselje prvi put pojavljuje u popisu 2011. godine.

Tablica 21. Broj kućanstava za Općinu Župa dubrovačka i Dubrovačko-neretvansku županiju 2001., 2011. i 2021.

Naselje/područje	broj kućanstava			Indeks kretanja broja kućanstava 2021./2011.
	2001.	2011.	2021.	
BRAŠINA	152	262	260	99,2
BUIĆI	73	95	103	108,4
ČELOPECI	109	131	155	118,3
ČIBAČA	421	527	613	116,3
DONJI BRGAT	44	43	44	102,3
GORNJI BRGAT	65	68	61	89,7
GRBAVAC	31	31	29	87,5
KUPARI	160	255	293	114,9
MAKOŠE	42	45	49	108,8
MANDALJENA ²²	-	116	132	113,8
MARTINOVIĆI	27	29	28	96,5
MLINI	275	344	329	95,6
PETRAČA	162	233	308	132,1
PLAT	80	104	112	107,7
SOLINE	70	89	103	115,7
SREBRENO	169	143	133	93,0
ZAVRELJE	30	55	58	105,4
OPĆINA ŽUPA DUBROVAČKA	1 910	2 598	2810	108,2
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA	39 125	42 077	40770	96,9
REPUBLIKA HRVATSKA	1 477 377	1 535 635	1438423	93,6

IZVOR: Prvi rezultati Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2001. i 2011. godine, Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine - PRVI REZULTATI, Državni zavod za statistiku

Prevladavaju obiteljska kućanstva s 2-5 članova sa 72% zastupljenosti u odnosu na ukupan broj svih kućanstava, a nakon toga sa 19,3 % samačka neobiteljska kućanstva.

U ukupnom broju obitelji prevladavaju bračni parovi s djecom (58,7 %) što je iznad županijskog (51 %) prosjeka. Po udjelu u kupnom broju obitelji slijede bračni parovi bez djece (21,7 %).

²² Podaci za 2001. godinu za naselje Mandaljena iskazani su unutar naselja Čelopeci, Čibača i Petrača

Tablica 22. Privatna kućanstva prema tipu i broju članova 2021. godine

	Privatna kućanstva														
	Ukupno	Obiteljska kućanstva prema broju članova											Neobiteljska kućanstva		
		svega	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 i više	svega	samačka	višečlana
OŽD	2799	2219	602	504	621	295	110	49	19	8	6	5	580	541	39
DNŽ	40713	29326	9430	7122	6904	3399	1413	610	242	96	52	58	11387	10570	817

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Tablica 23. Broj članova kućanstva prema tipu i broju članova 2021. godine

		Ukupno	Broj članova kućanstva											Prosječan broj osoba u kućanstvu
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 i više	
OŽD	Broj kućanstava	2799	541	631	512	621	296	111	49	19	8	6	5	3,09
	Broj članova	8658	541	1262	1536	2484	1480	666	343	152	72	60	62	-
DNŽ	Broj kućanstava	40713	10570	10141	7212	6913	3403	1414	611	242	96	52	59	2,80
	Broj članova	113944	10570	20282	21636	27652	17015	8484	4277	1936	864	520	708	-

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Tablica 24. Obitelji prema tipu i broju članova 2021. godine

	Broj obitelji							Broj članova obitelji
	Ukupno	Bračni par bez djece	Izvanbračni par bez djece	Bračni par s djecom	Izvanbračni par s djecom	Majka s djecom	Otac s djecom	Ukupno
Župa dubrovačka	2430	528	40	1426	27	331	78	7744
DNŽ	32189	8322	582	16417	655	5059	1154	97853

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Prema osnovi korištenja stambene jedinice prosjek je sličan i na općinskoj (81 %) i županijskoj (86 %) razini i prevladava privatno vlasništvo ili suvlasništvo stambene jedinice.

Na razini Općine slijede najomprimac sa slobodno ugovorenom najamninom (9%) te srodstvo s vlasnikom ili najomprimcem stana sa 8,6 %.

Tablica 25. Privatna kućanstva prema osnovi korištenja stambene jedinice 2021. godine

	Osnova korištenja stambene jedinice	Ukupno (broj članova kućanstva)	postotak od ukupnog broja
Župa dubrovačka	Ukupno	2799	100
	Privatno vlasništvo ili suvlasništvo	2272	81,17
	Srodstvo s vlasnikom ili najmoprimcem stana	240	8,57
	Najmoprimac sa slobodno ugovorenom najamninom	258	9,22
	Najmoprimac sa zaštićenom najamninom	24	0,86
	Ostale osnove korištenja	5	0,18
	Beskućnik	-	-
Dubrovačko- neretvanska županija	Ukupno	40713	100
	Privatno vlasništvo ili suvlasništvo	34986	85,93
	Srodstvo s vlasnikom ili najmoprimcem stana	3247	7,98
	Najmoprimac sa slobodno ugovorenom najamninom	1974	4,85
	Najmoprimac sa zaštićenom najamninom	320	0,79
	Ostale osnove korištenja	185	0,45
	Beskućnik	1	-

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Tablica 26. Stanovi prema načinu korištenja u Općini Župa dubrovačka 2021. godine

Ukupno		Stanovi za stalno stanovanje			Stanovi koji se koriste povremeno		Stanovi u kojima se samo obavljala djelatnost
		svega	nastanjeni	nenastanjeni (prazni)	u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi	za odmor i rekreaciju	
broj	4 192	3 626	2 799	827	6	164	396
m ²	367 039	327 999	260 364	67 635	175	14.223	24 642

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Kod stanova prema načinu korištenja prema očekivanju prevladavaju nastanjeni stanovi za stalno stanovanje sa 86,5 % od ukupnog broja stanova.

Stanovi koji se koriste privremeno zastupljeni su sa 4%, gotovo svi za odmor i rekreaciju, a na stanove u kojima se obavlja djelatnost otpada 9,4 %.

Tablica 27. Nastanjeni stanovi prema pomoćnim prostorijama/instalacijama u Općini Župa dubrovačka 2021.

	Ukupan broj		Stanovi koji imaju			Stanovi s instalacijama			
			zahod	kupaonicu	kuhinju	vodovoda	kanalizacije	el. energije	plina
OŽD	Broj stanova	2799	2781	2789	2777	2799	2795	2796	234
	Broj osoba	8658	8647	8614	8614	8658	8654	8655	8564
DNŽ	Broj stanova	40965	40509	40462	40462	40685	40644	40669	3231
	Broj osoba	113924	113593	113531	113910	113910	113893	113893	10352

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

1.4. Općina Źupa dubrovačka u okviru prostornog uređenja Dubrovačko-neretvanske Źupanije

Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske Źupanije (SluŹbeni glasnik Dubrovačko-neretvanske Źupanije 06/03, 03/05-uskl., 03/06, 07/10, 04/12-isp., 09/13, 02/15-uskl., 07/16, 02/19, 06/19-pročišćeni tekst, 03/20, 12/20-pročišćeni tekst) uvaŹavanjem prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, razrađuje načela prostornog uređenja i utvrđuje ciljeve prostornog razvoja te organizaciju, zaštitu, korištenje i namjenu prostora Dubrovačko-neretvanske Źupanije.

Predmetni plan sadrŹi prostornu i gospodarsku strukturu Dubrovačko-neretvanske Źupanije, sustav središnjih naselja regionalnog značenja, sustav razvojne regionalne infrastrukture, osnove za uređenje i zaštitu prostora, mjerila i smjernice za gospodarski razvoj, za očuvanje i unaprjeđenje prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, mjere za unaprjeđenje i zaštitu okoliša te druge elemente od vaŹnosti za Źupaniju.

Prostor Dubrovačko-neretvanske Źupanije podijeljen je u skladu s prirodno-geografskim, društveno-gospodarskim i funkcionalno-gravitacijskim obilježjima na fizički gotovo odvojene tri veće geografske cjeline: Dubrovačko priobalje unutar kojega se nalazi prostor Općine Źupa dubrovačka, otočno i poluotočno područje te Donjoneretvanski kraj.

Općina Źupa dubrovačka jedna je od 22 jedinice lokalne samouprave Dubrovačko-neretvanske Źupanije, ukupne površine 22,28 km² i 8705 stanovnika (popis 2021. godine). Općina Źupa dubrovačka kao jedinica lokalne samouprave u svom administrativnom obuhvatu broji 17 naselja, a sjedište Općine nalazi se u naselju Srebreno.

Na području Općine Źupa dubrovačka Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske Źupanije definirane su sljedeće građevine od vaŹnosti za Republiku Hrvatsku:

1. Prometne građevine:
 - 1.1. Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima:
 - 1.1.1. državne ceste:
 - 1.1.1.1. brza cesta Dubrovnik (Osojnik)-Čilipi-G.P. Karasovići: administrativna granica Grada Dubrovnika-administrativna granica Općine Konavle (planirano)
 - 1.1.1.2. DC-8: administrativna granica Grada Dubrovnika-administrativna granica Općine Konavle
 - 1.1.1.3. DC-223: GP Gornji Brgat-Dubac (DC-8)
2. Koridori elektroničke komunikacijske infrastrukture i televizijskih operatora elektroničkih komunikacija:
 - 2.1. Srđ-Gruda 2
3. Energetske građevine:
 - 3.1. Elektroenergetske građevine:
 - 3.1.1. Hidroelektrane s pripadajućim građevinama:
 - 3.1.1.1. hidroelektrana "Dubrovnik" u Platu
4. Dalekovodi 220 kV i više, s trafostanicom i rasklopnim postrojenjem na tom dalekovodu:
 - 4.1. dva dalekovoda 220 kV D HE Dubrovnik-Trebinje

- 4.2. tri podzemna kabela 220 kV K HE Dubrovnik-TS Plat
- 4.3. dalekovod 2x220 kV, uvod dva dalekovoda 220 kV D HE Dubrovnik-Trebinje u TS Plat (postojeće)
- 4.4. dalekovod 2x220 kV DS Plat-Pelješac-Nova Sela s podmorskom kabelskom dionicom ispod Malostonskog zaljeva, alternativno preko BiH (planirano)
- 4.5. dalekovod 220 kV TS Konavoska brda-TS Plat (planirano)
- 4.6. TS Plat 220/110/35/20(10) kV
5. Građevine za transport plina s pripadajućim objektima, odnosno uređajima i postrojenjima:
 - 5.1. međunarodni plinovod Dubrovnik-Prevlaka-Dobreč, dionica čvor Dubrovnik-Župa dubrovačka-Konavle-Prevlaka (planirano)
 - 5.2. međunarodni plinovod Dubrovnik-Trebinje, dionica čvor Dubrovnik-granica BiH (planirano)
6. Građevine posebne namjene:
 - 6.1. Kupari – rezidencijalni kompleks i pp MOL-a
7. Granični prijelazi:
 - 7.1. Cestovni granični prijelazi:
 - 7.1.1. granični prijelazi RH na granici s Bosnom i Hercegovinom:
 - 7.1.2. stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u cestovnom prometu: Gornji Brgat
 - 7.2. Ribolovna područja na moru:
 - 7.2.1. vanjsko ribolovno more – ribolovne zone D i dijelom C
 - 7.2.2. unutarnje ribolovno more – dijelom ribolovna zona G.

Na području Općine Župa dubrovačka Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije definirane su građevine od važnosti za Dubrovačko-neretvansku županiju su:

1. Prometne građevine:
 - 1.1. Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima:
 - 1.1.1. Županijske ceste:
 - 1.1.1.1. ŽC-6243: Brgat (DC-223)-Grbavac-Petrača-DC-8
 - 1.1.2. Lokalne ceste:
 - 1.1.2.1. LC-69048: administrativna granica Grada Dubrovnika-Brgat (DC-223)
 - 1.1.2.2. LC-69049: administrativna granica Grada Dubrovnika-Žarkovica-Brgat (DC-223)
 - 1.1.2.3. LC-69050: DC-8-Čelopeci-DC-8
 - 1.2. Građevine pomorske plovidbe:
 - 1.2.1. luke otvorene za javni promet lokalnog značaja:
 - 1.2.1.1. Luka Kupari
 - 1.2.1.2. Luka Mlini
 - 1.2.1.3. Luka Plat (hidrocentrala, Župski zaljev)
 - 1.2.1.4. Luka Srebreno
 - 1.2.2. plovni put-unutarnji (između luka otvorenih za javni promet)
 - 1.3. Građevine i površine elektroničkih komunikacija:

- 1.3.1. odašiljači nepokretnih i pokretnih elektroničkih komunikacijskih mreža izvan građevinskog područja
 - 1.3.2. županijski elektronički komunikacijski vodovi s pripadajućim građevinama.
2. Energetske građevine:
 - 2.1. Elektroenergetske građevine:
 - 2.1.1. hidroelektrana MAHE u Mlinima
 - 2.1.2. solarne elektrane
 - 2.1.3. dalekovod 2x110 kV DS HE Dubrovnik-Komolac
 - 2.1.4. dalekovod D110 kV Trebinje-Komolac
 - 2.1.5. dalekovod D110 kV Plat-Herceg Novi (planirano)
 - 2.1.6. dalekovod 2x110 kV, uvod D Plat-Herceg Novi u TS "Konavle" (planirano)
 - 2.1.7. dalekovod 2x110 kV, uvod DS HE Dubrovnik-Komolac u TS Srđ, alternativna s kabelskom stanicom 2x110 kV, preko golf terena na Srđu
 - 2.1.8. podzemni kabel 110 kV K HE Dubrovnik-TS Plat
 - 2.1.9. TS 35/10 kV: Mlini
 - 2.1.10. dalekovod D35 kV: Plat-Cavtat, Plat-Mlini, Mlini-Komolac
 - 2.1.11. dalekovod 35 kV: Plat-Pločice
 - 2.2. Građevine za transport plina s pripadajućim objektima, odnosno uređajima i postrojenjima:
 - 2.2.1. Visokotlačni distribucijski plinovodi s redukcijskim stanicama:
 - 2.2.1.1. PČ/MRS Dubrovnik-RS Komolac-RS Dubrovnik
 - 2.2.1.2. PČ/MRS-RS Kupari
 3. Vodne građevine:
 - 3.1. Regulacijske i zaštitne vodne građevine:
 - 3.1.1. bujične građevine
 - 3.2. Građevine za vodoopskrbu:
 - 3.2.1. vodoopskrbni sustav "Župa dubrovačka"
 - 3.3. Vodne građevine za navodnjavanje:
 - 3.3.1. sustav za zahvat i dovod vode za navodnjavanje Župskog polja (planirano)
 - 3.4. Građevine za zaštitu voda:

sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Župa dubrovačka (postojeće/planirano).

UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH I OSTALIH SADRŽAJA U PROSTORU

U okviru razvoja gospodarske strukture, Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije za Općinu Župu dubrovačku utvrđena su osnovna usmjerenja za razmještaj sadržaja u građevinskim područjima izdvojene namjene izvan naselja, odnosno:

- zone gospodarske-poslovne namjene (K),
- zone gospodarske-ugostiteljsko-turističke namjene (T),
- zone športsko-rekreacijske namjene (R).

U navedenim zonama gospodarske namjene moguć je smještaj:

- sadržaja poslovne namjene (uslužnih, trgovačkih, komunalno-servisnih, reciklažnih te mješovitih),

- ugostiteljsko-turističkih (hotel, autokamp) i ostalih sadržaja kao pratećih sadržaja u zoni,
- infrastrukturnih sadržaja (kao dio infrastrukturne zone).

U razmještanju navedenih sadržaja potrebno je težiti boljem iskorištenju prostora i infrastrukture, popunjavanju postojećih zona namijenjenim tim djelatnostima te sprječavanju neopravdanog zauzimanja novih površina.

Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije određeni su uvjeti za smještaj gospodarskih sadržaja za koje se ne određuju posebna građevinska područja, i to za potrebe poljoprivrede i stočarstva te ona u funkciji gospodarenja šumama i lova (lugarnice, lovački domovi, hranilišta, pojilišta i sl.).

Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije definirane su kategorije za razvoj i uređenje prostora/površina izvan naselja za poljoprivredne, šumske i vodne površine. Na području Općine Župa dubrovačka određena su vrijedna tla za poljoprivrednu proizvodnju (P2) - Župsko polje, koja će se iskorištavati i uređivati na način utvrđen u Prostornom planu Dubrovačko-neretvanske županije.

UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI U PROSTORU

U skladu s planiranim razmještajem stanovništva, njihovim potrebama, gospodarskim mogućnostima i postavljenim kriterijima previđa se razvijanje planiranog sustava središnjih naselja u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

U sustavu središnjih naselja Dubrovačko-neretvanske županije administrativno središte Općine, naselje Srebreno klasificirano je kao lokalno središte.

Središnje (centralne) funkcije su klasificirane u veći broj temeljnih djelatnosti, koje se prema značenju i utjecaju u prostoru dijele u više stupnjeva. Klasifikacija obuhvaća sljedeće djelatnosti: uprava, pravosuđe, udruge građana, političke stranke i druge organizacije, vjerske zajednice, prosvjeta (obrazovanje, školstvo), visoko školstvo i znanost, kultura, umjetnost i tehnička kultura, šport, rekreacija, zabava i odmor, zdravstvo, socijalna skrb, financijske i druge slične uslužne djelatnosti, prometne usluge, trgovina i ugostiteljstvo te obrt i druge usluge.

Razmještaj i razvitak središnjih funkcija biti će u određenim središtima prema izvršenoj klasifikaciji središnjih funkcija za pojedine kategorije središnjih naselja. Funkcije je potrebno razvijati i dimenzionirati u skladu s razvitkom područja te brojem stanovnika, koji gravitira i koristi te usluge u cilju ostvarenja približno jednakih uvjeta života, porasta kvalitete i standarda njihova življenja.

UVJETI ODREĐIVANJA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA I KORIŠTENJA IZGRAĐENOG I NEIZGRAĐENOG DIJELA PODRUČJA

Područje od Cavtata do Orašca definirano je kao prostor visokog intenziteta korištenja, kojeg obilježava monofunkcionalna gospodarska orijentacija (turizam i komplementarne uslužne djelatnosti), a predviđa se nastavak koncentracije stanovništva i djelatnosti, nastavak gradnje i koncentracija svih namjena, s mogućnošću proširenja građevinskih područja, odnosno razrjeđivanja, ako su infra/suprastrukturno substandardna.

Za razvoj naselja unutar navedenog obuhvata, urbana obnova ili reurbanizacija je sljedeći pravac preobrazbe, odnosno postizanje odgovarajuće kakvoće uvjeta i načina života.

UVJETI UTVRĐIVANJA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA U PROSTORU

Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije utvrđuje se osnovni položaj prometnih sustava u prostoru Županije u odnosu na prometnu ulogu, razmještaj naselja, vrijednosti i zaštitu prostora za: glavne cestovne prometne pravce, cestovne granične prijelaze, željezničke prometne pravce, zračne luke, objekte pomorskog prometa te poštu i telekomunikacije. Navedenim prometnim sustavima treba osigurati optimalno povezivanje unutar Županije te povezivanje Županije sa ostalim dijelovima Hrvatske i Europom, modernizaciju i međusobno povezivanje različitih vrsta prometa (primjerice povezivanje željezničkog i pomorskog prometa i dr.).

Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije podržava se razvitak energetike u kojem se promovira čista tehnologija, plinifikacija, energetska učinkovitost, korištenje obnovljivih izvora energije, razvitak poduzetništva i zaštita okoliša. Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije dane su smjernice za obnovljive izvore energije (sunčane elektrane, vjetroelektrane) zbog velikog potencijala prostora Županije.

Potrebno je provoditi radove na unaprjeđenju vodoopskrbnih sustava, uključujući i sanitarnu zaštitu i uređenje izvorišta. Potrebno je izvršiti hidrogeološke radove za utvrđivanje zona sanitarne zaštite i na razini Županije donijeti odluke o tim zonama. Sustavi za navodnjavanje određeni su sukladno Planu navodnjavanja za područje Dubrovačko-neretvanske županije. Zaštita voda i mora od onečišćenja otpadnim vodama će se osigurati izgradnjom kanalizacijskih sustava naselja, turističkih, poslovnih i proizvodnih objekata s uređajem za pročišćavanje i ispuštanjem u prijamnik, kojima će se spriječiti nekontrolirano ispuštanje u vodotoke, obalno more i poluzatvorene morske zaljeve, s tim da se ne pretpostavlja njihovo pročišćavanje na jednom mjestu.

MJERE OČUVANJA KRAJOBRAZNIH VRIJEDNOSTI, PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

Do uspostave Krajobrazne osnove Hrvatske, vrednovanje krajolika na županijskoj razini treba provoditi među ostalim i na temelju smjernica u Prostornom planu Dubrovačko-neretvanske županije (prirodni i kulturni krajobrazi). Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina propisane su sukladno nadležnoj važećoj zakonskoj regulativi i ostalim posebnim propisima.

POSTUPANJE S OTPADOM

Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije utvrdio je cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (izdvojeno skupljanje otpada, recikliranje otpada, kompostiranje organskog otpada, termičku obradu ostatnog organskog otpada iz procesa predobrade i sortiranja otpada, te odlaganje ostatka nakon obrade) i određene su potencijalne lokacije za objekte u sustavu gospodarenja otpadom.

Sukladno donešenome Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. do 2022. godine (Narodne novine 03/17) novom Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. - 2028. godine (Narodne novine 84/23) u postupku izrade je novi Plan gospodarenja otpadom Dubrovačko-neretvanske županije (Plan gospodarenja otpadom Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2024.-2029. godine usvojen je 2025. godine)

2018. godine donešena je Odluka o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada kojom se propisuje način pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila, problematičnog otpada i krupnog (glomaznog) otpada kao i način gospodarenja komunalnim otpadom u vezi s ovom javnom uslugom, adrese reciklažnih dvorišta,

način i uvjeti određivanja i obračuna naknade za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom na području Općine Župa dubrovačka.

Prema odredbama Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije, u prostornim planovima uređenja Općine i prostornim planovima užeg područja (urbanistički planovi uređenja) potrebno je utvrditi lokacije sabirališta otpada (reciklažna dvorišta, zeleni otoci). Lokacije reciklažnih dvorišta mogu se odrediti i unutar poslovnih zona.

Do realizacije županijskog centra za gospodarenje otpadom, planiranog Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije, otpad će se zbrinjavati na odlagalištu "Grabovica" koje se nalazi sjeverozapadno od Dubrovnika, u blizini naselja Osojnik. Na odlagalište se odvozi otpad s područja Općine Konavle, Općine Župa dubrovačka, Grada Dubrovnika, Općine Dubrovačko primorje i Općine Mljet.

MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ

Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije propisuju se mjere zaštite voda, mora, šuma, tla, zraka te zaštite od buke. Propisuju se i mjere posebne zaštite, kako što je zaštita od požara, potresa i poplava, a sve u skladu sa nadležnom važećom zakonskom regulativom i ostalim posebnim propisima.

Nekontrolirano ispuštanje gradskih otpadnih voda u obalno more i poluzatvorene zaljeve potrebno je spriječiti izgradnjom kanalizacijskih sustava s uređajima za pročišćavanje i podmorskim ispustima.

Fotografija 6. Panorama središnjeg dijela Župe dubrovačke

- za razvoj i uređenje površina izvan naselja:
 - gospodarska namjena-poslovna (K)
 - gospodarska namjena-ugostiteljsko-turistička (T)
 - sportsko-rekreacijska namjena (R)
 - posebna namjena (N)
- izvan građevinskog područja:
 - poljoprivredna tla (P1, P2)
 - gospodarska šuma (Š1, Š2)
 - ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište
 - vodotoci
 - infrastrukturni sustavi (IS)
 - groblja (G)
 - plaže (uređene, prirodne)
 - reciklažna dvorišta (RD, GO)

Tablica 28. Usporedni pokazatelji za građevinska područja naselja (PPUO Župa dubrovačka 2017. i PPUO Župa dubrovačka 2024.)

NASELJE	GP u prostoru ograničenja	PPUO – GRAĐ.PODRUČJE 2017. (ha)			PPUO – GRAĐ.PODRUČJE 2024. (ha)			GUSTOĆA STANOVANJA st/ha
		UKUPNO	IZGRAĐENI DIO	IZGRAĐ. %	UKUPNO	IZGRAĐENI DIO ha	IZGRAĐ. %	2021.*
BRAŠINA	da	23,85	16,97	71	23,85	16,97	71	33,2
BUIĆI	ne	25,27	18,46	73	25,27	18,46	73	14,1
ČELOPECI	ne	28,37	17,15	60	28,37	17,15	60	17,5
ČIBAČA	dio	67,92	46,45	68	66,62	45,15	68	30,6
DONJI BRGAT	ne	9,9	5,85	59	9,9	5,85	59	13,4
GORNJI BRGAT	dio	14,08	9,48	68	14,08	9,48	68	12,6
GRBAVAC	ne	4,79	4,28	89	4,79	4,28	89	18,6
KUPARI	da	45,43	26,04	57	45,66	26,04	57	20,8
MAKOŠE	ne	8,98	7,36	82	8,98	7,36	82	18,5
MANDALIJENA	ne	15,3	8,92	58	15,3	8,92	58	23,6
MARTINOVIĆI	ne	6,90	4,91	71	6,90	4,91	71	16,1
MLINI	da	48,03	27,64	58	48,03	27,64	58	19,4
PETRAČA	dio	30,88	16,99	55	30,88	16,99	55	30,9
PLAT	da	21,46	18,05	84	21,46	18,05	84	14,6
SOLINE	da	17,53	10,77	61	17,53	10,77	61	15,6
SREBRENO	da	18,42	16,51	90	18,42	16,51	90	20,7
ZAVRELJE	da	11,99	4,98	42	11,99	4,98	42	14,8
ŽUPA DUBROVAČKA		399,1	260,81	65	398,03	259,51	65	21,9

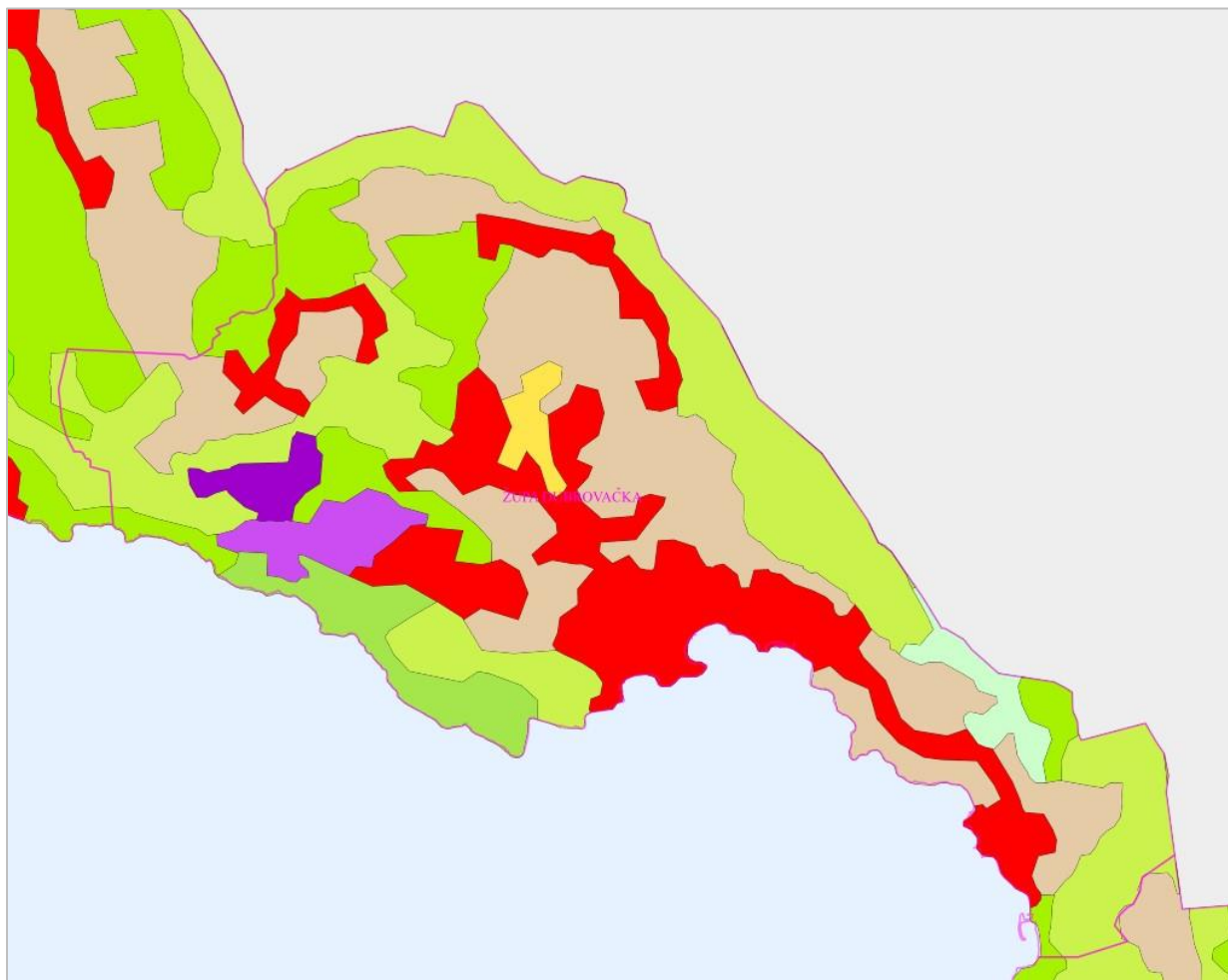
IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24)

* broj stanovnika naselja Općine prema Popisu 2021. godine

Stanje zemljišnog pokrova - CLC baza

CLC Hrvatska predstavlja digitalnu bazu podataka o stanju i promjenama zemljišnog pokrova Republike Hrvatske za razdoblje 1980. - 2018. prema standardiziranoj CORINE nomenklaturi i metodologiji čime je osigurana konzistentnost i homogenost podataka na razini cijele Europske unije. CLC baza sadrži podatke o pokrovu zemljišta za referentne godine 1980., 1990., 2000., 2006., 2012. i 2018. godinu, kao i podatke o promjeni pokrova zemljišta između navedenih referentnih godina.

Grafički prikaz 16. Struktura korištenja zemljišta na području Općine Župa dubrovačka prema CLC

Kod klase	Naziv klase	Površina (ha)
112	Nepovezana gradska područja	487,42
121	Industrijski ili komercijalni objekti	61,09
131	Mjesta eksploatacije mineralnih sirovina	36,99
242	Mozaik poljoprivrednih površina	27,83
243	Pretežno poljoprivredno zemljište, sa značajnim udjelom prirodnog biljnog pokrova	615,90
321	Prirodni travnjaci	653,81
323	Mediterranska grmolika vegetacija (sklerofilna)	96,59
324	Sukcesija šume (zemljišta u zarastanju)	259,47
333	Područja s oskudnom vegetacijom	43,63

IZVOR: <http://corine.haop.hr/>

Standardni pristup izrade CLC baze temelji se na vizualnoj interpretaciji satelitskih snimaka prema prihvaćenoj standardnoj CLC metodologiji, dajući vektorske podatke o pokrovu zemljišta u mjerilu 1:100 000, minimalne širine poligona 100m i minimalnog područja kartiranja 25 ha, odnosno 5 ha za bazu promjena pokrova zemljišta. Definirana CLC nomenklatura uključuje 44 klase, raspoređene u 3 razine, od kojih svaka opisuje različit pokrov zemljišta.

Donji prikaz predstavlja pokrov zemljišta, a od 44 klase pokrova zemljišta na području općine Župe dubrovačke prisutno je njih 9.

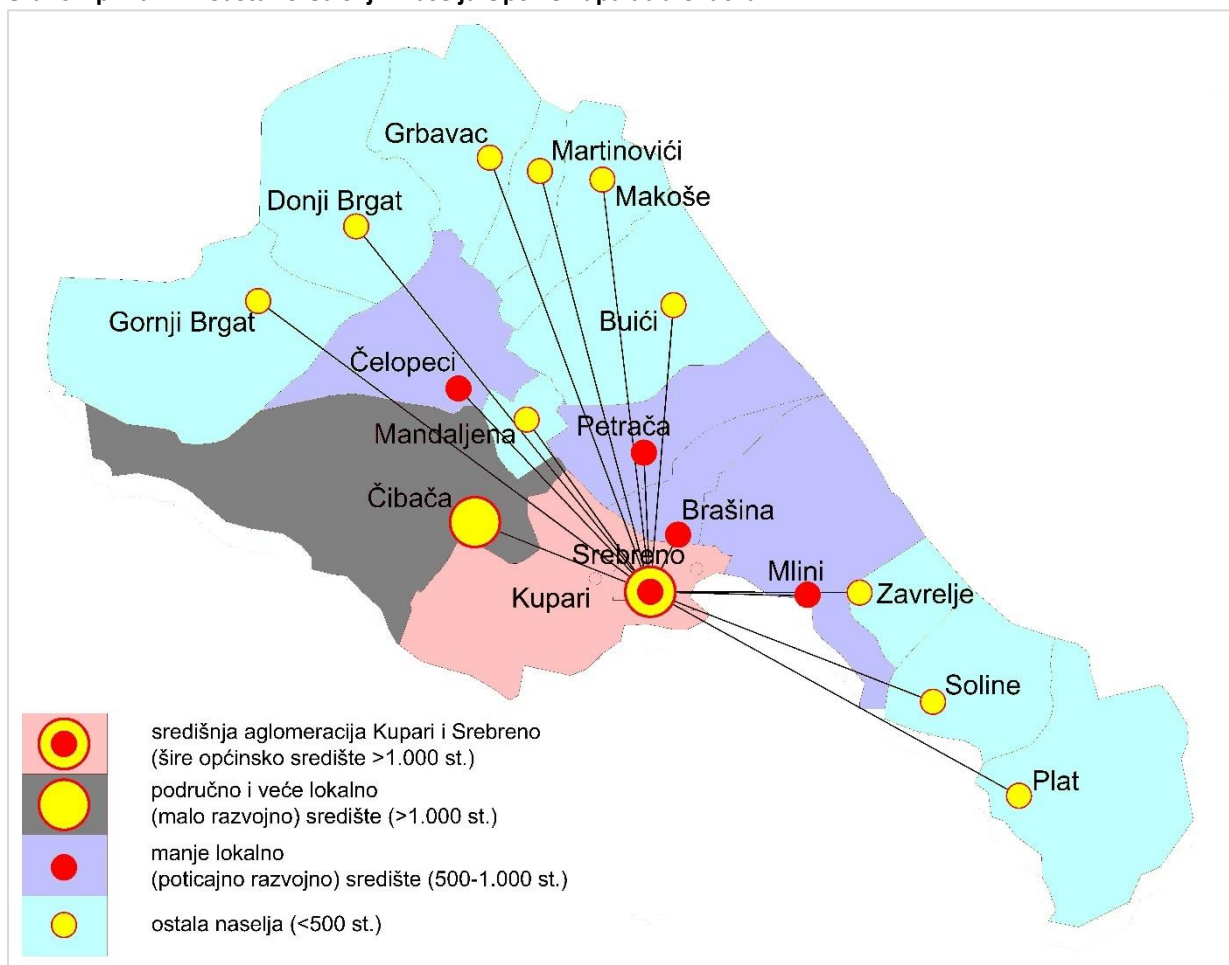
Jedine promjene evidentirane u proteklih desetak godine odnose se na eksploatacijsko polje (u svrhu sanacije) Dubac te izgradnju groblja Dubac.

2.2. Sustav naselja Općine Župa dubrovačka

U sastav Općine Župa dubrovačka, prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13, 110/15) ulazi sedamnaest naselja: Brašina, Buići, Čelopeci, Čibača, Donji Brgat, Gornji Brgat, Grbavac, Kupari, Makoše, Mandaljena, Martinovići, Mlini, Petrača, Plat, Soline, Srebreno, Zavrelje.

Administrativno središte Općine je naselje Srebreno, a s obzirom na veličinu, ustroj te način funkcioniranja potrebno je središnje područje Općine (prelazi okvire administrativnog središta, tj. naselja Srebreno) dodatno opremiti središnjim funkcijama koje su mu potrebno.

Grafički prikaz 17. Sustav središnjih naselja Općine Župa dubrovačka

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Središnje funkcije i pripadajući stupanj funkcija raspodijeljeni su po stupnju centraliteta naselja i prikazani Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije. Prema sadašnjem stanju, prisutne su sljedeće funkcije prikazane u tablici ispod.

Druga naselja u okviru svojih funkcija nemaju značajniju društvenu ili gospodarsku infrastrukturu čime bi imala širi značaj za područje Županije. Riječ je o naseljima funkcionalno ovisnima o naselju Srebreno te posebno susjednom Dubrovniku kojem gravitiraju u pogledu obavljanja svakodnevnih aktivnosti (korištenje centralnih funkcija) i u pogledu dnevnih migracija radne snage (stanovništvo okolnih naselja zaposleno u Dubrovniku).

Tablica 29. Prikaz središnjih funkcija na području Općine Župa dubrovačka

Središnje uslužne funkcije	
Skupina	Sadržaji
Uprava/pravosuđe	Općinske službe Matični ured MUP - policijski dom
Školstvo	Osnovna škola
Predškolski odgoj	Dječji vrtić
Zdravstvo	Dom zdravlja: - ordinacija opće prakse (3), - stomatološka ordinacija (2), - ginekološka ordinacija, - pedijatrijska ambulanta, - patronažna služba, 2 ljekarne
Socijalna skrb	Centar za rehabilitaciju Josipovac
Sport i rekreacija	zatvoreni sadržaji: - školska sportska dvorana, - tri boćarske dvorane(jedna nije u funkciji) - streljana otvoreni sadržaji: - sportska igrališta (nogomet, košarka, rukomet, odbojka, tenis) - plivalište - boćališta - sportsko-rekreacijski centar (nogomet) - dječja igrališta
Kultura	u sklopu buduće ustanove u kulturi planirani su sljedeći sadržaji: knjižnica i čitaonica, zavičajni muzej, umjetnička zbirka i galerija, dom kulture
Financijske i ostale usluge	Poslovnica OTP banke, bankomati ostalih banaka Poštanski ured s mjenjačnicom i drugim novčanim poslovanjem Turistički ured Turističke zajednice Općine Župa dubrovačka,
Trgovina, obrt i usluge	- trgovine mješovitom i ostalom robom - specijalizirane trgovine i servisi - obrtničke i uslužne radionice

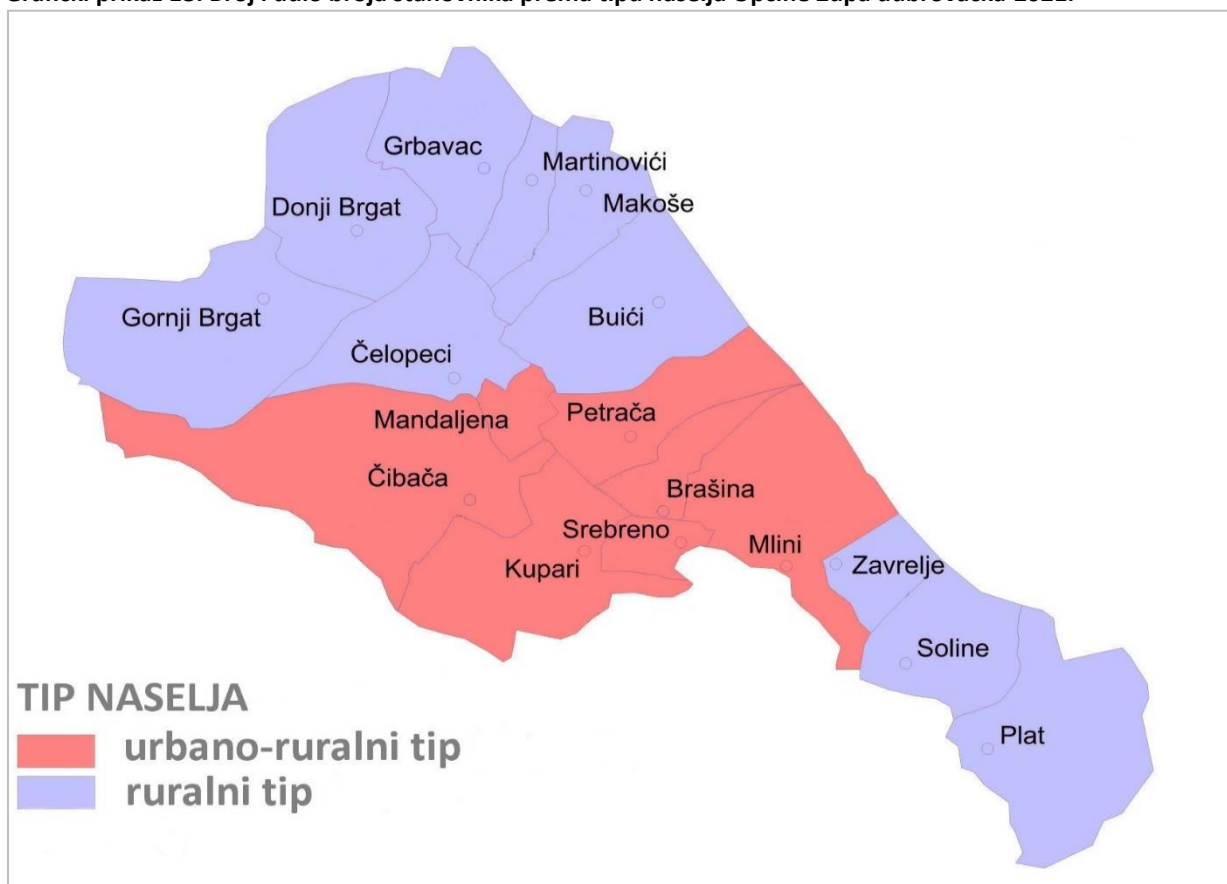
IZVOR: Općina Župa dubrovačka

Tablica 30. Broj i udio broja stanovnika prema tipu naselja

Tip naselja	Naselje/područje	Broj stanovnika 2021.	Udio broja stanovnika u ukupnom broju (%)
ruralni	Grbavac	89	0,10
	Martinovići	111	1,27
	Donji Brgat	133	1,53
	Makoše	166	1,91
	Zavrelje	178	2,04
	Gornji Brgat	178	2,04
	Soline	273	3,14
	Plat	313	3,59
	Buići	356	4,09
	Čelopeci	497	5,71
ukupno ruralna naselja		2294	26,35
urbano-ruralni	Mandaljena	361	4,15
	Srebreno	382	4,39
	Brašina	793	9,11
	Petrača	953	10,95
	Kupari	950	10,91
	Mlini	933	10,72
	Čibača	2039	23,42
ukupno urbano-ruralna naselja		6411	73,65
OPĆINA ŽUPA DUBROVAČKA		8 705	100,00

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Grafički prikaz 18. Broj i udio broja stanovnika prema tipu naselja Općine Župa dubrovačka 2021.

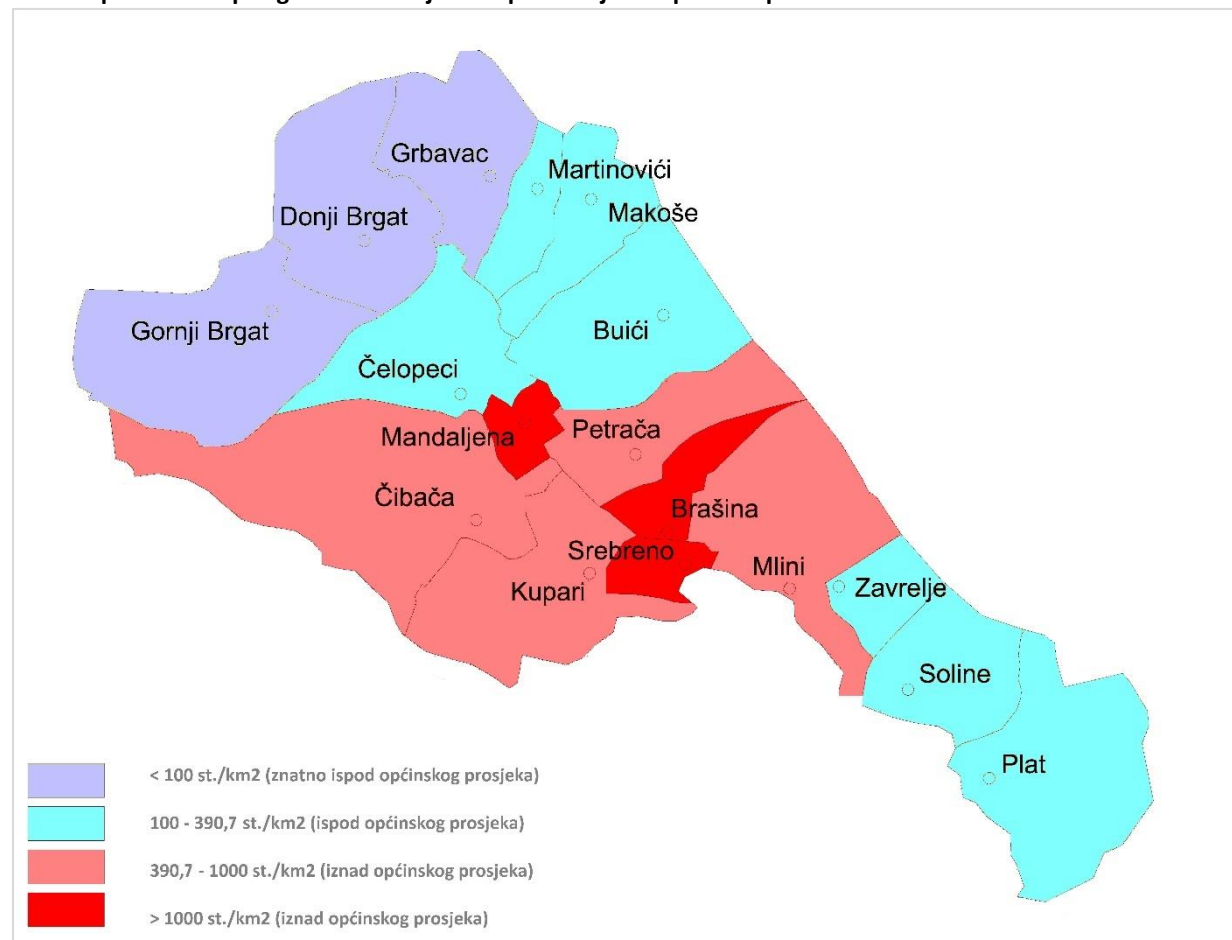
IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Tablica 31. Opća gustoća naseljenosti po naseljima 2021.

Naselje	Broj stanovnika	Površina (km ²)	Gustoća (km ²)
Brašina	793	0,51	1554,90
Donji Brgat	133	1,80	73,89
Gornji Brgat	178	2,38	74,79
Buići	356	1,79	198,88
Čelopeci	497	1,37	362,77
Čibača	2039	3,15	647,30
Grbavac	89	1,34	66,42
Kupari	950	1,80	527,78
Makoše	166	0,91	182,42
Mandaljena	361	0,32	1128,13
Martinovići	111	0,52	213,46
Mlini	933	1,89	493,65
Petrača	953	1,05	907,62
Plat	313	2,09	149,76
Soline	273	1,09	250,46
Srebreno	382	0,32	1193,75
Zavrelje	178	0,48	370,83
OPĆINA ŽUPA DUBROVAČKA	8705	22,28	390,71
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA	115564	1 782,49	64,83
REPUBLIKA HRVATSKA	3871833	56 609,59	68,40

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Grafički prikaz 19. Opća gustoća naseljenosti po naseljima Općine Župa dubrovačka 2021.

IZVOR: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

Rezultati Popisa 2021. godine potvrđuju trendove dva posljednja međupopisna razdoblja, a to je da je središnji dio najgušće naseljen i u njemu živi preko 70 % stanovništva.

2.3. Struktura površina unutar građevinskog područja naselja

U građevinskim područjima naselja, na pojedinačnim građevnim česticama, mogu se graditi gospodarske građevine koje svojom veličinom, smještajem u naselju i osiguranjem osnovnih priključaka na komunalnu i prometnu infrastrukturu omogućuju normalno funkcioniranje gospodarskog sadržaja bez štetnog utjecaja na okoliš i normalnog funkcioniranja naselja.

Površine unutar građevinskog područja naselja, u smislu površina isključive namjene, obuhvaćaju gospodarsku i sportsko-rekreacijsku namjenu:

- gospodarska, ugostiteljsko-turistička namjena:
 - hotel Mlini u Mlinima - postojeći
 - hotel Sheraton, s pratećim vilama i ostalim sadržajima u Srebrenom- postojeći
 - hotel One suite u Srebrenom - postojeći
 - hotel Župa u Srebrenom - planirana obnova i rekonstrukcija
 - hotel Subrenum u Srebrenom - planirana izgradnja (ex. odmaralište Srbija)
 - autokampovi - postojeći (Matkovic, Kate, Laguna, Paradiso)
- gospodarska-poslovna namjena:
 - poslovna zona Srebreno - postojeća
 - kongresni centar Kupari - planirano (planirana prenamjena)

Tablica 32. Izgrađenost građevinskih područja naselja - mogućnost proširenja

NASELJE	GP u prostoru ograničenja	PPUO - GRAĐEVINSKO PODRUČJE 2024.				
		UKUPNO ha	IZGRAĐENI DIO ha	IZGRAĐENO (%)	MOGUĆNOST PROŠIRENJA GPN	GUSTOĆA STANOVANJA (st/ha) 2021.
BRAŠINA	da	23,85	16,97	71	-	33,2
BUIĆI	ne	25,27	18,46	73	7,06 ha	14,1
ČELOPECI	ne	28,37	17,15	60	8,51 ha	17,5
ČIBAČA	dio (veći)	66,62	45,15	68	-	30,6
DONJI BRGAT	ne	9,9	5,85	59	2,97 ha	13,4
GORNJI BRGAT	dio	14,08	9,48	68	4,22 ha	12,6
GRBAVAC	ne	4,79	4,28	89	1,44 ha	18,6
KUPARI	da	45,66	26,04	57	-	20,8
MAKOŠE	ne	8,98	7,36	82	2,69 ha	18,5
MANDALJENA	ne	15,3	8,92	58	4,59 ha	23,6
MARTINOVIĆI	ne	6,90	4,91	71	2,07 ha	16,1
MLINI	da	48,03	27,64	58	-	19,4
PETRAČA	dio (manji)	30,88	16,99	55	9,26 ha	30,9
PLAT	da	21,46	18,05	84	3,61 ha	14,6
SOLINE	da	17,53	10,77	61	-	15,6
SREBRENO	da	18,42	16,51	90	3,30 ha	20,7
ZAVRELJE	da	11,99	4,98	42	-	14,8
OPĆINA ŽUPA DUBROVAČKA	-	398,03	259,51	65	-	21,9

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24), Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku

- sportsko-rekreacijska namjena:
 - školska sportska dvorana - postojeće
 - otvoreno plivalište u naselju Mlini (VK Gusar) - postojeće
 - plivalište i dvorana u Kuparima (u sklopu projekta Pastoralni centar) - planirano
 - SRC Petrača u Petrači - planirano

Sukladno Zakonu građevinsko područje naselja izvan prostora ograničenja može se proširivati samo ako je postojeće građevinsko područje izgrađeno 50 % ili više svoje površine i u tom slučaju građevinsko područje naselja može se povećati do 30 % njegove površine. Prema navedenim pokazateljima u tablici je prikazana maksimalna mogućnost proširenja građevinskog područja za naselja Buići, Čelopeci, Donji i Gornji Brgat, Grbavac, Makoše, Mandaljena, Martinovići i Petrača.

Za naselja čije se građevinsko područje cijelom površinom ili većim dijelom nalazi u prostoru ograničenja, građevinsko područje može se proširivati samo ako je postojeće područje izgrađeno 80% ili više svoje površine i u tom slučaju građevinsko područje naselja može se proširiti za najviše 20% površine njegova izgrađenog dijela.

S obzirom na zakonske uvjete širenja građevinskog područja naselja vidljivo je da su naselja Plat i Srebreno već sada stekli uvjete za eventualno širenje građevinskog područja naselja obzirom da su izgrađeni preko 80 %.

Ako pogledamo pokazatelje opće gustoće naseljenosti mogu se izdvojiti naselja Brašina, Srebreno, Mandaljena, Petrača i Čibača sa zaista natprosječnom gustoćom naseljenosti čak i u odnosu na prosjek Općine od 390,7 st./km².

Za ista naselja se može primjeniti i podatak gustoće stanovanja (st./ha) odnosno broj stanovnika u odnosu na površinu građevinskog područja naselja (ha). Evidentno je da su naselja Brašina, Čibača, Mandaljena i Petrača iznad općinskog prosjeka od 21,9 st/ha.

Tablica 33. Struktura površina građevinskih područja naselja prema namjeni

Naselje	Udio površina građevinskog područja naselja prema namjeni								
	ukupno	mješovita		ugostiteljsko-turistička		poslovna		sportsko-rekreacijska	
	ha	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Brašina	23,85	23,85	100	-	-	-	-	-	-
Brgat Donji	9,90	9,90	100	-	-	-	-	-	-
Brgat Gornji	14,08	14,08	100	-	-	-	-	-	-
Buići	25,27	25,27	100	-	-	-	-	-	-
Čelopeci	28,37	28,37	100	-	-	-	-	-	-
Čibača	66,62	66,62	100	-	-	-	-	-	-
Grbavac	4,79	4,79	100	-	-	-	-	-	-
Kupari	45,46	36,66	80,60	0,90	1,80	7,33	16,10	0,77	1,50
Makoše	8,98	8,98	100	-	-	-	-	-	-
Mandaljena	15,43	15,43	100	-	-	-	-	-	-
Martinovići	6,90	6,90	100	-	-	-	-	-	-
Mlini	48,03	45,17	94,05	2,61	5,43	-	-	0,25	0,52
Petrača	30,88	28,68	92,88	-	-	-	-	2,20	7,12
Plat	21,46	21,46	100	-	-	-	-	-	-
Soline	17,53	17,53	100	-	-	-	-	-	-
Srebreno	18,42	6,19	33,60	8,01	43,49	4,22	22,91	-	-
Zavrelje	11,99	11,99	100	-	-	-	-	-	-

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24)

Geografski informacijski sustav (GIS) Općine Župa dubrovačka

Općina Župa dubrovačka je 2018. godine započela s uspostavom Geografskog informacijskog sustava odnosno GIS sustava Općine Župa dubrovačka.

Osnovni cilj ovog projekta bio je utvrditi činjenično stanje na terenu na način da se geodetski izmjere svi objekti na području Općine Župa dubrovačka kako bi se utvrdila razlika između evidentiranih površina u postojećoj bazi komunalne naknade i izmjerenih površina na terenu. Osim izmjere objekata, potrebno je izraditi baze prostornih i neprostornih podataka kojima Općina Župa dubrovačka upravlja, strukturirane u sustav za upravljanje prostorom te ih učiniti lako dostupnima putem interaktivne karte. Općina Župa dubrovačka je u suradnji s odabranim stručnim izvođačem krenula u realizaciju, a u prvom koraku, geodetski, na terenu, utvrdile su se katnosti i tipovi svih objekata (kuće, zgrade, pomoćni objekti i poslovni prostori), odredile su se korekcije i redukcije u smislu naplate komunalne naknade te su se fotografirali objekti. Svi objekti su se povezali s postojećom bazom komunalne naknade Općine Župa dubrovačka, a u obilasku kuća i zgrada, kontaktirani su komunalni obveznici od kojih su se prikupljali osobni podaci, kao neprostorni podaci, potrebni za cjelovite evidencije Općine Župa dubrovačka. Dodatno, prikupljali su se i ostali podaci potrebni za ustrojavanje prostornih i neprostornih baza podataka - GIS sustava Općine Župa dubrovačka.

Završni proizvod su obrasci za evidenciju naplate komunalne naknade i evidenciju o nekretninama i poreznim obveznicima plaćanja poreza na nekretnine koji sadržavaju šifru i adresu objekta, fotografiju, tip zgrade, korekcije i redukcije, bruto i neto površine po etažama, broj katastarske čestice, zonu komunalne naknade, zatim usporedne podatke iz postojeće baze komunalne naknade Općine Župa dubrovačka, kao i podatke o komunalnim obveznicima prikupljenim na terenu.

U 2018. godini, u Općini Župa dubrovačka je započela izmjeru probnog područja kako bi se utvrdilo potencijalno povećanje površine te ekonomska isplativost projekta. Izmjeren je dio naselja Mlini-Krstac i Trgovište. Prosječno povećanje površine iznosilo je 170 %. Ovo povećanje površine povećava prihod od komunalne naknade i poreza na kuće za odmor bez povisivanja cijene na pravedan način, jer su obuhvaćeni svi objekti i svi komunalni obveznici.

Osim povećanja prihoda, baza točnih podataka osigurava sljedeće:

- pravednost - svi vlasnici objekata plaćaju komunalnu naknadu prema stvarnoj površini koje je izmjerena na jedinstven način, nepristrano, istovremeno i profesionalno.
- trajni prihod - trajno se naplaćuje uvećana komunalna naknada i porez na kuće za odmor bez povisivanja cijene komunalne naknade.

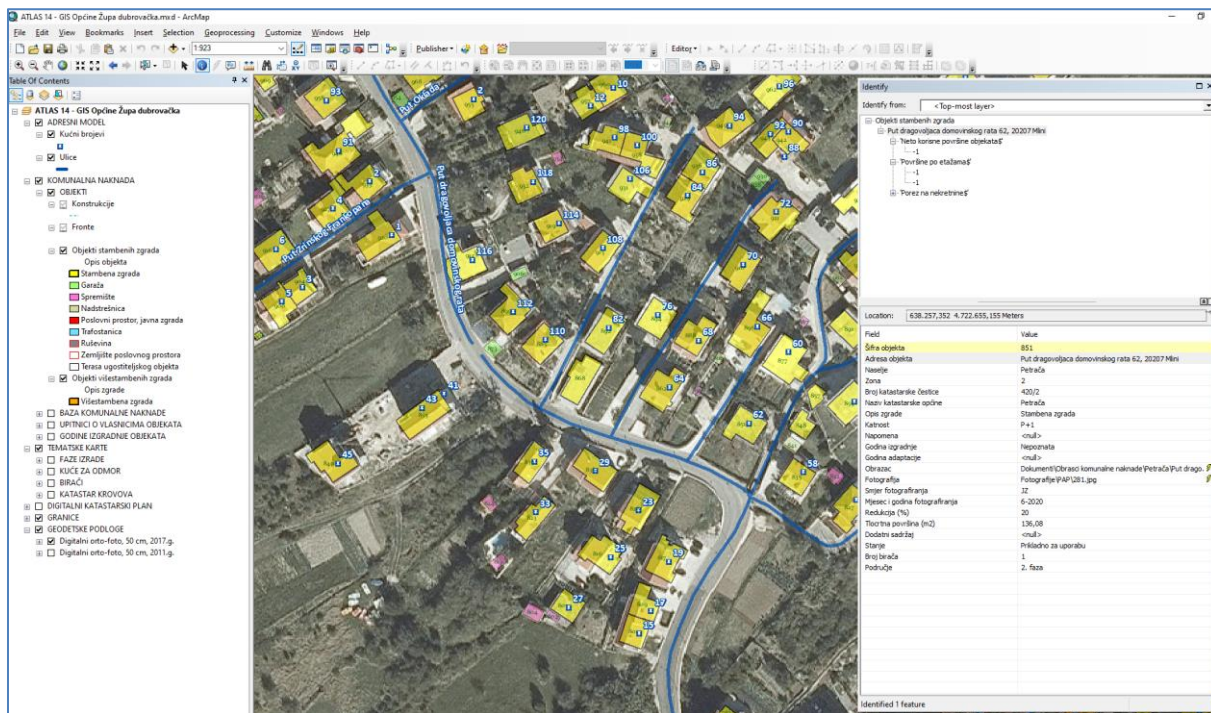
Tablica 34. Faze izmjere

R.b.	Godina	Područje izmjere	Status ugovora
1.	2018.	dio naselja Mlini - Krstac, Trgovište	odrađeno
2.	2019.	dio naselja Čibača	odrađeno
3.	2020.	dijelovi naselja Čibača, Petrača i Mandaljena	odrađeno
4.	2022.	naselja Brašina	odrađeno
5.	2023.	dio naselja Mlini	odrađeno
6.	2024.	naselja Zavrelje, Soline i Plat	odrađeno
7.	2025.	naselja Srebreno i Kupari, dio naselja Čibača	planirano
8.	2026.	naselja Makoše, Buići i dio naselja Petrača	planirano
9.	2027.	naselja Gornji i Donji Brgat, Grbavac i Martinovići	planirano

IZVOR: Općina Župa dubrovačka

- održivo upravljanje prostorom - svakodnevne obveze obavljaju se puno jednostavnije i učinkovitije budući da Općina Župa dubrovačka raspolaže s točnim i vjerodostojnim podacima o prostoru objedinjenim na jednome mjestu.

Grafički prikaz 20. GIS sustav Općine Župa dubrovačka - isječak/prikazi

OPĆINA ŽUPA DUBROVAČKA
Vukovarska 48, Srebreno
20207 Mini

ZAPISNIK O IZVRŠENOJ IZMJERI STAMBENIH I POSLOVNIH PROSTORA TE IZVRŠENOM POPISU KORISNIKA

Put dragovoljaca domovinskog rata 62

PODACI O NEKRETNOSTI

Lokacija: Slika objekta: 851
Adresa: Put dragovoljaca domovinskog rata 62, 20207 Mini
Naselje/mjesni odbor: Petrača
Zona: 2
Katastarska općina: Petrača
Katastarska jedinica: 4202
Opći podaci: Tip objekta: Stambena zgrada
Katnost: P+1
Teor. površina: 136,08 m²
Dodani sadržaj: Stanje: Prikladno za uporabu
Godina izgradnje: Nepoznata
Godina rekonstrukcije: Napomena:

Mjesec i godina fotografije: 6-2020
Redukcija zidova: 20%

POVRŠINE NEKRETNOSTI (sukladno Propisu o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje zaštićene najamnine)

Površine stambenih, garažnih i drugih pomoćnih prostora (m ²)	Stamb.	Loža	N. terasa	O. terasa	Garaža	Nadst.	Spremiste
Koeficijenti	1,0	0,75	0,50	0,25	0,75	0,50	0,50
Prizemlje bruto	122,88	0	13,2	0	0	0	0
Prizemlje neto	98,3	0	8,8	0	0	0	0
Stambeni prostor:	104,9						
1. kat bruto	122,88	0	13,2	0	0	0	0
1. kat neto	98,3	0	8,8	0	0	0	0
Stambeni prostor:	104,9						
Sveukupno neto	196,6	0	13,2	0	0	0	0
Stambeni prostor:	209,8						
Ukupno neto kor.pov.	209,8						

OPĆINA ŽUPA DUBROVAČKA
Vukovarska 48, Srebreno
20207 Mini

ZAPISNIK O IZVRŠENOJ IZMJERI STAMBENIH I POSLOVNIH PROSTORA TE IZVRŠENOM POPISU KORISNIKA

POVRŠINE SVIH IZMJERENIH OBJEKATA NA ADRESI

Put dragovoljaca domovinskog rata 62

POREZ NA NEKRETNOSTI

Slika objekta	Namjena	NKP (m ²)	Kz	Kn	Kn-kor	Ks	Kd
851	Stambeni prostor	209,8	0,8	1		1	

UKUPNE NETO KORISNE POVRŠINE

Stambene, garažne i druge pomoćne prostorije: 209,8 m²
Poslovni prostor: 0 m²
Zemljište za obavljanje poslovne djelatnosti: 0 m²

KORISNICI NEKRETNOSTI

Ime i prezime:	Miroslav Mabić	Status upitnika:	Podaci preuzeti iz vlasničkog lista
OIB:	29306572442	Kontakt:	
Ulica i kućni broj:	Put bana Josipa Jelačića 27	Elaža:	
Naselje i pošta:	20207 Mini	Pomoćni objekti:	

Ime i prezime:	Ivan Mabić	Status upitnika:	Podaci preuzeti iz vlasničkog lista
OIB:	8326699496	Kontakt:	
Ulica i kućni broj:	Imeđu dočica 12	Elaža:	
Naselje i pošta:	20236 Nova Mokošica	Pomoćni objekti:	

Ime i prezime:	Slavka Kripić	Status upitnika:	Podaci preuzeti iz vlasničkog lista
OIB:	77903827881	Kontakt:	
Ulica i kućni broj:	Kuzma 7	Elaža:	
Naselje i pošta:	6263 Kuzma, Slovenija	Pomoćni objekti:	

IZVOR: Općina Župa dubrovačka

3. Ažuriranje i nadogradnja GIS-a - planirano za 2025. godinu
 - a. Implementacija plana upravljanja pomorskim dobrom Općine Župa dubrovačka
 - b. Implementacija podataka katastra infrastrukture ostalih upravitelja:
 - slektroenergetika
 - elektroničko-komunikacijska infrastruktura
 - vodovod i odvodnja
 - c. Implementacija prostorno-planske dokumentacije nižeg reda:
 - UPU "Kupari I"
 - UPU "Plat"
 - UPU "Školski centar"
 - UPU "Srebreno I"
 - UPU "Gornji Brgat"
 - DPU "Groblje Dubac"
 - UPU "Poslovna zona Gornji Brgat"

2.4. Struktura površina unutar zona izdvojenog građevinskog područja izvan naselja

Površine za razvoj i uređenje prostora izdvojenih građevinskih područja izvan naselja, obuhvaćaju gospodarsku i sportsko-rekreacijsku namjenu:

- gospodarska - poslovna namjena
 - Poslovna zona Čibača (K1) - postojeća
 - Poslovna zona Gornji Brgat (K1) - postojeća/planirana
 - Komunalna zona Čibača (K3, K4) - postojeća/planirana
 - Dočine (K1, K2, K3, K4, K5) - planirana - *bivša gospodarska - proizvodna-pretežito proizvodna (I4), Prostornim planom DNŽ prebačeno u zonu K namjene, kroz postupak izmjena i dopuna PPDNŽ i PPUOŽD definirana kao zona K namjene*
- gospodarska - ugostiteljsko-turistička namjena
 - Žarkovica (T1) - postojeća, devastirano
 - Kupari I (T1) - postojeća, devastirano
 - Kupari IV (T1, T2) - planirano
 - Zona hotela Astarea s pratećim objektima i sadržajima (T1) - postojeća
 - Zona hotela Plat (T1, T2) - postojeća/planirana
 - Gaj Beterina (T1, T2) - planirano
- sportsko-rekreacijska namjena:
 - SRC Čibača (NK Župa dubrovačka) (R3, R4) - postojeće/planirano
 - Soline (R2, R3, R4, R5) - planirano

Izgradnja novih kapaciteta u turizmu treba usmjeriti u većem dijelu na izgradnju kvalitetnih dopuna postojeće turističke ponude. Za lokacije u istraživanju potrebno je izraditi stručnu podlogu vrednovanja prostora (krajolika, kulturne i prirodne baštine, mogućnost infrastrukturnog opremanja i sl.).

Kada se spominju zone izvan naselja svakako treba spomenuti i područja posebne namjene:

- "Kupari" - rezidencijalni kompleks i pp MOL-a (vojna lokacija, pod upravom MORH-a)

Tablica 35. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina

R.b.	OPĆINA ŽUPA DUBROVAČKA	oznaka	ukupno (ha)	udio (%)	stan./ha (Popis 2021.)
1.	GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA ukupno	GPn	398,03	17,9	20,9
	- izgrađeni, neizgrađeni i neuređeni dio GPn-a	GPn	371,74	16,7	22,5
	- zone gospodarske poslovne namjene	K _N	11,55	0,5	721,3
	- zone ugostiteljsko-turističke namjene	T _N	11,52	0,5	723,2
	- zone sportsko-rekreacijske namjene	R _N	3,22	0,2	2 587,3
2.	IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA ukupno		97,74	4,4	85,2
	- gospodarska - poslovna namjena	K	25,33	1,1	328,9
	- gospodarska - ugostiteljsko - turistička namjena	T	59,91	2,7	139,1
	- sportsko-rekreacijska namjena	R	12,50	0,6	666,5
3.	OSTALE POVRŠINE ukupno		32,31	1,5	257,84
	- groblja	+	12,45	0,6	669,2
	- posebna namjena	N	19,86	0,9	419,49
4.	POLJOPRIVREDNE POVRŠINE ukupno	P	356,20	16,0	23,4
	- vrijedno obradivo tlo	P2	233,1	10,5	35,7
	- ostala obradiva tla	P3	123,1	5,5	67,7
5.	ŠUMSKE POVRŠINE ukupno	Š	416,1	18,7	20,0
6.	OSTALE POLJOPRIVREDNE I ŠUMSKE POVRŠINE ukupno	PŠ	1.027,62	46,1	8,1
A	KOPNO ukupno		2.228,0	100	3,7
B	VODNE POVRŠINE – MORE ukupno	V	1.537,3	100	0,20
	- unutarnji morski pojas		1.407,3	92	-
	- zona rekreacije		105,0	7	-
	- marikultura – kavezni uzgoj ribe	H2	25,0	1	-

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24)

2.5. Gospodarske i društvene djelatnosti

Ekonomska struktura

Ekonomska struktura stanovništva ukazuje na broj zaposlenih po pojedinim gospodarskim djelatnostima i daje opću informaciju o socioekonomskoj strukturi stanovništva Općine Župa dubrovačka.

Godine 2021. najveći broj zaposlenog stanovništva radio je u uslužnim djelatnostima, prednjače djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (24,3 %), trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala (15,8 %). Nakon toga najzastupljenija je djelatnost prijevoza i skladištenja (10,1 %) te građevinski sektor (7,77 %).

Izuzevši javnu upravu te obranu i djelatnosti obveznog socijalnog osiguranja, gdje je zaposleno 6,7 %, sljedeće najzastupljenije djelatnosti su obrazovanje (6,6 %) i djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (5,3 %).

Socioekonomska struktura stanovništva (struktura prema zaposlenosti) za 2021. godinu pokazuje kako je u Općini Župa dubrovačka najviše zaposlenih u djelatnostima tercijarnog ili uslužnog (56,3 % i kvartarnog sektora (28,9 %).

Prema broju zaposlenih slijede djelatnosti sekundarnog sa 14,1 % i primarnog sektora sa 0,7 %.

Gospodarski sadržaji (sadržaji za turizam i ugostiteljstvo, malo gospodarstvo i poduzetništvo, obrtničke djelatnosti) smještaju se unutar građevinskog područja naselja i unutar zona izdvojenog građevinskog područja izvan naselja. Gospodarske djelatnosti smještaju se u prostor uz uvjet da racionalno koriste prostor, bolje iskoriste i popunjavaju postojeće zone namijenjene ovim djelatnostima, kako bi se spriječilo neopravdano zauzimanje novih površina; da nisu energetske zahtjevne te su prometno primjerene (prometno ne opterećuju lokaciju) i da zadovoljavaju propisane mjere zaštite okoliša (zaštita od buke, mirisa, onečišćavanja zraka, zagađivanja podzemnih i površinskih voda i sl.).

Prostornim planom uređenja Općine Župa dubrovačka određeni su gospodarski sadržaji sljedećih djelatnosti:

- gospodarska - ugostiteljsko - turistička namjena
- gospodarska - poslovna namjena
- gospodarska - proizvodna namjena
- poljoprivreda, stočarstvo, ribarstvo

Fotografija 7. Poslovna zona Čibača - panoramski pogled sa sjeverne strane

Kada analiziramo prostorni razmještaj gospodarskih djelatnosti (naravno bez turizma) svakako treba posebno naznačiti značaj Poslovne zone Čibača (K). U ovom slučaju radi se o planski nastaloj zoni (ex. Servisna zona) koja se razvila i funkcioniše na tržišnim načelima, bez poticaja od strane lokalne/regionalne/državne uprave.

Unutar zone i u neposrednom kontaktnom području smješteni su centri, poslovni prostori ili ispostave više trgovačkih lanaca i tvrtki (Feroterm, Solin građa, Kaufland, Pevex, Lidl, Metro, Konzum, Stanić, Prima, Meblo, Ikea-dostavni centar, Kik, NKD, Emmezeta-dostavni centar, Kont, Komarda, Mondo trade, KGM, Hrvatska pošta, Vlahinić, DTS, Auto salon (i ovlašteni autoservis/predstavništvo za Škodu, Seat, VW, Audi) kao i Stanica za tehnički pregled vozila te Tehničke ispostave tvrtki Dubrovnik ceste i Hrvatske ceste.

Interes za ulaganjem unutar Poslovne zone i kontaktnog područja ne jenjava ali je ograničen vrlo malim površinama koje su preostale.

Fotografija 8. Poslovna zona Čibača

Turizam

U analizi turističkih pokazatelja za promatrano razdoblje svakako treba u obzir uzeti i okolnosti pandemije uzrokovane Covidom-19 u koja je u velikoj mjeri utjecala na trendove kretanja tržišta na svjetskoj razini. Stoga je priložena analiza trenda kretanja za cijelo promatrano razdoblje potrebno zasebno promatrati rezultate za 2021. godinu.

U strukturi smještajnih kapaciteta 2024. godine od ukupno 7641 postelje/mjesta u kampu, 44 % otpada na privatni smještaj, a samo 23 % na hotelski smještaj.

Najznačajnije turističke potencijale imaju priobalna naselja, Kupari, Srebreno, Mlini, Soline i Plat, a što se tiče hotelskog smještaja najveći broj postelja nalazi se u naselju Mlini sa udjelom od čak 52% od ukupnih hotelskih kapaciteta.

Tablica 36. Smještajni kapaciteti na području Župe dubrovačke 2024. godine

R.b.	Objekt	Broj objekata	Broj smještajnih jedinica	Broj postelja	Broj dodatnih postelja	Ukupan broj postelja/mjesta u kampovima
1.	Hoteli Dubrovačka rivijera d.d.	6	723	1505	42	1547
	Hotel Astarea i depadanse	1	307	618	-	618
	Hotel Mlini	1	91	182	-	182
	Hotel Sheraton	1	251	502	-	502
	Ville Mlini	2	39	90	42	132
	Apartmani Srebreno	1	35	113	-	113
2.	Hoteli Plat d.d.	1	82	164	-	164
3.	One Suite Hotel	1	18	38	-	38
4	Pansion Costeria Srebreno	1	9	17	-	17
UKUPNO HOTELI		10	834	1730	46	1776
5.	Kampovi	1	30	90	-	90
	Kamp Kate	1	30	90	-	90
6.	Nekomercijalni smještaj (vikendaši/prijatelji i rodbina)	428	429	1706	-	1706
7.	Privatni smještaj	530	1086	3016	352	3368
8.	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (druge vrste – skupina kampovi)	51	230	601	110	711
UKUPNO		1019	2607	7137	504	7641

IZVOR: Turistička zajednica Općine Župa dubrovačka

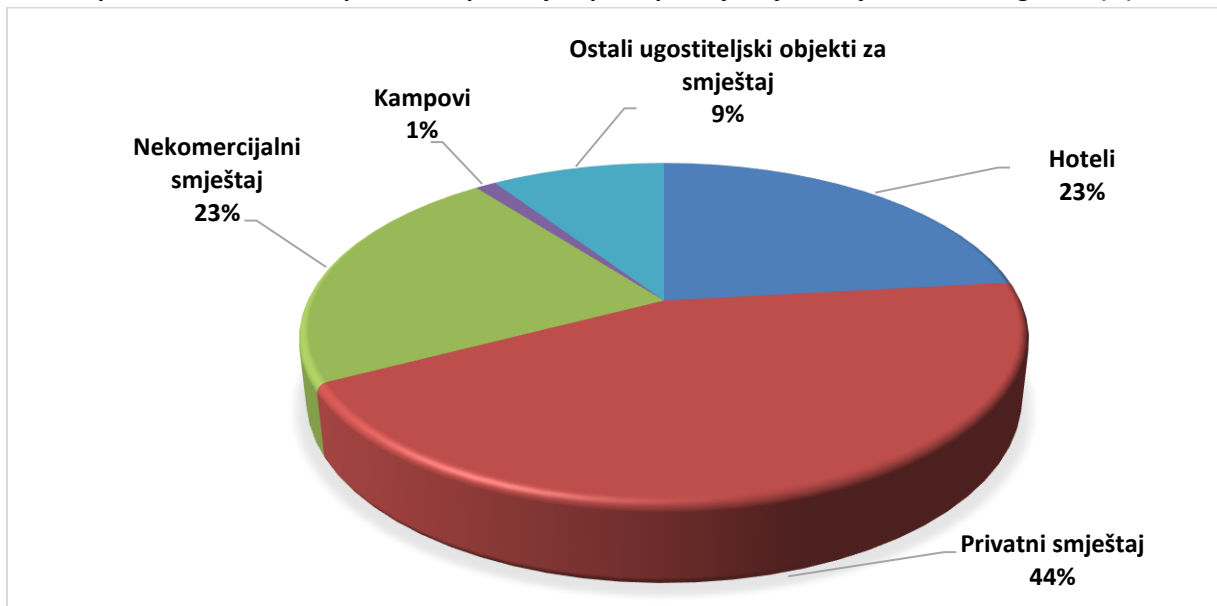
Prema podacima Ministarstva turizma i sporta koji su prikupljeni iz digitalnog sustava eVisitor za područje Općine Župa dubrovačka dostavljeni su sljedeći podaci:

Tablica 37. Smještajni kapaciteti na području Župe dubrovačke 2024. godine - Ministarstvo turizma i sporta

Godina	Broj kreveta	Broj dodatnih kreveta	Ukupan broj kreveta
2021.	6959	285	7244
2022.	7286	376	7662
2023.	7485	445	7930
2024.	7767	508	8275

IZVOR: Ministarstvo turizma i sporta

Grafički prikaz 22. Turistički kapaciteti na području Općine po smještajnim objektima 2024. godine (%)

IZVOR: Turistička zajednica Općine Župa dubrovačka

Fotografija 9. Mlini, Srebreno i Kupari - panoramski pogled s Malaštice (628 m)

Tablica 38. Ukupan broj noćenja (po mjesecima) 2017. - 2024. godine na području Općine Župa dubrovačka

Mjesec	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
siječanj	3563	4398	3533	4724	1294	1262	2504	3106
veljača	3119	7974	4000	3974	1412	1585	3001	3146
ožujak	10376	13484	10348	3890	1709	3422	4860	5780
travanj	26931	29057	35882	1499	1977	21055	30802	28986
svibanj	47775	56428	59789	2048	4235	42175	54507	55253
lipanj	73710	79680	88503	6799	20874	73587	82775	80462
srpanj	123969	123444	132827	39594	85402	122596	127838	115482
kolovoz	130350	132308	138760	60079	118794	130905	134250	125985
rujan	74622	78647	83720	14625	56020	72110	79107	84014
listopad	38363	44086	51735	3121	20595	32684	41423	50165
studen	5677	6424	8404	1435	1719	2809	4950	7151
prosinac	6179	5780	7070	1221	1513	2573	6007	5128
UKUPNO	544634	581710	624571	143009	315544	506763	572024	564658

IZVOR: Turistička zajednica Općine Župa dubrovačka

Tablica 39. Ukupan broj dolazaka (po mjesecima) 2017. - 2024. godine na području Općine Župa dubrovačka

Mjesec	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
siječanj	779	1222	798	4724	150	190	389	395
veljača	652	2791	592	3974	172	277	380	404
ožujak	3718	4912	3693	3890	180	588	1542	1631
travanj	8198	9439	11066	1499	362	5893	10891	8866
svibanj	12486	16225	18122	2048	1041	11311	14344	15037
lipanj	17225	20501	23395	6799	4994	16861	19555	19860
srpanj	25990	26175	30311	39594	16146	24998	27113	24961
kolovoz	28123	29877	32611	60079	20324	24820	27502	26926
rujan	19102	20218	22213	14625	11203	16329	19068	20363
listopad	10921	12338	15320	3121	4955	9270	10500	13843
studen	2301	2484	3346	1435	358	331	1542	2892
prosinac	2554	2578	2582	1221	243	448	2189	1766
UKUPNO	132049	148760	164049	143009	60128	111316	135015	136944

IZVOR: Turistička zajednica Općine Župa dubrovačka

Prema podacima Turističke zajednice Općine Župe dubrovačke, područje Općine Župa dubrovačka 2024. godine posjetilo je 136 944 posjetitelja (8 % domaćih u odnosu na 92 % stranih turista) ostvarivši pritom 572024 noćenja (6 % domaći turisti, 94 % strani turisti), neznatno više dolazaka u odnosu na 2023. godinu ali gotovo 7500 noćenja manje u odnosu na rezultate 2023. godine.

Tablica 40. Broj dolazaka i noćenja na području Općine Župe dubrovačke 2023.-2024. godine

	Dolasci 2023.	Dolasci 2024.	Indeks dolazaka 2023./2024.	Noćenja 2023.	Noćenja 2024.	Indeks noćenja 2023./2024.
Strani gosti	123510	125975	102	535767	528840	98,71
Domaći gosti	11505	10969	95,34	36257	35818	98,79
UKUPNO	135015	136944	101,43	572024	564658	98,71

IZVOR: Turistička zajednica Općine Župa dubrovačka

Tablica 41. Broj noćenja po vrsti smještaja na području Župe dubrovačke 2019.-2024. godine

R.b.	VRSTA	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
1.	Hoteli	257479	35028	109515	214905	249512	195986
2.	Privatni smještaj	252317	86545	153591	215464	226853	260950
3.	Kampovi	22069	2673	8614	12212	11621	12432
4.	Nekomercijalni smještaj (vikendaši/prijatelji i rodbina)	12777	7225	12626	13554	14199	15376
5.	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (druge vrste – skupina kampovi)	79954	11538	31198	50728	69839	79914
UKUPNO		624571	143009	315544	506763	572024	564658

IZVOR: Turistička zajednica Općine Župa dubrovačka

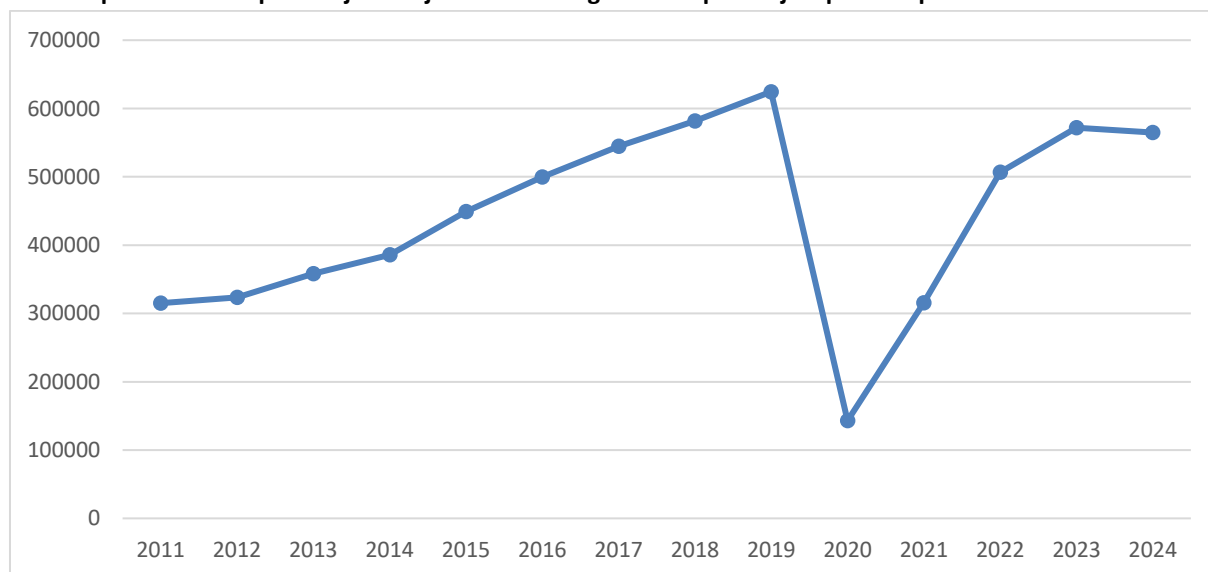
Analizom podataka o broju noćenja po vrsti smještaja vidljiv je oporavak u odnosu na 2020. i 2021. godinu (okolnosti COVIDA -19), a li dolazi da pada broja noćenja u hotelskom smještaju što je i logično jer nažalost kada pogledamo broj ležaja po vrsti smještaja evidentan je rast ležaja u privatnom i nekomercijalnom smještaju dok broj ležaja u hotelima ostaje isti u cijelom promatranom razdoblju.

Tablica 42. Broj ležaja po vrsti smještaja na području Župe dubrovačke 2019.-2024. godine

R.b.	VRSTA	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
1.	Hoteli	1766	1776	1776	1776	1776	1776
2.	Privatni smještaj	3650	2901	2875	3103	3225	3368
3.	Kampovi	690*	690*	690*	90	90	90
4.	Nekomercijalni smještaj (vikendaši/prijatelji i rodbina)	952	1092	1244	1452	1574	1706
5.	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (druge vrste – skupina kampovi)	618	591	552	754	760	711
UKUPNO		7676	7050	7137	7165	7415	7641

IZVOR: Turistička zajednica Općine Župa dubrovačka

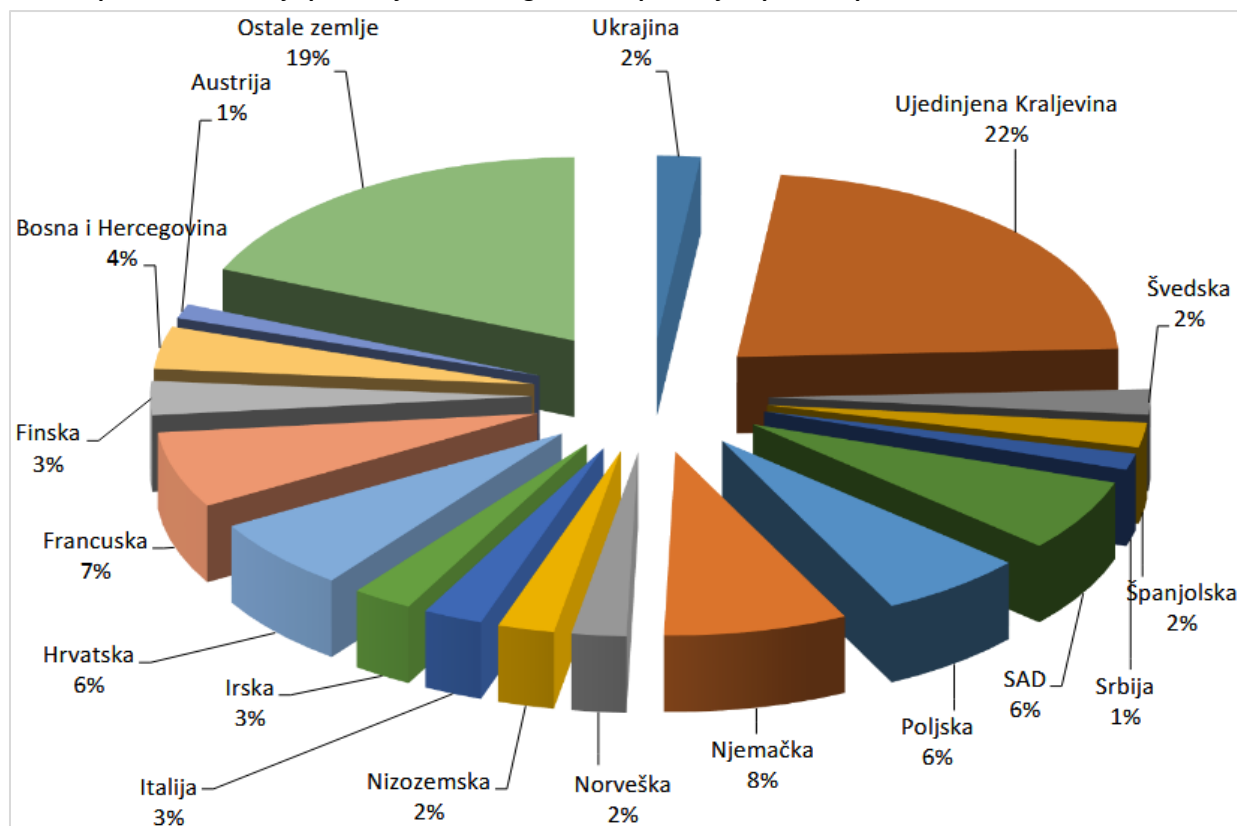
*kamp Kupari (vlasništvo RH) imao je prijavljeno 600 ležaja

Grafički prikaz 23. Ukupan broj noćenja 2011.-2024. godine na području Općine Župa dubrovačka

IZVOR: Turistička zajednica Općine Župa dubrovačka

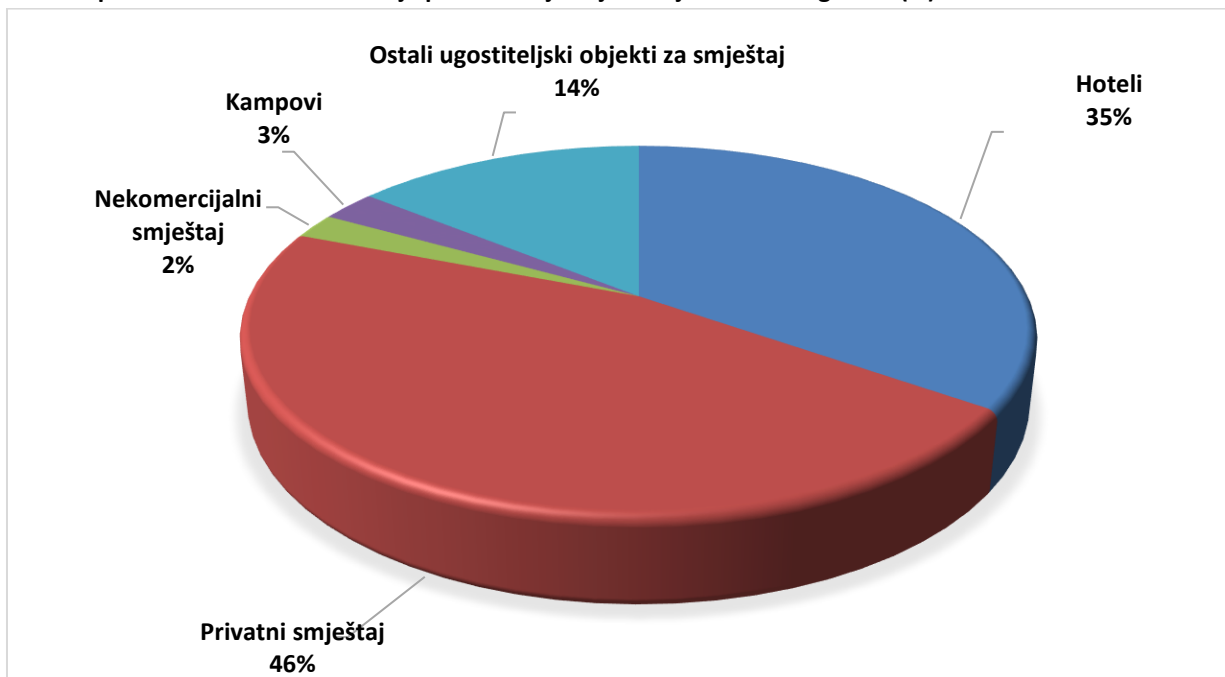
U promatranom razdoblju na vodećem mjestu po dolasku i noćenjima su i dalje turisti iz Velike Britanije (22%), a potom iz Njemačke (8%) i Francuske (7%), SAD-a (6%), Poljske (6%) te potom domaći gosti (6%).

Grafički prikaz 24. Noćenja po zemljama 2024. godine na području Općine Župa dubrovačka

IZVOR: Turistička zajednica Općine Župa dubrovačka

Grafički prikaz 25. Ostvarena noćenja po vrsti smještajnih objekata 2024. godine (%)

IZVOR: Turistička zajednica Općine Župa dubrovačka

Za razliku od hotelskog smještaja čije povećanje je tek u najavi (obnova zone hotela Plat i Kupara, izgradnja hotela Subrenum) privatni smještaj svih ovih godina raste kapacitetom ali i kvalitetom. I dalje je nastavljen trend "širenja turizma i izvan priobalnog dijela". Obnavljaju se stare oronule kuće koje se uglavnom pretvaraju u vile sa bazenima. Grade se i nove kuće - vile sa bazenima u unutrašnjosti Župe. Zahvaljujući pogodnostima interneta i prodaje putem istog i objekti u unutrašnjosti Župe nalaze svoje mjesto na tržištu ne zaostajući za objektima uz more.

To su uglavnom vile sa 4 i 5 zvjezdica locirane u unutrašnjosti Župe koje se iznajmljuju kao kuće za odmor što je trenutno i prilično traženo na tržištu. Dodatna potražnja upravo ovakvih vrsta objekata nastavila se i nakon uvjeta i mjera proizašlih iz borbe protiv pandemije Covid 19.

Pokazalo se da je na širem području u značajnom razvitku i turizam u "seoskom domaćinstvu" ali na žalost u Župi dubrovačkoj još nije zabilježen ovaj trend, iako ima potencijala pogotovo u mjestima kroz Postranje i Brgat što bi određenim mjerama trebalo poticati u cilju diverzifikacije turističke ponude

Izrazito je zanimljiv i nautički turizam za kojeg na području Općine još uvijek nema razvijene infrastrukture iako je planirana. Trend je prisutan na cijelom akvatoriju naše Županije te bilježi značajne prihod te bi u svakom slučaju trebalo ubrzati aktivnosti na tom segmentu ponude.

Treba napomenuti da Župu nakon obnove i uređenja postojećih kapaciteta u Srebrenom i Mlinima (HUP/Maistra) još uvijek zapravo čekaju najveće investicije u turizmu, a to su obnova i rekonstrukcija (izgradnja) turističkih zona "Plat" i "Kupari I" s mogućih 3100 ležaja. Konačan broj će naravno ovisiti o investitoru ali veseli činjenica da se razvoj oba projekta usmjerava prema kvaliteti i izrazito visokom standardu usluge te prema dosadašnjim najavama nijedna od ovih zona ne bi trebala imati preko 250 "ključeva".

Od planiranih zona koje su još uvijek daleko od realizacije treba spomenuti turističke zone Kupari IV i Beterina s maksimalnih 1200 postelja.

Fotografija 10. Hoteli Astarea i Mlini s pratećim objektima i sadržajima

Tablica 43. Zone ugostiteljsko-turističke namjene izvan naselja

Naselje	lokalitet	Vrsta	Površina (ha)	Kapacitet (krevet)
Soline	Gaj Beterina	T1,T2	5,6	400
Gornji Brgat	Žarkovica	T1	1,2	200
Plat	Zona hotela Plat	T1,T2	11,0	1600
Mlini	Astarea	T1	7,0	600
Kupari	Kupari IV	T1,T2	13,0	800
	Kupari I	T1	17,1*	1500

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24)

* obuhvat je prikazan sukladno novoj geodetsko-katastarskoj izmjeri dijela k.o. Brašina koja je stupila na snagu

Fotografija 11. Hoteli Plat s pratećim sadržajima

Razvrstavanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti - razvojni položaj Općine Župa dubrovačka

Kao pokazatelj ekonomskog rasta i razvijenosti određenog područja koristi se indeks razvijenosti prema kojemu se jedinice lokalne samouprave razvrstavaju u skupine na temelju članka Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17). Po donošenju izmjena i dopuna Zakona 2017. godine, a slijedom izrađenoga novoga modela izračuna indeksa razvijenosti, donesena je nova Uredba o indeksu razvijenosti (Narodne novine 131/17) koja utvrđuje pokazatelje za izračun indeksa razvijenosti, njihov izračun i izvore podataka te način izračuna indeksa razvijenosti.

U skladu s Uredbom, za izračun indeksa razvijenosti koriste se sljedeći pokazatelji:

1. prosječni dohodak po stanovniku
2. prosječni izvorni prihodi po stanovniku
3. prosječna stopa nezaposlenosti
4. opće kretanje stanovništva
5. stupanj obrazovanosti stanovništva (tercijarno obrazovanje)
6. indeks starenja.

Indeks razvijenosti je kompozitni pokazatelj koji se računa kao prilagođeni prosjek standardiziranih vrijednosti društveno-gospodarskih pokazatelja radi mjerenja stupnja razvijenosti jedinica regionalne i lokalne uprave i samouprave u određenom razdoblju. Prema njemu, jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se u osam skupina pri čemu u I. skupinu spadaju jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave dok u VIII. skupinu spadaju jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. U skladu s člankom 36. Zakona status potpomognutih područja imaju sva područja ispod prosjeka razvijenosti Republike Hrvatske odnosno I.-IV. skupina jedinica lokalne samouprave.

Prema Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17) koja se primjenjuje od 1. siječnja 2018. Općina Župa dubrovačka spada u VIII. skupinu jedinica lokalne samouprave (na 13. Mjestu u Republici Hrvatskoj), a koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave

Novi postupak ocjenjivanja i razvrstavanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj prema indeksu razvijenosti proveden je tijekom 2023. godine te je donesena nova Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 03/24) koja se primjenjuje od 13. siječnja 2024. i prema ovoj odluci Općina Župa dubrovačka razvrstana je u VIII. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Na temelju ove Odluke, Dubrovačko-neretvanska županija svrstava se u četvrtu kategoriju u kojoj se nalaze najrazvijenije hrvatske županije²³.

²³ Jedinice regionalne (područne samouprave) se prema indeksu razvijenosti svrstavaju u četiri razvojne skupine. U četvrtoj, najrazvijenijoj skupini ukupno je pet hrvatskih županija. Po vrijednosti indeksa su (od najvećeg prema najmanjem): Grad Zagreb, Istarska županija, Dubrovačko-neretvanska, Zagrebačka te Zadarska županija.

Tablica 44. Razvrstaj jedinica lokalne samouprave na području Dubrovačko-neretvanske županije

Rb.	JLS	Razvrstaj od 01. siječnja 2018.	Razvrstaj od 13. siječnja 2023. godine
1.	Dubrovnik*	8	8
2.	Župa dubrovačka	8	8
3.	Konavle	8	8
4.	Korčula*	7	7
5.	Ston	6	7
6.	Blato	6	6
7.	Dubrovačko primorje	6	6
8.	Lastovo	7	6
9.	Orebić	7	6
10.	Lumbarda	6	5
11.	Mljet	6	5
12.	Trpanj	7	5
13.	Ploče*	6	5
14.	Smokvica	5	5
15.	Metković*	5	4
16.	Opuzen*	5	4
17.	Slivno	3	4
18.	Vela Luka	5	4
19.	Kula Norinska	3	2
20.	Pojezerje	2	2
21.	Janjina	4	1
22.	Zažablje	1	1

IZVOR: Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17),
Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 03/24)

* JLS - ima status grada

Indeks razvijenosti, kao jedan od instrumenata regionalne razvojne politike Republike Hrvatske, trebalo bi uklopiti u širi okvir integralne regionalne razvojne politike koji bi sadržavao objedinjene zakonski regulirane ciljne mjere, stupove provedbe te osigurao mehanizme praćenja efikasnosti provedbe. Upotreba indeksa razvijenosti trebala bi koristiti kao kriterij za sufinanciranje javnih i privatnih projekata iz sredstava EU i nacionalnih fondova.

Na području Dubrovačko-neretvanske županije, uz Općinu Župa dubrovačka, u osmoj, najrazvijenijoj skupini nalaze se još Grad Dubrovnik te Općina Konavle.

Do navedenih promjena 2017. godine, jedinice lokalne samouprave razvrstavane su u pet skupina:

- I. skupina - JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 50% prosjeka RH
- II. skupina - JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 50% i 75% prosjeka RH
- III. skupina - JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 75% i 100% prosjeka RH
- IV. Skupina - JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 100% i 125% prosjeka RH
- V. skupina - JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti veća od 125% prosjeka RH

Općina Župa dubrovačka je po toj metodologiji, s indeksom razvijenosti 101,60 % bila razvrstana u IV. skupinu.

Institucionalni kapaciteti Općine Župa dubrovačka

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine Župa dubrovačka, utvrđenih zakonom i Statutom te obavljanje poslova državne uprave koji su zakonom prenijeti na jedinice lokalne samouprave, u Općini Župa dubrovačka ustrojen je Jedinstveni upravni odjel kojim upravlja pročelnik.

Djelokrug rada Jedinstvenog upravnog odjela Općine Župa dubrovačka odnosi se na upravne i stručne poslove koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu zaštitu i civilnu zaštitu, promet na svom području te ostale poslove sukladno posebnim zakonima

U okviru JUO Općine Župa dubrovačka ustrojeni su sljedeći odsjeci:

- Odsjek općih i pravnih poslova
- Odsjek za financije i proračun
- Odsjek za komunalno gospodarstvo
- Odsjek za zaštitu okoliša, prostorno uređenje i EU fondove
- Odsjek za društvene djelatnosti i kulturu
- Odsjek za gospodarenje nekretninama
- Odsjek za izgradnju i upravljanje projektima
- Odsjek za javnu nabavu

U Jedinstvenom upravnom odjelu Općine Župa dubrovačka, 2024. godine bilo je zaposleno 20 službenika (VSS-55%, VŠS-5%, SSS-40%) na neodređeno radno vrijeme te općinski načelnik kao dužnosnik.

Fotografija 12. Naselje Srebreno - administrativno središte Općine

Unutar formalno-pravnog ustroja Općine registrirana su i vezana društva kojima je Općina osnivač i koji su korisnici općinskog proračuna:

- Komunalno društvo Župa dubrovačka d.o.o.,
- Dječji vrtić Župa dubrovačka,
- DVD Župa dubrovačka,
- Groblje Dubac d.o.o. (u suvlasništvu s Gradom Dubrovnikom).

Na području Općine ustrojena je i Turistička zajednica općine Župa dubrovačka sa sjedištem u naselju Srebreno.

Općina Župa dubrovačka većinski je vlasnik i trgovačkog društva Mlini d.d.

Financijski kapaciteti Općine Župa dubrovačka

Slijedi kratki prikaz prihoda i rashoda proračuna Općine Župa dubrovačka u promatranom razdoblju.

Tablica 45. Prihodi proračuna Općine Župa dubrovačka u razdoblju 2017.-2024.

god.	prihodi poslovanja				prihodi od prodaje imovine	prihodi tekuće godine
	porezni prihodi	potpore ili pomoći	ostali prihodi	ukupno		
1	2	3	4	5=2+3+4	6	7=5+6
2017.	18.529.578,00 kn	15.636.947,00 kn	11.373.223,00 kn	45.539.748,00 kn	515.238,00 kn	46.054.986,00 kn
2018.	22.996.875,00 kn	6.387.333,00 kn	12.805.326,00 kn	42.189.534,00 kn	295.523,00 kn	42.485.057,00 kn
2019.	25.630.958,00 kn	5.533.130,00 kn	11.282.334,00 kn	42.446.422,00 kn	1.244.757,00 kn	43.691.179,00 kn
2020.	17.306.905,00 kn	12.824.016,00 kn	15.913.545,00 kn	46.044.466,00 kn	406.026,00 kn	46.450.492,00 kn
2021.	18.331.264,98 kn	6.271.939,09 kn	11.265.267,37 kn	35.868.471,44 kn	330.233,32 kn	36.198.704,76 kn
2022.	27.233.129,82 kn	3.127.634,30 kn	15.535.039,47 kn	45.895.803,59 kn	194.774,63 kn	46.090.578,22 kn
2023.	5.194.384,71 € (39.113.716,87 kn)	318.843,83 € (2.400.894,04 kn)	1.999.923,67 € (15.059.425,24 kn)	7.513.152,21 € (56.574.036,14 kn)	16.568,97 € (124.764,34 kn)	7.529.721,18 € (56.698.800,49 kn)
2024.	6.345.384,83 € (47.780.747,77 kn)	442.190,86 € (3.329.697,18 kn)	2.532.619,76 € (19.070.626,79 kn)	9.320.195,45 € (70.181.071,74 kn)	25.250,57 € (190.136,79 kn)	9.345.446,02 € (70.371.208,53 kn)

IZVOR: Općina Župa dubrovačka

Prihodi od tekućih potpora ili drugih subjekta, kao i ostali prihodi (od imovine, administrativnih pristojbi i slično) različiti su po pojedinim godinama što je detaljnije prikazano u sljedećoj tablici.

Tablica 46. Struktura prihoda poslovanja Općine Župa dubrovačka u razdoblju 2017.-2024.

god.	prihodi poslovanja			
	porezni prihodi	potpore ili pomoći	ostali prihodi	ukupno
1	2	3	4	5=2+3+4
2017.	41%	34%	25%	100%
2018.	55%	15%	30%	100%
2019.	60%	13%	27%	100%
2020.	38%	28%	34%	100%
2021.	51%	17%	31%	100%
2022.	59%	7%	34%	100%
2023.	69%	4%	27%	100%
2024.	68%	5%	27%	100%

IZVOR: Općina Župa dubrovačka

Rashodi proračuna Općine Župa dubrovačka kretali su se u okviru ostvarenih prihoda. Rashodi poslovanja prikazani su u tri skupine rashoda: rashodi za zaposlene, materijalni i ostali rashodi.

Tablica 47. Rashodi proračuna Općine Župa dubrovačka u razdoblju 2017.-2024.

god.	rashodi poslovanja				rashodi za nabavu imovine	rashodi tekuće godine
	rashodi za zaposlene	materijalni rashodi	ostali rashodi	ukupno		
1	2	3	4	5=2+3+4	6	7=5+6
2017.	3.039.695,00 kn	11.176.741,00 kn	13.320.736,00 kn	27.537.172,00 kn	20.599.942,00 kn	48.137.114,00 kn
2018.	3.008.581,00 kn	10.359.280,00 kn	13.881.803,00 kn	27.249.664,00 kn	13.101.457,00 kn	40.351.121,00 kn
2019.	3.076.130,00 kn	12.993.447,00 kn	14.342.894,00 kn	30.412.471,00 kn	9.936.906,00 kn	40.349.377,00 kn
2020.	2.893.023,00 kn	11.929.067,00 kn	12.702.239,00 kn	27.524.329,00 kn	18.014.164,00 kn	45.538.493,00 kn
2021.	8.714.047,22 kn	12.103.065,14 kn	9.316.033,87 kn	30.133.146,23 kn	10.464.910,41 kn	40.598.056,64 kn
2022.	10.795.461,77 kn	14.975.336,45 kn	9.106.625,86 kn	34.877.424,08 kn	6.066.047,79 kn	40.943.471,87 kn
2023.	1.752.396,52 € (13.195.545,79 kn)	2.245.779,47 € (16.910.719,41 kn)	1.565.823,67 € (11.790.652,24 kn)	5.563.999,66 € (41.896.917,44 kn)	957.291,93 € (7.208.408,23 kn)	6.521.291,59 € (49.105.325,67 kn)
2024.	2.327.467,71 € (17.525.831,86 kn)	2.891.664,52 € (21.774.233,84 kn)	1.637.696,89 € (12.337.857,58 kn)	6.856.829,12 € (51.631.923,27 kn)	1.086.383,37 € (8.180.466,78 kn)	7.943.212,49 € (59.812.390,05 kn)

IZVOR: Općina Župa dubrovačka

Ukupni rashodi poslovanja ostvarivali su se u rasponu od 4 mil. eura do 5,1 mil. eura, a rashodi za nabavu imovine u rasponu od 1,4 mil. eura do 8,1 mil. eura sukladno izvještajima o izvršenju proračuna. Struktura rashoda poslovanja po godinama prikazana je u narednoj tablici.

Tablica 48. Struktura rashoda poslovanja Općine Župa dubrovačka u razdoblju 2017-2024.

god.	rashodi poslovanja			
	rashodi za zaposlene	materijalni rashodi	ostali rashodi	ukupno
1	2	3	4	5=2+3+4
2017.	11%	41%	48%	100%
2018.	11%	38%	51%	100%
2019.	10%	43%	47%	100%
2020.	11%	43%	46%	100%
2021.	29%	40%	31%	100%
2022.	31%	43%	26%	100%
2023.	31%	40%	28%	100%
2024.	34%	42%	24%	100%

IZVOR: Općina Župa dubrovačka

Pokazatelji kretanja tržišta nekretnina

Pokazatelje kretanja tržišta nekretnina na području Općine Župa dubrovačka u kontekstu kretanja cijena na području Dubrovačko-neretvanske županije moguće je načelno analizirati na osnovu podataka iz Izvješća o tržištu nekretnina za područje Dubrovačko-neretvanske županije.

Obveza izrade i objave Izvješća o tržištu nekretnina za područje županija i velikih gradova (uz prethodnu suglasnost nadležnog procjeniteljskog povjerenstva) propisana je Zakonom o procjeni vrijednosti nekretnina (Narodne novine 78/15). Sukladno navedenom zakonu, radi stručne analize i evaluacije podataka, davanja stručnih prijedloga i mišljenja o tržištu nekretnina te obavljanja ostalih poslova, osnovano je Procjeniteljsko povjerenstvo Dubrovačko-neretvanske županije. Isto je osnovano Odlukom Župana, Klasa: 940-01/15-01/01, Urbroj: 2117/1-01-15-07 od 14. prosinca 2015. godine.

Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju Dubrovačko-neretvanske županije predstavlja administrativno-tehničku podršku procjeniteljskom povjerenstvu i obavlja sve stručne poslove određene Zakonom o procjeni vrijednosti nekretnina, uključujući izradu spomenutog Izvješća.

Treba napomenuti da se u izradi Izvješća koriste podaci iz Zbirke kupoprodajnih cijena, odnosno, podaci koji su evidentirani u informacijskom sustavu tržišta nekretnina (eNekretnine), a koji je uspostavilo Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja Republike Hrvatske.

Izvješće obuhvaća podatke od 1. siječnja do 31. prosinca svake godine i to za sve JLS osim Grada Dubrovnika. Podaci su u sustav eNekretnine uneseni od strane Upravnog odjela za prostorno uređenje i gradnju Dubrovačko-neretvanske županije i Porezne uprave temeljem dostavljenih ugovora. Dodatni podaci (primjerice oznake katastarskih čestica) prikupljeni su putem preglednika Geoportal, te uvidom u zemljišne knjige i katastar.

Potrebno je naglasiti da interpretaciji i tumačenju ovih podataka treba pristupiti oprezno, dijelom zbog nepotpunih podataka, a dijelom zbog manjeg uzorka evidentiranih kupoprodajnih ugovora po vrsti ili JLS. Tako pri analizi cijena u kategoriji "Stambena zgrada (kuća)" treba voditi računa da se radi o kućama s okućnicama te je cijena po metru četvornom prividno niža jer se u izračunu koristi površina cijele čestice zemlje.

Tablica 49. Kretanje cijena (po vrstama) na području Općine Župa dubrovačka u razdoblju 2021.-2024.

	Stan/apartman		Stambena zgrada (kuća)		Građevinsko zemljište		Poljoprivredno zemljište	
	cijena - OŽD (€/m ²)	prosječna cijena na razini DNŽ ²⁴ (€/m ²)	cijena - OŽD (€/m ²)	prosječna cijena na razini DNŽ ²⁵ (€/m ²)	cijena - OŽD (€/m ²)	prosječna cijena na razini DNŽ ²⁶ (€/m ²)	cijena - OŽD (€/m ²)	prosječna cijena na razini DNŽ ²⁷ (€/m ²)
2021.	2.304,23	1.582,29	714,77	347,55	85,55	89,74	31,81	4,19
2022.	2.352,86	1.444,53	449,54	363,03	186,05	105,96	-	4,17
2023.	2.776,77	1.664,61	340,73	329,53	139,52	101,86	13,44	5,23
2024.	2.502,28	2.135,82	502,14	377,58	152,70	105,78	16,01	5,82

IZVOR: Dubrovačko-neretvanska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju

²⁴ bez Grada Dubrovnika

²⁵ bez Grada Dubrovnika

²⁶ bez Grada Dubrovnika

²⁷ bez Grada Dubrovnika

Zbog ujednačene analize i dostupnih podataka za promatrano razdoblje, za područje Općine korišteni su podaci za četiri kategorije:

- Stan/apartman,
- Stambena zgrada (kuća),
- Građevinsko zemljište,
- Poljoprivredno zemljište.

Kupoprodaja poslovnih prostora i šumskih površina nije niti evidentirana u promatranom razdoblju kao niti zakupi po različitim kategorijama.

Ono što je vidljivo odmah na prvim usporedbama je da su cijene na području Općine Župa dubrovačka veće u usporedbi s ostatkom županije, ali u obzir svakako treba uzeti da Općina Župa dubrovačka s površinom od 22,28 km² spada među površinom najmanje Općine u Županiji te puno ima manju ponudu po svim kategorijama za koje su dostupni podaci.

DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

Općina Župa dubrovačka, kao "relativno mlada" Općina još uvijek radi na stvaranju odgovarajuće društvene infrastrukture. Obzirom na neposrednu blizinu županijskog središta, Dubrovnika, te nekadašnju pripadnost župskih naselja gradu Dubrovniku, značajni objekti društvene infrastrukture nalaze se u samom Dubrovniku, a dio unutar Općine Župa dubrovačka.

U administrativnom središtu Općine, naselju Srebreno smještena je općinska uprava, a uz načelnika i Općinsko vijeće ima Jedinstveni upravni odjel sa ustrojenih 8 odsjeka. U Srebrenom se nalazi i matični ured, a na području općine ustrojen je i Mjesni odbor Donji Brgat.

Fotografija 13. Zgrada Općine i Dječjeg vrtića - naselje Srebreno

Općina je izradom Urbanističkog plana uređenja "Blato" definirala namjenu za izgradnju novog dječjeg vrtića koji je predviđen na dijelu zone bivšeg vojnog odmarališta u Kuparima. Taj dio je Ugovorom o darovanju Vlada RH prepustila Općini Župa dubrovačka uz obvezu da predmetno zemljište desno od ulaza u Kupare bude namijenjeno za vrtić, dom za starije i nemoćne te za potrebe MUP-a (policajska postaja i smještajni kapaciteti).

Sukladno planu, novi vrtić trebao bi zadovoljavati sve pedagoške standarde i njegov kapacitet omogućiti će upis u vrtić sve djece s župskog područja. Postojeća zgrada vrtića projektirana je za 250 djece te je s porastom broja djece kapacitet vrtića povećavan adaptacijom raspoloživih prostora u bivšoj zgradi Općine, dodatnih prostora u novoj zgradi Općine te u zgradi PGO-a nasuprot postojećeg vrtića). Postojeći vrtić, dislociran na četiri lokacije pohađa preko 500 djece, a uz velike napore upisana su sva djeca koja ostvaruju potreban broj bodova sukladno Pravilniku. Uz postojećih 250 mjesta u zgradi postojećeg vrtića te planiranih dodatnih 300 mjesta u budućem novom vrtiću trebali bi sukladno pedagoškim standardima biti zadovoljene potrebe za upis sve djece vrtićkog uzrasta sa župskog područja. Za potrebe novog vrtića urediti će se i pristupna cesta, parking te okoliš sa svim potrebnim sadržajima za djecu.

Na području Općine djeluje Osnovna škola "Župa dubrovačka" sa središnjim objektom u Kuparima ("nova" škola na Mljekari, "stara" škola na Kantulama, prostor "Zaklade"), te područna škola u Martinovićima. Područna škola Gornji Brgat prestala je s radom završetkom nastavne godine 2015. godine. S obzirom na povećanje broja djece svi objekti rade punim kapacitetom kako bi se zadržao jednosmjenski rad (u više navrata uređeni su svi prostori u zgradi "stare" škole na Kantulama te je uređen prostor "Zaklade" s tri učionice).

Obzirom da već sada nedostaje kapaciteta, u promatranom razdoblju pokrenute su sljedeće aktivnosti:

- otkup zemljišta,
- pokrenut i dovršen postupak izrade i donošenja Urbanističkog plana uređenja "Školski centar",
- pokrenuta izrada projekta dogradnje postojeće zgrade osnovne škole,

što je nastavak je aktivnosti oko poboljšavanja uvjeta obrazovanja na području Općine Župa dubrovačka.

U Kuparima se nalazi i ispostava Doma zdravlja Dubrovačko-neretvanske županije, tzv. "ambulanta" s 3 ordinacije opće medicine, 2 stomatološke ordinacije te ginekološkom ordinacijom.

Pedijatrijska ambulanta smještena je u naselju Srebreno.

U promatranom razdoblju su osim redovnog održavanja provođene i aktivnosti na poboljšanju sportske infrastrukture te je:

- izgrađena sportska i dječja igrališta u Mandaljeni i u Čibači
- izgrađeno dječje i sportsko igralište uz zgradnu osnovne škole na "Mljekari"
- rekonstruirano sportsko i dječje igralište na Gornjem Brgatu
- odrađeni redovni radovi na sanaciji i uređenju postojećih dječjih i sportskih igrališta
- nastavljeno uređenje zone SRC Čibača
- izrađen je Glavni projekt izgradnje novih svlačionica i tribina unutar SRC-a Čibača
- nastavljeno je besplatno korištenje školske sportske dvorane klubovima za sve vrste sportskih aktivnosti koje se odnose na rad s djecom.

Jedna od važnijih stvari koja se odnosi na rad i djelovanje sportskih društava i udruga na području Općine je rad Zajednice sporta Općine Župa dubrovačka putem koje se raspoređuju novčana sredstva za redovan rad svih sportskih udruga te samim time osigurava transparentan način djelovanja.

Sportski klubovi i udruge koji djeluju na području Općine Župa dubrovačka:

- Nogometni klub Župa dubrovačka,
- Škola nogometa Astartea,
- Judo klub Župa dubrovačka,
- Ženski odbojkaški klub Župa dubrovačka,
- Vaterpolo klub Gusar,
- Tenis klub Župa dubrovačka,
- Malonogometni klubovi Plat i Čibača,
- Gimnastički klubovi Župa dubrovačka i Ragusa,
- Rukometni klub Ardiaei - škola rukometa
- Autoklub Župa dubrovačka,
- Košarkaški klub Dubrovnik - škola košarke,
- Ženski košarkaški klub Ragusa - škola košarke,
- Stolnoteniski klub Libertas Marinkolor,
- Boćarski klubovi Postranje, Župa dubrovačka, Rijeka, Donji Brgat i Brgat,
- Streljački klub Župa dubrovačka,

Fotografija 14. Dječje/sportsko igralište u naselju Mandaljena

- Lovačko društvo Župa dubrovačka,
- Sportsko društvo Felun,
- Capoeira Dubrovnik,
- Aikido Dubrovnik,
- MMA Ground and Pound,
- Bridž klub Astarea.

Osim sportskih, na području Općine djeluju i organizacije (udruge) civilnog društva koje doprinose razvoju civilnog društva te povećavaju raznolikost i mogućnost različitih sfera djelovanja, a posebno podižu razinu kulturnog, umjetničkog i društvenog života na području Općine.

Udruge civilnog društva koje djeluju na području Općine Župa dubrovačka:

- Limena glazba Župa dubrovačka,
- Mažoretke Župe dubrovačke,
- KUD Marko Marojica,
- Župski karnevo,
- Društvo umjetnika Bruno Bulić,
- Kurenat,
- Matica umirovljenika,
- Sportsko kulturna udruga Plat,
- Udruga mladih Čibača,
- Udruga mladih Ponat,
- Udruga Župska baština,
- Župski gospari gusari.

Udruge proizašle iz Domovinskog rata koje djeluju na području Općine Župa dubrovačka:

- HVIDRA,
- UHDDR,
- UHBDDR.

Na području Općine djeluje Dobrovoljno vatrogasno društvo Župa dubrovačka osnovano 1986. godine. U Postrojbi djeluje 30 operativnih članova i 20 pripadnika mladeži. Od ukupnog broja je 7 profesionalaca, koji obavljaju operativno dežurstvo cijele godine i to 24 sata dnevno u vatrogasnoj sezoni, a u ostalom dijelu godine od 07,00 do 15,00 sati. U slučaju potrebe spremno je intervenirati minimalno 4 profesionalna i 2 dobrovoljna vatrogasaca u jednoj smjeni.

Vatrogasna postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva Župa dubrovačka raspolaže s 9 vozila (1 zapovjedno vozilo, 1 navalno/tehničko vozilo, 1 autocisterna, 2 šumska vozila, 1 autodizalica/korpa, 1 teretno vozilo UNIMOG, 2 kombija za prijevoz vatrogasaca).

Sva vozila tehnički su ispravna, registrirana i opremljena radio vezom i potrebnom opremom.

Društvo je kroz Stožer civilne zaštite Općine Župa dubrovačka u ovom uzvještajnom razdoblju aktivno sudjelovalo u provođenju mjera za suzbijanje COVID-a, a poglavito u pružanju pomoći potrebitom stanovništvu naše općine.

Temeljem istaknutog može se utvrditi da Dobrovoljno vatrogasno društvo Župa dubrovačka zadovoljava sve kriterije koji su propisani Zakonom i podzakonskim propisima, a treba istaknuti da je vatrogasna postrojba efikasno obavila sve zadaće u promatranom razdoblju, što je rezultiralo uspješnim stanjem protupožarne zaštite na području Općine.

Na području Općine Rimokatolička crkva ustrojena je sa 4 župe s 3 aktivna župnika (za Župu Sv. Ane i Velike Gospe nadležan je jedan župnik):

- Župa sv. Marije Magdalene - Mandaljena,
- Župa sv. Ilara - Mlini,
- Župa Velike Gospe - Postranje,
- Župa sv. Ane - Brgat.

Fotografija 15. Panoramski pogled na naselje Plat i Općinu Župa dubrovačka s istočne strane

2.6. Opremljenost prostora infrastrukturom

2.6.1. Prometna infrastruktura

CESTOVNI PROMET

Cestovnu prometnu mrežu na području Općine Župa dubrovačka čine javne i ostale nerazvrstane prometnice sa pripadajućim objektima i uređajima.

Javne prometnice na području Općine Župa dubrovačka razvrstane su prema važećoj Odluci o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine 18/21):

- državne ceste:
 - D8 (dionica od administrativne granice sa Gradom Dubrovnikom do administrativne granice s Općinom Konavle): 9,859 km
 - D223 (dionica od državne ceste D8 do granice s BIH): 4,525 km
- županijske ceste:
 - županijska cesta ŽC-6243: Brgat (D223)-Buići-Mlini (D8): 7,8 km
- lokalne ceste:
 - lokalna cesta LC-69048: administrativna granica Grada Dubrovnika (Šumet)-Gornji Brgat (D223): 1,3 km
 - lokalna cesta LC-69049: administrativna granica Grada Dubrovnika (Bosanka)-Gornji Brgat (D223): 2,2 km
 - lokalna cesta LC-69050: Čibača (D8)-Čelopeci-Srebreno (D8): 4,8 km

Nerazvrstane prometnice u dužini od 69,5 km sukladno Zakonu spadaju pod nadležnost Općine i obuhvaćene su Odlukom o nerazvrstanim cestama na području Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 07/15)

Državne ceste

Dionica državne ceste D8 koja prolazi kroz administrativno područje Općine Župa dubrovačka jedina je cestovna veza šireg dubrovačkog područja sa zračnom lukom u Čilipima te međunarodnim graničnim prijelazom s Crnom Gorom. S obzirom na intenzitet prometa protočnost predmetne dionice uzrokuje probleme u normalnom funkcioniranju prometa kako na državnoj cesti D8 tako i na ostalim prometnicama uz nju.

Tablica 50. Prosječni godišnji i prosječni ljetni dnevni promet (2017.-2024.)

Godina	Brojačko mjesto					
	Gruda - jugoistok		Kupari		Vidikovac	
	PGDP	PLDP	PGDP	PLDP	PGDP	PLDP
2017.	3596	6856	15521	23126	-	-
2018.	4037	7238	16537	24066	17505	24040
2019.	4227	7471	17703	25368	18306	25133
2020.	2370	3285	11535	15685	12183	15824
2021.	3116	5979	13985	21655	14766	21479
2022.	3955	7360	16318	24492	17118	24641
2023.	4513	8142	17688	25842	18292	25757
2024.	4713	8181	18461	26782	19385	26525

IZVOR: HRVATSKE CESTE d.o.o.

PGDP - Prosječni godišnji dnevni promet

PLDP - Prosječni ljetni dnevni promet

Opterećenost ove dionice jasno potvrđuju službeni podaci s brojačkih mjesta, a za područje Općine Župa dubrovačka u analizi su korišteni podaci s brojačkim mjestima Gruda-jugoistok, Kupari (Blato) i Vidikovac.

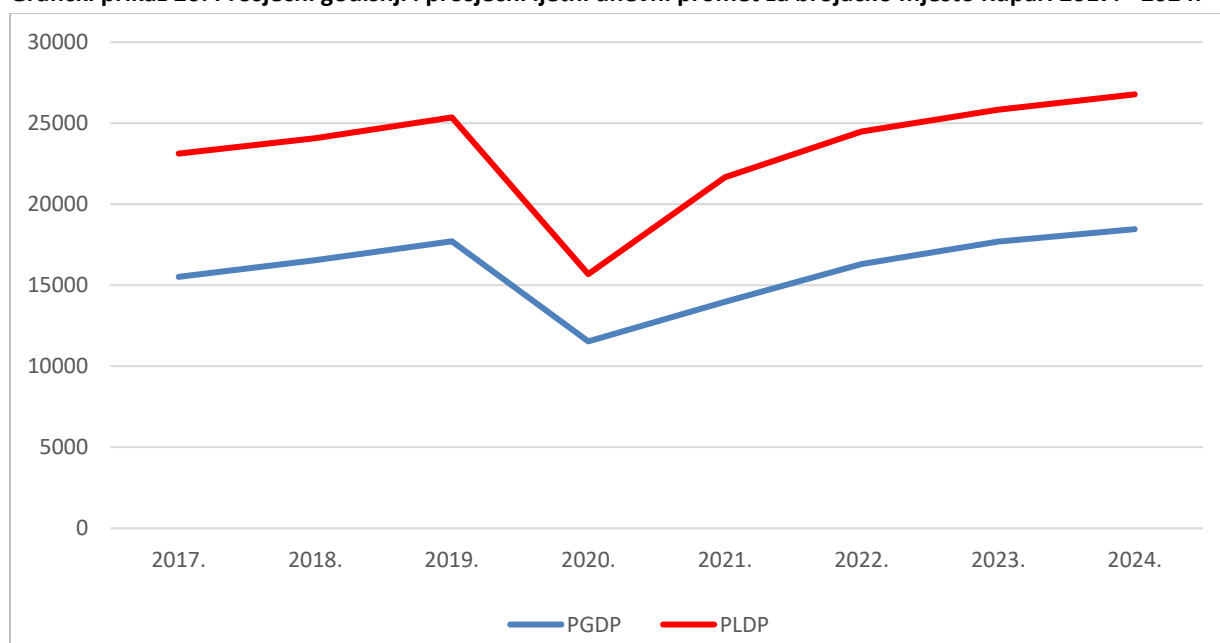
Obzirom na intenzitet prometa od 18461 vozila na godišnjoj razini te 26782 (Kupari-Blato, 2024. godina) u ljetnoj sezoni protočnost predmetne dionice uzrokuje mnoge probleme u normalnom funkcioniranju prometa kako na državnoj cesti D8 tako i na ostalim prometnicama uz nju.

To u naravi znači da tijekom "sezone" između 5 h ujutro i 23 h navečer predmetnom dionicom prolazi preko 1500 vozila po satu (podaci s brojača Kupari-Blato), a treba naglasiti da je količina prometa u dijelu Župe čak i veća od službenog jer brojač u Kuparima ne registrira dio dnevnih relacija stanovništva Župe istočno od raskrižja Srebreno, a koje spaja sve centralne funkcije Općine (s južne strane uprava, ugostiteljstvo, trgovački sadržaji, dječji vrtić sa više od 500 djece, a sa sjeverne strane osnovna škola s više od 900 djece, sportska dvorana, sportski sadržaji...).

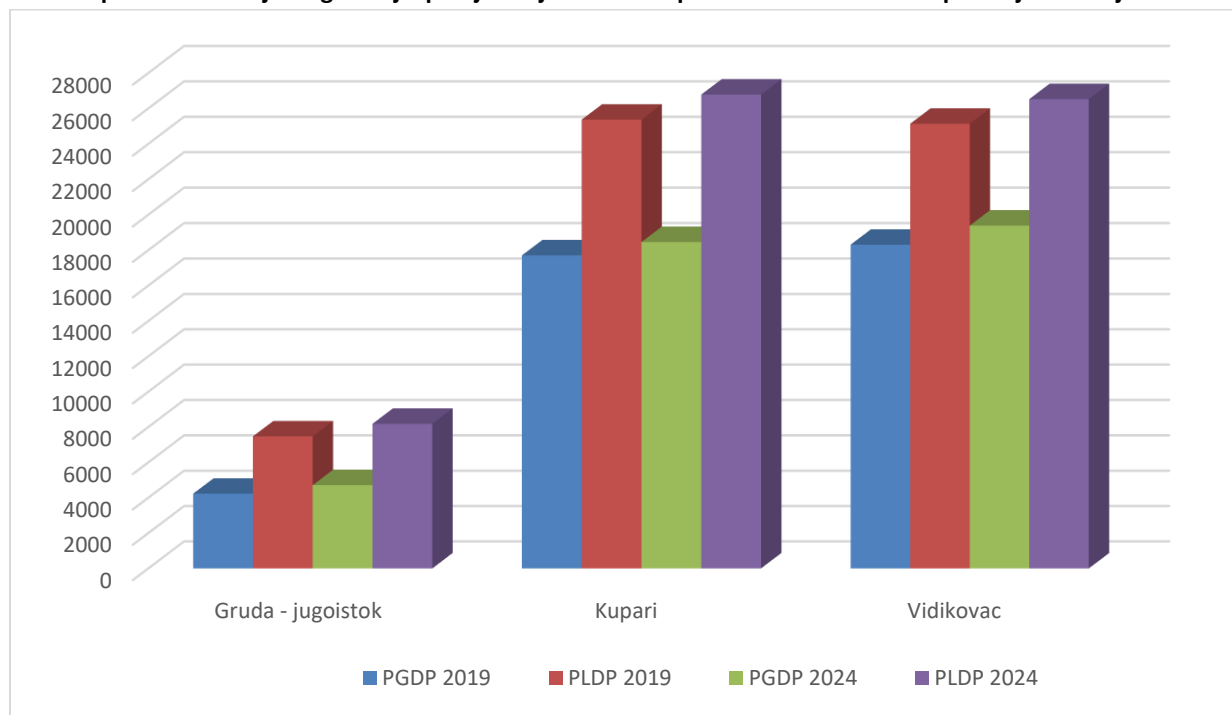
Podaci na svim brojačima (prema broju i vrsti vozila, intenzitetu po satima...) pokazuju da je promet najviše lokalnog karaktera.

Na području Općine semaforizirana su (zasad) samo dva raskrižja, Poslovna zona Čibača i naselje Srebreno te su postavljena dva semaforizirana pješačka prijelaza, Čibača-Mišići i Mlini-Popolica (u planu je postavljanje i na lokacijama Mlini-Trgovište i Plat) i svi imaju ogromnu važnost i zaista čine život podnošljivim jer s pozicije stanovnika Općine Župa dubrovačka državna cesta ne postoji samo zbog smjera Grad-zračna luka i obrnuto već promet čine i prometnice koje se spajaju na državnu cestu i koje ljudi također koriste u svakodnevnom životu. Najvažniji argument svakako je smanjenje broja prometnih nezgoda na istim raskrižjima nakon semaforizacije i broj prometnih nezgoda na ostalim raskrižjima koja nisu semaforizirana, a za vrijeme sezone generiraju ogromne gužve (Dubac, Mlini, Brašina, Soline, Plat). Što se tiče prometnih nezgoda u obzir teba uzeti da i lakše nezgode (posebno zbog postotka stranih državljana) zahtijevaju policijski očevid što automatski dovodi do prekida prometa ili otežanog odvijanja istog.

Grafički prikaz 26. Prosječni godišnji i prosječni ljetni dnevni promet za brojačko mjesto Kupari 2017. - 2024.

IZVOR: HRVATSKE CESTE d.o.o.

Grafički prikaz 27. Prosječni godišnji i prosječni ljetni dnevni promet za 2019. i 2024. po brojačkim mjestima

IZVOR: HRVATSKE CESTE d.o.o.

Upravo iz navedenih razloga, 2018. godine Hrvatske ceste su započele s izradom "Projekta poboljšanja prometnih uvjeta na kompletnoj dionici državne ceste D8 kroz Općinu Župa dubrovačka" (praktički od Orsule do Oboda) te se kroz taj projekt traže trajna rješenja u vidu pothodnika i nathodnika, projektiranje istih te naravno ishođenje dozvola.

Općina Župa dubrovačka aktivno sudjelovala u kompletnoj pripremi projekta kao i u izradi projektnog zadatka za raspis javnog natječaja, nakon potpisivanja Ugovora od Hrvatskih cesta zatraženo je osnivanje radne skupine za praćenje realizacije projekta kako bi se mogli aktivno uključiti u sve aktivnosti koje su potrebne za kvalitetnu realizaciju ovog projekta. Radna skupina je formirana te je zajedno s odabranim izvođačem krenula u sve ugovorene aktivnosti.

Nažalost, zbog problema sa izvođačem odnosno izrađivačem Hrvatske ceste su raskinule ugovor te je Općina s Hrvatskim cestama nastavila raditi na projektima koji su se odnosili na uređenje kritičnih točaka.

Osim toga, Općina je nastavila aktivno sudjelovati u rješavanju imovinsko-pravnih odnosa, otkupu zemljišta te izradi projektne dokumentacije, sve kako bi se pospješili i ubrzali radovi na pojedinim dionicima državne ceste D8 te su uložena značajna proračunska sredstva kako bi poboljšala sigurnost za promet pješaka i vozila na i uz državnu cestu D8:

- izgradnja i održavanje nogostupa, zaštitnih ograda i sanacija oborinske odvodnje,
- izgradnja i održavanje javne rasvjete,
- uređenje i održavanje ugibališta (Čibača, Kupari-Blato, Popolica, Brašina, Trgovište, Zavrelje, Kozarina, Soline, Plat, Duboka ljuta),
- uređenje i održavanje autobusnih stanica,
- Planirana dva nova ugibališta/odmorišta na dionici D8 kroz naselje Čibača (s južne i sjeverne strane) - u tijeku izrada projektne dokumentacije

U planu je postavljanje dva semaforizirana pješačka prijelaza sa kompletnom svjetlosnom te vertikalnom i horizontalnom signalizacijom i to na lokacijama Mlini-Trgovište i Plat, a nakon rješavanja imovinsko-pravnih odnosa pristupiti će se i uređenju pješačkog prijelaza na lokaciji Soline.

Time se uz postojeća dva pothodnika u Kuparima te semaforizirane prijelaze na lokacijama raskrižje Poslovna zona, Čibača-Mišići, raskrižje Srebreno, Mlini-Popolica znatno poboljšala razina sigurnosti za sve veći broj stanovnika i posjetitelja Općine Župa dubrovačka.

Hrvatske ceste su osim navednih lokacija dogovorile i već duže vremena planirane radove na sanaciji klizišta i sanaciji zasjeka na lokaciji Soline (crvene stijene) uz D8.

Osim državne ceste D8 aktivnosti održavanja i sanacije održavale su se i na državnoj cesti D223, a u ljetnim mjesecima se i dalje povremeno ponavlja problem zbog novog graničnog prijelaza za međunarodni promet putnika i roba u cestovnom prometu Gornji Brgat (otvoren 2019. godine). Nažalost, "novi"granični prijelaz izmaknut je gotovo 700 m južno prema unutrašnjosti teritorija RH te u pojedinim razdobljima remeti normalan način života lokalnog stanovništva i to na način da im onemogućava slobodan prilaz vlastim kućama.

Općina Župa dubrovačka je tijekom postupka ishođenja akata za gradnju upozoravala da se nova lokacija graničnog prijelaza nalazi samo 250 m od posljednjih stambenih objekata s istočne strane državne ceste D223, a koji s iste imaju izravan pristup. Udaljenost od postojećeg kružnog toka kod crkve sv. Ane i groblja iznosi samo 650 m, a radi se o važnom raskrižju između državne ceste D223, lokalne ceste LC 69049 (A.G. Grada Dubrovnika - Žarkovica - Brgat) i lokalne ceste LC 69048 (A.G. Grada Dubrovnika – Brgat). Navedeni pravci su u slučaju prekida prometa na državnoj cesti D8, u naravi jedini spoj s gradom Dubrovnikom s istočne strane.

Uzevši u obzir geografski položaj te teritorijalnu razdvojenost i iskustvo u korištenju graničnih prijelaza (u kojem kod smjeru krenuli) evidentno je da se uz pojačani "schengenski" režim rada graničnog prijelaza može očekivati zasigurno još više poteškoća i blokada lokalnog prometa na državnoj cesti D223, lokalnim cestama LC 69049 i LC 69048 te pristupnim ulicama i kolnim prilazima obiteljskim objektima.

Fotografija 16. Raskrižje Srebreno

Osim projekata koji se odnose na državnu cestu D8, u promatranom razdoblju nastavljene su i aktivnosti vezane za projekt "brze ceste" Dubrovnik - Zračna luka (Čilipi).

Kroz dokument "Ažuriranje i usklađivanje Studije izvedivosti Dubrovnik - granica Crne Gore" - Institut IGH d.d., 2019., analizirana su tri varijantna rješenja za cjelokupnu trasu čvor Osojnik - čvor Čilipi. Na temelju provedene analize te simulacija prometnog opterećenja, od strane investitora je kroz Studiju izvedivosti, kao najoptimalnija varijanta odabrana varijanta V1b (tzv. donja varijanta) te je ista obrađena kroz Studiju utjecaja na okoliš.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja organiziralo je Javnu raspravu Studije o utjecaju na okoliš ceste Dubrovnik-Zračna luka (Čilipi), koja je sukladno Zakonu određena je u trajanju od 30 dana, u vremenu od 16. kolovoza do 14. rujna 2023.

Uvidom u dokumentaciju, stručne službe Općine su obzirom na izrazito loša tehnička rješenja predviđena Idejnim rješenjem te uočenim nedostacima Studije utjecaj na okoliš ustanovile da su potrebne izmjene i dopune navedene dokumentacije. Stoga je Općinsko vijeće Općine Župa dubrovačka na 17. sjednici, održanoj 14. rujna 2023., donijelo Zaključak kojim temeljem Javne rasprave i uvida u Studiju o utjecaju na okoliš ceste Dubrovnik - Zračna luka (Čilipi) zahtijeva slijedeće:

1. Od Hrvatskih cesta d.d., kao investitora i naručitelja Studije izvedivosti, Idejnog rješenja te Studije utjecaja na okoliš CESTE DUBROVNIK-ZRAČNA LUKA (ČILIPi) traži se izrada Idejnog rješenja te dopuna Studije utjecaja na okoliš i za dionicu varijante V2 (tzv. "gornja varijanta iznad Postranja" iz dokumenta "Ažuriranje i usklađivanje Studije izvedivosti Dubrovnik - granica Crne Gore" - Institut IGH d.d., 2019.) kroz područje Župe dubrovačke. Tražene izmjene i dopune moraju sadržavati detaljne i realne vizualizacije za obje varijante kroz Općinu Župa dubrovačka kako bi se mogla odabrati najoptimalnija varijanta.
2. U slučaju odustajanja od dijela bilo koje dionice ili izmjene bilo koje dionice na trasi, a u odnosu na predložena tri cjelovita rješenja (čvor Osojnik - čvor Čilipi), traži se od Hrvatskih cesta d.d., dopuna dokumenta "Ažuriranje i usklađivanje Studije izvedivosti Dubrovnik - granica Crne Gore" - Institut IGH d.d., 2019., te ponovna analiza i usporedba "gornje" i "donje" varijante kroz Župu dubrovačku, kako bi se odabralo najoptimalnije rješenje za stanovništvo, okoliš i cjelokupan prostor Župe dubrovačke.
3. Općinsko vijeće Općine Župa dubrovačka ne prihvaća varijantu V1b ("donja" varijanta) dok se ne ispune zahtjevi iz točke 1. ovog Zaključka.

Također je naglašeno da bilo kakva promjena trase ili odustajanje od dijela predviđene trase dovodi u pitanje opravdanost ovakvog planiranja "brze ceste" kroz Općinu Župa dubrovačka. Stoga je neophodno, u slučaju kombiniranja rješenja iz različitih varijanti ili odustajanje od bilo kojeg dijela predložene trase, dopuniti Studiju izvedivosti koja će sa novim ulaznim podacima, analizirati varijantu "iznad" i "ispod" sela u Postranju te pokazati najoptimalnije rješenje koje će zatim biti obrađeno kroz Izmjene i dopune Idejnog rješenja te Studije utjecaja na okoliš.

Zbog velikog broja primjedbi došlo je do zastoja projekta, a nastavak aktivnosti trebao bi uslijediti nakon razrade tzv. "gornje varijante iznad Postranja".

Županijske ceste

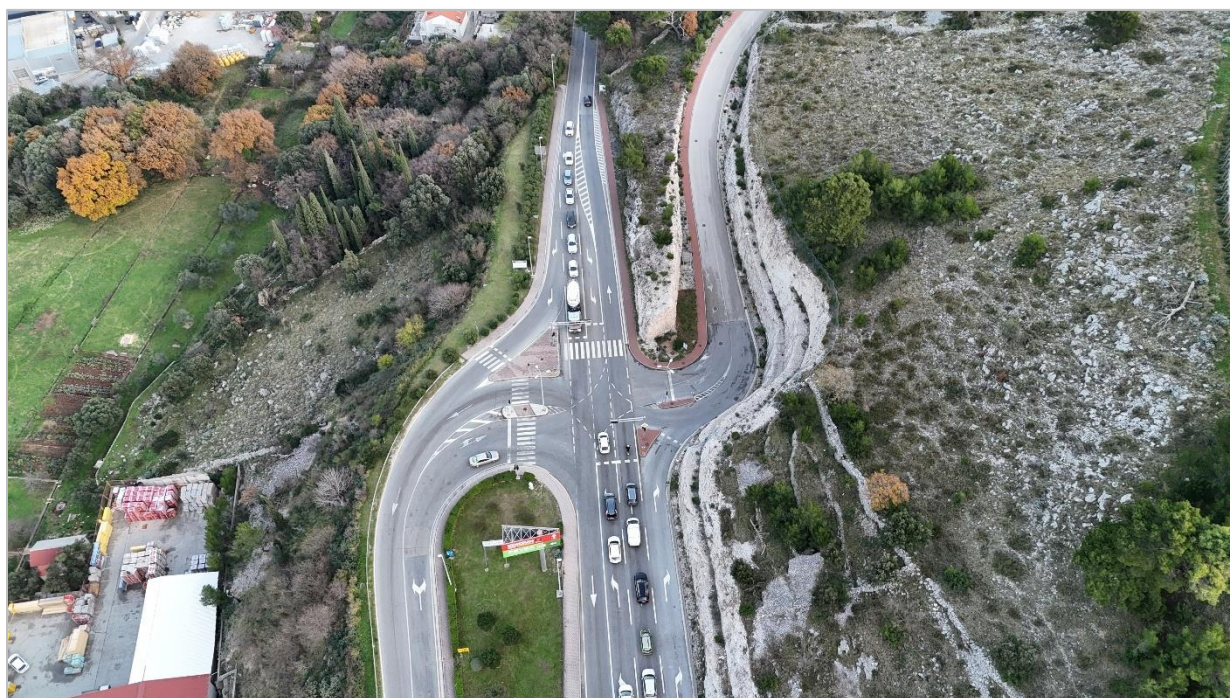
U promatranom razdoblju su kroz održavanje županijskih (ŽC) i lokalnih (LC) cesta, Općina Župa dubrovačka i Županijska uprava za ceste Dubrovačko-neretvanske županije (kao upravitelj ŽC i LC) nastavili aktivnosti na rekonstrukciji sanaciji prometnica:

- nastavak izrade projektne dokumentacije i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa potrebnih za rekonstrukciju ceste LC69050 na dionici od "velikog" mosta (naselje Čelopeci) do raskrižja s ulicom Đurići u naselju Čibača
- isporuka i ugradnja horizontalne i vertikalne signalizacije i postavljanju umjetnih izbočina na ŽC6243, LC 69049 i LC69050
- sanacija pojedinih dijelova ceste ŽC6243 na više dionica županijske ceste od Buića do Grbavca
- nastavak izrade projektne dokumentacije i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa potrebnih za rekonstrukciju ceste ŽC6243 na kritičnim dionicama

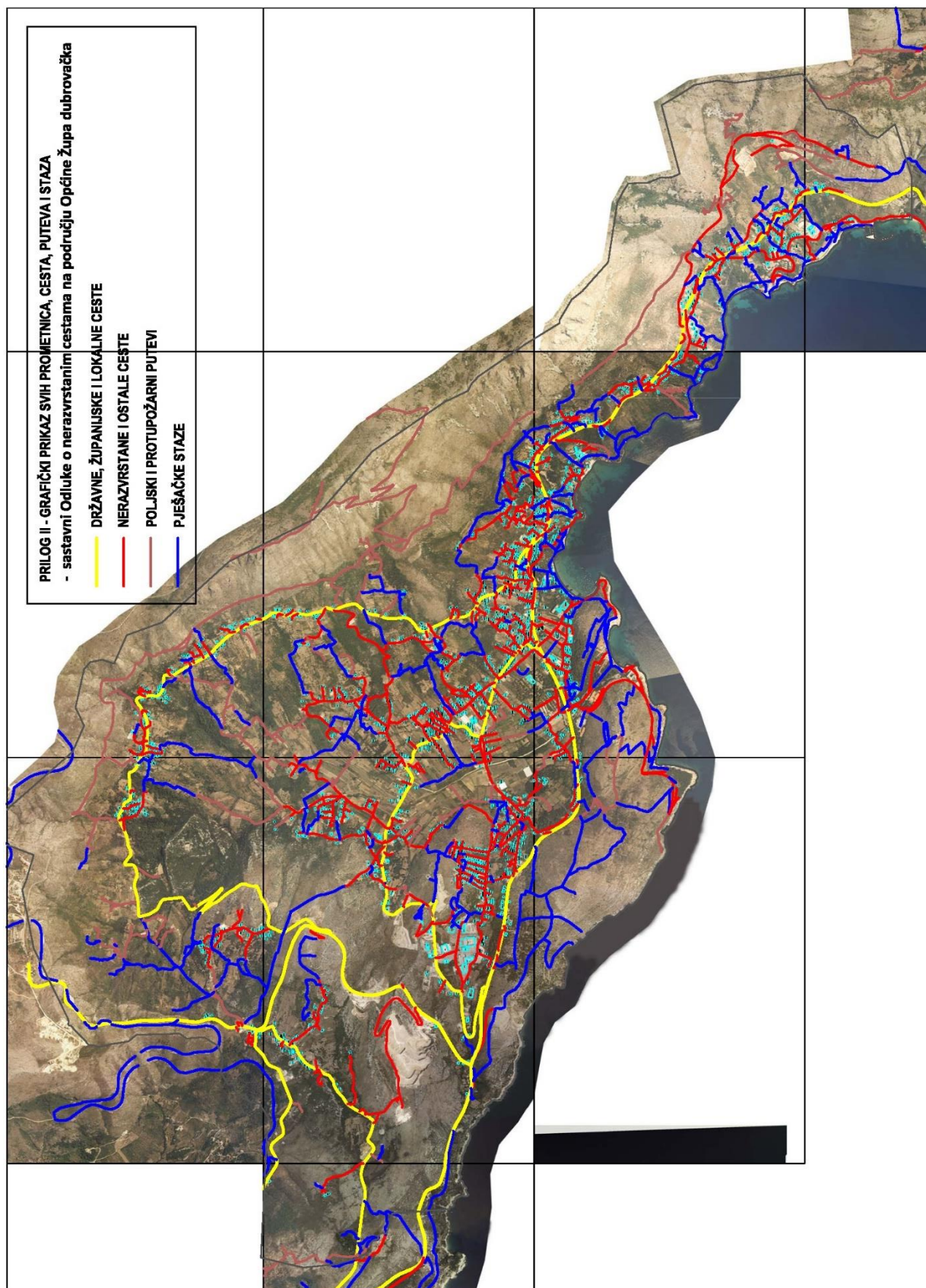
U dogovoru sa upraviteljem navedenih prometnica, Županijskom upravom za ceste Dubrovačko-neretvanske županije, potrebno je nastaviti na rekonstrukciji i uređenju postojećih cestovnih građevina s pripadajućim objektima i uređajima:

- županijska cesta ŽC-6243: Brgat (D223)-Grbavac-Petrača-D8
 - potrebno ucrtavanje i evidentiranje iste kako bi se izbjegli imovinsko-pravni problemi
 - potrebna rekonstrukcija raskrižja sa DC-8
 - nastavak izgradnje nogostupa na dionici od kućnog broja Popolica 1 do Buići 45
 - potrebna rekonstrukcija kako bi se dobio poprečni profil dvotračne ceste s barem jednim nogostupom od kućnog broja Buići 45 do Grbavac Gornje selo 2,
 - potrebna rekonstrukcija kako bi se dobio porečni profil dvotračne ceste od Grbavac Gornje selo 2 do spoja s DC-223.
- lokalna cesta LC-69048: administrativna granica Grada Dubrovnika-Brgat (D223)
 - potrebna rekonstrukcija kompletne dionice kako bi se dobio profil dvotračne ceste s barem jednim nogostupom, ovisno o mogućnostima na terenu,
- lokalna cesta LC-69049: administrativna granica Grada Dubrovnika- Žarkovica-Brgat (D223)
 - potrebna rekonstrukcija kompletne dionice kako bi se dobio profil dvotračne ceste s barem jednim nogostupom, ovisno o mogućnostima na terenu,

Fotografija 17. Raskrižje D8/ Poslovna zona Čibača/Groblje Dubac - naselje Čibača

Grafički prikaz 28. Infrastrukturni sustavi - promet - lokalne nerazvrstane ceste

IZVOR: Općina Župa dubrovačka

- lokalna cesta LC-69050: D8-Čelopeci-D8
 - potrebna rekonstrukcija križanja s DC-8 sukladno UPU "Srebreno II",
 - potrebna rekonstrukcija kako bi se dobio poprečni profil dvotračne ceste s barem jednim nogostupom u naselju Čelopeci od "velikog" mosta do raskrižja s ulicom Đurići u naselju Čibača,
 - na ostalim dionicama profil ceste je rekonstruiran u dvotračnu cestu s jednostranim nogostupom, a sukladno mogućnostima na terenu i imovinsko-pravnim prilikama potrebno je izgraditi obostrane nogostupe.

Lokalne nerazvrstane prometnice

Nerazvrstane prometnice koje sukladno Zakonu spadaju pod nadležnost jedinica lokalne samouprave, na području Općine Župa dubrovačka definirane su "Odlukom o nerazvrstanim cestama na području Općine Župa dubrovačka" (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 07/15)

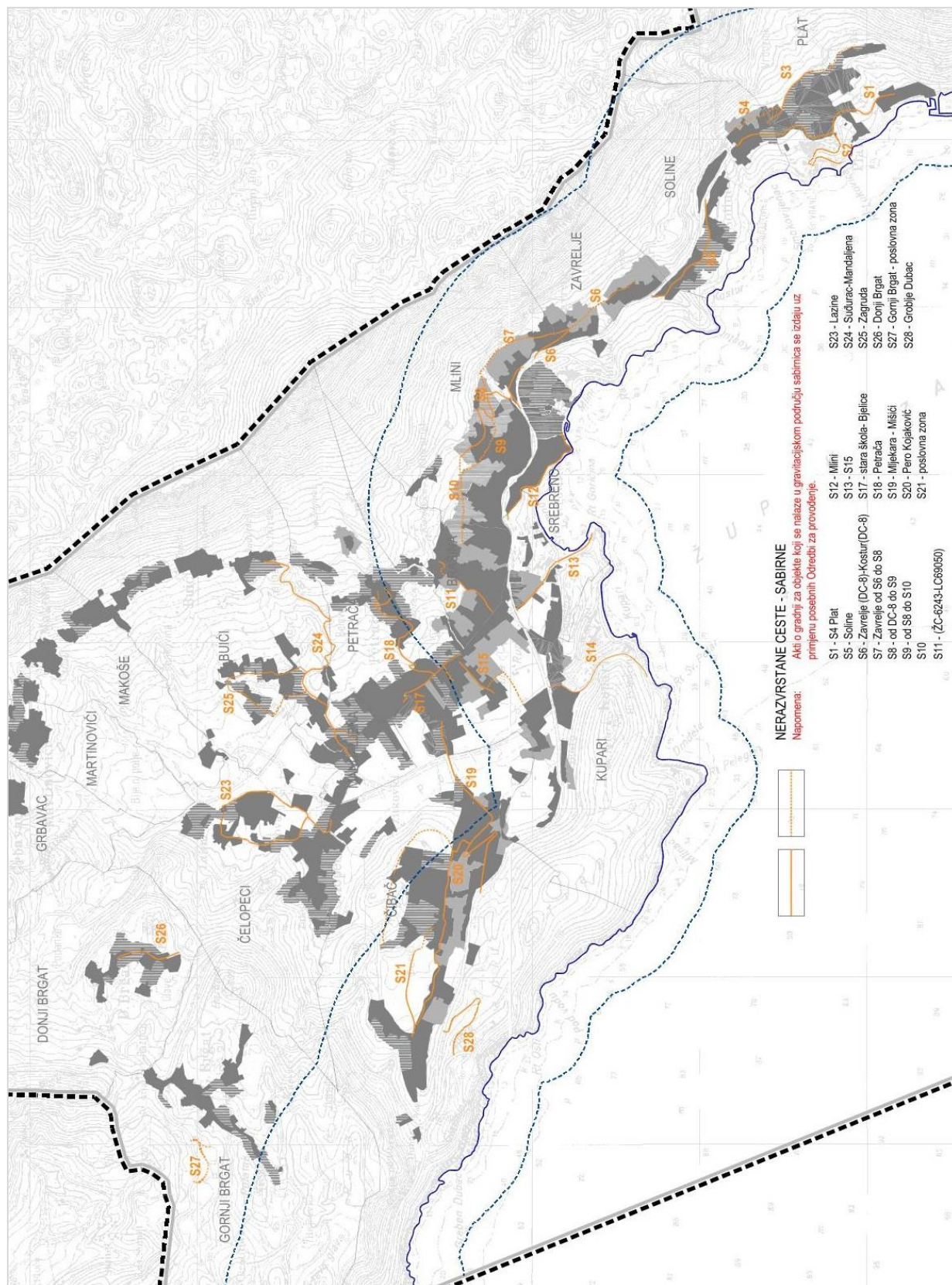
Izrada projektne dokumentacije te Izgradnja, rekonstrukcija i sanacija odvijali su se sukladno godišnjim planovima aktivnosti, riješenim imovinsko-pravnim odnosima te financijskim mogućnostima:

- rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, izrada projektne dokumentacije te otkup zemljišta,
- provođenje postupaka evidentiranja i ucrtavanje postojećih prometnica sukladno Zakonu o cestama (Narodne novine 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 04/23, 144/23),
- ulica Put sv. Luke, u naselju Čibača, od križanja s ulicom Put dr. Ante Starčevića (uključujući i raskrižje) do kućnog broja 16, izvedeni su radovi sanacije i širenja te ova dionica sada u punom profilu ima dvije kolne trake i nogostup, rekonstruiran sustav javne rasvjete i odvodnje te horizontalnu i vertikalnu signalizaciju,
- ulica Podpetrača, u naselju Petrača, izvedeni su radovi sanacije i uređenja te ova dionica sada u odgovarajućem profilu ima i nogostup, rekonstruiran sustav javne rasvjete, odvodnje oborinskih i otpadnih voda te horizontalnu i vertikalnu signalizaciju,
- sukladno Građevinskoj dozvoli izvedeni su radovi na rekonstrukciji i izgradnji prve dionice ulice dr. Eduarda Miloslavića (Kantule), radovi su izvedeni u punom profilu (dvije kolne trake i obostrani nogostup, sustav javne rasvjete, odvodnja oborinskih i otpadnih voda te horizontalna i vertikalna signalizaciju,
- ulica Put Pera Kojakovića u naselja Čibača - uređena je dionica oko novog dječjeg igrališta
- ulice Put dr. Ante Starčevića - na dionici od raskrižja za Krstine do autobusne stanice i odlagališta izvedeni su radovi na izgradnji nogostupa i modernizaciji javne rasvjete uz regulaciju oborinske odvodnje,
- isporuka i ugradnja horizontalne i vertikalne signalizacije i postavljanju umjetnih izbočina,
- započela je rekonstrukcija i uređenje šetnice Srebreno-Kupari uključujući i uređenje pomorskog dobra.

Prostornim planom Općine Župa dubrovačka definirana je prometna mreža koja lokalne nerazvrstane prometnice dijeli na sabirne ceste i ostale ceste. Na području Općine definirane su trase sabirnih cesta, koje služe prometnom povezivanju unutar građevinskih područja naselja i nalaze se u nadležnosti Općine.

Na osnovu navedenih cesta izdaju se akti o gradnji i rekonstrukciji objekata koji gravitiraju na predmetne sabirne ceste unutar građevinskog područja naselja. Dio sabirnih cesta nalazi se i izvan građevinskih područja naselja.

Grafički prikaz 29. Infrastrukturni sustavi - promet - sabirne ceste (nerazvrstane)

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24)

Tablica 51. Sabirne ceste

Sabirna (nerazvrstana) cesta	Planirana kategorija sabirne ceste	Napomena
S1-S4 Plat	sukladno UPU	***
S5-Soline	jednotračna	*
S6-Zavrelje (DC-8)-Kostur (DC-8)	dvotračna	**
S7-Zavrelje od S6 do S8	jednotračna	**
S8-od DC-8 do S9	dvotračna	**
S8-od S9 do S10	jednotračna	**
S9-od S8 do S10	jednotračna	**
S10	dvotračna	**
S11-(ŽC-6243-LC-69050)	dvotračna	*
S12-Mlini	dvotračna	*
S13-S15	sukladno UPU	***
S17-stara škola-bjelice	jednotračna	*
S18-Petrača	na spoju sa ŽC jednotračna/dvotračna	*
S19-Mljekara-Mišići	dvotračna	*
S20-Pero Kojaković	dvotračna	*
S21-poslovna zona	dvotračna	*
S23-Lazine	jednotračna	*
S24-Suđurac-Mandaljena	dvotračna	*
S25-Zagruda	dvotračna	*
S26-Donji Brgat	dvotračna	*
S27-Gornji Brgat-Poslovna zona	sukladno UPU	***
S28-Groblje Dubac	sukladno UPU	***

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24)

* Mogu se izdavati akti o gradnji na građevinskim česticama unutar gravitacijskog područja postojećih sabirnih prometnica, ukoliko je kolnik u punom profilu sukladno člancima 146. i 147. odredbi ovog Plana

Za građevinske čestice na trasi planirane sabirne prometnice akti o gradnji se izdavaju nakon izdavanja akta o gradnji prometnice.

Ukoliko kolnik nije u punom profilu, moguće je izdavati akt o gradnji za građevine stambene i mješovite namjene unutar gravitacijskog područja postojećih sabirnih prometnica za građevine sa najviše dvije funkcionalne jedinice, od kojih najmanje jedna mora biti stambene namjene, na najviše do dvije nadzemne etaže i visine/ukupne visine 6,5 m, prije izdavanja akta o gradnji za rekonstrukciju odnosno sabirne prometnice prema projektnoj dokumentaciji koja će definirati konačne elemente prometnice, a sve prema odredbama ovog Plana. Ovi uvjeti primjenjuju se i kod postojećih građevina koje se rekonstruiraju, primjenjujući pritom propisane uvjete rekonstrukcije u odredbama ovog Plana.

** Nije moguće izdavati akte o gradnji unutar neuređenih dijelova građevinskog područja naselja, na građevinskim česticama unutar gravitacijskog područja sabirnih prometnica prije rekonstrukcije postojeće sabirne prometnice, odnosno prije izdavanja akta o gradnji planirane sabirnice na način kako je propisano u članka 258. važećeg Plana.

*** Akte o gradnji za objekte moguće je izdavati prema odredbama važećih UPU-ova/DPU-ova.

Javni gradski prijevoz

Na području Općine Župa dubrovačka uslugu javnog prijevoza obavlja javno poduzeće Libertas Dubrovnik d.o.o. (tvrtka u suvlasništvu jedinica lokalne samouprave - Grad Dubrovnik, Općina Dubrovačko primorje, Općina Konavle, Općina Ston, Općina Trpanj, Općina Župa dubrovačka, Općina Orebić).

Primarne linije su 10 (Dubrovnik-Cavtat), 16 (Dubrovnik-Plat), 16a (Dubrovnik-Srebreno), 23 (Dubrovnik-Buići), 23a (Dubac-Brgat- Srebreno), a kroz područje Općine državnim cestom D8 prometuju i linije 11 (Dubrovnik-Molunat), 25 (Dubrovnik-Vodovađa), 27 (Dubrovnik-Vitaljina), 38 (Dubrovnik-Gruda) te dodatno povezuju Općinu Župa dubrovačka s Gradom Dubrovnikom.

Granični prijelazi

Na području Općine Župa dubrovačka izgrađen je novi granični prijelaz, prema Uredbi o graničnim prijelazima u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 79/13, 38/20, 68/20, 88/22, 01/23) određen kao Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u cestovnom prometu Gornji Brgat, na državnoj granici s Republikom Bosnom i Hercegovinom, na državnoj cesti D223.

POMORSKI PROMET

Pomorski promet sukladno Naredbi o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Dubrovačko-neretvanske županije (Narodne novine 15/17) čine luke otvorene za javni promet lokalnog značaja:

- Kupari
- Srebreno
- Mlini
- Plat

Luka Kupari izgrađena je 1980-ih godina (kada i hotel Kupari), prosječne dubine 2m i bila je dio kompleksa bivše VU Kupari. Nataloženi šljunak te oštećenja lukobrana logična su posljedica uzrokovana ratnim razaranjem 1991. godine te 20-godišnjom zapuštenosti hotelsko-turističkog kompleksa. Trenutno ima oko 50ak metara operativne obale sa gazom između 1,6 i 3,0 metara i ne koristi se kao luka otvorena za javni promet. Predviđa se rekonstrukcija i uređenje iste kroz realizaciju turističke zone "Kupari I".

Fotografija 18. Luka otvorena za javni promet lokalnog značaja Srebreno

Luka Srebreno ima 103 m operativne obale sa gazom između 2,2 i 4,7 m. Ostali dio lučkog područja je u funkciji priveza plovila lokalnog stanovništva. U promatranom razdoblju pokrenute su aktivnosti koje se odnose na proširenja lukobrana i uređenja komunalne lučice Srebreno te je nastavljen postupak izrade potrebne dokumentacije (izradu Elaborata ocjene o potrebi procjene Studije utjecaja na okoliš, izradu Geodetskog projekta, izradu Parcelacijskog elaborata, izrada Idejnog projekta i ishođenje Lokacijske dozvole).

Luka Mlini u naravi ima tek 20ak m operativne obale sa gazom između 0,3 i 3,3 metra dok je ostali dio lučice u Mlinima u funkciji priveza plovila lokalnog stanovništva.

Luku Plat zapravo čine dva dijela od kojeg je prvi onaj kod hidrocentrale (153 metra operativne obale sa gazom između 0,5 i 4,3 metra) gdje se još vežu plovila lokalnog stanovništva.

Drugi dio operativne obale u Platu nalazi se ispod Hotela Plat u dužini od 28 metara sa gazom između 2,0 i 3,1 metara, a trenutno je u funkciji pristana za plovila koja prevoze goste hotela.

Nijedna od ovih luka nema redovnu brodsku liniju već ih tijekom sezone tiču sezonske brodske linije Cavtata - Dubrovnik (prijevoz turista). Potrebno je izvršiti sanaciju i rekonstrukciju svih navedenih luka radi njihovog dovođenja u stvarnu funkciju luka otvorenih za javni promet lokalnog značaja te zadovoljavanja u prvom rеду potreba za komunalnim vezovima.

Na području akvatorija Općine Župa dubrovačka uz svjetionik u luci Srebreno postoje obalna svjetla i svjetionici na Rtu Goričina i Rtu Lukovica.

Navedena obalna svjetla i svjetionici zadovoljavaju postojeće potrebe na ovom akvatoriju.

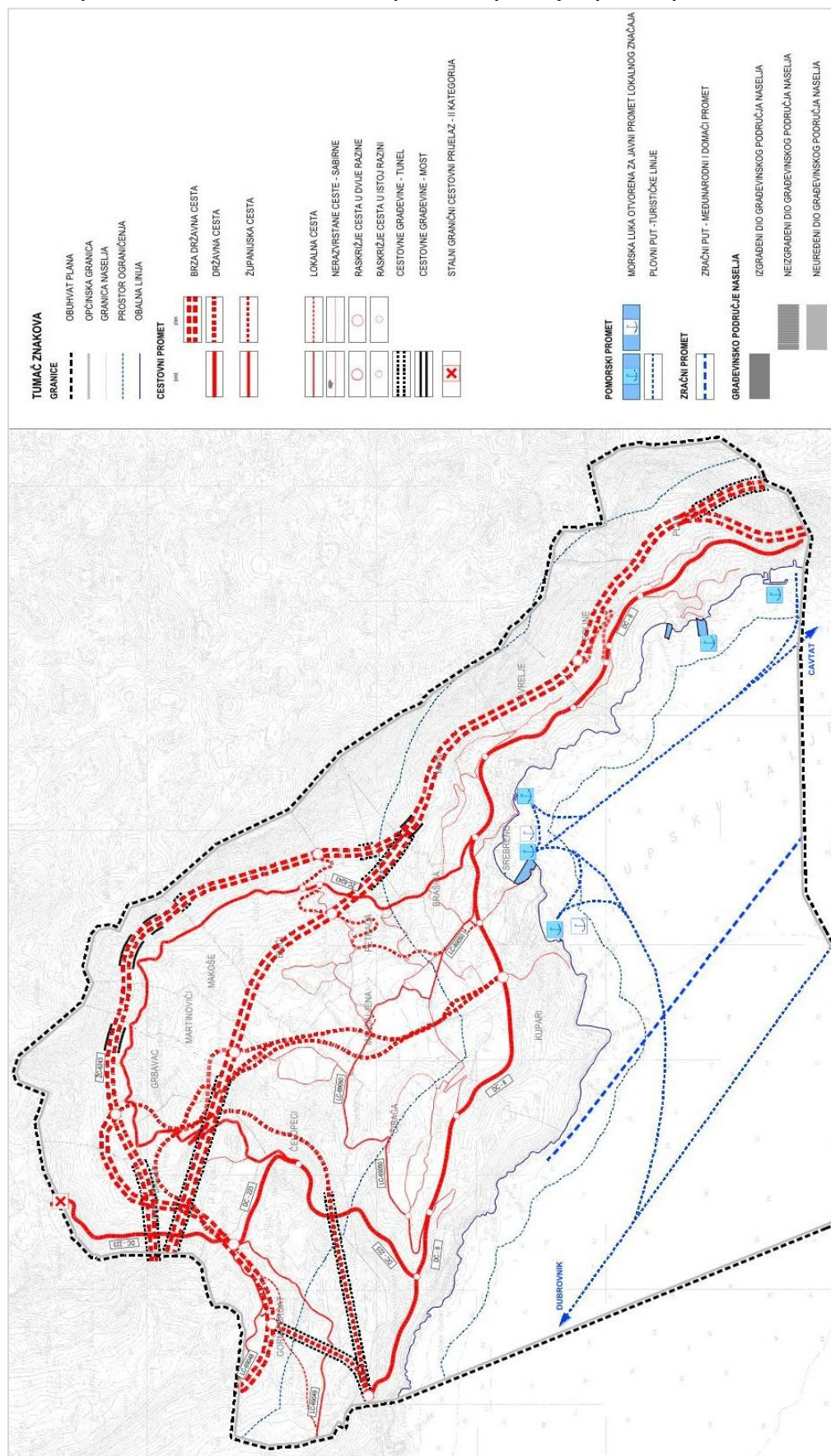
U akvatoriju Općine Župa dubrovačka osigurani su uvjeti za organiziranje pomorskog prometa, a plovni putevi se odnose na plovni put u unutarnjem prometu – za povezivanje s drugim lukama unutar županije.

ZRAČNI PROMET

U Čilipima, 10 km istočno od naselja Srebreno nalazi se Zračna luka "Ruđer Bošković" (do 02. studenoga 2023. godine nosila je ime "Dubrovnik") s međunarodnim stalnim graničnim prijelazom I. kategorije pa možemo reći da je ova Općina optimalno prometno povezana zračnim prometom kako sa ostalim dijelovima Hrvatske tako i sa Europom i ostalim dijelom svijeta.

Preko Zračne luke Dubrovnik (koja spada u sekundarne međunarodne zračne luke "4E" kategorije) ostvaruje se veza sa svim važnijim europskim i svjetskim destinacijama, posebice u vrijeme trajanja turističke sezone.

Grafički prikaz 30. Infrastrukturni sustavi - promet na području Općine Župa dubrovačka

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24)

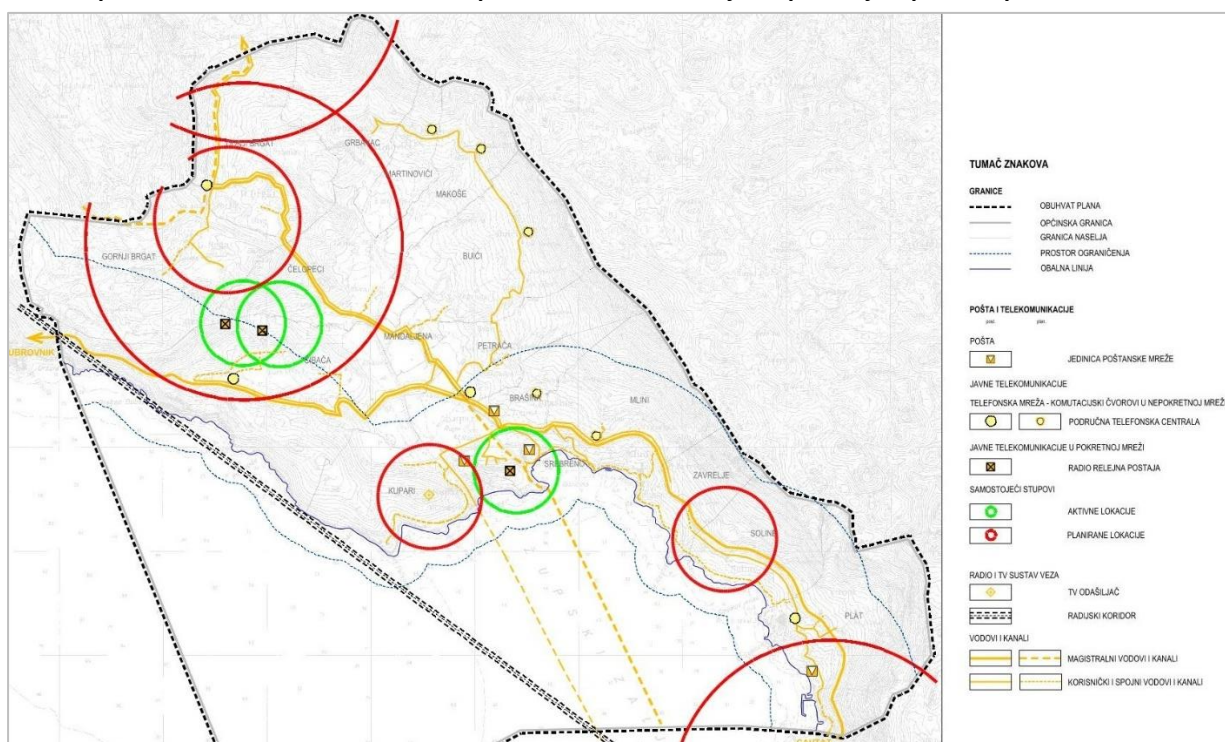
POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE

Organizaciju poštanske mreže na području Općine Župa dubrovačka čine poštanski uredi 20206 Kupari, 20207 Mlini, 20208 Mlini (sezonski) i 20209 Plat ali treba naglasiti da je u funkciji samo poštanski broj 20207 Mlini.

U području fiksne telefonije unutar administrativnih granica Općine Župa dubrovačka instalirane su tri telefonske centrale (RSS Brgat, RSS Mlini, RSS Plat), a od prijenosnih puteva postoje:

- svjetlovod Dubrovnik - Mlini,
- magistralni svjetlovod Dubrovnik - Šumet - Brgat - Mlini - Plat - Konavle.

Grafički prikaz 31. Infrastrukturni sustavi - pošta i telekomunikacije na području Općine Župa dubrovačka

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24)

Općina Župa dubrovačka je do kraja 2024. godine bila sudionik projekta Razvoja infrastrukture širokopojasnog pristupa na području Dubrovnika čiji nositelj je Dubrovačko-neretvanska županija, a koji obuhvaća područja slijedećih jedinica lokalne samouprave: Grad Dubrovnik, Općina Dubrovačko primorje, Općina Konavle i Općina Župa dubrovačka. Projekt se provodio u okviru Okvirnog nacionalnog programa za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja (ONP), a temeljem natječaja osiguranao je sufinanciranje od strane fondova Europske unije.

Projektom je planirana i izgrađena infrastruktura otvorene pristupne mreže elektroničkih komunikacija sljedeće generacije (NGA) obzirom da je koncept sveobuhvatne širokopojasne infrastrukture na određenom području nezaobilazni faktor gospodarskog razvoja, razvoja znanosti, obrazovanja,

osiguranja učinkovitijeg zdravstva, kulture i turizma. Širokopojasna infrastruktura omogućava sveukupan gospodarski rast, posebice u informatički intenzivnim sektorima, što omogućuje i veću zaposlenost. Nastavak projekta nastavljen je kroz ulaganja operatera.

Prema službenim podacima Hrvatske regulatorne agencije za mrežene djelatnosti (HAKOM) stanje s brojem baznih postaja na dan 31. prosinca 2024. godine je sljedeći:

Tablica 52. Podaci o broju baznih postaja na području Općine Župa dubrovačka

R.b.	Vrsta	31.12.2021.	31.12.2022.	31.12.2023.	21.12.2024.
1.	Broj baznih postaja	11	11	12	12
2.	Broj lokacija*	9	9	10	10
3.	Broj antenskih stupova	4	4	4	4
4.	Broj antenskih prihvata na postojećim objektima	3	3	3	3
5.	Broj unutarnjih antenskih sustavi u zatvorenom prostoru	2	2	3	3

IZVOR: HAKOM

* broj lokacija na kojima se nalaze bazne postaje, uzevši u obzir činjenicu da bazne postaje različitih operatera mogu biti na istom antenskom stupu ili postojećem objektu

Sukladno Uredbi o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezana opreme (Narodne novine 131/12, 92/15, 10/21) prostorom Općine Župa dubrovačka obuhvaćeno je 8 elektroničkih komunikacijskih zona namijenjenih izgradnji samostojećih antenskih stupova.

Na području Općine Župa dubrovačka tvrtka Odašiljači i veze imaju jedan TV pretvarač za dopunsko pokrivanje ovog područja koji se nalazi na vrhu brda Sv. Petar (visina antenskog stupa od 14 metara).

Fotografija 19. Sv. Petar

2.6.2. Elektroenergetika

Na području Općine Župa dubrovačka unutar sustava elektroopskrbe sljedeći su elektroenergetski objekti (TS):

- transformatorska stanica 220/110/35/10(20)kV Plat kao čvrsta točka za potrebe elektroopskrbe područja Župe Dubrovačke i Konavala,
- transformatorska stanica 35/10(20)kV Mlini (2×40000) kVA sa novim transformatorom nazivne snage 8000 kVA,
- transformatorske stanice TS 10(20)/0.4 kV, 61 postojeća te 5 planiranih.

Tablica 53. Dalekovodi na području Općine Župa dubrovačka

	VRSTA (Napon kV)	Dužina (km)			
		2021.	2022.	2023.	2024.
1.	Dalekovod 110 kV	0	0	0	0
2.	Dalekovod 35 (20) kV	14,2	14,2	14,2	14,2
3.	Dalekovod 20 kV	0	0	0	0
4.	Dalekovod 10 kV	52,8	54,1	54,1	54,1

IZVOR: HEP ODS d.o.o.

Tablica 54. Dalekovodi 35 (20) kV na području Općine Župa dubrovačka

	2021.		2022.		2023.		2024.	
	Dužina (m)	%	Dužina (m)	%	Dužina (m)	%	Dužina (m)	%
nadzemni	10986,1	77,33	10986,1	77,33	10986,1	77,33	10986,1	77,33
podzemni	3221,91	22,68	3221,91	22,68	3221,91	22,68	3221,91	22,68
podmorski	0	0	0	0	0	0	0	0
ukupno	14208,01	100	14208,01	100	14208,01	100	14208,01	100

IZVOR: HEP ODS d.o.o.

Tablica 55. Dalekovodi 10 kV na području Općine Župa dubrovačka

	2021.		2022.		2023.		2024.	
	Dužina (m)	%	Dužina (m)	%	Dužina (m)	%	Dužina (m)	%
nadzemni	9895,12	18,7	9895,12	18,28	9895,12	18,28	9895,12	18,05
podzemni	42928,63	81,3	44234,61	81,72	44234,61	81,72	44919,30	81,95
podmorski	0	0	0	0	0	0	0	0
ukupno	52823,75	100	54129,73	100	54129,73	100	54814,42	100

IZVOR: HEP ODS d.o.o.

U elektroenergetskoj mreži planiraju se sljedeće aktivnosti:

- izgradnja novog srednjenaponskog 10(20)kV raspleta od lokacije transformatorske stanice 220/110/35/10(20)kV Plat do lokacije Trgovište. Izgradnja predmetnog srednjenaponskog 10(20)kV kabelskog raspleta nastavak je na već izgrađeni rasplet dionice (u trasi državne ceste D8) Trgovište - TS 10(20)/0.4 kV Hotel Orlando i TS 10(20)/0.4 kV Trgovački centar u naselju Srebreno
- izgradnja novog srednjenaponskog 10(20)kV raspleta od lokacije transformatorske stanice 220/110/35/10(20)kV Plat do turističke zone Plat (Hoteli Plat)
- izgradnja novog srednjenaponskog 10(20)kV raspleta na dionici od transformatorske stanice Srđ 110/20(10)kV do lokacije postojećih distributivnih TS na lokaciji Župe dubrovačke,

- nastavak izgradnje novih distributivnih transformatorskih stanica: TS 10(20)/0.4 kV Donji Brgat 2, TS 10(20)/0.4 kV Mandaljena 2, TS 10(20)/0.4 kV Soline 3 (predio Kostur), TS 10(20)/0.4 kV Kupari 2 (Blato), TS 10(20)/0.4 kV Čelopeci 2, itd.,
- nastavak zamjene postojećih srednjenaponskih kablskih vodova nazivnog napona 10kV novim srednjenaponskim kablskim vodovima nazivnog napona 20 kV na cijelom području Općine Župa dubrovačka, s ciljem postupnog prelaza na 20 kV naponski nivo,
- nastavak rekonstrukcije postojećih distributivnih transformatorskih stanica s ciljem zamjene dijela elektroopreme novom opremom a zbog potrebe prelaska na 20 kV naponski nivo.

U cilju trajnog osiguranja kvalitetnog i sigurnog napajanja područja Županije i usmjeravanja viška električne energije proizvedene u HE Dubrovnik u elektroenergetski sustav Hrvatske, potrebno je izgraditi dalekovod D 220(400) kV DS Plat-Imotica-Dubravica (Metković)-Zagvozd.

Na području Općine Župa dubrovačka nalaze se dvije hidroelektrane (organizacijski povezane):

- HE Zavrelje u naselju Mlini,
- HE Dubrovnik u naselju Plat,

HE Zavrelje je protočna visokotlačna HE s gravitacijskom branom snage 2 MW u naselju Mlini. Izgrađena je 1952. godine i iskorištava vodu iz izvora rječice Zavrelje u Župi Dubrovačkoj i njena gradnja je označila početak iskorištavanja hidropotencijala u Dubrovačkom području.

Voda za HE Zavrelje se dovodi preko betonske gravitacijske brane čija je maksimalna visina 79 m.n.m. Brana je duljine 32 m s 25 m dugim preljevom za kontrolu poplave preko kojega se voda odvodi u Župski zaljev.

Fotografija 20. HE Zavrelje i luka Mlini (naselje Mlini)

IZVOR: HEP Proizvodnja d.o.o.

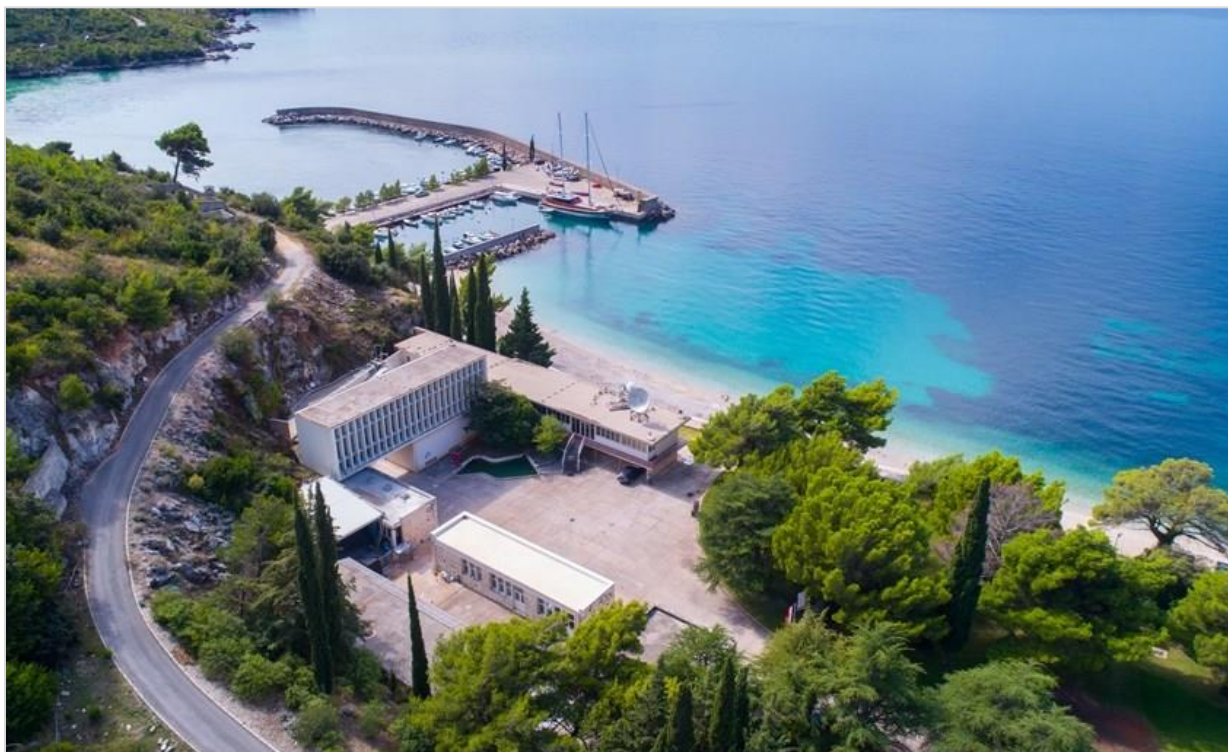
Strojarnica HE Zavrelja sadrži jednu proizvodnu jedinicu koja se sastoji od generatora i dvojne Francis turbine sa horizontalnim vratilom nazivnog protoka $2 \times 1,5 \text{ m}^3/\text{s}$. Voda se ispušta u more odvodnim kanalom, a kako bi se smanjio utjecaj morskih valova na pogon HE Zavrelja izgrađen je lukobran koji smanjuje amplitudu valova sa 3 m na 0,3 m. Agregat je izravno priključen na postrojenje 10 kV.

HE Dubrovnik je akumulacijska visokotlačna derivacijska HE s dva agregata (svaki u današnje vrijeme s 126 MW), a strojarnica se nalazi u mjestu Plat između Dubrovnika i Cavtata, u Dubrovačko-neretvanskoj županiji. HE Dubrovnik koristi vode koja pripadaju slivu rijeke Trebišnjice. Objekti HE Dubrovnik su smješteni u dvije države: brana Gorica s kompenzacijskim bazenom i ulazna građevina je u Federaciji Bosne i Hercegovine, dovodni tunel s armiranobetonskim cjevovodom je dijelom u FBiH, a dijelom u Republici Hrvatskoj, dok su vodna komora, tlačni cjevovod, strojarnica, odvodni tuneli i lukobran u RH. Podzemna strojarnica HE Dubrovnik izvedena je kao složena građevina do koje se dolazi pristupnim tunelom dužine 520 m. Strojarnica je smještena u podzemlju i predviđena je za četiri proizvodne jedinice od čega je za sada realizirana I. faza 1969. godine sa dvije proizvodne jedinice (A i B) s Francis turbinama koje su prvotno imale svaka po 108 MW.

Revitalizacijom HE Dubrovnik 2013-2015.g. ugrađene su dvije Francis turbine instaliranog protoka $2 \times 55 \text{ m}^3/\text{s}$ i nazivnog pada 269,52 m. Raspoloživa snaga HE Dubrovnik je $2 \times 126 \text{ MW}$ ($2 \times 117,5 \text{ MW}$ ako rade oba agregata). Agregat A radi za EES RH (HOPS 110 kV), a agregat B za EES FBiH (FBIH 110 kV). Uz glavne agregate u elektrani rade i dva kućna agregata s Pelton turbinama snage po 1 MW.

Energetska veza elektrane s elektroenergetskim sustavom Republike Hrvatske izvedena je kabelskom vezom od rasklopnog postrojenja RP 110 kV i 220 kV HE Dubrovnik do TS Plat u duljini 950 m, a s elektroenergetskim sustavom Republike Bosne i Hercegovine dalekovodnom vezom od rasklopnog postrojenja RP 110 kV i 220 kV HE Dubrovnik do RP Mokro polje, u duljini 12 km.

Fotografija 21. HE Dubrovnik i luka Plat (naselje Plat)

IZVOR: HEP Proizvodnja d.o.o.

Na području Općine Župa dubrovačka ne postoji sustav plinoopskrbe već je isti predviđen prema Desetogodišnjem planu razvoja plinskog transportnog sustava (2021-2030) tvrtke Plinacro d.o.o. i uključuje gradnju građevina za transport plina s pripadajućim objektima odnosno uređajima i postrojenjima.

Tablica 56. Planirani plinovodi i prateći objekti (2021. - 2030.)

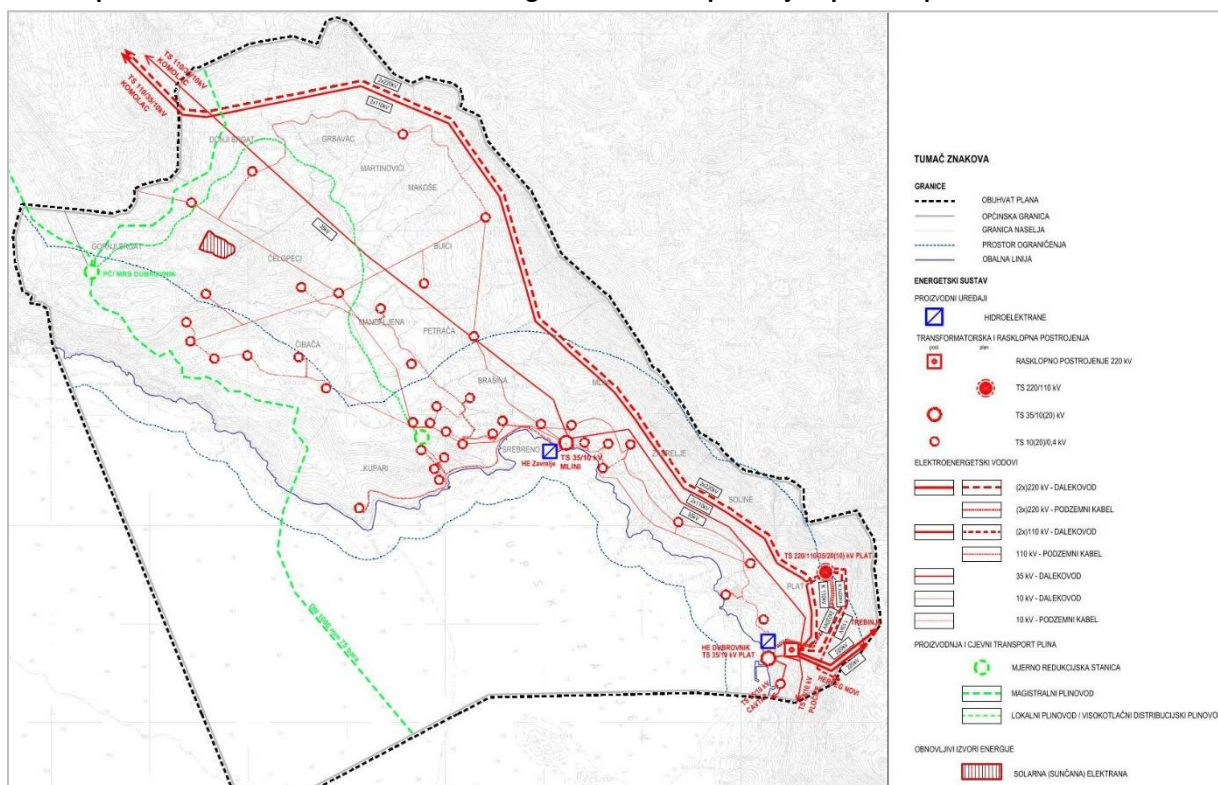
Rb.	Oznaka plinovoda	Promjer	Tlak	Približna dužina na području Općine (km)
1.	magistralni plinovod Ploče - Dubrovnik	800	75	1
2.	magistralni plinovod Dubrovnik - Prevlaka - Dobreč	800	75	4
3.	nadzemni objekt PČ/MRS Dubrovnik (PČ - plinski čvor, MRS - mjerno redukcijska stanica)			

IZVOR: Plinacro d.o.o.

U predmetnom razdoblju su za izgradnju navedenih plinovoda ishođene Lokacijske dozvole s klauzulom pravomoćnosti. Sukladno novom "Desetogodišnjem planu razvoja plinskog transportnog sustava RH 2021.-2030." početak izgradnje ovisi o realizaciji projekta izgradnje jadransko-jonskog plinovodnog pravca.

Zaštitni koridori plinovoda definirani su Pravilnikom o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tkućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport (Službeni list 26/85).

Grafički prikaz 32. Infrastrukturni sustavi - energetski sustav na području Općine Župa dubrovačka

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24)

2.6.3. Vodoopskrba i odvodnja

VODNOGOSPODARSKI SUSTAV

Osnovu postojeće vodoopskrbe čine vodozahvati kojima je upravitelj/korisnik koncesije komunalna tvrtka "Vodovod Dubrovnik" d.o.o. (komunalna tvrtka u suvlasništvu jedinica lokalne samuprave - Grad Dubrovnik, Općina Župa dubrovačka, Općina Konavle, Općina Dubrovački primorje, Općina Ston).

Postojeći sustav vodoopskrbe Općine Župa dubrovačka vodom se opskrbljuje iz dva izvorišta:

- Duboka ljuta,
- Zavrelje.

Vodoopskrba s vodozahvata Duboka ljuta

Postojećom koncepcijom vodoopskrbe se preko crpne stanice Duboka ljuta instaliranog kapaciteta 115 l/s, voda tlači u dva smjera:

- prema vodospremi Duboka ljuta (k.d. 112 m n.m., V=1.000 m³) čeličnim cjevovodom Ø606mm,
- prema Konavlima (opskrba vodom područja zapadnih Konavala)

Od vodospreme Duboka ljuta se čeličnim cjevovodom Ø508,5mm pune lokalne vodospreme:

- VS Plat (k.d. 79,25 m n.m., V=400 m³),
- VS Zavrelje I (k.d. 70 m n.m., V=70 m³) i Zavrelje II (k.d. 65 m n.m., V=400 m³),
- VS Kupari (k.d. 80 m n.m., V=1.000 m³), te
- VS Čelopeci (k.d. 83 m n.m., V=500 m³).

S vodosprema VS Zavrelje I, VS Zavrelje II i VS Čelopeci vrši se opskrba lokalnog područja azbest-cementnim cjevovodima profila od Ø350 – Ø100mm.

Područja naselja Vrelo, Krstac i Trgovište opskrbljuje se vodom iz hidrostanice "Krstac". Lokalna opskrba s vodospreme Plat vrši se azbest-cementnim, čeličnim i lijevano-željeznim cjevovodima profila od Ø200 – Ø100mm.

Opskrba preostalog dijela područja Općine Župa dubrovačka vrši se uz pomoć crpnih stanica: CS Čibača, CS Čelopeci i CS Barbara.

Crpna stanica Čibača puni vodospremu Dubac (k.d. 154 m n.m., V=280 m³) s koje se vrši lokalna opskrba lijevanoželjeznim i azbest-cementnim cjevovodima profila od Ø220mm – Ø80. Za potrebe opskrbe naselja Dubac ugrađena je hidrofora stanica.

Crpna stanica Čelopeci puni vodospremu Barbara (k.d. 235 m n.m., V=500 m³), odakle se opskrbljuje područje od Donjeg Brgata do Brašine.

Crpnom stanicom Barbara voda se tlači prema vodospremi Brgat (k.d. 305 m n.m., V=200 m³), i vodospremi Ivanica (k.d. 400 m n.m., V=200 m³) na području Bosne i Hercegovine.

Tablica 57. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom na području Općine Župa dubrovačka

Opskrba pitkom i tehnološkom vodom		
1.	Duljina javne vodoopskrbne mreže	65 km
2.	Potrošnja pitke vode	oko 150 l/ stan.

IZVOR: Vodovod Dubrovnik d.o.o.

Vodoopskrba s vodozahvata Zavrelje

Sa vodozahvata Zavrelje voda gravitacijski dolazi do vodosprema Zavrelje I, te vodospreme Zavrelje II odakle se opskrbljuju lokalni potrošači u periodu kada postoji dovoljno vode na izvorištu.

U svrhu poboljšanja vodoopskrbe predviđena je rekonstrukcija dijelova mreže, izgradnja nove mreže, proširenje postojećih vodospreme i izgradnja novih:

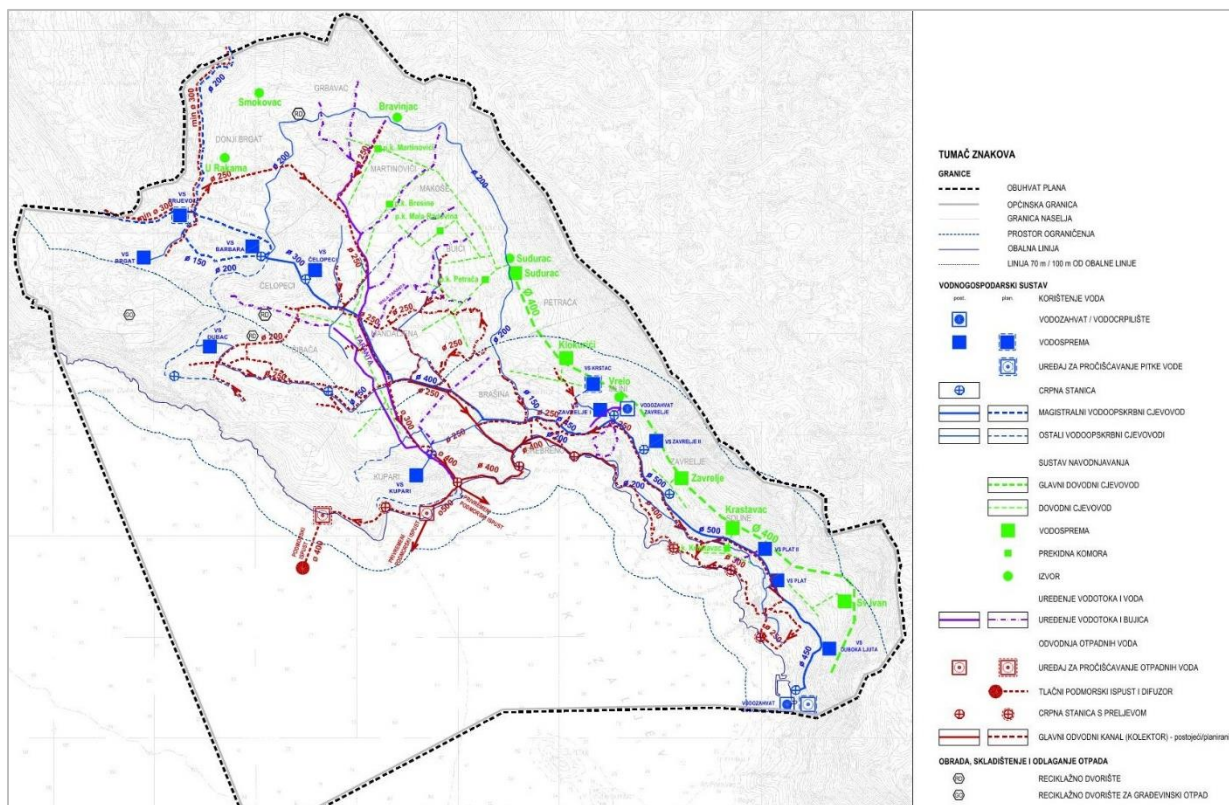
1. Vodospreme:

- vodosprema "Plat 2" (za opskrbu vodom visokih dijelova iznad 55,0 m.n.m. naselja Plat do Solina,
- crpna postaja "Zavrelje" i vodosprema "Zavrelje 3" (za opskrbu tzv. srednje zone od 50,0 - 80,0 m.n.m. – naselja Mlini do Srebrenog),
- vodosprema "Krstac" (za opskrbu visokih dijelova iznad 80,0 m.n.m. Zavrelja i Krstaca), punila bi se iz vodospreme "Zavrelje 3",
- cjevovod od C.P. "Čelopeci" do servisne zone Dubac (za opskrbu naselja Čibača i servisne zona Dubac).

2. Cjevovodi:

- od VS "Barbara" do Dubca (za opskrbu gospodarskih pogona od VS "Barbara" do naselja Dubac, naselje Dubac i buduće groblje opskrbiti će se vodom iz planiranog cjevovoda).
- distribucijsku vodovodnu mrežu za naselja Grbavac i srednja zona naselja Mlini – Srebrno,
- distribucijsku vodovodnu mrežu u novim zonama gradnje, odnosno proširenja postojećih naselja širenje vodovodne mreže će pratiti dinamiku uređivanja prostora.

Grafički prikaz 33. Infrastrukturni sustavi - vodnogospodarski sustav na području Općine Źupa dubrovačka

IZVOR: Prostorni plan uređjenja Općine Źupa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Źupa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24)

3. Ostala izgradnja:

- filtarsko postrojenja koje bi radilo u doba povećanog zamućenja vode, ali i za sve druge eventualne potrebe pročišćavanja vode. Lokacija je predviđena na izvoru Duboka Ljuta.

U promatranom razdoblju, u suradnji s pružateljem usluge, tvrtkom Vodovod Dubrovnik izvršeni su radovi na izgradnji/rekonstrukciji mreže na više lokacija u sklopu izgradnje i održavanja vodoopskrbne mreže na području Općine:

- izgradnja/rekonstrukcija vodoopskrbne i hidrantske mreže na više lokacija na području Općine
- dovršeno je projektiranje novog dijela vodoopskrbnog sustava Zavrelje-Krstac sa svim pripadajućim građevinama i nastavljeni pregovori s vlasnicima zemljišta koji uključuju i proširenje postojeće prometnice,
- rekonstruirane su crpne stanice Mlini, Srebreno i Kupari, a redovno se provode sve aktivnosti koje uključuju održavanje sustava odvodnje otpadnih voda, nabavku novih crpki kao i sve interventne aktivnosti,

Zajedno s tvrtkom Vodovod Dubrovnik i Hrvatskim vodama pokrenuta je izrada projektne dokumentacije za cjelovit sustav Aglomeracije Župa dubrovačka koji uključuje kompletno rješavanje vodoopskrbe i što je najvažnije kanalizacije uključujući i dovršetak postojeće mreže kao i izgradnju pročištača s novim ispustom na već predviđenoj lokaciji u Kuparima a temeljem ugovora koji su potpisale Hrvatske vode s tvrtkom Vodovod d.o.o.

Paralelno s aktivnostima na projektu aglomeracije ishođena je lokacijska dozvola za I. i II. fazu te građevinska dozvola za I. fazu sustava odvodnje otpadnih voda naselja Čibača i Poslovne zone Čibača.

U suradnji s tvrtkom Vodovod Dubrovnik kao nositeljem projekta, nakon provedenog postupka javne nabave izgrađena je dionica odnosno I faze sustava odvodnje otpadnih voda naselja Čibača i Poslovne zone Čibača (dionica od Kupara do ulice dr. Ante Starčevića).

Sukladno planu, Glavni projekt izgradnje II faze sustava odvodnje otpadnih voda naselja Čibača i Poslovne zone Čibača (dionica od ulice dr. Ante Starčevića do ulice don Marina Beusana) je u završnoj fazi ishođenja Građevinske dozvole, a ugovorena je izrada Idejnog (izrađen) i Glavnog projekta za izdavanje građevinske dozvole za III. fazu sustava odvodnje otpadnih voda naselja Čibača i Poslovne zone Čibača.

Temeljem Sporazuma o izgradnji sustava javne odvodnje naselja Ivanica Općine Ravno (BIH) i Provedbenog ugovora o isporuci / prihvaćanju vode koji su sklopili Općina Ravno i JKP Popovo Ravno s jedne strane te Grad Dubrovnik, Općina Dubrovačko primorje, Općina Janjina, Općina Mljet, Općina Ston, Općina Trpanj, Općina Župa dubrovačka i Vodovod Dubrovnik d.o.o., stvoreni su uvjeti za širenje vodoopskrbe za stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u cestovnom prometu Gornji Brgat te isporuka vode za područje Ivanice u Bosni i Hercegovini, uz uvjet riješene odvodnje otpadnih voda s adekvatnim pročišćavanjem.

Navedeno širenje vodoopskrbe može se ostvariti nakon ostvarenog povezivanja vodoopskrbnog sustava Grada Dubrovnika i vodoopskrbnog sustava Župe dubrovačke, a obuhvaća gradnju:

- 1.1 vodospreme Prijevoj na Brgatu Gornjem,
- 1.2 vodoopskrbnih cjevovoda Komolac-Brgat Gornji i Brgat Gornji-vodosprema Barbara,
- 1.3 crpne stanice Brgat Donji,
- 1.4 druge vodne komore vodospreme Barbara,

te rekonstrukciju vodospreme Brgat i crpne stanice Čelopeci.

SUSTAV ODVODNJE

Odvodnja otpadnih voda

Na području cijele općine Župa dubrovačka usvojen je razdjelni sustav odvodnje, tako da će se odvojeno voditi otpadne od oborinskih voda.

Tablica 58. Pročišćavanje otpadnih voda na području Općine Župa dubrovačka

Pročišćavanje otpadnih voda		
1.	Duljina kanalizacijske mreže	23 km
2.	Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda	-

IZVOR: Vodovod Dubrovnik d.o.o.

Konceptom odvodnje otpadnih voda Župe dubrovačke predviđen je jedinstven sustav odvodnje otpadnih voda sa uređajem za pročišćavanje otpadnih voda i jednim ispustom u otvoreno more za cijelu općinu.

Do sada izgrađeni dijelovi kanalizacijskog sustava odnose se na središnja i rubna područja Kupara, Srebrenog i Mlina te na naselja, Brašina, Petrača, Mandaljena. Obzirom na dinamiku projektiranja i izgradnje primjetan je slijed razvoja kanalizacijske mreže od središnjih priobalnih područja prema unutrašnjosti i ostalim jugozapadnim dijelovima Župe dubrovačke, a za realizaciju cjelovitog sustava sustava planirana je izgradnja:

1. glavnog obalnog kolektora i pripadajućih crpnih stanica, koji skuplja sve gravitirajuće otpadne vode područja Plata, Mlini, Srebrno i Kupari, ispod Jadranske turističke ceste (pri dovršenju ovog kolektora koristiti će se do sada izgrađene dionice i crpne postaje od hotela "Astarea" do privremenog ispusta u Kuparima),
2. kolektora od Zavrelja do Kupara sa spojem na odvodnju u Kuparima (za odvodnju područja iznad Jadranske ceste odnosno D8),
3. kolektora od Srebrenog do "srednje" Župe (nastavak započete gradnje, koji će skupljati otpadne vode iz "srednje" Župe, Gornjeg i Donjeg Brgata, te dijela "gornje" Župe.
4. kolektora od servisne zone Dubac do Kupara, koji će skupljati otpadne vode servisne zone Dubac, Dubca, Čibače i Blata,
5. izgradnja uređaja za pročišćavanje koja je planirana u I. fazi kao mehanički, a u II. fazi kao biološki (lokacija uređaja je zapadno od rta Pelegrin na morskoj strani brda Trapit), a postoji mogućnost da će se isti odmah realizirati kao biološki, sukladno posebnim propisima
6. sekundarne mreža odvodnje otpadnih voda za odvodnju pojedinih naselja i dijelova naselja,
7. u slučaju da se prihvati rješenje odvodnje fekalnih otpadnih voda naselja Ivanica spajanjem na sustav Grada Dubrovnika, potrebno je predvidjeti fekalni kolektor od graničnog prijelaza Brgat do spoja na sustav odvodnje otpadnih voda grada Dubrovnika u Komolcu, a čiji će se profil odrediti sukladno projektnoj dokumentaciji s tim da je minimalni profil 300 mm.

Trase vodova i lokacije hidrotehničkih građevina sustava odvodnje ucrtane u prostorno-planskoj dokumentaciji usmjeravajućeg su značenja i dozvoljene su odgovarajuće prostorne prilagodbe koje ne odstupaju od koncepcije rješenja, koja je proizašla razradom na nivou detaljnog projekta, te su uvjetovane boljim funkcionalnim i ekonomskim parametrima. Iste će biti točnije definirane kroz projekt Aglomeracije Župa dubrovačka.

Već spomenutim Sporazumom o izgradnji sustava javne odvodnje naselja Ivanica Općine Ravno (BIH) i Provedbenim ugovorom o isporuci / prihvaćanju vode koji su sklopili Općina Ravno i JKP Popovo Ravno s jedne strane te Grad Dubrovnik, Općina Dubrovačko primorje, Općina Janjina, Općina Mljet, Općina Ston, Općina Trpanj, Općina Župa dubrovačka i Vodovod Dubrovnik d.o.o., stvoreni su uvjeti za planiranje prihvata otpadnih voda na sustav odvodnje Župe dubrovačke i Grada Dubrovnika za stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u cestovnom prometu Gornji Brgat i područje Ivanice u Bosni i Hercegovini, uz uvjet adekvatnog pročišćavanja.

Za dovršetak sustava odvodnje otpadnih voda ključna je realizacija Projekta Aglomeracije Župa dubrovačka koji uključuje kompletno rješavanje vodoopskrbe i što je najvažnije kanalizacije uključujući i dovršetak postojeće mreže kao i izgradnju pročištača s novim ispustom na već predviđenoj lokaciji u Kuparima, a temeljem ugovora koji su potpisale Hrvatske vode s tvrtkom Vodovod.

Odvodnja oborinskih voda

S obzirom na tip slijevnog područja Župe dubrovačke, veliki broj bujica i otvorenih kanala, te usvojen razdjelni sustav odvodnje, sve površinske oborinske vode i podzemne izvorske vode se najbržim putem odvede u more.

Postojeće bujice i otvoreni kanali su temelj sveukupne odvodnje oborinskih i izvorskih voda u Župi dubrovačkoj na koje se spaja sekundarna mreža oborinske odvodnje iz naselja.

Sustav oborinske odvodnje funkcionira na principu otvorenih kanala i potoka, a unutar građevinskog područja naselja radi se ucjevljenje kroz javne prometnice i površine

Jedan od problema je evakuacija brdskih voda kroz naselja putem javnog vodnog dobra što je zapravo obveza Hrvatskih Voda međutim pojavljuje se imovinsko-pravni problem s velikim dijelom bujičnih tokova koji nisu zavedeni kao javno vodno dobro, dok istovremeno postoji cijeli niz knjiženih čestica javnog vodnog dobra koje u naravi ili ne postoje ili nisu u sustavu (pretežno unutar građevinskog područja).

Tijekom promatranog razdoblja su odim redovnih radova na održavanju i sanaciji izvedeni radovi na uređenju odnosno izgradnji/rekonstrukciji sustava oborinske odvodnje i bujičnih tokova na više lokacija na području Općine.

S Hrvatskim vodama nastavljeno je održavanje sustava oborinske odvodnje i to na više lokacija na području Općine Župa dubrovačka ali posebno treba istaknuti da su Hrvatske vode započele izradu projektne dokumentacije za cjelovito uređenje toka rijeke Tarante i njenih pritoka:

- PROJEKT uređenja bujice Taranta u Kuparima - Faza I - uređenje donjeg toka vodotoka Taranta i pritoka nizvodno od državne ceste D8 (broj projekta 72350 – 159 / 19),
- PROJEKT uređenja bujice Taranta u Kuparima - Faza II - uređenje gornjeg toka vodotoka Taranta i bočnih pritoka (broj projekta 72350 – 015/ 20),

čijom realizacijom bi se trebali riješiti glavni problemi odvodnje oborinskih voda na području Općine Župa dubrovačka.

NAVODNJAVANJE

Osnovni izvor vode za navodnjavanje poljoprivrednih površina Župe dubrovačke predstavlja hidroenergetski sustav Trebišnjica, odnosno HE DUBROVNIK. Prema vodopravnoj dozvoli iz 1955. godine iz ovog sustava dozvoljeno je uzimati do 300 l/s za poljoprivredu.

Predloženo tehničko rješenje navodnjavanja poljoprivrednih površina Općine Župa dubrovačka "Odvodnja i navodnjavanje poljoprivrednih površina Općine Župa dubrovačka" (GRAD INVEST d.o.o.

Split, 2007.) temelji se na gravitacijskom dovodu vode od zahvata na hidroenergetskom sustavu HE DUBROVNIK do krajnjih potrošača.

Ostala infrastruktura

Benzinske postaje/punionice za električna vozila

Na području općine nalaze se jedna benzinska postaja, s južne strane državne ceste D8 u naselju Kupari - BP Kupari, u vlasništvu INE d.d.

Na području Općine instalirano je nekoliko punionica za električna vozila, unutar poslovnih zona/gradevina u privatnom vlasništvu (hotel One Suite u naselju Srebreno, trgovački centar Lidl u naselju Čibača, trgovački centar Kaufland u naselju Čibača, Dubrovački autocentar (Ultra Auto) u naselju Čibača).

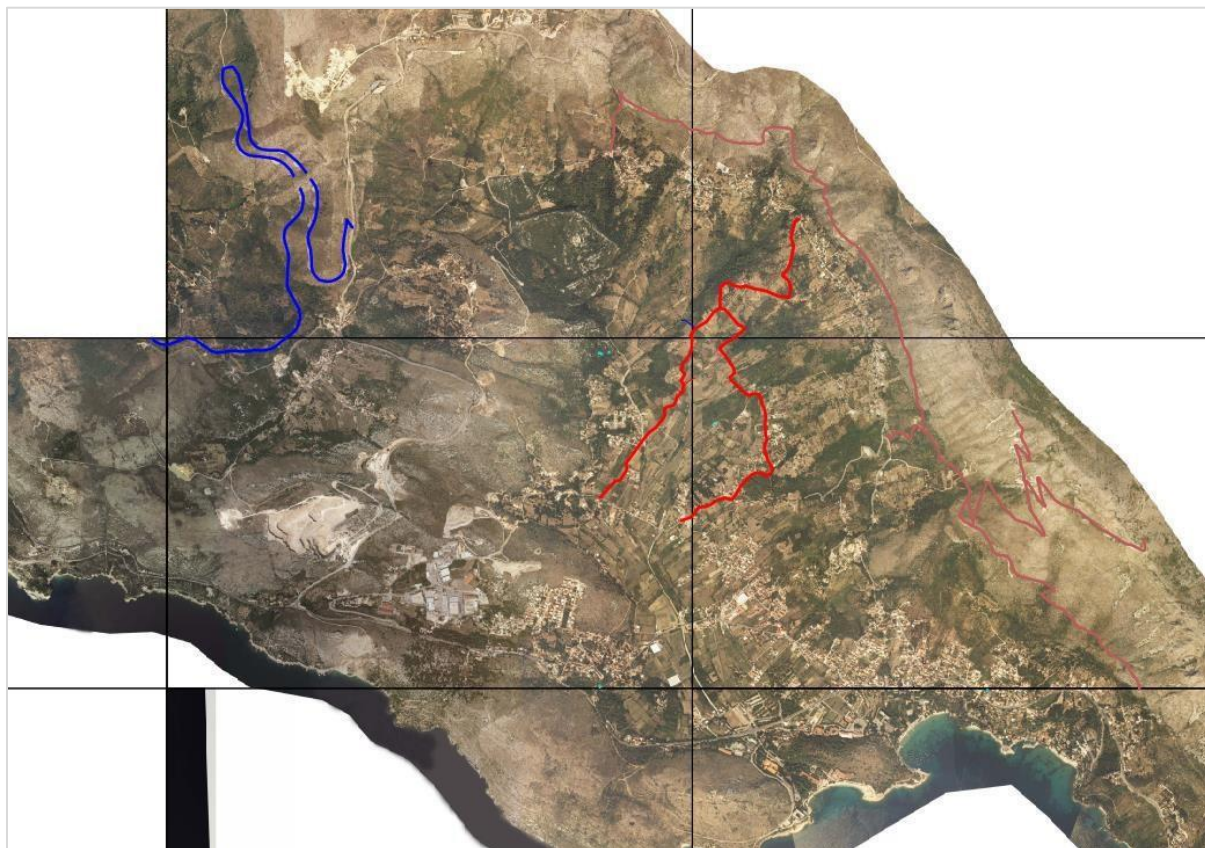
Javna rasvjeta

Održavanje javne rasvjete u Općini Župa dubrovačka provodi Komunalno društvo Župa dubrovačka d.o.o. Radi povećanja efikasnosti i smanjenja izdataka za električnu energiju postupno se implementira LED tehnologija. U predmetnom razdoblju provodilo se kontinuirano godišnje održavanje i proširenje javne rasvjete na lokalnim nerazvrstanim cestama.

Biciklističke staze

Problematika kojoj se u dosadašnjim razdobljima nije posvećivalo dovoljno pažnje obrađena je i kroz Operativni plan razvoja cikloturizma Dubrovačko-neretvanske županije sa standardima - Projekt Interreg Italy-Croatia – EU MIMOSA.

Grafički prikaz 34. Prikaz biciklističkih ruta na području Župe dubrovačke

Izvor: Općina Župa dubrovačka

Kroz ovaj projekt za područje Općine navedeno je sljedeće:

Kretanjem iz Dubrovnika prema jugu započinje posljednja dionica EV8 rute koja prolazi i kroz Općinu Župu Dubrovačku. Od granice s Gradom Dubrovnikom na zapadu i Općinom Konavle na jugu prostorom općine Župe Dubrovačke proteže se dionica magistrale D8. Iznimno prometna, osobito tijekom ljetnih mjeseci, ta dionica nije pogodna za neiskusne bicikliste, obitelji s djecom i sl. kategorije zbog čega se najčešće i zaobilazi. Biciklisti tu dionicu premošćuju (npr. transferom do Konavala kao sljedeće destinacije i sl.) korištenjem drugih oblika transporta (npr. taksi, rent-a-car i sl.).

Na području Župe Dubrovačke nalaze se sljedeće rute:

- Ruta 1 - Plava ruta

Početak staze jest pokraj bivše željezničke stanice na Gornjem Brgatu (neposredno uz novi granični prijelaz); staza se nastavlja trasom stare željeznice prema Dubrovniku (Šumetu) te je u potpunosti prohodna. Kombinirane je podloge (asfalt i makadam), pogodna je i za djecu (od 10 godina).

- Ruta 2 - Crvena ruta

Početak staze jest od Samostana Sv. Vićenco (LC 69050) u Čelopecima (asfaltirani dio), zatim se prolazi betoniranim putem kroz naselje Lazine do županijske ceste 6243 u naselju Makoše. Taj dio staze zahtjevan je zbog velikog uspona prema županijskoj cesti. Osim toga pravca postoji i drugi, od predjela Vardari (čvorište) do crkve u naselju Mandaljena (LC 69050).

- Ruta 3 - Tamnocrvena ruta

Protupožarni put. Početak je u naselju Buići (Gajine, ŽC 6243), a put se grana u tri pravca. Prvi je prema naselju Grbavac (ŽC 6243), drugi je uspon na Malašticu, a treći sve do iznad naselja Mlini (Zavrelje). Podloga je makadam, istočni i zapadni dio manje su zahtjevni, dok je uspon na Malašticu, zbog svoje visine, dosta zahtjevniji.

Kako bi se na razini cijele županije uspostavio novi turistički proizvod, potrebno je i na području Župe Dubrovačke napraviti iskorak u razvoju sadržaja za bicikliste. Iako prometnice svojim sigurnosnim standardima nisu pogodne za manje iskusne bicikliste, potrebno je alternativne i makadamske rute prilagoditi potrebama većeg broja cikloturista.

Fotografija 22. Dionica rute 2 (crvena ruta) - Baletinovo

2.6.4. Gospodarenje otpadom

Na području Općine Župa dubrovačka, sukladno Odluci Općinskog vijeća Župa dubrovačka o dodjeli javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog otpada te Odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada predmetnu uslugu pruža komunalna tvrtka "Čistoća" d.o.o. (komunalna tvrtka u suvlasništvu jedinica lokalne samuprave - Grad Dubrovnik, Općina Župa dubrovačka, Općina Konavle, Općina Dubrovačko primorje)

Postupanja s komunalnim otpadom propisano je Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. do 2022. godine (Narodne novine 03/2017), a krajem promatranog razdoblja donesen je i Plan gospodarenja otpadom za područje Općine Župa dubrovačka.

Do realizacije županijskog centra za gospodarenje otpadom, planiranog Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije, otpad se trenutno još uvijek zbrinjava na odlagalištu "Grabovica" koje se nalazi sjeverozapadno od Dubrovnika, u blizini naselja Osojnik. Na odlagalište se odvozi otpad s područja Općine Konavle, Općine Župa dubrovačka, Grada Dubrovnika, Općine Dubrovačko primorje i Općine Mljet. Trenutno se na području Općine Župa dubrovačka miješani komunalni otpad odvozi s 52 sabirna mjesta svaki dan, osim nedjeljom i blagdanima. Trenutno se na području Općine nalazi 11 zelenih otoka, a sukladno sporazumu s Gradom Dubrovnikom stanovnicima Općine Župa dubrovačka omogućeno je korištenje reciklažnih dvorišta Pod Dubom i Mokošica u gradu Dubrovniku, gdje osim navedenih kategorija otpada mogu predati i krupni (glomazni) otpad.

Tablica 59. Preuzeti otpad po vrstama (u tonama)

Vrsta	Godina							
	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
miješani komunalni otpad	2307,4	2242,1	2548	2486,2	3.300,86	3.443,05	3.849,52	3.579,44
glomazni otpad	324,8	164,2	370	220	104,715	192,525	135,415	140,791
ambalaža od papira i kartona	182,4	171,5	200,2	120,2	140,25	158,728	171,832	89,459
ambalaža od plastike	2,8	3,2	3,7	2,2	2,574	2,7352	2,7393	2
ambalaža od stakla	6,9	5,6	4,9	2,2	3,9816	6,7864	6,8166	2,66
metali	8,1	4,8	5,0	3,1	1,52	0,9472	0,0768	0
biorazgradivi iz kuhinja/kantina	48,9	78,4	65,3	12,9	30,24	4,94	84,052	0

IZVOR: Čistoća d.o.o.

Na području Općine Župa dubrovačka Planom su predviđene sljedeće lokacije za navedene građevine za gospodarenje otpadom:

Tablica 60. Građevine za gospodarenje otpadom na području Općine

Naselje	Lokalitet	Vrsta	Post/plan
Grbavac	Grbavac/iznad županijske ceste ŽC-6243	RD-reciklažno dvorište komunalnog otpada	post/plan
Brgat Gornji	Eksplatacijsko polje u sanaciji "Dubac"	GO-reciklažno dvorište za građevinski otpad	post/plan
Čibača	Komunalna zona "Čibača"	RD, SO-sortirnica	post/plan
	Pod Mačelom	RD, SO*-sortirna linija	plan

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24)

Građevine za gospodarenje otpadom - sakupljanje otpada na području Općine Župa dubrovačka:

- Komunalna zona "Čibača" (K3, K4) - moguća lokacija reciklažnog dvorišta (RD) s mogućnošću izgradnje sortirnice otpada.
- Pod Mačelom, zapadno od lokalne ceste LC-69050, predviđena je gradnja reciklažnog dvorišta komunalnog otpada s mogućnošću izvedbe sortirne linije, balirke, prostora za privremeno skladištenje sekundarne sirovine i centra za ponovnu uporabu.
- Grbavac - predviđena je lokacija za građevine za gospodarenje otpadom-sakupljanje otpada (gospodarenje, skladištenje i priprema za daljnju uporabu neopasnog otpada).
- Dubac - na području Eksploatacijskog polja u sanaciji "Dubac" predviđena je lokacija za reciklažno dvorište za građevni otpad

2.5.5. Groblja

Na području Općine Župa dubrovačka nalaze se sljedeća groblja:

1. mjesno groblje Sv. Luke, naselje Čibača
2. mjesno groblje Sv. Mateja (Mačel), naselje Čibača
3. mjesno groblje Sv. Stjepana, naselje Kupari
4. mjesno groblje Velike Gospe, naselje Martinovići
5. mjesno groblje Sv. Ilara, naselje Mlini
6. mjesno groblje Sv. Trojstva, naselje Petrača
7. mjesno groblje Velike Gospe, naselje Plat
8. mjesno groblje Sv. Ane, naselje Gornji Brgat.
9. Groblje Dubac - u izgradnji, naselje Čibača

Treba napomenuti da je za sve navedene aktivnosti i postupke proveden postupak javne nabave, kao i svi postupci rješavanja imovinskopravnih odnosa, provedba parcelacijskih elaborata i sl., a koji su se događali u kontinuitetu kroz čitavo vrijeme.

Fotografija 23. Zona zahvata Groblja Dubac

Projekt izgradnje groblja Dubac predstavlja jedan od većih zahvata koji zajedno provode Općina Župa dubrovačka i Grad Dubrovnik. U predmetnom razdoblju, vrlo intenzivnom upravo po pitanju realizacije ovog projekta učinjeno je slijedeće:

Tablica 61. Groblje Dubac - aktivnosti

Godina	Aktivnost
2017.	proveden postupak 2. izmjena DPU-a "Groblje"
	ishođena građevinska dozvola za kolni pristup groblju
	izgrađen kolni pristup groblju i ishođena uporabna dozvola
	izgrađeni potporni zidovi PZ2 – PZ5
2018.	izgrađen južni potporni zid PZ1 i zidovi na zapadnom obuhvatu groblja
	ishođena lokacijska dozvola za obuhvat čitavog groblja
2019.	izrađen glavni projekt za 1. etapu groblja
	ishođena građevinska dozvola za 1. etapu groblja
	započeta izgradnja 1. etape groblja krajem godine
2020.	izrađen glavni i izvedbeni projekt 2. etape groblja
	ishođena građevinska dozvola za 2. etapu groblja
2021.	Izgradnja 1. etape groblja smanjenim intezitetom zbog COVID-a
2022.	Završena izgradnja 1. etape groblja i ishođena pravomoćna uporabna dozvola
	Proveden postupak dodjele grobnih mjesta korisnicima (privremena rješenja)
	Ishođen kredit poslovne banke za dio potrebnih sredstava
	Započeta izgradnja 2. etape, 1. i 2. faza – 1. dio groblja
2023.	Izgradnja 2. etape, 1. i 2. faza – 1. dio
	Raspisan javni poziv za izgradnju 2. etape, 1. i 2. faza – 2. dio groblja (objekti)
	Izrađen glavni i izvedbeni projekt 2. etape – 4. faza groblja
	Opremljeno i uređeno 9 grobnica za privremni ukop
2024.	Izgradnja 2. etape, 1. i 2. faza – 1. dio
	Započeta izgradnja 2. etape, 1. i 2. faza – 2. dio groblja (objekti)
	Formirane sve građevinske čestice unutar obuhvata groblja sukladno DPU "Groblje"
	Ishođena pravomoćna građevinska dozvola za 2. etapu – 4. faza groblja
	Započeta izrada projektne dokumentacije za 2. etapu – 8. i 9. faza groblja

IZVOR: Groblje Dubac d.o.o.

Fotografija 24. Zona zahvata Groblja Dubac - pogled s morske strane

2.7. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

2.7.1. Zaštita prirodne baštine

Osobito vrijedni predjeli:

- Prirodni krajobrazi
- Kulturni krajolici

Tablica 62. Osobito vrijedni predjeli-prirodni krajobrazi na području Općine

R.b.	Naziv područja	Vrsta	Zaštita/potrebna dokumentacija
1.	Orsula-Pelegrin	prirodni krajobraz padina	PPD ²⁸
2.	Srđ, Žarkovica	prirodni krajobraz brda priobalja	PPD
3.	Komolačka udolina	mješoviti krajobraz udolina	PPD

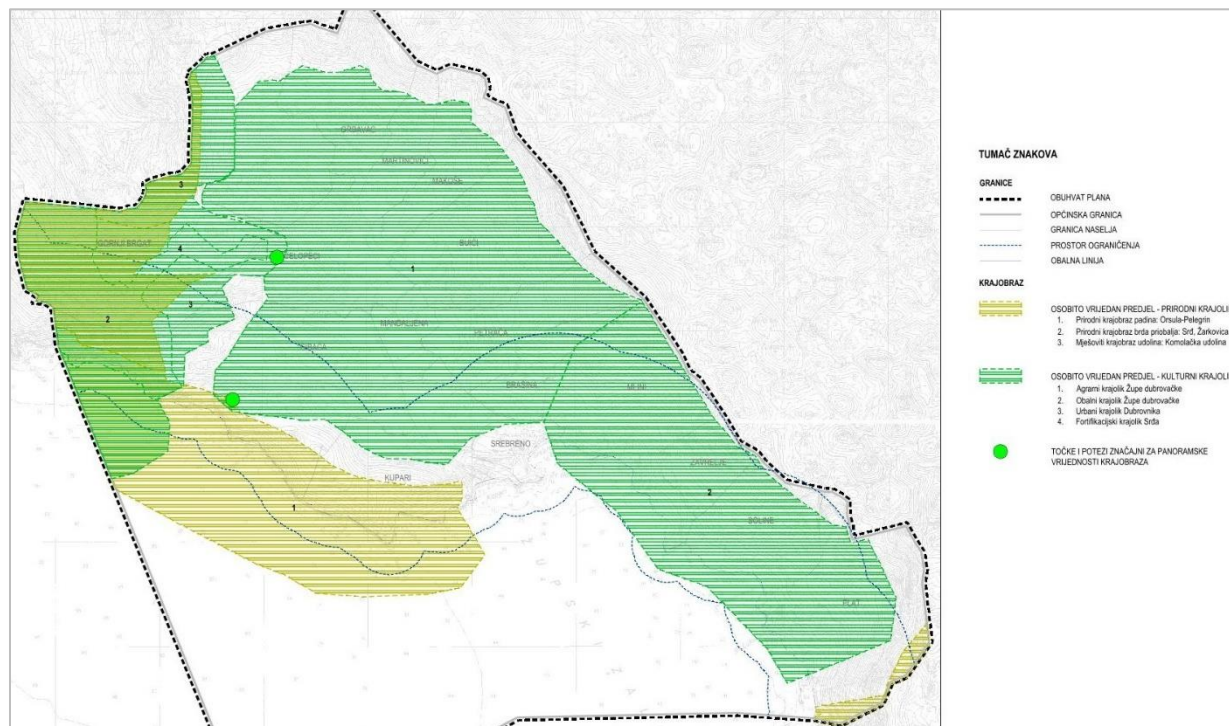
IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24)

Tablica 63. Osobito vrijedni predjeli-kulturni krajolici na području Općine

R.b.	Naziv područja	Vrsta	Tip	Zaštita
1	Agrarni krajolik Župe dubrovačke	organski	agrarni maslinarski	PPD
2	Obalni krajolik Župe dubrovačke	organski	agrarni na padini, obalni, ladanjski	PPD
3	Urbani krajolik Dubrovnika	oblikovani	urbani, planirani	PZR ²⁹ -PZU ³⁰
4	Fortifikacijski krajolik Srđa	oblikovani	fortifikacijski	PZR
5	Krajolik Dubrovačke republike	asocijativni	fortifikacijski, urbani, proizvodni, planirani	PZR

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24)

Grafički prikaz 35. Područja posebnih ograničenja u korištenju - krajobraz

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24)

²⁸ PPD-zaštita kroz prostorno-plansku dokumentaciju (regionalna/lokalna zaštita)

²⁹ PZR-prijedlog za registar RH

³⁰ PZU-prijedlog za UNESCO

Područje Žarkovice, sukladno PPDNŽ, nalazi se unutar buffer zone svjetske kulturne baštine (UNESCO) Stari grad Dubrovnik s otokom Lokrumom, a zapadni dio Općine unutar "okružja (setting) svjetske i potencijalno svjetske kulturne baštine"

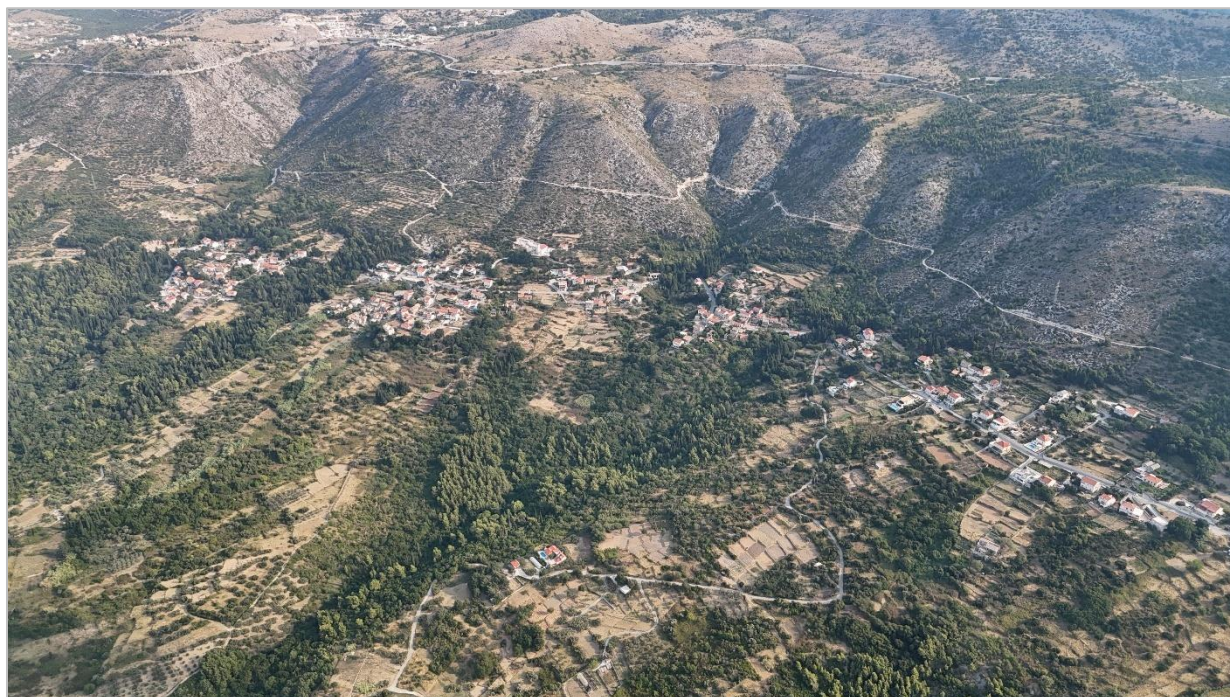
Na području Općine Župe dubrovačke određeni su osobito vrijedni predjeli - kulturni krajobrazi i to:

1. terasirana tla namijenjena poljoprivrednim kulturama zastupljena u Postranju ispod niza sela do polja
2. prostrano polje kao rijetko, za krajobraz jedinstveno Župsko polje koje je potrebno sačuvati od dalje izgradnje.
3. naselja u Postranju, (Grbavac, Martinovići, Makoše, Buići, Petrača) koja zajedno s okolnim prostorom, obradivim tlom, ozelenjenim površinama, čine jedinstveni kultivirani krajobraz u pejzažu.
4. povijesni vrtovi i perivoji tj. vrtnoarhitektonski uređeni otvoreni prostori koji su od osobite vrijednosti u povijesnoj i kulturnoj matrici ovog podneblja (ladanjski sklopovi u Župi Dubrovačkoj).

Oblikovno vrijedna područja obuhvaćaju:

1. kultivirana područja ladanjskih sklopova u Župi
2. ambijentalno vrijednu poluurbanu cjelinu Mlina
3. ambijentalno vrijedna područja sela Postranja kao i ostalih ambijentalno vrijednih ruralnih cjelina Kupara, Blata, Krstaca, Vrela, Čelopeka i Čibače i nalaze se u zoni umjerene zaštite

Fotografija 25. Agrarni krajolik

EKOLOŠKA MREŽA

Ekološka mreža Republike Hrvatske proglašena je Uredbom o ekološkoj mreži (Narodne novine, 124/13., 105/15.) i predstavlja područja ekološke mreže Europske unije NATURA 2000.

Ekološku mrežu Republike Hrvatske, prema članku 6. Uredbe o ekološkoj mreži, čine područja očuvanja značajna za ptice - POP (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za EU, kao i njihovih staništa te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarnih područja od međunarodne važnosti) i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za EU).

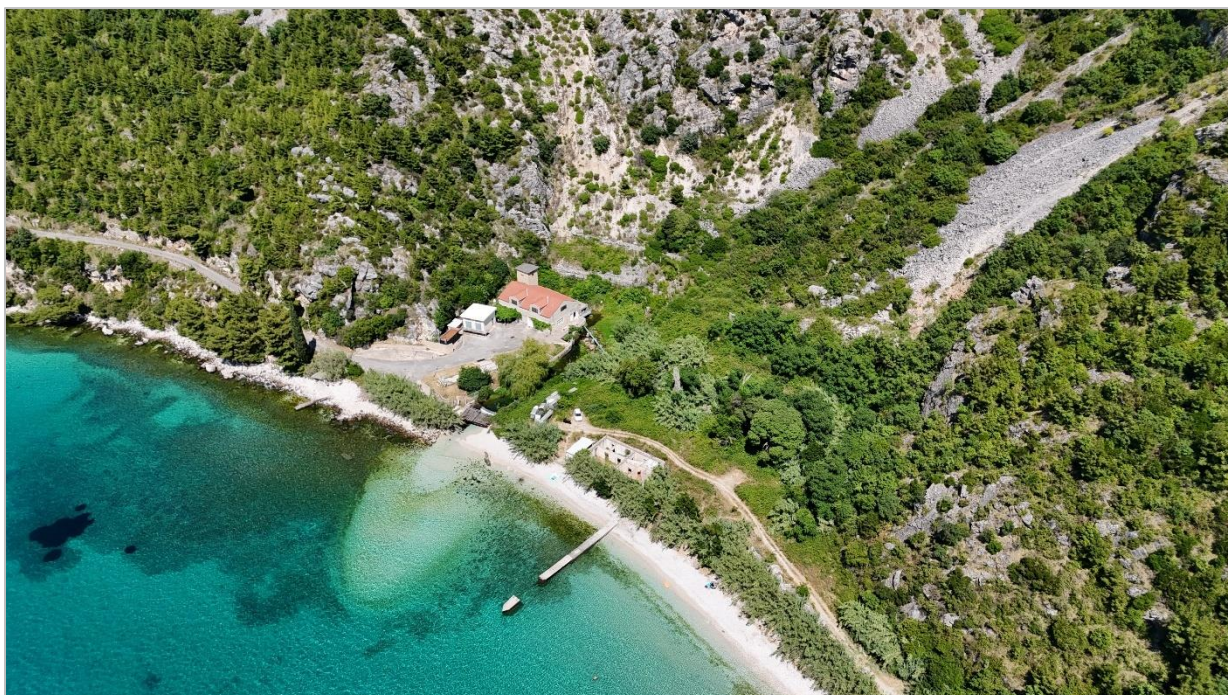
Područja ekološke mreže Republike Hrvatske (NATURA 2000) na području Općine Župa dubrovačka:

Tablica 64. Područja ekološke mreže NATURA 2000 na području Općine Župa dubrovačka

R.b.	Vrsta ekološke mreže	Naziv područja	Kod područja	Hrvatski naziv vrste/staništa	Kod vrste/staništa
1.	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS	Izvor Duboka Ljuta	HR2001248	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310

IZVOR: Državni zavod za zaštitu prirode

Fotografija 26. Duboka Ljuta

2.7.2. Zaštita kulturne baštine

Zaštićena i evidentirana kulturna dobra na području Općine Župa dubrovačka prikazana su kroz izvadak iz Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske:

Tablica 65. Izvod iz Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske za područje Općine Župa dubrovačka

Rbr.	Registarski broj	Naziv dobra	Naselje	Vrsta	Klasifikacija	Obnova	Ugroženost
1.	Z-4614	Ljetnikovac Bettera-Katić	Zavrelje	NEP (P)	stambene građevine	ne	da
2.	Z-4621	Crkva sv. Ilara s grobljem	Mlini	NEP (P)	sakralne građevine	da	ne
3.	Z-3682	Crkva sv. Roka	Mlini	NEP (P)	sakralne građevine	da	ne
4.	Z-914	Samostan i crkva sv. Vićenca (Vinka)	Čelopeci	NEP (P)	sakralni kompleksi	da	ne
5.	Z-2457	Golubinjak Golubarda	Čelopeci	NEP (P)	gospodarske građevine	da	ne
6.	Z-1760	Crkva sv. Mihajla	Čibača	NEP (P)	sakralne građevine	ne	ne
7.	Z-1744	Crkva sv. Mateja	Čibača	NEP (P)	sakralne građevine	da	ne
8.	Z-1743	Ljetnikovac Zuzorić - Remedelli - Kisić	Čibača	NEP (P)	stambene građevine	ne	da
9.	Z-5549	Ladanjski kompleks Toreta	Kupari	NEP (P)	stambene građevine	da	ne
10.	Z-6021	Ostaci higijensko - sanitarnog kompleksa	Gornji Brgat	NEP (P)	javne građevine	da	ne
11.	Z-6042	Arheološko nalazište Tumba	Gornji Brgat	NEP (A)	kopnena arheološka zona/nalazište	ne	da
12.	Z-917	Crkva sv. Luke s grobljem	Čibača	NEP (P)	sakralne građevine	da	ne
13.	Z-918	Crkva sv. Nikole	Čibača	NEP (P)	sakralne građevine	da	ne
14.	Z-929	Crkva sv. Ane (stara)	Gornji Brgat	NEP (P)	sakralne građevine	da	ne
15.	Z-930	Crkva sv. Ivana Krstitelja	Gornji Brgat	NEP (P)	sakralne građevine	ne	da
16.	Z-936	Crkva sv. Stjepana s grobljem	Kupari	NEP (P)	sakralne građevine	da	ne
17.	Z-945	Kapela Gospe od Rozarija	Mlini	NEP (P)	sakralne građevine	ne	ne
18.	Z-946	Mlinica Duper	Mlini	NEP (P)	gospodarske građevine	da	ne
19.	Z-947	Mlinica Ivelja	Mlini	NEP (P)	gospodarske građevine	da	ne
20.	Z-955	Crkva sv. Marije Magdalene	Mandaljena	NEP (P)	sakralne građevine	da	ne
21.	Z-956	Crkva sv. Ivana Krstitelja	Plat	NEP (P)	sakralne građevine	da	ne

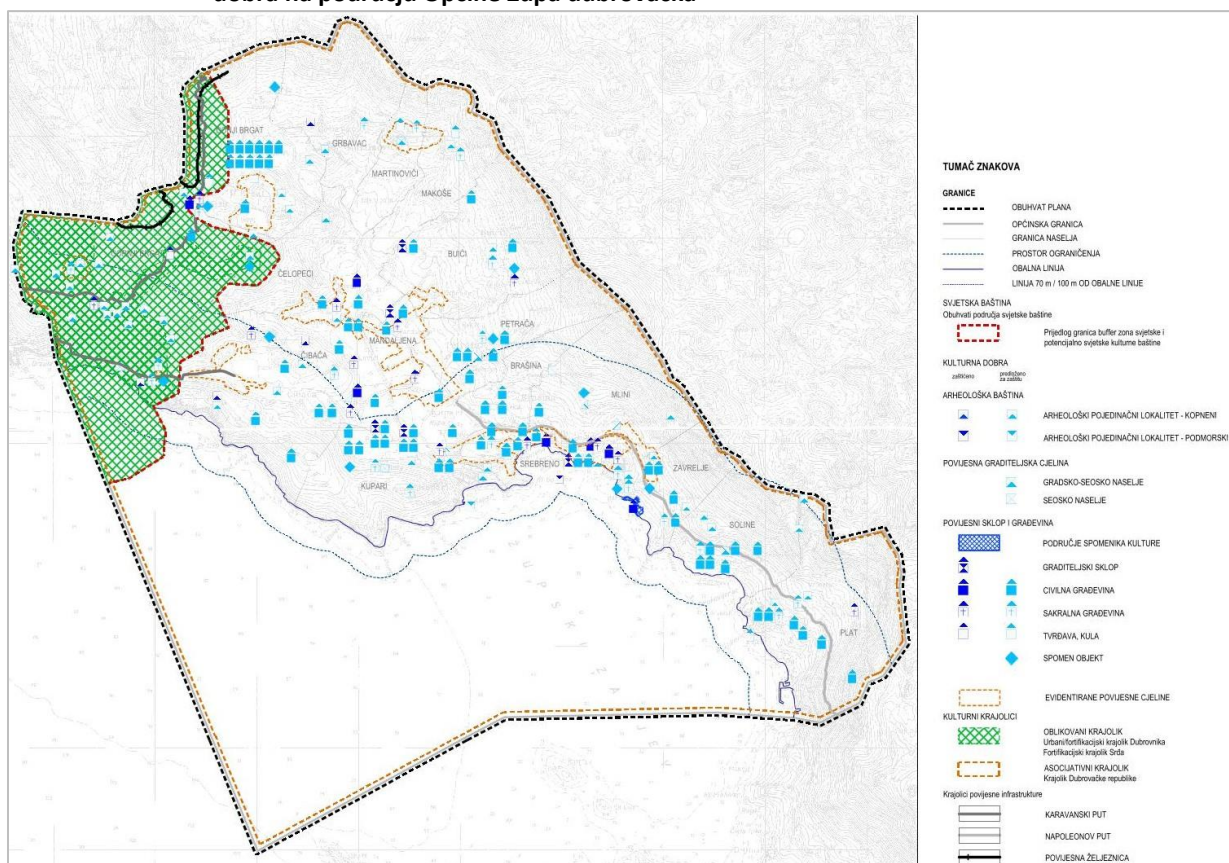
22.	Z-967	Crkva Presvetog Srca Isusova	Srebreno	NEP (P)	sakralne građevine	ne	da
23.	Z-4616	Arheološko nalazište s ostacima crkve sv. Stjepana s grobljem	Čibača	NEP (A)	kopnena arheološka zona/nalazište	ne	da
24.	Z-4617	Arheološko nalazište s ostacima crkve sv. Vlaha s grobljem	Čibača	NEP (A)	kopnena arheološka zona/nalazište	ne	da
25.	Z-5710	Ostaci antičke luke kod rta Goričina	Srebreno	NEP (A)	podvodna arheološka zona/nalazište	ne	da
26.	Z-6529	Crkva sv. Đurđa sa srednjovjekovnim grobljem kod Buića	Buići	NEP (P)	sakralne građevine	da	ne
27.	Z-6819	Arheološko nalazište Barbara	Gornji Brgat	NEP (A)	kopnena arheološka zona/nalazište	ne	ne
28.	Z-6818	Arheološko nalazište Spilan	Plat	NEP (A)	kopnena arheološka zona/nalazište	ne	ne
29.	Z-6543	Arheološko nalazište Veliki Gradac	Grbavac	NEP (A)	kopnena arheološka zona/nalazište	ne	ne
30.	Z-6544	Arheološko nalazište Mitareva gomila	Čibača	NEP (A)	kopnena arheološka zona/nalazište	ne	ne

IZVOR: Ministarstvo kulture - Konzervatorski odjel u Dubrovniku

Tablica 66. Arheološke zone i građevine na području Općine Župa dubrovačka koja su u nadležnosti Konzervatorskog odjela u Dubrovniku

	Arheološke zone i građevine	
Brgat Gornji	Gomile	E
Brgat Donji	Gomila Gaj	E
Brgat Donji	Gradina Veliki Gradac	E
Buići	Arheološka zona uz crkvu sv. Đurđa	E
Čibača	Mitareva gomila	E
Čibača	Gomila Zavrtje	E
Brašina	Antička komunikacija – Trapit u Kuparima	E
Brašina	Arheološki lokalitet u Kuparima	E
Brašina	Lokalitet Goričina u Kuparima	E
Zavrelje	Arheološki lokalitet (villa rustika i stećci) Ilar	E
Zavrelje	Arheološka zona Vidovo groblje	E
Zavrelje	Arheološka zona Kostur	E
Zavrelje/Plat	Gradina Spilan	E
Plat	Potencijalna arheološka zona uz Veliku Gospu	E

IZVOR: Ministarstvo kulture - Konzervatorski odjel u Dubrovniku

Grafički prikaz 36. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja - Kulturna dobra na području Općine Źupa dubrovačka

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Źupa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Źupa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24)

Tablica 67. Preventivno zaštićena i evidentirana dobra na području Općine

NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
PREVENTIVNO ZAŠTIĆENA KULturna DOBRA				
Srebreno	Kupališna zgrada u Srebrenom	P-4744	PZ	Pojedinačno
EVIDENTIRANA KULturna DOBRA				
Čelopeci	Ljetnikovac Bonda, čest. zgr. 85, čest. zem. 314/3 k.o. Čelopeci		E	Pojedinačno
Čelopeci	Ostaci ladanjsko-gospodarskog kompleksa Giorgi - Bona s kapelicom sv. Martina, čest.zgr. 86, 87, čest. zem. 639/2, 640/4, 640/6, 641, 642, 643/2, 644, 646/1, 647/1, 647/2, 648, 649, 650/1, 650/2, 650/3, 651/1, 651/2, 66172, k.o. Čelopeci		E	Pojedinačno
Čelopeci	Ladanjski posjed Veseličić - Zavod Josipovac čest. zgr. 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 54/1, 54/2, 54/3, čest. zem. 411/1, 411/2, 412, 414, 415, 416, 425/1, 425/2, 425/3, 983 k.o. Čibača		E	Pojedinačno
Čelopeci	Ljetnikovac Gučetić-Grbić	ev - Ź - D/2	E	Pojedinačno
Čelopeci	Ladanjski posjedi Leonardi	ev - Ź - D/1	E	Pojedinačno
Čelopeci	Ruralna cjelina Čelopeci		E	Kulturno-povijesna cjelina

Čelopeci	Kompleks u vlasništvu Frana Batića		E	Pojedinačno
Čelopeci	Gomila 1, U Gaju		E	Pojedinačno
Čelopeci	Gradina Barbara		E	Pojedinačno
Čelopeci	Brdo Barbara, Gornji Brgat		E	Pojedinačno
Čelopeci	Crkva Sv. Matije Na Maćelu, Čelopeci		E	Pojedinačno
Dubac	Crkva Gospe od obrane		E	Pojedinačno
Dubac	Zona Dubac, čest. zem. 2/1, 2/2, 2/3, 2/4, 2/5, 2/6, 2/7, 3/1, 3/2, 3/3, 3/4, 3/5, 3/6, 3/7, 4, 5/1, 5/2, 5/3, 5/4, 6/1, 6/2, 6/3, 7/1, 7/2, 7/3, 7/4, 7/5, 7/6, 7/7 sve k.o. Čibača		E	Pojedinačno
Dubac	„Grčka“ crkva - nepoznati titular		E	Pojedinačno
Dubac	Crkva Svih Svetih		E	Pojedinačno
Makoše	Crkva Sv. Antuna, Kčz.36, 37 k.o. Makoše		E	Pojedinačno
Makoše	Ruralna cjelina Makoše	ev - Ź - G/I	E	Kulturno-povijesna cjelina
Makoše	Kula - stražarnica	ev - Ź - G/1	E	Pojedinačno
Martinovići	Crkva Sv. Ivana Krstitelja, kat. čest. 96 k.o. Martinovići		E	Pojedinačno
Martinovići	Crkva Velike Gospe s grobljem, čest. zgr. 1, čest. zem. 48 k.o. Martinovići		E	Pojedinačno
Martinovići	Ruralna cjelina Martinovići	ev - Ź - F/I	E	Kulturno-povijesna cjelina
Martinovići	Kula - stražarnica	ev - Ź - F/2	E	Pojedinačno
Mlini	Ruralna cjelina Krstac	ev - Ź - II/1	E	Kulturno-povijesna cjelina
Mlini	Poluurbana cjelina Mlini	ev - Ź - J/III	E	Kulturno-povijesna cjelina
Mlini	Crkva Sv. Ilara, Mlini		E	Pojedinačno
Mlini	Crkva Sv. Spasa, Krstac		E	Pojedinačno
Buići	Lokalitet crkve Sv. Nedjelje, čest. zgr. 54, čest. zem. 605 k.o. Buići		E	Pojedinačno
Buići	Ladanjski posjed Božović - Ljevakovina	ev - Ź - H/3	E	Pojedinačno
Buići	Ladanjski posjed Flori - Miloslavić	ev - Ź - H/6	E	Pojedinačno
Buići	Ljetnikovac Saba Đorđića - Sabovina, čest. zgr. 89 i 90, čest. zem. 1051, 1032, 1033/1, 1033/2, 1034/9, 1125/1 k.o. Buići		E	Pojedinačno
Buići	Prostor oko crkve sv.Đurđa		E	Pojedinačno
Buići	Arheološka Zona Uz Crkvu Sv.Đurđa		E	Pojedinačno
Buići	Gospodarstvo Sabo II		E	Pojedinačno
Kupari	Ljetnikovac Bizzaro, čest.zgr. 137, 138, čest. zem. 1197 i 1198 k.o. Brašina		E	Pojedinačno
Kupari	Stambeno - gospodarski sklop Srijemsi-Herco	ev - Ź - K/11	E	Pojedinačno
Kupari	Stambeno - gospodarski sklop Matičević - Salamoni k.č.134/1, 134/2, 134/3 k.o. Brašina	ev - Ź - K/8	E	Pojedinačno
Kupari	Stambeno - gospodarski sklop Vojvodić, k.č. 1184, 1185, 1187 k.o. Donji Brgat ??	ev - Ź - K/9	E	Pojedinačno
Kupari	Ostaci ljetnikovca Menčetić	ev - Ź - K/7	E	Pojedinačno
Kupari	Kuća Đorđić - Račić	ev - Ź - K/12	E	Pojedinačno
Kupari	Kuća Dubravica	ev - Ź - K/10	E	Pojedinačno
Kupari	Kuća Bunić - Miletić	ev - Ź - K/13	E	Pojedinačno
Kupari	Crkva sv. Spasa na Trapitu		E	Pojedinačno
Kupari	Crkva Sv. Petra	ev - Ź - K/6	E	Pojedinačno
Kupari	Toreta Crijevića Cerva sa kapelom Velike Gospe		E	Pojedinačno
Kupari	Gradina Goričina		E	Pojedinačno
Kupari	Skupina objekata na sjevernoj padini brda Trapit – Dubravica		E	Pojedinačno

Kupari-Dubac	Antička komunikacija (rimski put)	ev - Ž - K/2	E	Pojedinačno
Srebreno	Podmorsko arheološko nalazište u luci Srebreno, na poziciji na karti „MK 26 Dubrovni“ N=42°37'15,9'', E=18°12'08,3' u radijusu od 300 m oko navedene pozicije		E	Pojedinačno
Srebreno	Crkva Sv. Nikole u kompleksu Madeško, čest.zgr. 48 k.o. Brašina		E	Pojedinačno
Srebreno	Villa Naprstek, čest. zem. 683/1 k.o. Brašina		E	Pojedinačno
Srebreno	Ljetnikovac Miloslavić, čest. zgr. 51, 52, čest. zem. 731, 732, 733, 734, 735 i 736 k.o. Brašina		E	Pojedinačno
Srebreno	Villa Srebrenka (ljetnikovac Čingrija), čest. zgr. 58, čest. zem. 712, 713 k.o. Brašina		E	Pojedinačno
Srebreno	Kompleks Madeško	ev - Ž - K/9	E	Pojedinačno
Srebreno	Antičko nalazište na brdu Goričina		E	Pojedinačno
Srebreno	Kuća Kanjuo	ev - Ž - K/15	E	Pojedinačno
Srebreno	Kuća Klešković	ev - Ž - K/14	E	Pojedinačno
Zavrelje	Crkva Sv. Mihajla na Kosturu, čest. zgr. 92/1, 92/2, čest. zem. 785/1 i 793/1 k.o. Zavrelje		E	Pojedinačno
Zavrelje	Kaptaža Miholja voda, kat. čest. 393 k.o. Zavrelje		E	Pojedinačno
Zavrelje	Kompleks Vuković	ev - Ž - J/2	E	Pojedinačno
Zavrelje	Stambeno - gospodarski sklop Elezović, Perun, Filičić	ev - Ž - J/3	E	Pojedinačno
Zavrelje	Ruralna cjelina Vrelo	ev - Ž - J/I	E	Kulturno-povijesna cjelina
Zavrelje	Stambeni niz Burin - Čatić - Bego	ev - Ž - J/1	E	Pojedinačno
Zavrelje	Ruralna cjelina Zavrelje		E	Kulturno-povijesna cjelina
Zavrelje	Ruševina Kaštio		E	Pojedinačno
Čibača	Kancelarova kuća	ev - Ž - C/1	E	Pojedinačno
Čibača	Ljetnikovac Beusan	ev - Ž - C/4	E	Pojedinačno
Čibača	Ljetnikovac Bizzaro - Kisić	ev - Ž - C/5	E	Pojedinačno
Čibača	Ljetnikovac Obitelji Pucić	ev - Ž - C/3	E	Pojedinačno
Čibača	Kuća obitelji Bucchia	ev - Ž - C/2	E	Pojedinačno
Čibača	Crkva Sv. Ilije	ev - Ž - C/1	E	Pojedinačno
Čibača	Renesansni ljetnikovac s ansamblom Zovko		E	Pojedinačno
Čibača	Ruralna cjelina Čibača		E	Kulturno-povijesna cjelina
Čibača	Crkva sv.Nikole		E	Pojedinačno
Čibača	Naselje Mišić		E	Kulturno-povijesna cjelina
Čibača	Šiškov		E	Kulturno-povijesna cjelina
Čibača	Ostaci ljetnikovca Dinka Zlatarića		E	Pojedinačno
Čibača	Stambeno – gospodarski kompleks Redžo		E	Pojedinačno
Mlini	Crkva Sv. Roko, čest. zgr. 3, 6, čest. zem. 336/2, 884, 885/1, 885/2 k.o. Zavrelje		E	Pojedinačno
Mlini	Kuća Gundulić - Stay, čest. zgr. 56/1, čest. zem. 771/1 k.o. Brašina		E	Pojedinačno
Mlini	Stara kuća Glavić	ev - Ž - J/12	E	Pojedinačno
Mlini	Ljetnikovac Gučetić - Ex"Studenac"	ev - Ž - J/11	E	Pojedinačno
Mlini	Srednjovjekovno groblje kod crkve sv. Ilara		E	Pojedinačno
Mlini	Crkva Sv. Spasa	ev - Ž - J/10	E	Pojedinačno
Petrača	Stambeni objekt Kesovija, čest. zgr. 3,4 čest. zem.24, 25, 26, k.o. Petrača		E	Pojedinačno

Petrača	Kuća Maškarić - Kesovija	ev - Ž - I/3	E	Pojedinačno
Petrača	Ljetnikovac Kerša-Kesovija	ev - Ž - I/2	E	Pojedinačno
Petrača	Ljetnikovac Getaldić - Grbić	ev - Ž - H/4	E	Pojedinačno
Petrača	Ljetnikovac Božidarević - Cumeljan	ev - Ž - I/1	E	Pojedinačno
Petrača	Ljetnikovac Ohmučević - Zec	ev - Ž - I/5	E	Pojedinačno
Petrača	Crkva Sv. Trojice s grobljem	ev - Ž - I/6	E	Pojedinačno
Petrača	Ruralna cjelina Petrača		E	Kulturno-povijesna cjelina
Petrača	Crkva Sv. Trojice, Petrača		E	Pojedinačno
Petrača	Zgrada "Pavijun"	ev - Ž - H/2	E	Pojedinačno
Plat	Višeslojni arheološki lokalitet Spilan, čest. zem. 341, 342, 343, 344/1, 344/2, 345/1, 345/2, 346, 347, 348, 349, 350/1, 350/2, 350/3, 351/1, 351/2, 351/3, 351/4, 352 i 353 k.o. Plat		E	Pojedinačno
Plat	Ostaci srednjovjekovnog utvrđenja Lukovica, čest. zgr. 23, čest.zem. 178, 179 k.o. Plat		E	Pojedinačno
Plat	Crkva Velike Gospe, čest. zgr. 1,2, čest. zem. 534, 535 k.o. Plat		E	Pojedinačno
Plat	Kuća Duplica	ev - Ž - M/5	E	Pojedinačno
Plat	Kuća Kljaković - Jerić	ev - Ž - M/1	E	Pojedinačno
Plat	Kuća Gorio	ev - Ž - M/8	E	Pojedinačno
Plat	Kuća Begović - Nevčić	ev - Ž - M/9	E	Pojedinačno
Plat	Odmaralište hidroelektrane	ev - Ž - M/2	E	Pojedinačno
Plat	Crkva Sv. Duha	ev - Ž - M/7	E	Pojedinačno
Plat	Vidovo groblje - nekropola stećaka		E	Pojedinačno
Plat	Dva stambena niza		E	Pojedinačno
Plat	Crkva Velike Gospe, Plat		E	Pojedinačno
Plat	Crkva Sv. Ivana, Plat		E	Pojedinačno
Plat	Arheološka Zona Vidovo Groblje (Stećci i Gomile)		E	Pojedinačno
Soline	Crkva Sv. Nikola, čest. zgr. 1, čest. zem. 2 k.o. Soline		E	Pojedinačno
Soline	Kuća Kitin	ev - Ž - L/5	E	Pojedinačno
Soline	Kuća Božović	ev - Ž - L/6	E	Pojedinačno
Soline	Stambeni niz Kljaković - Kostić - Popović	ev - Ž - L/4	E	Pojedinačno
Soline	Stambeni niz Katić	ev - Ž - L/3	E	Pojedinačno
Soline	Utvrdni sklop Đurović k.č. 24,26,28 k.o. Soline, Gornje Soline	ev - Ž - L/8	E	Pojedinačno
Soline	Ruralna cjelina Soline		E	Kulturno-povijesna cjelina
Soline	Gradina Spilan		E	Pojedinačno
Soline	Gomila Na Zvijezdi 1		E	Pojedinačno
Soline	Gomila Na Zvijezdi 2		E	Pojedinačno
Soline	Gomila Na Zvijezdi 3		E	Pojedinačno
Soline	Gomila Na Zvijezdi 4		E	Pojedinačno
Soline	Gradina Na Kosturu		E	Pojedinačno
Soline	Gomila Na Kosturu		E	Pojedinačno
Soline	Vidovo Groblje Iznad Spilana, Plat		E	Pojedinačno
Mandaljena	Ladanjsko-gospodarski posjed Ranjina, čest.zgr. 91/1, 91/2, 91/3, 91/4, 122, 123,čest. zem. 221/1, 221/2, 221/3, 221/4, 222/1 i 222/2 k.o. Čibača		E	Pojedinačno
Mandaljena	Antičko nalazište Gruda u Zagrudi		E	Pojedinačno
	Prapovijesna i antička komunikacija Gradac - Spilan			Pojedinačno
Brašina	Kuća Kulišić	ev - Ž -H/5	E	Pojedinačno
Brašina	Ruralna cjelina Brašina		E	Kulturno-povijesna cjelina

Brašina	Ruralna cjelina Kupari		E	Kulturno-povijesna cjelina
Brašina	Ruralna cjelina Blato		E	Kulturno-povijesna cjelina
Brašina	Arheološki lokalitet u Kuparima		E	Pojedinačno
Brašina	Lokalitet Goričina U Kuparima		E	Pojedinačno
Brgat Donji	Ruralna cjelina Brgat Donji	ev - Ž - B/I	E	Kulturno-povijesna cjelina
Brgat Donji	Stambeno-gospodarski kompleks „Meteriz“	ev - Ž - B/5	E	Pojedinačno
Brgat Donji	Ruralni kompleks Knego	ev - Ž - B/1	E	Pojedinačno
Brgat Donji	Ruralni kompleks Medo	ev - Ž - B/2	E	Pojedinačno
Brgat Donji	Ruralni kompleks Nadramija - Vojvodić	ev - Ž - B/3	E	Pojedinačno
Brgat Donji	Kuća Ljubimir	ev - Ž - B/4	E	Pojedinačno
Brgat Donji	Kula - stražarnica		E	Pojedinačno
Brgat Donji	Gradina Kovačevica		E	Pojedinačno
Brgat Donji	Gomila 2, Pod Kovačevicom		E	Pojedinačno
Brgat Donji	Sutlazar, Grbavac		E	Pojedinačno
Brgat Donji	Stambeno-gospodarski kompleks Marinović		E	Pojedinačno
Brgat Donji	Stambeno-gospodarski kompleks lokalitet Zalučici		E	Pojedinačno
Brgat Donji	Stambeno – gospodarski kompleks na položaju Krajselo		E	Pojedinačno
Brgat Donji	Stambena zgrada sa ruševinom komina		E	Pojedinačno
Brgat Donji	Stambeno – gospodarski kompleks Štakule – Kolendić		E	Pojedinačno
Brgat Donji	Stambeno – gospodarski kompleks na lokalitetu Brgle		E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Arheološki lokalitet Barbara, čest.zem. 9, 10, 11 k.o. Brgat Gornji		E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Crkva Sv. Ane, nova, čest.zgr.96, čest.zem.147/3 k.o.Brgat Gornji		E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Ostaci ljetnikovca Zamanja - Crijević	ev - Ž - A/1	E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Gomila 3, Kod Kovačevice		E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Gradina Ruda		E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Gomila u Rajčevićima 1		E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Gomila u Rajčevićima 2, Klič		E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Gomila u Rajčevićima 3		E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Gomila u Rajčevićima 4		E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Gomila u Rajčevićima 5		E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Gomila u Rajčevićima 6, Kneževa Glava		E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Gomila u Rajčevićima 7, Kriješna Gomila		E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Gomila u Bratitovu 1, Bunker		E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Gomila u Bratitovu 2		E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Gomila u Bratitovu 3		E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Gomila u Bratitovu 4		E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Gomila u Bratitovu 5		E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Crkva Sv. Ane, Gornji Brgat		E	Pojedinačno
Brgat Gornji	Crkva sv. Đurđa u Bratitovu		E	Pojedinačno
Grbavac	Gradina Gradac		E	Pojedinačno
Grbavac	Sutlazar, potencijalni ostaci crkve i groblja		E	Pojedinačno

IZVOR: Ministarstvo kulture - Konzervatorski odjel u Dubrovniku

2.7.3. Podruĉja posebnih karakteristika

Podruĉjima posebnih karakteristika ovdje se smatraju podruĉja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća za koje se propisuju mjere posebne zaštite. Osnovne mjere i zahtjevi zaštite i spašavanja u najvećoj mjeri sadržane su u načelima i mjerama planiranja prostora.

Zaštita od poplava

U svrhu sprječavanja poplavnog i štetnog djelovanja poplavnih voda, predviđena je gradnja i održavanje zaštitnih vodnih građevina, kao i obavljanje zaštitnih radova i zahvata u funkciji provođenja mjera obrane od poplava i plavljenja.

U uređenja potoka, kanala i bujičnih tokova Općina izdvaja značajna proračunska sredstva, dijelom samostalno, a dijelom u suradnji s Hrvatskim vodama, posebno nakon velike poplave 12. rujna 2014. godine.

U inundacijskom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja vodotoka.

Opće stanje sustava odvodnje je da sustav otvorenih kanala u najvećem dijelu funkcionira, mjestimično je slabo održavan, a osnovni problem predstavljaju propusti kroz prometnice i prekinuti manji otvoreni kanali koji mijenjaju tok odvodnje, a najčešće su posljedica imovinsko-pravnih problema.

Rješavanju pitanja odvodnje oborinskih voda na podruĉju Općine potrebno pristupiti iz dva aspekta. Prvi aspekt je uvjetno rećeno administrativni, gdje je potrebno uspostaviti cjeloviti sustav javnog vodnog dobra pod upravom Hrvatskih voda. Drugi aspekt obuhvaća pojaćano redovno održavanje što se odnosi na rekonstrukciju neproćčnih propusta i izgradnju kraćih dionica (premosnica) na djelovima prekinutih kanala. Gospodarenju sustavom odvodnje oborinskih voda treba pristupiti krajnje ozbiljno zbog planirane izgradnje na podruĉju Ivanice (BIH)

U promatranom razdoblju sanirano je nekoliko kritićnih toćaka uz rekonstrukcije i sanacije propusta i djelova kanala u svrhu osiguranja protoćnosti i povezanosti sustava.

Zaštita od potresa

Nakon što se odradi seizmotektonsko zoniranje Dubrovaćko-neretvanske Źupanije, potrebno je izvršiti geotehnićko zoniranje Općina i Gradova (M 1:25000), odnosno mikrozoniranje pojedinih urbanih cjelina (M 1:5000). Lociranje građevinskih podruĉja i građevina u prostornim planovima uŹih podruĉja mora se provoditi u skladu sa seizmotektonskim zoniranjem Źupanije i geotehnićkim zoniranjem Općina i Gradova, odnosno geotehnićkim mikrozoniranjem urbanih cjelina.

Protupotresno projektiranje građevina, kao i građenje, treba provoditi sukladno vaŹećem Zakonu koji regulira pitanje gradnje i postojećim tehnićkim propisima.

U svrhu efikasne zaštite od potresa neophodno je konstrukcije svih građevina planiranih za izgradnju na podruĉju Općine uskladiti sa posebnim propisima za IX/X zonu.

Sklanjanje ljudi

Sklanjanje ljudi osigurava se izgradnjom skloništa osnovne i dopunske zaštite, te prilagođavanjem pogodnih prirodnih, podrumskih i drugih pogodnih građevina za funkciju sklanjanja ljudi. Skloništa osnovne zaštite su otpornosti 100-300 kPa, a dopunske zaštite otpornosti 50 kPa. Zone obvezne

izgradnje skloništa i lokacija pojedinog skloništa ili dvonamjenskog objekta, utvrđuju se uz suglasnost nadležnog tijela uprave.

Zaštita od požara

Prostornim planom uređenja Općine Župa dubrovačka, pridržavajući se odredbi nadležnih propisa, osigurani su vatrogasni prilazi do svih građevina. Planom su osigurani i koridori cjevovoda za količine vode potrebne za gašenje požara.

Za naselja s gustoćom izgrađenosti izgrađenog dijela građevinskog područja većom od 30%, kao i većim nepokretnim požarnim opterećenjem, treba utvrditi pojačanje mjere zaštite, odnosno: ograničenje broja etaža, požarnih zidova, ograničenje namjene na djelatnosti s minimalnih požarnim opasnostima i izvedbu dodatnih mjera zaštite (vatrodojava, pojačan kapacitet hidrantske mreže).

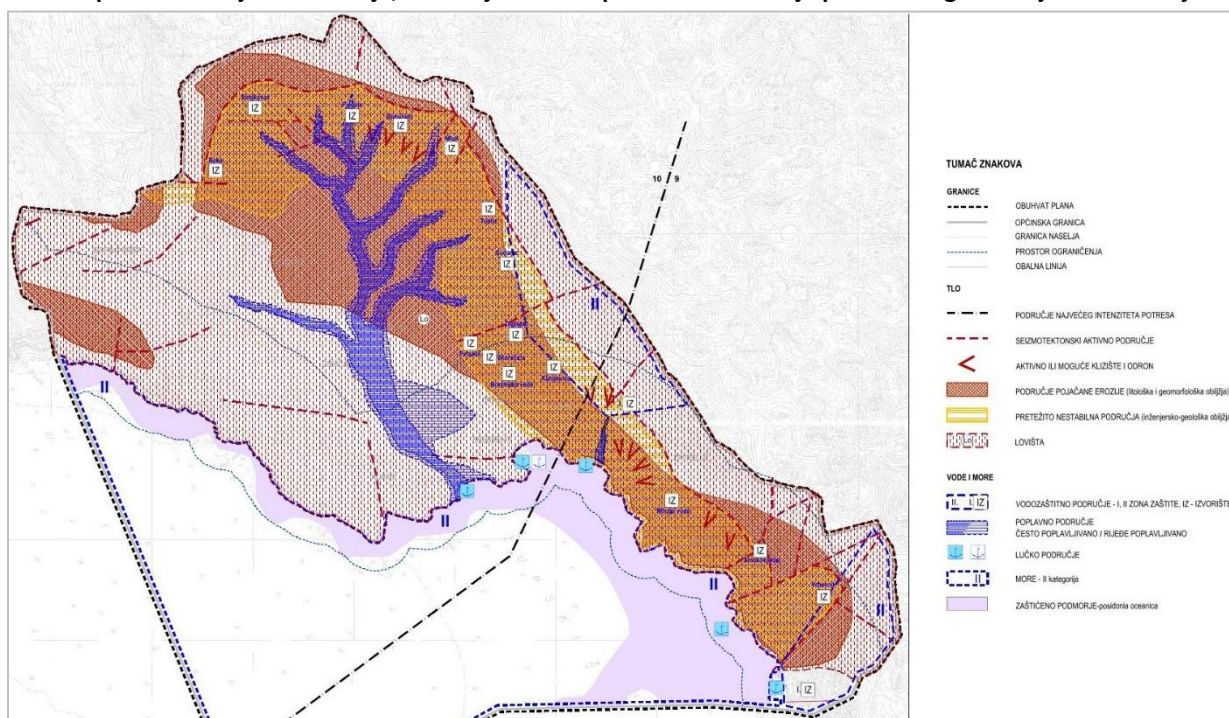
Mjere zaštite od požara i eksplozija određuju se Planom zaštite od požara i tehnoloških eksplozija za područje Općine Župa dubrovačka koji se temelji na Procjeni ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija za područje Općine Župa dubrovačka.

Zaštita od tehnoloških nesreća

Na području Općine nema takvih gospodarskih objekata za ovu vrstu opasnosti. Najveća opasnost je mogućnost nezgode na benzinskoj crpki uz državnu cestu D8 u naselju Kupari.

Posebnu pažnju treba obratiti i na vrlo intenzivan promet na državnoj cesti D8 za vrijeme trajanja turističke sezone obzirom da je zbog učestalog prometa moguće iznenadno zagađenje uslijed izlijevanja opasnih tvari i drugih tvari koje mogu zagađiti podzemne ili površinske vode. Opseg i stupanj iznenadnog zagađenja teško je predvidjeti.

Grafički prikaz 37. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24)

Svaka prometna nesreća na dijelu prometnice izvorišta Duboka Ljuta, koja bi rezultirala izlivanjem tekućih goriva ili drugih opasnih tvari, može uzrokovati direktno onečišćenje izvora ili dotok podzemnim vodama u njegov sustav.

Državna, županijska i lokalne ceste imaju funkciju povezivanja naselja i dijelova naselja na prostoru Općine, a s obzirom na postojeće objekte i djelatnosti u zonama sanitarne zaštite izvorišta i dosadašnjim iznenadnim zagađenjima voda na području slivova primarni, najvjerojatniji događaji i opasnosti koje mogu dovesti do zagađenja izvorišta vodoopskrbnog sustava su:

- incidenti na cestovnim prometnicama kod kojih dolazi do sudara i prevrtanje cisterni koje prevoze opasne i štetne tvari. Najintenzivniji je promet cisterni s naftnim derivatima pa je i vjerojatnost incidenta s cisternama koje ih prevoze najveća. Najveći rizik je prisutan na cestama D8 i D223,
- veće zagađivanje okoliša moguće je u pomorskom prometu na moru izlivanjem mineralnih ulja i naftnih derivata kod brodskih havarija.

Svi mogući scenariji, posebno vezano za opasnost od požara, poplave i potresa obrađeni su kroz više strateških dokumenata na razini županije, a posebno na razini same Općine. Temeljni dokument je svakako Procjena rizika od velikih nesreća - Općina Župa dubrovačka, donesen 2019. godine, a treba istaknuti da se glavni ulazni podaci ažuriraju i usklađivaju putem svih razina Stožera civilne zaštite (državni, županijski i općinski). Za sve ugroze utvrđeni su protokoli postupanja (koji uključuju sve objekte namijenjene sklanjanju ljudi, dostupne resurse pravnih i fizičkih osoba kao i način aktivacije navedenog) koji se redovno noveliraju na redovnim sastancima Stožera civilne zaštite (koji uključuje predstavnike svih žurnih službi te operativnih snaga).

Fotografija 27. "Kamenolom Dubac" - eksploatacijsko polje tehničkog kamena u svrhu sanacije

2.8. Obvezni prostorni pokazatelji

Tablica 68. Opći pokazatelji razvojnih kretanja na području Općine Župa dubrovačka

Demografska struktura	Razmještaj i struktura stanovništva	Broj stanovnika	8705 (2021.)
		Indeks kretanja broja stanovnika	104 (2021./2011.)
		Prirodni prirast stanovništva	16,5 (prosjeak promatranog razdoblja)
	Razmještaj i struktura kućanstava	Broj kućanstava	2799 (2021.)
		Indeks rasta broja kućanstava	107,7 (2021./2011.)
		Prosječna veličina kućanstva	3,09 (2021.)
Socijalno-gospodarska struktura	Ekonomski razvoj	Indeks razvijenosti	110,191
		Stupanj razvijenosti (razvojna skupina)	VIII

IZVOR: Državni zavod za statistiku, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije

Tablica 69. Struktura naselja i područja za razvoj izvan naselja

Obilježje sustava naselja	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenosti	Broj naselja	17
		Gustoća naselja	17
		Gustoća naseljenosti	390,7 stan./km ² (2021.)
Korištenje zemljišta u naseljima	Površina naselja	Površina naselja	2228 ha
		Površina GP naselja-ukupno planirana	398,03ha
		Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	17,9 %
	Građevinska područja (GP)	Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	11,6 %
		Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupno GP	34,80 %
		Broj stanovnika/ukupna površina GP	21,87 stan./ha (2021.)
		Broj stanovnika/izgrađena površina GP	33,54 stan./ha (2021.)
Izdvojena građevinska područja (izvan naselja)	Izdvojena građevinska područja (IGP)	Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja-ukupno planirana	97,74 2ha
		Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP	
		Ugostiteljsko-turistička namjena	59,91 ha (61,3%)
		Gospodarska namjena-ukupna (proizvodna, poslovna, infrastrukturna, OIE i dr.)	25,33 ha (25,9%)
		Sport i rekreacija	12,50 ha (12,8%)
		Područja posebne namjene	19,86 ha
		Površina groblja	12,45 ha
		Ukupni planirani smještajni kapacitet u TRP	5500
		Broj turističkih postelja po km obalne crte	392

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24), Državni zavod za statistiku

Tablica 70. Postojeća infrastrukturna opremljenost na području Općine Župa dubrovačka

Prometna infrastruktura	Cestovni promet	Duljina cesta po vrstama	autoceste - 0 km
			državne ceste - 14,38 km
			županijske ceste - 7,80 km
			lokalne ceste - 8,30 km
			nerazvrstane ceste – 69,50 km
		Udio pojedinih vrsta cesta	autoceste - 0 %
			državne ceste - 14,4 %
			županijske ceste - 7,8 %
			lokalne ceste - 8,3 %
			nerazvrstane ceste- 69,5 %
		Cestovna gustoća (duljina cesta/površina područja)	4,49 km/km ²
	Željeznički promet	-	-
	Zračni promet	-	-
Energetska infrastruktura	Pomorski promet	Broj luka prema vrsti	Luke otvorene za javni promet lokalnog značaja - 4
		Površina kopnenog dijela luke	podatak nije dostupan (utvrditi će se naknadno)
		Luke nautičkog turizma prema broju vezova	-
	Riječni promet	-	-
	Elektroničke komunikacije	Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika	0,12
Opskrba vodom i odvodnja otpadnih voda	Opskrba električnom energijom	Duljina elektroopkrbnih vodova	68,3 km
		Udio i duljina elektroopkrbnih vodova prema vrsti	dalekovod (35 (20) kV) – 14,2 km dalekovod (10 kV) – 54,1 km
	Opskrba plinom	Duljina plinovoda	magistralni - 1km (planirano) međunarodni - 4 km (planirano)
		Udio prema vrsti plinovoda	planirano
	Opskrba naftom	-	-
Gospodarenje otpadom	Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	Duljina javne vodoopkrbne mreže	65 km
		Potrošnja pitke vode l/stanovniku	150 l/stan. (srednja dnevna potrošnja)
	Pročišćavanje otpadnih voda	Duljina kanalizacijske mreže	23 km
		Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda-broj i kapacitet	1 - planirano
	Odlagališta otpada	Broj i površina odlagališta prema vrsti	-
		Sanacija neuređenih odlagališta (broj, površina)	-

IZVOR: Hrvatske ceste d.o.o.
 ŽUC DNŽ d.o.o.
 Općina Župa dubrovačka
 Hakom
 HEP ODS d.o.o.
 Plinacro d.o.o.
 Vodovod Dubrovnik d.o.o.

Tablica 71. Korištenje i zaštita značajnih prostora na području Općine Župa dubrovačka

Korištenje prirodnih resursa	Poljopriveda	Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta	356,20 ha	
		Udio poljoprivrednog zemljišta	15,9 %	
		Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	0,041 ha/stan.	
	Šumarstvo	Ukupna površina šumskog zemljišta	416,1 ha	
		Udio šumskog zemljišta	18,7 %	
		Površina šumskog zemljišta po stanovniku	0,048 ha/stan.	
	Vode	Površine površinskih voda prema vrsti (jezero, ribnjak, umjetni bazeni, more)	vodotoci	podatak nije dostupan (utvrditi će se naknadno)
			more	1537,3 ha
		Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu JLS	vodotoci	podatak nije dostupan (utvrditi će se naknadno)
			more	40,82 %
		Duljina vodotoka	100 km	
	Morska obala	Morska obala-dužina obalne crte	13,7 km	
	Mineralne sirovine	Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina	1 - (eksploatacija u svrhu sanacije)	
Zaštićene prirodne vrijednosti	Zaštićena područja prirode	Broj i površina zaštićenih područja	-	
		Područja ekološke mreže, prema vrsti	POVS područja	Izvor Duboka Ljuta
			POP područja	-
Kulturna dobra	Struktura registriranih kulturnih dobara	Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara	30 (prema Registru kulturnih dobara)	
		Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara	16 (prema Registru kulturnih dobara)	
		Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara	8	

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24)

Hrvatske vode

Ministarstvo kulture - Konzervatorski odjel u Dubrovniku

Tablica 72. Dokumenti prostornog uređenja na području Općine Župa dubrovačka (2021. – 2024.)

Pokrivenost prostornim planovima	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	Broj donesenih PP	PPUO - 0
			UPU - 0
			DPU - 0
		Broj donesenih izmjena i dopuna PP	PPUO - 1
			UPU - 3
			DPU - 0
		Broj PP u izradi	PPUO - 1(IID)
			UPU - 1 + 1 (IID)
			DPU - 0
Provedba prostornih planova		Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama	Nadležnost Upravnog odjela za prostorno uređenje i gradnju Dubrovačko-neretvanske županije (sustav e-dozvola)
Urbana preobrazba		Broj PP ili pojedinačnih zahvata	UPU - 7
			DPU - 1
		Površina	133 ha
Urbana sanacija		Broj izdanih rješenja o ozakonjenju	obrađena 51 predmeta u promatranom razdoblju
		Planovi sanacije, izmjene i dopune PP	2 (UPU) – planirana izrada
Nadzor		Nadzor nad planovima (broj rješenja)	-
		Nadzor građevinske inspekcije (broj rješenja)	-

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18)

Općina Župa dubrovačka

3. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

3.1. Izrada prostornih planova

PROSTORNI PLAN UREĐENJA OPĆINE ŽUPA DUBROVAČKA

"Prvi" Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08) izrađen je na temelju tada važećeg Zakona o prostornom uređenju i gradnji (Narodne novine 76/07) i donesen je 2008. godine.

Godine 2012. donesene su prve Ciljane izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Župa dubrovačka, a Odluka o donošenju Ciljanih Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Župa dubrovačka donesena je na sjednici Općinskog vijeća Općine Župa dubrovačka u srpnju 2012. godine i objavljena u Službenom glasniku Općine Župa dubrovačka 08/12.

Godine 2013. donesene su druge Ciljane izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Župa dubrovačka, a Odluka o donošenju Ciljanih Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Župa dubrovačka donesena je na sjednici Općinskog vijeća Općine Župa dubrovačka i objavljena u Službenom glasniku Općine Župa dubrovačka 07/13.

Obzirom na promjene zakonske regulative, izmjene i dopune Prostornog plana Dubrovačko–neretvanske županije kao plana višeg reda te potrebe usklađenja Općina Župa dubrovačka pokrenula je postupak izrade i donošenja Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Župa dubrovačka. Na sjednici Općinskog vijeća, održanoj 31. srpnja 2014. godine, donesena je Odluka o izradi izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 13/14), gdje su navedeni osnovni razlozi za pokretanje postupka izmjena i dopuna Plana:

1. usklađenje Prostornog plana uređenja Općine sa Zakonom o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13), Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije (06/03, 03/05, 03/06, 07/10, 04/12, 09/13),
2. usklađenje sa detaljnijim spoznajama u prostoru Općine gdje su doneseni prostorni planovi užeg područja,
3. usklađenje sa pozitivnim zakonskim propisima iz područja zaštite prirode i gospodarenja otpadom,
4. korekcija uvjeta provedbe zahvata u prostoru sukladno analizi koridora infrastrukture značajnih za Općinu i identificiranih potreba građanstva i gospodarstva,
5. evidentiranje novonastale situacije u prostoru u odnosu na zgrade ozakonjene na temelju posebnog zakona,
6. stupanje na snagu digitaliziranih podataka Prostornog plana .

Na 29. sjednici Općinskog vijeća Općine Župa dubrovačka, održanoj 13. travnja 2017. godine, donesena je Odluka o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Župa dubrovačka i ista je objavljena u Službenom glasniku Općine Župa dubrovačka 09/17.

Temeljem osnovnog plana iz 2008. godine, ciljanih izmjena i dopuna iz 2012. i 2013. godine te izmjena i dopuna iz 2017. godine, obzirom na zakonsku obvezu izrađeni su pročišćeni tekst i grafika. Pročišćeni tekst objavljen je u Službenom glasniku Općine, broj 11/17. Po njegovom donošenju, donesen je

Zaključak o ispravci tehničke pogreške u Odluci o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine 02/18).

Od 2017. godine, prilikom provedbe propisanih uvjeta zahvata u prostoru, uočene su određene prepreke u ishođenju akata o gradnji. Odredbe u određenom dijelu nisu usklađene s planiranim razvojem naselja te mogućnostima razvoja komunalne i društvene infrastrukture te je iste potrebno korigirati. Također, od donošenja posljednjih Izmjena i dopuna 2017. godine na snagu je stupilo nekoliko izmjena i dopuna Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19), Pravilnika o jednostavnim i drugim građevinama i radovima (Narodne novine 112/17, 34/18, 36/19), a snagu su stupile i Izmjene i dopune Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik 06/03, 03/05, 03/06, 07/10, 04/12, 09/13, 02/15, 07/16, 02/19, 06/19-pročišćeni tekst), s kojim postoji obveza usklađenja sukladno članku 61. Zakona o prostornom uređenju.

U svibnju 2018. godine Općina Župa dubrovačka pokrenula je postupak izrade i donošenja Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Župa dubrovačka, a na sjednicama Općinskog vijeća donesene su Odluke o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 10/18, 11/19) s navedenim razlozima za izradu Izmjena i dopuna:

1. Usklađenje Prostornog plana uređenja Općine Župa dubrovačka sa Zakonom o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19), Pravilnikom o jednostavnim i drugim građevinama i radovima (Narodne novine 112/17, 34/18, 36/19)
2. Korekcija uvjeta provedbe zahvata u prostoru sukladno potrebama pravnih i fizičkih osoba uočenih kroz provedbu Plana koji je na snazi
3. Usklađenje Prostornog plana uređenja Općine Župa dubrovačka s Prostornim planom Dubrovačkoneretvanske županije (Službeni glasnik 06/03, 03/05, 03/06, 07/10, 04/12, 09/13, 02/15, 07/16, 02/19, 06/19-pročišćeni tekst).

U veljači 2024. godine ishođena je suglasnost Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine (KLASA: 350-02/23-16/26, URBROJ: 531-08-1-2-24-12, od 2. veljače 2024.) na Konačni prijedlog Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Župa dubrovačka te je isti usvojen na 23. sjednici Općinskog vijeća Općine Župa dubrovačka i objavljen u Službenom glasniku Općine Župa dubrovačka 03/24. U Službenom glasniku Općine Župa dubrovačka 05/24 objavljen je pročišćeni tekst Prostornog plana uređenja Općine Župa dubrovačka.

Općinsko vijeće Općine Župa dubrovačka, na 24. sjednici, 02. svibnja. 2024. godine, donosi Odluku o izradi izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Župa Dubrovačka odnosno "TRANSFORMACIJ".

Osnovni ciljevi proizlaze iz zakonske obveze izrade i usklađenja sa Zakonom, gdje je posljednjim Izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine 67/23) predviđeno da po stupanju na snagu Pravilnika o prostornim planovima, svi važeći prostorni planovi moraju biti transformirani, tj. prebačeni iz analognog u digitalni oblik sa svojstvima i sadržajima pridruženih sukladno spomenutom Pravilniku. Pravilnik o prostornim planovima objavljen je u Narodnim novinama, broj 152/23.) te je stupio na snagu 1. siječnja 2024. godine. Postupkom transformacije, Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka prijeći će iz analognog u digitalni oblik u elektroničkom sustavu "ePlanovi", prema proceduri koju nalaže članak 113.a Zakona o prostornom uređenju.

Urbanistički plan uređenja "Kupari I" donesen je na 20. sjednici Općinskog vijeća Općine Źupa dubrovačka održanoj 13. veljače 2020. godine i objavljen u Službenom glasniku Općine Źupa dubrovačka 02/20.

Nakon promjena u vlasničkoj strukturi investitora nastavljene su sve aktivnosti na realizaciji projekta s posebnim naglaskom na izradu cjelokupne projektne dokumentacije. Kroz izradu projektne dokumentacije uočena su određena ograničenja u odnosu na već planiranu rekonstrukciju i povećanje kapaciteta bujičnog vodotoka Tarante te je investitor od Republike Hrvatske zatražio izmjenu projekta rekonstrukcije bujičnog vodotoka Tarante na način da se u određenom dijelu izmjesti planirana trasa te na taj način izbjegne gradnja nad samim vodotokom.

Predmetni zahtjev je prihvaćen te je od strane Republike Hrvatske s investitorom potpisan Aneks II Ugovora o realizaciji projekta "Kupari I" (Klasa: 940-01/17- 03/278, Urbroj: 531-09-02-02/02-23-375) od 05. svibnja 2023. godine, a istim je definirana potreba pokretanja postupka izrade izmjena i dopuna UPU-a "Kupari I" kojim će se definirati novo rješenoje rekonstrukcije i povećanja kapaciteta bujičnog toka Tarante (izmještanje u jednom dijelu trase) te sve posljedične izmjene koje je potrebno uraditi zbog navedenog zahvata. Kroz nastavak izrade projektne dokumentacije za cjeloviti obuhvat turističke zone "Kupari I", osim pitanja bujičnog vodotoka Tarante, uočena je i potreba detaljnijeg definiranja pojedinih uvjeta koji se odnose na rekonstrukciju i gradnju komunalne i prometne infrastrukture, a kroz ovaj postupak:

- provjera i usklađivanje planiranih obuhvata i granica javnih površina unutar obuhvata Plana,
- usklađivanje dijela planiranih prometnica sukladno izrađenoj projektnoj dokumentaciji i mogućnostima na terenu te analiza profila planiranih prometnica,
- analiza profila postojeće prometnice profila A-A i uvjeti rekonstrukcije iste sukladno izrađenoj projektnoj dokumentaciji i mogućnostima na terenu,
- definiranja uvjeta i mogućnosti zahvata u podmorskom dijelu pomorskog dobra,
- definiranje uvjeta rekonstrukcije i izgradnje vodoopskrbne i elektroenergetske mreže te sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda, uključujući pripadajuće objekte (CS, TS)

Općinsko vijeće donijelo je Odluku o izradi Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja "Kupari I", KLASA: 350-02/23-01/06, URBROJ: 2117-8-02-23-3, od 29. svibnja 2023. (Službeni glasnik Općine Źupa dubrovačka 08/23).

Nakon provedenog postupka, na dopunjeni Konačni prijedlog Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja "Kupari I" ishođena je suglasnost Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine (KLASA: 350-02/24- 16/10, URBROJ: 531-08-1-1-24-7), a izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja "Kupari I" donesene su na 25. sjednici Općinskog vijeća Općine Źupa dubrovačka i objavljene u Službenom glasniku Općine Źupa dubrovačka, broj 11/24. Pročišćeni tekst Urbanističkog plana uređenja "Kupari I" objavljen je u Službenom glasniku Općine Źupa dubrovačka 12/24.

Urbanistički plan uređenja "Blato" - izmjene i dopune

Potreba izmjena i dopuna pokazala se i za Urbanistički plan uređenja "Blato" (Službeni glasnik Općine Źupa dubrovačka 15/12, 08/16, 13/16), a osnovni cilj izrade Izmjena i dopuna Plana bilo je omogućiti realizaciju projekta rekonstrukcije bujičnog toka Taranta i Źuvinjak sukladno projektnoj dokumentaciji izrađenoj od strane Hrvatskih voda d.o.o., a što je bio preduvjet rekonstrukcije turističkog kompleksa

Kupari, ali i od iznimne je važnosti za širi prostor Općine Župa dubrovačka, sve uz valorizaciju i uvažavanje svih javnih površina te prometne, komunalne i ostale infrastrukture.

Kroz isti postupak definirani su uvjeti rekonstrukcije i razvoja zona stambene i mješovite namjene; status površina unutar pojasa državne ceste D8, definiranih kao vrijedno obradivo tlo/ostalo tlo te usklađene granice obuhvata s novim katastarski podacima.

Na 15. sjednici Općinskog vijeća Općine Župa dubrovačka donesena je Odluka o izradi Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja "Blato" (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 09/23).

Nakon provedenog postupka, na Konačni prijedlog Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja "Blato" ishođena je suglasnost Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine (KLASA: 350-02/24-16/51, URBROJ: 531-08-1-24-3), a izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja "Blato" donesene su na 31. sjednici Općinskog vijeća Općine Župa dubrovačka i objavljene u Službenom glasniku Općine Župa dubrovačka, broj 29/24.

Pročišćeni tekst Urbanističkog plana uređenja "Blato" objavljen je u Službenom glasniku Općine Župa dubrovačka 40/24.

Grafički prikaz 39. UPU Blato - Korištenje i namjena površina

IZVOR: UPU Blato (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 02/20, 29/24, 24/24-pročišćeni tekst)

Urbanistički plan uređenja "Pastoralni centar" - izmjene i dopune

Urbanistički plan uređenja "Pastoralni centar" (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 10/12) izrađen je sukladno zajedničkim dogovorima Dubrovačke Biskupije i Općine Župa dubrovačka. Unutar obuhvata Plana na zemljištu u vlasništvu Dubrovačke Biskupije u istočnom dijelu plana, predviđa sadržaje javne i društvene namjene (D4-školska i D7-vjerska) namjene. Na zemljištu u vlasništvu Općine Župa dubrovačka, u zapadnom dijelu plana, predviđena je športsko-rekreacijska namjena (R1) za gradnju športskog kompleksa s pratećim sadržajima (R1).

Razvojem projekta pokazalase potreba za izmjenama i dopunama UPU-a, a osnovu za pokretanje izrade Izmjena i dopuna Plana činile su:

- potrebe omogućavanja fazne realizacije projekta odnosno građevina planiranih unutar obuhvata Plana,

- Na 11. sjednici Općinskog vijeća Općine Župa dubrovačka donesena je Odluka o izradi Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja "Pastoralni centar" (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 24/22). U prosincu 2024. godine održana je ponovna Javna rasprava te je plan usvojen u veljači 2025. godine (IzvorNIK je objavljen u Službenom glasniku Općine Župa dubrovačka 06/25).

UPU
PASTORALNI CENTAR

TUMAČ ZNAKOVA

GRANICA OBLASTI UPU-a

- S STARIŠNA NAKLONA
- D1 JAVNA CESTOVNA NAKLONA
- R1 SPORTSKO REKREACIJSKA NAKLONA
- Z1 JAVNE ZELENE PLOŠTINE
- Z2 ZAŠTITNE ZELENE PLOŠTINE
- CESTOVNI PROMET**
 - OS OS CESTE
 - K KORIDOR CESTE
 - GL GLAVNA GRAĐEVNA I OSTALE ULICE
 - KO KOLNO - PJEŠAČKE PLOŠTINE
 - PS PJEŠAČKE STAZE
 - EA STAJALIŠTE AVTOMOBILA
 - MO OZNAKA MOSTA
- POVRŠNA POSEBNE NAKLONE - vodorav**
 - OT OTVOREN
 - NA NADVISUEN

DUGOROČNO PROMETNO RJEŠENJE

KRATKOROČNO PROMETNO RJEŠENJE

Urbanistički plan uređenja "Dočine" - izrada novog plana

Prostornim planom uređenja Općine Župa dubrovačka propisani su uvjeti i načini gradnje unutar zona izdvojenih građevinskih područja izvan naselja gospodarske-poslovne namjene, a za zonu "Dočine" propisane su i vrste građevina prema namjeni koje se mogu smjestiti unutar zone te ostali uvjeti.

132

Urbanističkim planom uređenja poštivati će se prethodno propisana pravila provedbe zahvata u prostoru, uz mogućnost propisivanja detaljnijih kvantitativnih i kvalitativnih uvjeta i mjera, koji mogu biti stroži od onih propisanih PPUO Župa dubrovačka.

Na 24. sjednici Općinskog vijeća Općine Župa dubrovačka donesena je Odluka o izradi Urbanističkog plana uređenja "Dočine" (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 09/24), a ono što treba naglasiti je da se postupak izrade i donošenja provodi putem elektroničkog sustava "ePlanovi", sukladno Zakonu.

Postupak izrade i donošenja UPU-a uspješno je prijavljen i na *Javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava - Izrada prostornih planova nove generacije putem elektroničkog sustava "ePlanovi"*, koji se financira iz *Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026.*, koju je objavilo Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine. Intenzitet potpore za prihvatljivu aktivnost, u ovom slučaju *Izrada i donošenje prostornih planova lokalne razine nove generacije putem elektroničkog sustava "ePlanovi"* – IIDUPU-a "Dočine" iznosi 80%.

Urbanistički plan uređenja "Poslovne zone Gornji Brgat" - izmjene i dopune

Potrebe za izmjenama i dopunama Urbanističkog plana uređenja "Poslovne zone Gornji Brgat" (Službeni glasnik broj 01/12) pokazala su se u prvom redu jer je Poslovna zona "Gornji Brgat" posljednjim Izmjenama i dopunama Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije te Izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Općine Župa dubrovačka iz 2024. godine proširena, što je bilo potrebno uskladiti zbog mogućnosti ishođenja akata o gradnji.

Nova prostorno-planska rješenja obuhvaćala su rješenja proizašla iz usklađenja sa Prostornim planom uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka, 06/08., 08/12., 07/13., 09/17., 02/18., 03/24., 05/24.-pročišćeni tekst), kao planom šireg područja, uključivo i mogućnost smještaja skladišnih djelatnosti te manjih proizvodnih djelatnosti i postrojenja, sukladno posebnim propisima te izmjenu prometne mreže te ostale odnosne izmjene koje se tiču spomenutih tema.

Osim toga, zbog nepodudarnosti aktualnih katastarskih podloga stare i nove izmjere te katastarskog plana važećeg UPU-a iz 2012. godine, potrebno je ugraditi novu katastarsku podlogu te izvršiti izmjene u uočenim neusklađenostima unutar tekstualnog te unutar grafičkog dijela, a sve u cilju neometanog ishođenja akata o gradnji.

Na sjednici Općinskog vijeća Općine Župa dubrovačka donesena je Odluka o izradi Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja "Poslovne zone Gornji Brgat" (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 37/24), a ono što treba naglasiti je da se postupak izrade i donošenja provodi putem elektroničkog sustava "ePlanovi", sukladno Zakonu. Stoga, u okviru izrade IID UPU-a najprije će biti potrebno izvršiti postupak transformacije važećeg UPU-a u skladu s novim odredbama Zakona o prostornom uređenju. Prema pojmovniku Zakona, postupak transformacije podrazumijeva proces prelaska iz analognog u digitalni oblik važećih prostornih planova sa svojstvima i sadržajima pridruženih sukladno Pravilniku.

Postupak izrade i donošenja IID UPU-a uspješno je prijavljen i na *Javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava – Izrada prostornih planova nove generacije putem elektroničkog sustava "ePlanovi"*, koji se financira iz *Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026.*, koju je objavilo Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine. Intenzitet potpore za prihvatljivu aktivnost, u

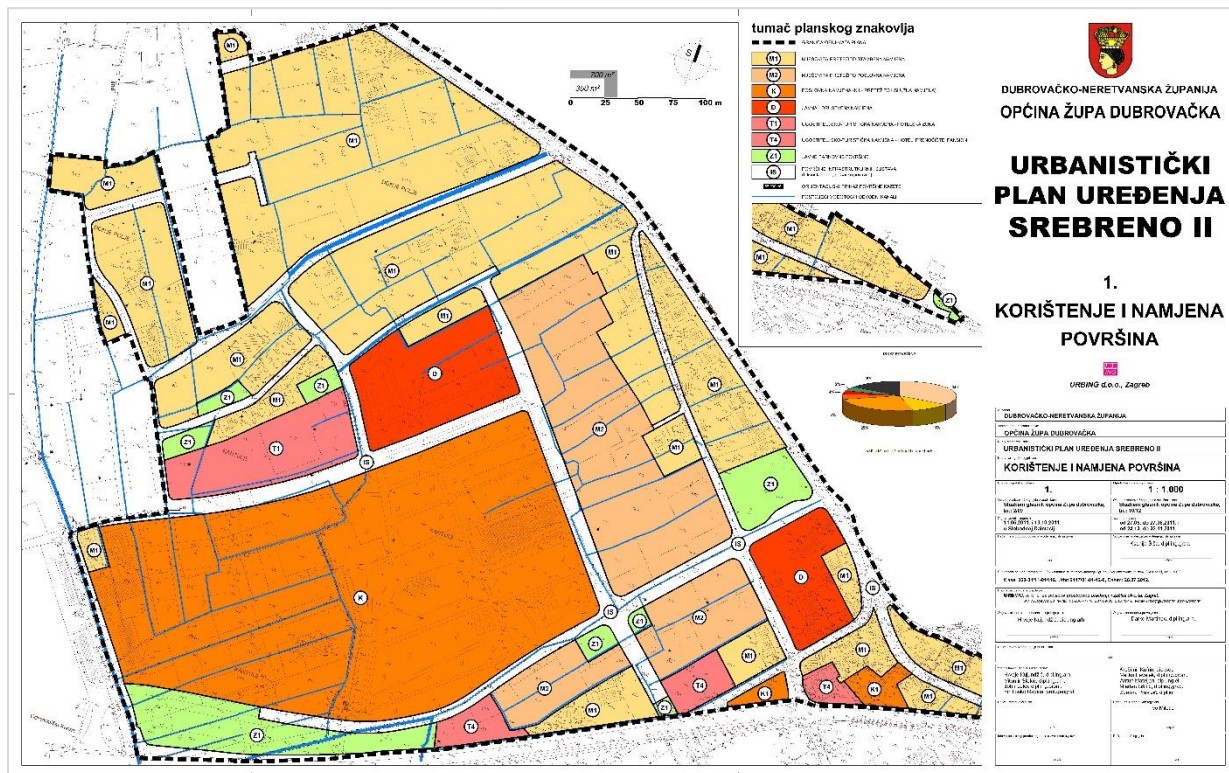
ovom slučaju *Izrada i donošenje prostornih planova lokalne razine nove generacije putem elektroničkog sustava "ePlanovi"* – IIDUPU-a "Poslovna zona Gornji Brgat" iznosi 80%.

Urbanistički plan uređenja "Srebreno II" (Službeni glasnik Općine Źupa dubrovačka 10/12)

Urbanistički plan uređenja "Srebreno II" (Službeni glasnik Općine Źupa dubrovačka 10/12) izrađen je sukladno zajedničkim dogovorima tadašnje Agencije za upravljanje državnom imovinom, sada Ministarstvo graditeljstva, prostornog uređenja i državne imovine, te su na predmetnoj zoni osim kongresnog centra planirani i sadržaji javne i društvene namjene. Kako je Zaključkom Vlade Republike Hrvatske u vezi s realizacijom Projekta izgradnje višenamjenskog Kongresnog centra Dubrovnik sa 141. sjednice održane 01. veljače 2019. u Dubrovniku definitivno okončan postupak odabira lokacije budućeg kongresnog centra, ukazala se potreba za redefiniranjem svih mogućnosti i budućih namjena predmetne zone.

Zaključcima sa sastanka održanog 01. veljače 2019. u prostorijama Općine Źupa dubrovačka s predsjednikom Vlade RH i suradnicima potvrđeno je da navedeno zemljište ni u kojem slučaju ne smije biti predmet prodaje jer se radi o zoni koji je iznimno važna tj. neophodna za normalan razvoj funkcija šireg područja - centralni položaj sa svom potrebnom infrastrukturom jamči ravnomjeran i održivi razvoj uz urbanističko planiranje sadržaja javne i društvene namjene potrebnih kako samoj Općini tako i širem području upravo zbog specifičnog položaja i konfiguracije terena.

Grafički prikaz 41. UPU Srebreno II - Korištenje i namjena površina

Stoga je planirano provesti/dovršiti postupak izrade i donošenja izmjena i dopuna UPU-a "Srebreno II" (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 10/12) unutar kojega će biti razrađeni prvenstveno zona sportske i rekreacijske namjene potrebna Općini Župa dubrovačka, a zatim i mogućnost smještaja ostalih sadržaja lokalnog i regionalnog karaktera: srednje i visoko obrazovanje, zdravstveni sadržaji, kulturni sadržaji, sportski sadržaji, mogućnost za razvoj ostalih gradskih funkcija te potrebne infrastrukture (prometnice, parkovni sadržaji, trg).

Općinsko vijeće Općine Župa dubrovačka na 23. sjednici održanoj 04. kolovoza 2020. godine, donijelo je Odluku o izradi Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja "Srebreno II" (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 15/20).

Ugovor o obavljanju usluga izrade Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja "Srebreno II" potpisan je 30. rujna 2020. godine.

Kako se u razdoblju od potpisivanja ugovora do kraja 2024. godine nisu stekli uvjeti niti za početak realizacije ugovora, odnosno nije došlo do rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na području bivšeg auto-kampa kao niti do usuglašavanja ulaznih podataka potrebnih za početak samog postupka izrade i donošenja postupka izmjena i dopuna predmetnog UPU-a, a navedeno nije krivnja niti odgovornost Stručnog izrađivača već državne i regionalne uprave, pokrenut je postupak raskida predmetnoga ugovora.

Fotografija 28. Zona između državne ceste D8 i ulice Put dr. Ante Starčevića - panoramski prikaz

Planovi koji su prethodili Prostornom planu uređenja Općine Župa dubrovačka

Za šire područje izrađeno je nekoliko strateških dokumenata i planova koji su obuhvaćali i područje Općine Župa dubrovačka, a danas iako su van snage predstavljaju važan izvor podataka:

- Prostorni plan razvoja regije Južni jadrani, UN - program za razvoj i vlada SFR Jugoslavije, UI SRH (Zagreb) - SWECO (Stockholm), 1968.
- Generalni plan Dubrovnika, UN - program za razvoj i vlada SFR Jugoslavije, UI SRH (Zagreb) - SWECO (Stockholm), 1969.
- Prostorni plan (bivše) općine Dubrovnik (Službeni glasnik Općine Dubrovnik 12/86, 10/87, 03/89, 13/89, 08/91)

Za pojedine dijelove Općine izrađeni su i "provedbeni planovi" naznačeni u tablici:

Tablica 73. Provedbeni urbanistički planovi na području bivše Općine Dubrovnik - van snage

NAZIV	DONOŠENJE
PUP Brgat	Službeni glasnik Općine Dubrovnik 15/82
PUP Gaj - Beterina	Službeni glasnik Općine Dubrovnik 10/83
PUP Školski centar Župe dubrovačke	Službeni glasnik Općine Dubrovnik 01/85
PUP Servisna zona "Dubac"	Službeni glasnik Općine Dubrovnik 06/85
PUP Novo gradsko groblje "Dubac"	Službeni glasnik Općine Dubrovnik 08/85
PUP Srebreno	Službeni glasnik Općine Dubrovnik 13/88
UP Kostur	Službeni glasnik Općine Dubrovnik 11/89
PUP Plat - Soline	Službeni glasnik Općine Dubrovnik 14/89

IZVOR: Osnove korištenja i zaštite prostora ratom zahvaćene Općine Dubrovnik (1993.)

Izvešće o stanju u prostoru i program mjera za unapređenje stanja u prostoru (za razdoblje do 2005. / 2005. - 2009.), Dubrovačko-neretvanska županija, Zavod za prostorno uređenje, 2005.

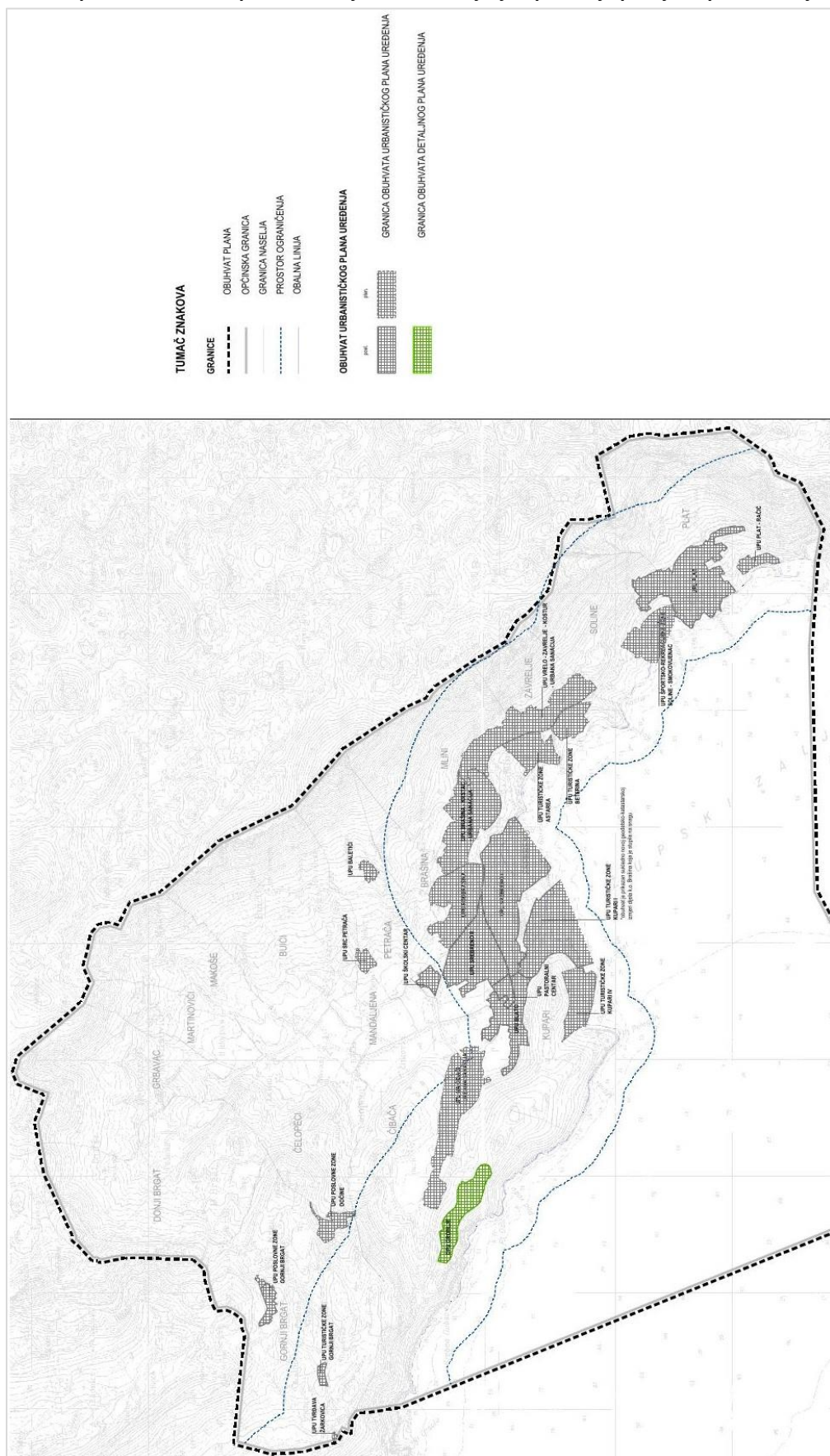
Na području Općine Župa dubrovačka trenutno su na snazi sljedeći planovi užeg područja:

Tablica 74. Planovi užeg područja na području Općine Župa dubrovačka - na snazi

NAZIV	DONOŠENJE	POVRŠINA (ha)
UPU poslovne zone Gornji Brgat	Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 01/12	3,27
UPU turističke zone Gornji Brgat	Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 05/12	1,16
UPU Blato	Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 15/12, 08/16, 13/16, 29/24, 40/24-pročišćeni tekst	14,12
UPU Pastoralni centar	Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 10/12, 04/25, 06/25-pročišćeni tekst	2,92
UPU Srebreno I	Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 15/12, 27/13, 22/18, 24/18-pročišćeni, 02/21, 03/21-pročišćeni tekst	30,20
UPU Srebreno II	Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 10/12	23,29
UPU Plat	Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 10/12	34,47
UPU Kupari I	Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 10/20, 11/24, 12/24-pročišćeni tekst	17,10
UPU Školski centar	Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 22/18	2,10
DPU Groblje Dubac	Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 25/11, 16/15, 09/18, 20/18-pročišćeni tekst	12,60

IZVOR: Općina Župa dubrovačka

Grafički prikaz 42. Zaštita posebnih vrijednosti i obilježja - područja primjene planskih mjera zaštite

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17-pročišćeni tekst, 02/18, 03/24, 05/24)

Prostornim planom uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24) propisana je izrada sljedećih prostornih planova užege područja:

Tablica 75. Planovi užege područja na području Općine Župa dubrovačka - propisana izrada PPUOŽD

NAZIV	POVRŠINA (ha)
UPU tvrđava Žarkovica	0,24
UPU gospodarske zone Dočine - u izradi	4,59
UPU Čibača-urbana sanacija	31,4
UPU SRC Petrača	2,21
UPU Baletići	1,69
UPU Podbrašina	21,02
UPU turističke zone Kupari IV	11,57
UPU Brašina-Krstac - urbana sanacija	26,03
UPU Vrelo-Zavrelje-Kostur- urbana sanacija	25,95
UPU turističke zone Astarea	9,57
UPU turističke zone Beterina	6,61
UPU sportsko-rekreacijske zone Soline-Smokovjenac	8,08
UPU Plat-Račić	2,99

IZVOR: Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17, 02/18, 03/24, 05/24)

Fotografija 29. Raskrižje Kupari (D8) i zona planiranog "Pastoralnog centra Alojzija Stepinca"

3.2. Provedba prostornih planova

U skladu sa Zakonom o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23), prostorni planovi se provode izdavanjem lokacijskih dozvola, dozvola za promjenu namjene i uporabu građevine, rješenja o utvrđivanju građevne čestice, potvrda parcelacijskog elaborata (u smislu Zakona to su akti za provedbu prostornih planova) te građevinskih dozvola na temelju posebnog zakona. Akti za provedbu prostornog plana izdaje se u skladu sa spomenutim Zakonom, prostornim planom i drugim propisima donesenim na temelju spomenutog Zakona i posebnim propisima, ako spomenutim Zakonom nije propisano drukčije. Sva problematika glede provedbe prostornih planova regulirana je važećim Zakonom o prostornom uređenju.

Upravno tijelo Dubrovačko-neretvanske županije (Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju Dubrovačko-neretvanske županije), ako spomenutim Zakonom nije propisano drukčije, izdaje na svojem području akte za provedbu prostornih planova za zahvate u prostoru planirane među ostalim i prostornim planom područne (regionalne) razine, prostornim planom lokalne razine izvan područja velikog grada te prostornim planovima lokalne razine na području velikog grada i drugog grada ili općine. U smislu spomenutog zakona, prostornim planovima lokalne razine smatraju se prostorni plan uređenja grada, odnosno općine, generalni urbanistički plan i urbanistički plan uređenja, izuzev urbanističkih planova uređenja državnog i županijskog značaja.

U skladu sa Prostornim planom uređenja Općine Župa dubrovačka, do donošenja urbanističkih planova uređenja mogu se izdavati lokacijske dozvole za infrastrukturu, rekonstrukciju postojećih prometnica i građevine javne namjene.

Lokacijske dozvole za stambene, stambeno-poslovne i poslovne građevine u izgrađenim dijelovima građevinskog područja mogu se izdavati na uređenim građevnim česticama, tj. onima koje imaju osiguran pristup, priključak vodovoda i odvodnje ili sabirnu jamu kapaciteta 10 ES na mjestima gdje nema izvedene odvodnje.

Fotografija 30. Središnji dio Župe

3.3. Provedba drugih dokumenata koji utječu na prostor

Drugi dokumenti koji utječu na prostor Općine Župa dubrovačka prvenstveno se odnose na dokumente na razini Općine Župa dubrovačka te Dubrovačko-neretvanske županije.

Dokumenti na razini Općine Župa dubrovačka

Dokumenti na razini Općine Župa dubrovačka od utjecaja na Prostorni plan i prostorni razvoj Općine obuhvaćaju sljedeće:

- Odvodnja i navodnjavanje poljoprivrednih površina Općine Župa dubrovačka, Idejno rješenje T.D. 03-51/07 Split, 2007
- Odluka o nerazvrstanim cestama na području Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 07/15)
- Plan zaštite od požara Općine Župa dubrovačka, Srebreno, ažurira se svake godine
- Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije i plan zaštite od požara Općine Župa dubrovačka - ažurira se svake godine
- Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Župa dubrovačka - ažurira se svake godine,
- Procjena ugroženosti stanovništva materijalnih i kulturnih dobara i okoliša Općine Župa dubrovačka, Srebreno, 2016.
- Procjenu ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije Općine Župa dubrovačka, ažurira se svake godine
- Plan zaštite i spašavanja Općine Župa dubrovačka, ažurira se svake godine
- Strateški plan Općine Župe dubrovačke za razdoblje od 2014. do 2016. godine, Srebreno
- Strateški razvojni program Općine Župa dubrovačka do 2020. godine, Urbos, 2018.
- Studija opskrbe pitkom vodom na području Župe dubrovačke, Institut IGH d.d., Split, 2009.
- Studija "Analiza zone pomorskog dobra unutar ugostiteljsko-turističke zone Kupari I", Studio Lacroma d.o.o., Dubrovnik, 2014.
- Plan gospodarenja otpadom Općine Župa dubrovačka za razdoblje 2021. – 2026. godine

Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Općine Župa dubrovačka donosi se na sjednici Općinskog vijeća i predstavlja temeljni dokument za izradu planova zaštite i spašavanja za područje Općine Župa dubrovačka. Sadrži prosudbu moguće ugroženosti stanovništva i materijalnih dobara od opasnosti, nastanka i posljedica prirodnih i civilizacijskih katastrofa, te prosudbu vlastitih mogućnosti za zaštitu i spašavanje.

U prilogu Procjene ugroženosti dani su zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja Općine Župa dubrovačka koji moraju biti sastavni dio buduće prostorno-planske dokumentacije bilo koje razine (PPU, UPU). Pri izmjenama i dopunama navedenih dokumenata nužno je uzeti u obzir razmatranje svih parametara iz Zahtjeva zaštite i spašavanja, te sukladno zakonskim propisima ugraditi iste u prostorne planove.

Na području Općine veliki problem predstavljala su "divlja" odlagališta građevinskog otpada, a posebno dvije lokacije između Dupca i Donjeg Brgata neposredno uz županijsku cestu ŽC-6243: Brgat (DC-223)-Grbavac-Petrača-DC-8 te je došlo i do opasnosti za elektronergetsku i vodoopskrbnu infrastrukturu na tom području.

U ovom izvještajnom razdoblju s s više paralelnih aktivnosti (Općina Župa dubrovačka, PU Dubrovačko-neretvanska, Državni inspektorat, ŽUC Dnž, Hep-Elektrojug Dubrovnik, Vodovod Dubrovnik) uspjelo zaustaviti nelegalno dovođenje na predmetne lokacije, a provodi se pojačani nadzor i na ostalim lokacijama s ciljem sprječavanja odlaganja otpada.

Zahtjevi zaštite i spašavanja odnose se na vrste mogućih ugroza koje mogu pogoditi stanovništvo, materijalna dobra i okoliš na području Općine Župa dubrovačka. Utvrđuju se i propisuju preventivne mjere čijom će se implementacijom umanjiti posljedice i učinci djelovanja prirodnih i antropogenih katastrofa i velikih nesreća po kritičnu infrastrukturu te povećati stupanj sigurnosti stanovništva, materijalnih dobara i okoliša.

Plan zaštite i spašavanja Općine Župa dubrovačka donosi se na sjednici Općinskog vijeća, a kao temeljni dokument za njegovu izradu i ažuriranje služi Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Općine Župa dubrovačka.

Strateški plan Općine Župe dubrovačke izrađen je 2016. godine.

Riječ je o strateškim razvojnim dokumentima, kao temeljnim dokumentima razvoja lokalne zajednice, koji daju uvid u postojeće stanje, ali i omogućavaju planiranje, provedbu i kontrolu postavljenih smjernica ukupnog razvitka u određenom periodu. Preduvjet donošenja ovih lokalnih strateških razvojnih dokumentima je usklađenost s razvojnim dokumentima višeg reda, odnosno Razvojnou strategijom Dubrovačko-neretvanske županije.

Fotografija 31. Dubac/Brgat - pogled s Malaštice (628 m)

Dokumenti na razini Dubrovačko-neretvanske županije

Od dokumenata županijske razine, temeljni dokument prostornog uređenja je Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije, koji sadrži prostornu i gospodarsku strukturu Dubrovačko-neretvanske županije, sustav središnjih naselja regionalnog značenja, sustav razvojne regionalne infrastrukture, osnove za uređenje i zaštitu prostora, mjerila i smjernice za gospodarski razvoj, za očuvanje i unaprjeđenje prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, mjere za unaprjeđenje i zaštitu okoliša te druge elemente od važnosti za Županiju.

Shodno članku 61. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13), prostorni plan niže razine, u ovom slučaju Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka, mora biti usklađen sa prostornim planom više razine, odnosno Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije.

Od ostalih dokumenata županijske razine, u kategoriji razvojnih i programskih dokumenata, koji se inkorporiraju u Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije i Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka, izrađeni su sljedeći dokumenti:

- Izvješće o stanju prostora Dubrovačko-neretvanske županije Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2018.-2021. godine (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 12/23)
- Plan gospodarenja otpadom Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije 12/25)
- Plan razvoja DNŽ do 2027. godine (usvojen 17. prosinca 2021.)
- Provedbeni program DNŽ do 2025. godine
- Rudarsko geološka osnova/studija Dubrovačko-neretvanske županije (Hrvatski geološki institut Zagreb, 2008.),
- Stručna ekspertiza gospodarskog razvitka Dubrovačko-neretvanske županije, s naglaskom na turizam (Urbing d.o.o. Zagreb, veljača 2009.),
- Plan zaštite i spašavanja Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije 10/12),
- Izvješće o stanju okoliša Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2019.-2022. godine (Vita projekt d.o.o., Zagreb 2023.),
- Izvješće o stanju okoliša Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2015.-2018. godine (Ires ekologija d.o.o., Zagreb 2019.)
- ICT strategija Dubrovačko-neretvanske županije 2014-2020
- Studija izvodljivosti "Razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa na području Dubrovnika", Dubrovačko-neretvanska županija, ProFuturus, Maribor, 2015.
- Plan korištenja obnovljivih izvora energije na području Dubrovačko-neretvanske županije-završni nacrt prijedloga Plana (Oikon d.o.o. Zagreb, ožujak 2017.),
- Razvojna strategija Dubrovačko-neretvanske županije 2016.-2020., Dunea, 2016.
- Regionalni operativni program Dubrovačko-neretvanske županije 2007.-2013., Zagreb, 2007.
- Regionalni program uređenja i upravljanja morskim plažama na području Dubrovačko-neretvanske županije, Trames Consultants d.o.o., Dubrovnik, 2015.
- Strategija razvoja turizma Dubrovačko-neretvanske županije 2012.-2020., Dubrovnik, 2013.
- Operativni plan razvoja cikloturizma Dubrovačko-neretvanske županije sa standardima - Projekt Interreg Italy-Croatia – EU MIMOSA, Dubrovačko-neretvanska županija 2021.
- Program zaštite okoliša Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2023. – 2026. s integriranim Programom zaštite zraka Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2023. –

2026. i Programom ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite ozonskog sloja Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2023. – 2026. (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 4/23)

- Glavni plan razvoja Funkcionalne regije južna Dalmacija (Službeni glasnik DNŽ, broj: 15/17.),
- Plan korištenja obnovljivih izvora energije na području Dubrovačko-neretvanske županije (Oikon d.o.o. Zagreb, ožujak 2017.)
- Plan navodnjavanja Dubrovačko-neretvanske županije, Agronomski fakultet Zagreb, Građevinskoarhitektonski fakultet Split, 2006.
- Akcijski plan energetske učinkovitosti Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2022.-2024.
- Prirodoslovna podloga za izmjene i dopune Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Državni zavod za zaštitu prirode, siječanj 2009.),

Fotografija 32. Malaštica (628 m) - najviši vrh Općine Župa dubrovačka

4. PREPORUKE ZA UNAPRIJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

4.1.1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru Općine Župa dubrovačka obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

Područje Općine Župa dubrovačka, kao prostor visokog intenziteta korištenja, izgrađeno je područje s visokom koncentracijom gospodarskih kapaciteta i zaposlenih i obilježano monofunkcionalnom gospodarskom orijentacijom (turizam i komplementarne uslužne djelatnosti) kao i glavnina područja dubrovačke aglomeracije od Banića do Čilipa.

Podaci Državnog zavoda za statistiku pokazuju da je prema Popisu iz 2021. godine na području Općine živi ukupno 8705 stanovnika, što u odnosu na 2011., 2001., a posebno 1991. godinu predstavlja konstantan porast broja stanovnika.

Izraziti demografski rast potrebno je pratiti razvojem komunalne infrastrukture i povećanjem društvenim sadržaja te osiguravanjem što kvalitetnije razine života sve većem broju stanovnika.

Prvenstveno se to odnosi na izgradnju brze ceste, dovršetak izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda (kanalizacije) s izgradnjom pročištača, osiguravanjem dovoljnih kapaciteta za potrebe predškolskog i osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja te osiguravanjem uvijek nedovoljnih sportskih i kulturnih sadržaja.

U svim naseljima potrebno je riješiti prisutne infrastrukturne probleme (vodoopskrba, odvodnja, prometna infrastruktura i dr.) i time poboljšati uvjete života.

U budućnosti će biti potrebno osigurati prostor za veće površine za raznovrsne poslovne prostore i kvalitetne gospodarske sadržaje. Pri određivanju zona za razne namjene i oblike građenja, potrebno je respektirati potrebu zaštite prostora u pogledu razvijanja drugih namjena. Ovdje se misli na vrijedno poljoprivredno zemljište te objekte prirodne i kulturne baštine.

Stanje infrastrukture potrebno je unaprjeđivati i proširivati u skladu sa planovima razvoja, a odnosi se na prometnu (cestovni i pomorski promet, pošta i telekomunikacije) infrastrukturu i komunalnu infrastrukturu (elektroenergetika, vodnogospodarski sustav, odvodnja, navodnjavanje, gospodarenje otpadom).

Potrebno je rješavati probleme onečišćenja, osobito voda i mora, zbog nepostojanja potpunog sustava odvodnje s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda naselja i turističkih objekata.

Namjenom površina je predviđen prostor za neophodne sadržaje potrebe za funkcioniranje svakodnevnog života, ali i onih koji će doprinjeti razvoju Općine Župa dubrovačka u budućnosti. Planom je stavljen naglasak na razvoj turističke ponude za koju postoje prirodni i kulturno-povijesni potencijali.

Planirane su zone za turizam i ugostiteljstvo, sport i rekreaciju, čistu industriju i ostale privredne subjekte, a korištenjem navedenih resursa i komparativnih prednosti moguće je podići razinu kvalitete života u Općini Župa dubrovačka.

4.2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova na razini Općine Župa dubrovačka

Posljednje Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Župa dubrovačka usvojene su na 23. sjednici Općinskog vijeća Općine Župa dubrovačka objavljene u Službenom glasniku Općine Župa dubrovačka 03/24, a u Službenom glasniku Općine Župa dubrovačka 05/24 objavljen je pročišćeni tekst Prostornog plana uređenja Općine Župa dubrovačka koji je trenutno na snazi.

Općinsko vijeće Općine Župa dubrovačka, na 24. sjednici, 02. svibnja. 2024. godine, donijelo Odluku o izradi novih izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Župa Dubrovačka odnosno "TRANSFORMACIJI".

Navedeno proizlazi iz zakonske obveze izrade i usklađenja sa Zakonom, gdje je posljednjim Izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine 67/23) predviđeno da po stupanju na snagu Pravilnika o prostornim planovima, svi važeći prostorni planovi moraju biti transformirani, tj. prebačeni iz analognog u digitalni oblik sa svojstvima i sadržajima pridruženih sukladno spomenutom Pravilniku. Pravilnik o prostornim planovima objavljen je u Narodnim novinama, broj 152/23.) te je stupio na snagu 1. siječnja 2024. godine.

Postupkom transformacije, Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka prijeći će iz analognog u digitalni oblik u elektroničkom sustavu "ePlanovi", prema proceduri koju nalaže članak 113.a Zakona o prostornom uređenju.

Osim transformacije, dogovoreno je da će se ovim IID PPUOŽD ugraditi i novi homogenizirani katastarski planovi te katastarski planovi nove izmjere za katastarske općine unutar obuhvata PPUO-a.

Javna Rasprava na Prijedlog plana planirana je u prvoj polovici 2026. godine.

Ovim izmjena i dopunama revidiran je broj planova nižeg reda te je važećim Planom propisana izrada sljedećih prostornih planova užeg područja:

1. UPU tvrđava Žarkovica
2. UPU gospodarske zone "Dočine" - postupak izrade i donošenja u tijeku
3. UPU Čibača - urbana sanacija
4. UPU SRC Petrača
5. UPU Baletići
6. UPU Podbrašina
7. UPU turističke zone Kupari IV
8. UPU Brašina-Krstac-urbana sanacija
9. UPU Vrelo-Zavrelje-Kostur-urbana sanacija
10. UPU turističke zone Astartea
11. UPU turističke zone Beterina
12. UPU sportsko-rekreacijske zone Soline-Smokovjenac
13. UPU Plat-Račić

Obzirom na demografska i gospodarska kretanja kao prioritet treba istaknuti svakako dovršetak "transformacije" Prostornog plana te izradu Urbanističkih planova uređenja koji se odnose na zone/dijelove naselja u kojim što prije treba izraditi za početak odgovarajuće prometna rješenja:

1. UPU Čibača - urbana sanacija
2. UPU Podbrašina
3. UPU Brašina-Krstac-urbana sanacija
4. UPU Vrelo-Zavrelje-Kostur-urbana sanacija

Projektiranjem odgovarajućih prometnih rješenja omogućila bi se mogućnost gradnje na izrazito velikom području koje je planom definirano kao građevinsko.

Što se tiče ostalih Planom predviđenih UPU-ova, radi se o zonama za koje je obzirom na imovinsko-pravne odnose potrebna inicijativa investitora/vlasnika:

1. UPU tvrđava Žarkovica - potreban dogovor s Gradom Dubrovnikom ali prije svega i dogovor oko granica katastarskih općina i administrativnih granica JLS
2. UPU gospodarske zone "Dočine" - postupak izrade i donošenja u tijeku
3. UPU SRC Petrača - privatno vlasništvo
4. UPU Baletići - privatno vlasništvo
5. UPU turističke zone Kupari IV - vlasništvo RH
6. UPU turističke zone Astorea - privatno vlasništvo
7. UPU turističke zone Beterina - privatno vlasništvo
8. UPU sportsko-rekreacijske zone Soline-Smokovjenac - privatno vlasništvo
9. UPU Plat-Račić - vlasništvo RH/HEP, potreban dogovor oko načina korištenja šire zone

Fotografija 33. Zona Zavrelje - Kostur

4.3. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja

Prostorni razvoj Općine Župa dubrovačka je kroz dosadašnje aktivnosti i dokumentaciju već definiran kroz tri glavne osnovne komponente kao tri glavna načela održivog razvoja uopće:

- razvijeno gospodarstvo temeljeno na geografskom položaju i prirodnim resursima
- visoki stupanj zaštite okoliša i ekološki održive proizvodnje energije
- razvijena društvena i komunalna infrastruktura

Sukladno tome i održivi turizam bi kao glavna privredna grana morao podrazumijevati istovremeno i uravnoteženo poštivanje sva tri načela (društvena, ekološka i ekonomska održivost), razumijevanje potreba i načina života lokalne zajednice, očuvanje prirodne i kulturne osnove te razuman povrat uložених sredstava.

Analizirajući prostor Dubrovačko-neretvanske županije i mogućnosti diverzifikacije turističke ponude ponajprije zahvaljujući specifičnom geografskom položaju, prirodnim datostima prostora i kulturno povijesnoj baštini kao najodrživiji se pokazuje tzv. integralni model turističkog razvoja, karakterističan za prostore destinacija koje integriraju turističku ponudu u vlastiti kulturni i prirodni proizvod te time turizam postaje dio svakodnevnog života tih destinacija.

Taj model potvrđuje i u prethodnom promatranom razdoblju spominjana Strategija razvoja turizma Dubrovačko-neretvanske županije 2012.-2020. godine, dovršena 2013. godine, koja prostor županije turistički organizira u 6 klastera (Dubrovnik, Pelješac, Neretva, Korčula, Lastovo i Mljet), a uz detaljnu analizu postojećeg stanja te klasificiranje mogućnosti svakog pojedinog klastera kao ključne investicijske projekte navodi redom upravo one na području Općine Župa dubrovačka:

1. Aktivacija imovine u Župi dubrovačkoj i Dubrovniku (stavljanje u pogon neaktivirane imovine (hotela) u Platu, Mlinima, Srebrenom, Kuparima i gradu Dubrovniku),
2. Kongresni centar (Kongresno-izložbeni centar u Župi dubrovačkoj).

Nažalost, i u ovom promatranom razdoblju, iz različitih objektivnih okolnosti i dalje treba istaknuti potrebu aktivacije postojećih zona turističke namjene koje još uvijek zbog različitih vrsta i razina problematike koja ih prati, čekaju privođenje svrsi:

- Hoteli Plat - izdvojena zona ugostiteljsko-turističke namjene, kapaciteta 1600 postelja (izrađen Urbanistički plan uređenja, državna imovina prodana privatnom investitoru, nakon svih aktivnosti ponovno pokrenute aktivnosti krajem 2024. godine)
- Turistička zona Kupari I - ex. VU Kupari, zona kapaciteta 1500 postelja (na međunarodnom natječaju odabran koncesionar, izrađen Urbanistički plan uređenja, započete aktivnosti)
- Hotel Župa - zona u naselju, izrađen Urbanistički plan uređenja te izmjene i dopune istog upravo radi predmetne zone, još uvijek čeka privođenje svrsi
- Hotel Subrenum - zona u naselju (ex. odmaralište Srbija), izrađen Urbanistički plan uređenja te izmjene i dopune istog upravo radi predmetne zone, ishođena pravomoćna Građevinska dozvola, još uvijek čeka privođenje svrsi

Osim navedenih, postojećih zona posebno opet treba istaknuti potrebu aktivacije državne imovine u Kuparima (ex. kamp Kupari). Predmetna zona je državno zemljište ukupne površine cca 8,3 ha, koje u naravi predstavlja prostor auto kampa i ostalih površina unutar obuhvata ex. "VUU Kupari" sjeverno od državne ceste D8 i iznimno je važno u što kraćem roku analizirati mogućnosti te definirati prvenstveno zonu sportske i rekreacijske namjene potrebnu Općini Župa dubrovačka, a zatim i mogućnost i potrebu smještaja ostalih sadržaja lokalnog i regionalnog karaktera: srednje i visoko obrazovanje, zdravstveni

sadržaji, kulturni sadržaji, sportski sadržaji, mogućnost za razvoj ostalih centralnih gradskih funkcija te javnih površina i potrebne infrastrukture (prometnice, parkovni sadržaji, trg i sl.), naravno uz analizu cjelovite postojeće i planirane mreže u odnosu na planirane djelatnosti.

Radi o zoni koja svojim centralnim položajem i svom potrebnom infrastrukturom jamči ravnomjeran i održivi razvoj uz urbanističko planiranje sadržaja javne i društvene namjene potrebnih kako samoj Općini tako i širem području i iznimno je važna tj. neophodna za ravnomjeran razvoj funkcija šireg područja.

Općina Župa dubrovačka je 1990. godine imala 13507 registriranih postelja od toga 4875 u hotelima i pansionima, 805 u odmaralištima, 4930 u kampovima te 2898 u privatnom smještaju te više od 1,1 milijun noćenja što je pad u odnosu na više od 1,6 milijuna 1985. godine (smanjenje broja noćenja od 1985. - 1990. godine vidljivo je na području cijele bivše Općine Dubrovnik, a posebno na župskom području).

Sukladno važećoj prostorno-planskoj dokumentaciji na području Općine planirano je gotovo 8400 postelja, 6400 postelja u izdvojenim turističkim zonama te oko 2000 postelja unutar naselja. Na te brojke još treba dodati preko 5000 postelja u privatnom smještaju i nekomercijalnom smještaju.

Obzirom na ukupan broj stanovnika Općine Župa dubrovačka (8705 stanovnika prema Popisu 2021. godine) i broj planiranih postelja i dalje se postavlja pitanje koja je predviđena razina usluge kao i pitanje osiguravanja radne snage potrebne za navedene kapacitete. Planiranih 8400 postelja više razine smještaja zahtijeva od 3000 do 4000 zaposlenih uz oko 500 ljudi na pratećim uslugama (prehrana, sport, rekreacija, kultura, trgovina, administracija, servisi, tehnička služba)

Obzirom na strategiju visoke vrijednosti potrebno je smanjiti broj postelja što je Općina Župa dubrovačka kroz izmjene prostorno-planske dokumentacije dijelom već i postigla (smanjenjem kapaciteta zone Kupari I sa 2000 na 1500, Kupari IV s 1700 na 800, Plat s 2000 na 1500) te preispitati opravdanost pojedinih planiranih zona kao što su Beterina i Kupari IV.

Dobra naznaka dolazi od investitora u turističke zone Plat (maksimalni kapacitet 1600 ležaja) i Kupari (maksimalni kapacitet 1600 ležaja) jer trenutno i jedni i drugi razvijaju projekt sa po cca 200-tinjak "ključeva" po zoni što predstavlja prilično smanjenje u odnosu na planom dozvoljene kapacitete.

Odnos lokacije, površine i kapaciteta, neriješeni imovinsko-pravni odnosi te analiza odnosa ulaganja u hotelijerstvu na području sličnih hrvatskih i mediteranskih područja pokazuje da je realizacije spomenutih zona izrazito spora, a "propisi" još uvijek neusklađeni i nažalost ponekad i proizvoljno tumačeni.

Realnim smanjenjem od gotovo 2000 postelja te uvođenjem reda (prvenstveno kategorizacija) u ponudu privatnih iznajmljivača, može se govoriti o približavanju strategiji visoke vrijednosti tj. odnosu 0,5 do 1,5 turista po stanovniku.

Za održivi razvoj Općine Župa dubrovačka izrazito je važno i osjetljivo pitanje razvoja turističkih kapaciteta u susjednoj Općini Ravno (BIH). Premda se radi o jedinici lokalne uprave koja se nalazi u susjednoj državi problematika turističke zone "Ledenica" planirane uz samu granicu s RH na području Općine Župa dubrovačka izrazito je osjetljivo pitanje.

Grafički prikaz 43. Planirana gradnja neposredno uz granicu s RH/Općinom Župa dubrovačka

IZVOR: www.dubrovnikheights.com

Fotografija 34. Neposredan pogled s granice (BIH) prema Općini Župa dubrovačka

Problematika zapravo spada u domenu međudržavne suradnje ili međudržavnog problema, ovisno o ishodu i načinu realizacije predmetne zone koja je Prostornim planom Općine Ravno planirana na području uz naselje Ivanica na površini od 14,5 km², a usporedbe radi treba napomenuti da je površina cijele Općine Župa dubrovačka 22,4 km².

Unutar zone ukupnog kapaciteta od 5500 postelja planirani su objekti za odmor, manji apartmansi objekti, manji hoteli, veći hoteli, kampovi, golf teren sa 18 rupa, a planirane potrebe potrošnje vode (koje nema) zajedno s naseljem Ivanica iznose 7300 m³/dan, tj. 85 l/s.

Osim problema s osiguravanjem pitke vode puno veći problem je način rješavanja odvodnje oborinskih i otpadnih voda, a geografski položaj, površina, kapacitet, infrastrukturne potrebe te blizina planirane zone granici s RH tj. Općinom Župa dubrovačka zapravo podrazumijevaju zajedničku, međudržavnu (međuopćinsku) suradnju oko rješavanja infrastrukturnih problema te zaštite državnih interesa, u ovom slučaju posebno se odnosi na ekološku komponentu života stanovnika Općine Župa dubrovačka, a dijelom i Grada Dubrovnika.

Razvoj gospodarstva temelji se primarno na unaprijeđenju turističke infrastrukture, razvoju autohtone, "lokalne" poljoprivrede, uređenju cestovne infrastrukture te strateških aktivnosti s kojima je potrebno ojačati gospodarski rast i razvoj ne samo Općine Župa dubrovačka već i šireg područja:

- rekonstrukcija i izgradnja turističkog kompleksa "Kupari I"
- rekonstrukcija i izgradnja turističkog kompleksa Hoteli Plat,
- izgradnja hotela Subrenum (ex. odmaralište Srbija),
- rekonstrukcija i izgradnja ex. hotela Župa,
- redefiniranje prostora sadašnjeg ex. autokampa Kupari, sve kroz iskazivanje stvarnih potreba na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini te izmjene i dopune UPU-u Srebreno II,
- rješavanje imovinsko-pravnih odnosa unutar zone Gaj Beterina, revalorizacija te eventualni početak realizacije predmetne zone,
- poticanje malog poduzetništva kroz izgradnja malih obiteljskih hotela i pansiona, razvoja svih oblika ruralnog razvoja (ruralni turizam te otvaranje ali i zadržavanje OPG-a),
- nastavak uređenja komunalnog i urbanog uređenja turističkih središta Općine,

Glavne i nezaobilazne aktivnosti po pitanju razvoja komunalne infrastrukture nužne za bilo kakav daljnji gospodarski rast i razvoj su svakako aktivnosti vezane za vodoopskrbu i odvodnju:

- nastavak izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda:
 - Poslovna Zona - Čibača - Kupari,
 - Plat - Soline - Mlini,
 - Radovina - Čelopeci
 - Grbavac - Martinovići - Makoše - Buići
 - izgradnje potrebne sekundarne mreže i u konačnici rješavanje odvodnje otpadnih voda za sva naselja i gospodarske zone,
- izgradnja planiranog uređaja za pročišćavanje s novim ispustom u Kuparima,
- dodatno zaštititi i poboljšati izdašnost vodocrpilišta Duboka ljuta,
- dovršiti projekt cjelovitog sustava odvodnje Župe dubrovačke,
- izgradnja tlačnog cjevovoda i vodospreme Krstac,
- nastavak ulaganja u vodoopskrbu i odvodnju na cijelom području Župe dubrovačke.

Većinu navedenih aktivnosti obuhvaća projekt "Aglomeracije Źupa dubrovačka" koji uključuje kompletno rješavanje vodoopskrbe i što je najvažnije kanalizacije uključujući i dovršetak postojeće mreže kao i izgradnju pročišćača s novim ispustom na već predviđenoj lokaciji u Kuparima, a temeljem ugovora koji su potpisale Hrvatske vode s tvrtkom Vodovod Dubrovnik (pružatelj usluge za područje Općine Źupa dubrovačka).

Najvažniji prioriteti i aktivnosti u aspektu komunalne infrastrukture koje je potrebno u što skorijem roku nastaviti /pokrenuti, a pritom zadržati/ostvariti visok stupanj zaštite okoliša i ekološki održive proizvodnje energije su svakako:

- dovršiti izradu projektne dokumentacije obilaznice Źupe dubrovačke (Dubrovnik-Zračna luka), te uvrštenje iste u prioritetne projekte od strane Vlade RH,
- dovršetak izgradnje Groblja Dubac sa svim potrebnim objektima i cjelokupnom infrastrukturom,
- izgradnja šetnice Plat - Mlini s pripadajućom infrastrukturom,
- dovršiti izgradnju šetnicu Srebreno - Kupari s pripadajućom infrastrukturom,
- nastavak rekonstrukcije i uređenja (izgradnja nogostupa i javne rasvjete) dionice državne ceste D8 kroz Općinu Źupa dubrovačka u svrhu poboljšavanja sigurnosti vozila i pješaka s posebnim naglaskom na izgradnju pothodnika/nahodnika,
- rješavanje pitanja odvodnje uz državnu cestu D223,
- nastavak rekonstrukcije županijskih cesta:
 - dionica: Mandaljena (most preko Tarante) - Čelopeci - Poslovna zona Čibača,
 - dionica: D223 - Donji Brgat - Grbavac - Martinovići - Makoše - Buići - Petrača - Popolice,
 - dionica: Gornji Brgat - Źarkovica,
 - dionica: Gornji Brgat - Komolac
- nastavak izgradnje nogostupa ulicom Dr. Ante Starčevića kroz Čibaču do raskrižja s državnom cestom D8,
- nastavak rekonstrukcije nerazvrstanih cesta u naseljima Čibača, Brašina, Petrača, Soline, Plat, Lazine, Radovina, Krstac (Klokurići), Mandaljena (posebno na dionici od Spomen obilježja do spoja na županijsku cestu ŹC-6243)
- nastavak rekonstrukcije/izgradnja ceste Kantule – Kupari
- rekonstrukcija ulice Bruna Bušića (spoj na D8 - ulica dr. Ante Starčevića),
- nastavak realizacije projekta izgradnje obilazne ceste sjeverno iznad naselja Čibača (Put Pera Kojakovića - LC69050)
- nastavak uređenja i izgradnje/širenja mreže protupožarnih i poljskih puteva (Malaštica, Brgat, Trapit, Brašina, Soline, Plat) koji će dijelom koristiti i kao pješačke i biciklističke staze,
- izgradnja place s ribarnicom s ostalim sadržajima trgovačke i ugostiteljske namjene te podzemnom garažom u naselju Srebreno,
- rekonstrukcija i uređenje luke otvorene za javni promet u Srebrenom, prvenstveno po pitanju komunalnih vezobaza domaće stanovništvo,
- rekonstrukcija i održavanje ostalih luka na području Źupe dubrovačke (Kupari, Mlini, Plat),
- razvoj i proširenje visokonaponske i niskonaponske mreže te ugradnje novih trafostanica te izgradnje visokonaponskih podzemnih vodova s trafostanice Plat za potrebe turističkog kompleksa Plat i Kupari kao i svih naselja Źupe dubrovačke.

U aspektu ostale društvene i komunalne infrastrukture kao važna stvar za zaokruživanje turističke ponude ali i poboljšanja kvalitete života stanovništva prioritet je u budućnosti nastavak izgradnja sportske infrastrukture, odnosno:

- rekonstrukcija i uređenje sportsko rekreacijskog centra Čibača,
- izrada projektne dokumentacije za izgradnju plivališta i sportske dvorane u Kuparima (u sklopu Pastoralnog centra),
- uređenje sportsko - rekreacijske zone u naselju (VK Gusar),
- kupnja zemljišta za izgradnju dječjih igrališta (na području Postranja i Čelopeka).
- uređenje i širenje mreže pješačkih i biciklitičkih staza na području Općine.

Kroz cjeloviti razvoj Općine Župa dubrovačka i podizanje životnog standarda stanovništva na jednu veću razinu potrebno je i unaprjeđenje socijalnih, obrazovnih i kulturnih sadržaja:

- nastavak suradnje sa Dubrovačko-neretvanskom županijom (kao osnivačem) na projektu dogradnje Osnovne škole Župa dubrovačka u svrhu povećanja kapaciteta,
- dovršetak projektne dokumentacije te izgradnja novog dječjeg vrtića u Kuparima s pristupnom cestom, parkingom i sadržajima za djecu,
- dovršetak izrade projektne dokumentacije i izgradnja multifunkcionalnog prostora (društvenog doma) u Čibači,
- nastavak suradnje s Domom zdravlja u vidu povećanja usluga i uvođenja novih specijalističkih ordinacija,
- nastavak izradu projektne dokumentacije za izgradnju Doma za stare i nemoćne osobe (na lokaciji u Kuparima, na zemljištu dobivenom od Vlade RH, sve sukladno UPU-u Blato),
- osnivanje javne ustanove u kulturi (Župski glagoljski natpis, KIC Antun Miloslavić, zgrada Blagajne...)
- realizacija projekta Kulturno-informativnog centar "Antun Miloslavić" s knjižnicom, multimedijским sadržajima i javnim površinama,
- nastavak uređenja parka Striježice u Srebrenom,
- nastavak uređenja vanjskog trga u Martinovićima,
- uređenje svih javnih površina.

5. LITERATURA I IZVORI PODATAKA

1. DPU Groblje Dubac (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 25/11, 16/15, 09/18, 20/18 pročišćeni tekst)
2. Izvješće o stanju okoliša Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje od 2011. do 2014. godine, Ires ekologija, 2015.
3. Izvješća o tržištu nekretnina 2021. - 2024. godinu za područje Dubrovačko-neretvanske županije (izuzev Grada Dubrovnika), Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju Dubrovačko-neretvanske županije
4. Marić, J. (2009): Prostorno planiranje u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, Geoadria, 14 (2009), str. 87-140.
5. Marić, J., Rudež, Z., Đurović Ruso L., (2012): Gdje je nestao urbanizam-primjena urbanističkih kriterija u litoralnom pojasu, Međunarodni znanstveni skup Promišljanje urbanizma: zbornik radova (ur. Karač Z.), 19. svibnja 2012., Arhitektonski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb
6. Marić, J. (2015): Primjena prostorno-planskih kriterija u pograničnom pojasu - slučaj Ivanica (BiH), VI. Hrvatski geografski kongres "Integrativna i primijenjena istraživanja u prostoru", Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Zagrebu
7. Marić, J. (2017): Studija prostora - Općina Župa dubrovačka, Doktorski studij: Geografske osnove prostornog planiranja i uređenja, Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb.
8. Naselja i stanovništvo Republike Hrvatske 1857.-2001., DZS, Zagreb, 2005.
9. Odvodnja i navodnjavanje poljoprivrednih površina Općine Župa dubrovačka, Idejno rješenje T.D. 03-51/07 Split, 2007.
10. Osnove korištenja i zaštite prostora ratom zahvaćene Općine Dubrovnik, Zavod za prostorno planiranje i zaštitu čovjekove okoline, Dubrovnik, 1993.
11. Odluka o nerazvrstanim cestama na području Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 07/15)
12. Operativni plan razvoja cikloturizma Dubrovačko-neretvanske županije sa standardima - Projekt Interreg Italy-Croatia – EU MIMOSA, Dubrovačko-neretvanska županija
13. Plan gospodarenja otpadom Općine Župa dubrovačka za razdoblje 2021. – 2026. godine
14. Plan zaštite od požara Općine Župa dubrovačka, Srebreno, 2016.
15. Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2001. godine, Državni zavod za statistiku, Zagreb
16. Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Državni zavod za statistiku, Zagreb
17. Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Državni zavod za statistiku, Zagreb
18. Procjena ugroženosti stanovništva materijalnih i kulturnih dobara i okoliša Općine Župa dubrovačka, Srebreno, 2016.
19. Procjenu ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije Općine Župa dubrovačka, Srebreno, 2016.
20. Program zaštite okoliša Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2018.-2021., 2018.
21. Prostorni plan uređenja Općine Župa dubrovačka (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 06/08, 08/12, 07/13, 09/17, 11/17-pročišćeni tekst, 02/18-ispravak, 03/24, 05/24-pročišćeni tekst)
22. Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije broj 6/03, 3/05-uskl., 3/06*, 7/10, 4/12-isp., 9/13, 2/15-uskl., 7/16, 2/19, 6/19-pročišćeni tekst, 03/20, 12/20-pročišćeni tekst)

*- Presuda Visokog upravnog suda RH Broj: Usoz-96/2012-8 od 28.11.2014., "Narodne novine", broj 10/15.od 28.1.2015.

23. Prostorno-programska studija ugostiteljsko-turističke zone "Kupari I", HabitatGeo d.o.o., Dubrovnik, 2014.
24. Razvojna strategija Dubrovačko-neretvanske županije 2016.-2020., Dunea, 2016.
25. Regionalni operativni program Dubrovačko-neretvanske županije 2007.-2013., Zagreb, 2007.
26. Regionalni program uređenja i upravljanja morskim plažama na području Dubrovačko-neretvanske županije, Trames Consultants d.o.o., Dubrovnik, 2015.
27. Rudež, Z., Marić, J., (2014): Prostorno planiranje u funkciji održivog razvoja turizma Dubrovačko-neretvanske županije, Zbornik radova Sveučilišta u Dubrovniku, 1 (2014), Sveučilište u Dubrovniku, Dubrovnik
28. SEAP - akcijski plan učinkovitog gospodarenja energijom Općine Župa dubrovačka, 2014
29. Smjernice za izradu Urbanističkog plana uređenja Kupari I, Srebreno, 2015.
30. Studija izvodljivosti "Razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa na području Dubrovnika", Dubrovačko-neretvanska županija, ProFuturus, Maribor, 2015.
31. Strategija razvoja turizma Dubrovačko-neretvanske županije 2012.-2022., Dubrovnik, 2013.
32. Strateški plan Općine Župe dubrovačke za razdoblje od 2014. do 2016. godine, Srebreno
33. Strateški razvojni program Općine Župa dubrovačka do 2020. godine, svibanj 2018
34. Studija opskrbe pitkom vodom na području Župe dubrovačke, Institut IGH d.d., Split, 2009.
35. Studija "Analiza zone pomorskog dobra unutar ugostiteljsko-turističke zone Kupari I", Studio Lacroma d.o.o., Dubrovnik, 2014.
36. UPU Poslovna zona Gornji Brgat (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 01/12)
37. UPU Gornji Brgat (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 05/12)
38. UPU Blato (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 15/12, 08/16, 13/16-pročišćeni tekst, 29/24, 40/24-pročišćeni)
39. UPU Kupari I (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 02/20, 11/24, 12/24-pročišćeni)
40. UPU Pastoralni centar (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 10/12, 04/25, 06/25-pročišćeni)
41. UPU Srebreno I (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 15/12, 27/13, 02/21, 22/18, 24/18-pročišćeni tekst, 02/12, 03/21-pročišćeni tekst)
42. UPU Srebreno II (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 10/12)
43. UPU "Školski centar" (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 22/18)
44. UPU Plat (Službeni glasnik Općine Župa dubrovačka 10/12)

Kao što je već navedeno, u izradi ovog Izvešća korišteni su svi ulazni podaci dostavljeni od svih javnih tijela, ustanova, institucija, javnih poduzeća kao i podataka dostupnih u sustavu Općine Župa dubrovačka te Dubrovačko-neretvanske županije.

6. POPIS TABLICA, GRAFIČKIH PRILOGA I FOTOGRAFIJA

POPIS TABLICA:

1. Broj stanovnika naselja Općina Župa dubrovačka 1857.-2021. (s metodološkim napomenama)
2. Kretanje broja stanovnika i indeks kretanja u razdoblju 1971. - 2021. godine
3. Dobno-spolna struktura prema glavnim dobnim skupinama 2021. godine po naseljima
4. Stanovništvo Općine Župa dubrovačka prema starosti i spolu 2021. godine
5. Starosna struktura stanovništva 2021. godine po naseljima
6. Usporedni prikaz indeksa starenja i koeficijenta starosti za 2001., 2011. i 2021. - po naseljima
7. Prirodno kretanje stanovništva Općine Župa dubrovačka 2000.-2024. godine
8. Isplaćene naknade za novorođenčad u Općini Župa dubrovačka 2017.-2024. godine
9. Zaposleno stanovništvo Općine Župa dubrovačka prema gospodarskim djelatnostima 2021. godine
10. Struktura stanovništva starog 15 i više godina prema ekonomskoj aktivnosti i spolu 2021. godine
11. Stanovništvo Općine Župa dubrovačka prema glavnim izvorima sredstava za život i spolu 2021. godine
12. Struktura stanovništva starog 15 i više godina prema završenoj školi i spolu 2021. godine
13. Stanovništvo Općine Župa dubrovačka prema pohađanju škole 2021. godine
14. Stanovništvo Općine Župa dubrovačka prema narodnosti 2021. godine
15. Stanovništvo Općine Župa dubrovačka prema vjeri 2021. godine
16. Najčešća prezimena Općine Župa dubrovačka 2011. i 2021. godine
17. Stanovništvo Općine Župa dubrovačka prema migracijskim obilježjima i spolu 2021. godine
18. Stanovništvo Općine Župa dubrovačka prema mjestu rođenja i spolu 2021. godine
19. Doseljeno i odseljeno stanovništvo Općine Župa dubrovačka 2011.-2024. godine
20. Dnevni i tjedni migranti na području Općine Župa dubrovačka 2021. godine
21. Broj kućanstava za Općinu Župa dubrovačka i Dubrovačko-neretvansku županiju 2001., 2011. i 2021.
22. Privatna kućanstva prema tipu i broju članova 2021. godine
23. Broj članova kućanstva prema tipu i broju članova 2021. godine
24. Obitelji prema tipu i broju članova 2021. godine
25. Privatna kućanstva prema osnovi korištenja stambene jedinice 2021. godine
26. Stanovi prema načinu korištenja u Općini Župa dubrovačka 2021. godine
27. Nastanjeni stanovi prema pomoćnim prostorijama/instalacijama u Općini Župa dubrovačka 2021.
28. Usporedni pokazatelji za građevinska područja naselja (PPUO Župa dubrovačka 2017. i PPUO Župa dubrovačka 2024.)
29. Prikaz središnjih funkcija na području Općine Župa dubrovačka
30. Broj i udio broja stanovnika prema tipu naselja
31. Opća gustoća naseljenosti po naseljima 2021.
32. Izgrađenost građevinskih područja naselja - mogućnost proširenja
33. Struktura površina građevinskih područja naselja prema namjeni
34. Faze izmjere
35. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina
36. Smještajni kapaciteti na području Župe dubrovačke 2024. godine
37. Smještajni kapaciteti na području Župe dubrovačke 2024. godine - Ministarstvo turizma i sporta

38. Ukupan broj noćenja (po mjesecima) 2017. - 2024. godine na području Općine Župa dubrovačka
39. Ukupan broj dolazaka (po mjesecima) 2017. - 2024. godine na području Općine Župa dubrovačka
40. Broj dolazaka i noćenja na području Općine Župe dubrovačke 2023.-2024. godine
41. Broj noćenja po vrsti smještaja na području Župe dubrovačke 2019.-2024. godine
42. Broj ležaja po vrsti smještaja na području Župe dubrovačke 2019.-2024. godine
43. Zone ugostiteljsko-turističke namjene izvan naselja
44. Razvrstaj jedinica lokalne samouprave na području Dubrovačko-neretvanske županije
45. Prihodi proračuna Općine Župa dubrovačka u razdoblju 2017.-2024.
46. Struktura prihoda poslovanja Općine Župa dubrovačka u razdoblju 2017.-2024.
47. Rashodi proračuna Općine Župa dubrovačka u razdoblju 2017.-2024.
48. Struktura rashoda poslovanja Općine Župa dubrovačka u razdoblju 2017.-2024.
49. Kretanje cijena (po vrstama) na području Općine Župa dubrovačka u razdoblju 2021.-2024.
50. Prosječni godišnji i prosječni ljetni dnevni promet (2017.-2024.)
51. Sabirne ceste
52. Podaci o broju baznih postaja na području Općine Župa dubrovačka
53. Dalekovodi na području Općine Župa dubrovačka
54. Dalekovodi 35 (20) kV na području Općine Župa dubrovačka
55. Dalekovodi 10 kV na području Općine Župa dubrovačka
56. Planirani plinovodi i prateći objekti (2021. - 2030.)
57. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom na području Općine Župa dubrovačka
58. Pročišćavanje otpadnih voda na području Općine Župa dubrovačka
59. Preuzeti otpad po vrstama
60. Građevine za gospodarenje otpadom na području Općine
61. Groblje Dubac - aktivnosti
62. Osobito vrijedni predjeli-prirodni krajobrazi na području Općine
63. Osobito vrijedni predjeli-kulturni krajolici na području Općine
64. Područja ekološke mreže NATURA 2000 na području Općine Župa dubrovačka
65. Izvod iz Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske za područje Općine Župa dubrovačka
66. Arheološke zone i građevine na području Općine Župa dubrovačka koja su u nadležnosti Konzervatorskog odjela u Dubrovniku
67. Preventivno zaštićena i evidentirana dobra na području Općine
68. Opći pokazatelji razvojnih kretanja na području Općine Župa dubrovačka
69. Struktura naselja i područja za razvoj izvan naselja
70. Postojeća infrastrukturna opremljenost na području Općine Župa dubrovačka
71. Korištenje i zaštita značajnih prostora na području Općine Župa dubrovačka
72. Dokumenti prostornog uređenja na području Općine Župa dubrovačka (2021. – 2024.)
73. Provedbeni urbanistički planovi na području bivše Općine Dubrovnik - van snage
74. Planovi užeg područja na području Općine Župa dubrovačka - na snazi
75. Planovi užeg područja na području Općine Župa dubrovačka - propisana izrada PPUOŽD

POPIS GRAFIČKIH PRILOGA:

1. Geografski smještaj Općine Župa dubrovačka u Dubrovačko-neretvanskoj županiji
2. Kretanje broja stanovnika po naseljima Općine Župa dubrovačka 1857.-2021.
3. Indeks kretanja broja stanovnika 2021./2011. po naseljima Općine Župa dubrovačka
4. Kretanje broja stanovnika Općine Župa dubrovačka 1857.-2021.

5. Gustoća stanovništva u JLS na području Dubrovačko-neretvanske županije 2021.
6. Usporedni prikaz indeksa starenja i koeficijenta starosti na razini Općine Župa dubrovačka za 2001., 2011. i 2021. godinu
7. Odnos stanovništva Općine Župa dubrovačka prema glavnim dobnim skupinama 2001., 2011. i 2021. godine
8. Prirodno kretanje stanovništva Općine Župa dubrovačka 2000.-2024. godine
9. Brakovi na području Općine Župa dubrovačka 2000.-2024. godine
10. Struktura stanovništva Općine Župa dubrovačka starog 15 i više godina prema završenoj školi 2021. godine (%)
11. Struktura stanovništva Općine Župa dubrovačka starog 15 i više godina prema završenoj školi 2011. godine (%)
12. Udio stanovništva (%) prema migracijskim obilježjima 2021. godine
13. Udio stanovništva (%) prema migracijskim obilježjima 2011. godine
14. Odnos doseljenog i odseljenog stanovništva Općine Župa dubrovačka 2011.-2024. godine
15. Korištenje i namjena površina na području Općine Župa dubrovačka
16. Struktura korištenja zemljišta na području Općine Župa dubrovačka prema CLC
17. Sustav središnjih naselja Općine Župa dubrovačka
18. Broj i udio broja stanovnika prema tipu naselja Općine Župa dubrovačka 2021.
19. Opća gustoća naseljenosti po naseljima Općine Župa dubrovačka 2021.
20. GIS sustav Općine Župa dubrovačka - isječak/prikazi
21. GIS sustav Općine Župa dubrovačka - isječak kartografskog prikaza
22. Turistički kapaciteti na području Općine po smještajnim objektima 2024. godine (%)
23. Ukupan broj noćenja 2011.-2024. godine na području Općine Župa dubrovačka
24. Noćenja po zemljama 2024. godine na području Općine Župa dubrovačka
25. Ostvarena noćenja po vrsti smještajnih objekata 2024
26. Prosječni godišnji i prosječni ljetni dnevni promet za brojačko mjesto Kupari 2017. - 2024.
27. Prosječni godišnji i prosječni ljetni dnevni promet za 2019. i 2024. po brojačkim mjestima
28. Infrastrukturni sustavi - promet - lokalne nerazvrstane ceste
29. Infrastrukturni sustavi - promet - sabirne ceste (nerazvrstane)
30. Infrastrukturni sustavi - promet na području Općine Župa dubrovačka
31. Infrastrukturni sustavi - pošta i telekomunikacije na području Općine Župa dubrovačka
32. Infrastrukturni sustavi - energetska sustav na području Općine Župa dubrovačka
33. Infrastrukturni sustavi - vodnogospodarski sustav na području Općine Župa dubrovačka
34. Prikaz biciklističkih ruta na području Župe dubrovačke
35. Područja posebnih ograničenja u korištenju - krajobraz
36. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja - Kulturna dobra na području Općine Župa dubrovačka
37. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju
38. UPU Kupari I - Korištenje i namjena površina
39. UPU Blato - Korištenje i namjena površina
40. UPU Pastoralni centar - Korištenje i namjena površina
41. UPU Srebreno II - Korištenje i namjena površina
42. Zaštita posebnih vrijednosti i obilježja - područja primjene planskih mjera zaštite
43. Planirana gradnja neposredno uz granicu s RH/Općinom Župa dubrovačka

POPIS FOTOGRAFIJA*:

1. Središnji dio Općine Župa dubrovačka - panoramski pogled s Malaštice (628 m)
2. Župska dolina okružena s primorskim vapnenačkim grebenima i pojasom visokog krša
3. Pojas visokog krša sa sjeveroistočne strane (najviši vrh Malaštica - 628 m)
4. Župski zaljev - panoramski pogled sa sjeverozapadne strane
5. Plodne padine - Bijelo polje
6. Panorama središnjeg dijela Župe dubrovačke
7. Poslovna zona Čibača - panoramski pogled sa sjeverne strane
8. Poslovna zona Čibača
9. Mlini, Srebreno i Kupari - panoramski pogled s Malaštice (628 m)
10. Hotel Astorea s pratećim objektima i sadržajima
11. Hoteli Plat s pratećim sadržajima
12. Naselje Srebreno - administrativno središte Općine
13. Zgrada Općine i Dječjeg vrtića - naselje Srebreno
14. Dječje/sportsko igralište u naselju Mandaljena
15. Panoramski pogled na naselje Plat i Općinu Župa dubrovačka s istočne strane
16. Raskrižje Srebreno
17. Raskrižje D8/ Poslovna zona Čibača/Groblje Dubac - naselje Čibača
18. Luka otvorena za javni promet lokalnog značaja Srebreno
19. Sv. Petar
20. HE Zavrelje i luka Mlini (naselje Mlini) - Izvor: HEP Proizvodnja d.o.o.
21. HE Dubrovnik i luka Plat (naselje Plat) - Izvor: HEP Proizvodnja d.o.o.
22. Dionica rute 2 (crvena ruta)
23. Zona zahvata Groblja Dubac
24. Zona zahvata Groblja Dubac - pogled s južne strane
25. Agrarni krajolik
26. Duboka Ljuta
27. "Kamenolom Dubac" - eksploatacijsko polje tehničkog kamena u svrhu sanacije
28. Zona između državne ceste D8 i ulice Put dr. Ante Starčevića - panoramski prikaz
29. Raskrižje Kupari (D8) i zona planiranog "Pastoralnog centra Alojzija Stepinca"
30. Središnji dio Župe
31. Dubac/Brgat - pogled s Malaštice (628 m)
32. Malaštica (628 m) - najviši vrh Općine Župa dubrovačka
33. Zona Zavrelje - Kostur
34. Neposredan pogled s granice (BIH) prema Općini Župa dubrovačka

*** Sve fotografije izuzev fotografija pod brojevima 20. i 21. (izvor: HEP proizvodnja d.o.o.) vlasništvo su tvrtke Geoanalytic d.o.o., autor: Jure Marić, prof.)**